

bataljong

Sterk beleid
voor jonge inwoners

Kindvriendelijk Kortenberg

Rapport: van analyse tot aanbevelingen

augustus 2020 – april 2022

 www.bataljong.be

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
Kindvriendelijke steden en gemeenten	5
What's in it for me?	8
Kortenberg in het kort	10
In dit rapport	14
FASE 1 Kindvriendelijkheid in kaart	15
Methodisch	17
Een staat van kindvriendelijkheid	22
Welzijn en gezondheid	24
Wonen	40
Veiligheid	49
Onderwijs en scholen	62
Vrije tijd (spel, recreatie, cultuur en sport)	82
Mobiliteit en verkeer	95
Milieu en duurzaamheid	108
Publieke ruimte	118
Participatie en actorschap van kinderen en jongeren	125
Uitdagingen	141
Prioritaire uitdagingen	141
Algemene uitdagingen	141
FASE 2 Belevingsonderzoek	143
Inleiding	145
Prioriteiten	145
Gebruikte methodieken	147
Analyse	150
Profiel bevroegde kinderen en jongeren	150
Conclusies uit het belevingsonderzoek	151
<i>Thema 1: hoe kunnen we de mentale veerkracht van kinderen en jongeren bewaken, vergroten en versterken?</i>	151
<i>Thema 2: hoe kunnen we zorgen dat kinderen en jongeren geïnformeerd zijn op een manier die aansluit bij hun leefwereld?</i>	160
<i>Thema 3: hoe kunnen we (letterlijk en figuurlijk) ruimte geven aan kinderen en jongeren?</i>	164
AANBEVELINGEN	177

Strategische aanbevelingen voor kind- en jeugd vriendelijk beleid	179
Prioritaire aanbevelingen	180
<i>Thema 1: hoe kunnen we de mentale veerkracht van kinderen en jongeren bewaken, vergroten en versterken?</i>	180
<i>Thema 2: hoe kunnen we zorgen dat kinderen en jongeren geïnformeerd zijn op een manier die aansluit bij hun leefwereld?</i>	181
<i>Thema 3: hoe kunnen we (letterlijk en figuurlijk) ruimte geven aan kinderen en jongeren?</i>	182
Thematische aanbevelingen	185
Bijlagen	190

INLEIDING

Kindvriendelijke steden en gemeenten

De aandacht voor de kindvriendelijkheid van steden en gemeenten komt niet zomaar uit de lucht gevallen. Tijdens de tweede conferentie van de Verenigde Naties over 'Human Settlements' (Habitat II) in 1996 werd een resolutie gestemd om steden 'voor iedereen leefbaar' te maken. De conferentie verklaarde daarenboven dat 'het welbevinden van kinderen de ultieme indicator is voor een gezonde woonomgeving, een democratische gemeenschap en een goed bestuur'. Zo ontstond de Child Friendly Cities beweging. Een wereldwijd initiatief in de schoot van UNICEF, gerelateerd aan de implementatie van het Internationaal Verdrag van de Rechten van het Kind (Kinderrechtenverdrag).

Na een testfase in verschillende landen leverde de beweging in het najaar van 2011 een instrumentarium af dat gericht is op een 'assessment van kindvriendelijkheid', zeg maar een toets van de kindvriendelijkheid van de gemeente. In Vlaanderen vertaalde VVJ vzw (de voorloper van Bataljong) de toolkit naar de Vlaamse context. Sinds 2012 legden verschillende steden en gemeenten in Vlaanderen een traject naar kindvriendelijkheid af aan de hand van deze toolkit.

In 2019 werd ook een Vlaams Netwerk Kind- en Jeugd vriendelijke Steden en Gemeenten opgericht; een samenwerkingsverband tussen steden en gemeenten en bovenlokale netwerkpartners zoals Bataljong, VVSG, Kind & Samenleving en het Kinderrechtencommissariaat. Het Netwerk is een initiatief van lokale besturen met ervaring in de uitbouw van een breed jeugd- en kinder(rechten)beleid. Vanuit de kinderrechten wil het Netwerk het breed kind- en jeugd vriendelijk beleid op alle beleidsniveaus versterken via (1) bruggen slaan tussen het lokale- en bovenlokale beleidsniveau, (2) expertise ontsluiten en kennis delen, (3) innoveren via proeftuinen en onderzoek en (4) internationaliseren.

Wat is wat en wie is wie

'Kindvriendelijk' | De term 'kindvriendelijk' is een containerbegrip. Het gaat om het leefbaarder maken van steden en gemeenten voor kinderen en jongeren. Leefbaarheid is echter een erg subjectief begrip. Het krijgt een andere invulling afhankelijk van ieders voorgaande ervaringen, contacten en leefomstandigheden. Om voorbij te gaan aan de individuele interpretatie, operationaliseren we 'kindvriendelijkheid', in navolging van UNICEF, op basis van de rechten van het kind (Kinderrechtenverdrag¹). Aangezien ook België het Kinderrechtenverdrag geratificeerd heeft en de realisatie van kinderrechten in de eerste plaats gebeurt in beleid, is voor deze basis gekozen. Het Kinderrechtenverdrag heeft betrekking op alle kinderen en jongeren tot 18 jaar.

Barometer voor kwaliteit | Child Friendly Cities heeft een kindvriendelijke stad of gemeente omschreven² als een stad/gemeente die ernaar streeft om alle rechten van het kind, zoals omschreven in het Kinderrechtenverdrag, te vertalen naar het lokale beleid. Kinderen en jongeren moeten integraal deel uitmaken van de hele gemeente. Het beleidsdoel is kinderen volwaardig te laten deelnemen aan de samenleving, in al hun levensdomeinen (onderwijs, mobiliteit, ruimtelijke planning, hulpverlening, gezondheid, milieu, ontspanning, sport, enz.). Kindvriendelijkheid is een kwaliteit van de gemeente in al haar aspecten.

Kinderen als volwaardige burgers | Een kindvriendelijk beleid vertrekt vanuit de visie dat kinderen volwaardige medeburgers zijn van onze samenleving. In de praktijk betekent dit dat de beleidsmakers hun beslissingen, initiatieven en budgetten toetsen aan de kinderrechten. In een kindvriendelijke gemeente zijn kinderen volwaardige deelnemers aan de samenleving en wordt met hun belangen rekening gehouden in het volledige beleidsproces. Het mag duidelijk zijn dat kindvriendelijkheid over alle beleidsdomeinen heen gaat én enkel samen met

¹ Te raadplegen via https://www.kinderrechtencommissariaat.be/sites/default/files/bestanden/kinderrechtenverdrag_officiële_nederlandse_vertaling.pdf

² Omschrijving zoals opgenomen op <http://www.childfriendlycities.org/en/overview/what-is-a-child-friendly-city>.

kinderen en jongeren vastgesteld kan worden. Een kindvriendelijk beleid is met andere woorden een horizontaal beleid en werkt integraal.

Interactie | Kinderrechten en kindvriendelijkheid mogen niet beperkt worden tot de juridische, en eerder statische, betekenis van 'het hebben van rechten'. De betekenis van de kinderrechten gaat uit van de interactie tussen kinderen en hun omgeving: rechten als begin van dialoog. Die omgeving heeft betrekking op de volledige leefwereld van kinderen en jongeren³.

Proces | Tot slot kunnen we vaststellen dat noden veranderen. Ook die van kinderen. Dit heeft impact op hoe de rechten van het kind geconcretiseerd (moeten) worden. Kinderrechten zijn een na te streven norm, maar te bekijken binnen de reële context. Kindvriendelijkheid is dan een dynamisch, veranderlijk proces waarin steeds nieuwe aspecten en uitdagingen worden toegevoegd, en belangen afgewogen. Het is geen statisch, te bereiken doel.

Kindvriendelijkheid: methodologische principes

Cijfers én beleving | Kinderrechten en kindvriendelijkheid kunnen niet louter kwantitatief gemeten worden. Ook de beleving en waardering van mensen geven relevante en noodzakelijke informatie om een beoordeling te maken van leefbaarheid en van lokaal beleid. Het is dus noodzakelijk om naast cijfers ook te focussen op processen en (doelgerichte) trajecten.

Metten en evalueren | Assessment⁴ als methode lijkt het meest opportuun om de kindvriendelijkheid van het beleid in kaart te brengen, te ondersteunen en te stimuleren. Het biedt de gemeente een houvast om het perspectief van kinderen en jongeren in belangrijke beslissingen van het bestuur aan bod te laten komen en te waarborgen.

Methodologie | Het doel van een assessment zit tussen meten en evalueren. Het 'assessment' gebeurt in verschillende fasen en bij verschillende doelgroepen. Enerzijds worden cijfers verzameld, anderzijds is er een kwalitatieve component met inspraakprocessen van kinderen, jongeren en hun omgeving en uit het formuleren van uitdagingen en inschattingen van het lokale beleid.

Gedragenheid | Als 'conditio sine qua non' geldt een brede gedragenheid van het belang van kindvriendelijkheid: niet alleen het college of het managementteam moeten het idee genegen zijn, ook alle andere gemeentelijke diensten moeten ook betrokken worden. Er is dus lokaal een sterke trekker nodig, al dan niet de jeugdambtenaar.

Aanbevelingen | Het eindresultaat zijn aanbevelingen die kunnen resulteren in een langetermijnstrategie om de kindvriendelijkheid van de gemeente op enkele concrete vlakken te versterken.

Niet vrijblijvend

De aangegeven omschrijving van kindvriendelijk beleid en kindvriendelijke gemeenten, heeft enkele aannames tot gevolg die noodzakelijke voorwaarden zijn om te werken aan kindvriendelijkheid.

Structureel | Assessment van kindvriendelijkheid is geen eenmalige gebeurtenis, maar maakt deel uit van een (lange termijn) proces waarbij verbetering en evaluatie voorop staan. Kortom, een kindvriendelijke gemeente voert niet eenmalig een analyse uit die de behoeften in kaart brengt en vervolgens het beleid hierop afstemt, maar borgt dit structureel binnen de gemeentelijk werking.

³ De Visscher, Reynaert, Bouverne-De Bie (2012) Kinderrechten als referentiekader voor 'kindvriendelijkheid': opvattingen en discussies in Tijdschrift voor Jeugd en Kinderrechten 12/1, p 40-52.

⁴ Assessment is een vorm van toetsen op basis van formele en informele procedures. Het toetsen gebeurt op basis van kwalitatieve en kwantitatieve dataverzameling. Op basis van de gecombineerde resultaten wordt een globaal oordeel geveld. (Mehrens & Lehmann, 1991 in Gielen, S. 2004).

Politieke wil | Deze borging omvat minimaal de politieke wil om aan de slag te gaan met de resultaten van het assessment en het op die manier tot meer te maken dan een papieren oefening.

Integraal | Het assessment dekt alle beleidsdomeinen met als bedoeling de aanwezigheid en coherentie van kindvriendelijk beleid in alle beleidsdomeinen te verhogen.

Participatief | Participatie van alle stakeholders moet gegarandeerd worden. Het assessment mag geen eenzijdig verhaal van beleidsverantwoordelijken worden. Kindvriendelijkheid kan enkel in kaart gebracht worden vanuit de leefwereld en dus de betrokkenheid van kinderen, jongeren en hun omgeving.

Kindvriendelijkheid als strategische keuze

Het analyseren van kindvriendelijkheid is een eerste stap. De uiteindelijke doelstelling is de kindvriendelijkheid van de gemeente, dus de implementatie van de kinderrechten, op (middel)lange termijn te verbeteren. Niet enkel op actieniveau, maar vanuit de 'kernideeën' van de gemeente.

Kindvriendelijkheid is dan ook een ambitie die vertaling moet vinden op strategisch niveau. Relevante vragen waar lokale besturen in dat opzicht dienen over na te denken zijn:

Welke ambities formuleert de gemeente voor haar kindvriendelijk beleid?

Wat is haar visie op kindvriendelijkheid?

Welke strategische lijnen wil ze daarvoor uitzetten?

Welke budgetten en mandaten worden daaraan gekoppeld?

Hoe ga je de implementatie van de strategie opvolgen en bijsturen?

...

What's in it for me?

Waarom zouden we ons zorgen maken over de kindvriendelijkheid van onze gemeente?⁵

Kinderrechten | Het Kinderrechtenverdrag wordt het meest concreet op het lokale niveau. België ging in 1991 een bindend engagement aan voor de implementatie van het Kinderrechtenverdrag. Heel wat artikels in dit verdrag, vinden hun concretisering op lokaal niveau. 'Kindvriendelijk' betekent dat de gemeente, het lokale bestuur, zich engageert om de rechten van het kind te implementeren en te realiseren.

Demografie | Naast een vergrijzing is er ook volop een vergroening bezig. Steden en gemeenten staan in voor het welbevinden van alle burgers, dus ook van deze groeiende maar te vaak onmondige groep van kinderen en jongeren. Tegelijk zien we nog steeds een vlucht van jonge, vaak de sociaaleconomisch sterkere, gezinnen uit sommige steden en gemeenten. Investeren in coherent kindvriendelijk beleid maakt in de gemeente blijven of komen wonen een valabele keuze voor gezinnen.

Laboratorium | Diversiteit en intergenerationaliteit brengt uitdagingen en kansen met zich mee. Kinderen en jongeren kunnen mee zorgen voor een frisse, dynamische, creatieve en duurzame omgeving. '(...) make use of their insight, creativity and thoughts⁶ (...).' En op die manier de gemeente tot een labo, een experimenteerplek van nieuwe ontwikkelingen maken.

Democratie en burgerschap: Kinderen en jongeren zijn geen burgers in wording. Ze zijn vandaag actor in een (lokale) samenleving. Dit betekent dat ook zij 'recht op de gemeente⁷' hebben. Het recht op de gemeente wil zeggen dat ook kinderen en jongeren het recht hebben om mee vorm te geven aan hun gemeente, mee na te denken, te beslissen, te creëren en de toekomst van de gemeente mee vorm te geven.

'The right to the city is far more than the individual liberty to access urban resources: it is a right to change ourselves by changing the city. It is, moreover, a common rather than an individual right since this transformation inevitably depends upon the exercise of a collective power to reshape the processes of urbanization.

The freedom to make and remake our cities and ourselves is, I want to argue, one of the most precious yet most neglected of our human rights.'

(David Harvey)

Kinderen en jongeren zijn competent, dat is het eerste uitgangspunt. Uitgangspunt twee: volwassenen weten niet wat het beste is voor kinderen en jongeren, deze laatste zijn immers de enige ervaringsdeskundigen. Met andere woorden, we moeten kinderen en jongeren de kans geven te participeren aan beleid en samenleving en hen uitdagen om te groeien in burgerschap. Een gemeente kan hier enkel beter van worden, op korte én op lange termijn.

Duurzaamheid | De Verenigde Naties definieert duurzaamheid als "de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in

⁵ Inspiratie: Jan Van Gils (2012), CFC Zwitserland (2011), presentatie Karen Malone.

⁶ Uit UNCHS 1996 (UN Centre for Human Settlements (UNCHS-Habitat))

⁷ 'Right to the City' als idee gelanceerd in Henri Lefebvre (1968) *Le Droit à la ville*. Vandaag is het een wereldwijde beweging/idée.

gevaar te brengen". Duurzaamheid gaat met andere woorden ook over toekomstige generaties, over de volwassenen van morgen, dus de kinderen van vandaag.

Beleidsmatig | De nieuwe beheers- en beleidscyclus vraagt een andere manier van denken van steden en gemeenten. De uitdaging ligt in dwarsdoorsneden van beleid en kansen om te leren en te groeien in transversale beleidsvoering. Kindvriendelijkheid vraagt minstens een integrale reflex bij alle diensten en kan op die manier een waardevolle beleidsoefening zijn.

Kwaliteitsbewaking | Kindvriendelijkheid kan je hanteren als barometer voor de leefbaarheid van de gemeente. Het kan een operationalisering zijn die kwaliteitsbewaking mogelijk maakt. Uiteraard is er discussie mogelijk of kindvriendelijkheid alle belangen dekt, maar algemeen genomen is inzetten op de meest kwetsbaren in de samenleving, kinderen dus, een goede norm.

Imago | Kiezen voor kindvriendelijkheid zegt iets over de gemeente die je wil zijn, namelijk een aantrekkelijke plaats voor jonge gezinnen en jongeren om te leven en te wonen. Kiezen voor kindvriendelijkheid kan een kans zijn om met je 'gemeentemarketing' in te zetten op leefbaarheid.

Een kindvriendelijke gemeente is een mensvriendelijke gemeente | Kindvriendelijk is ook 'mensvriendelijk': veilige wegen voor om je te verplaatsen, zuivere lucht, voldoende onderwijs- en opvangmogelijkheden. Een beleid afgestemd op kinderen en jongeren, komt ten goede van iedereen.

Kortenberg in het kort

Algemeen

Kortenberg is een Vlaams-Brabantse gemeente in het Dijleland met 20.293 inwoners (2020) en telt een oppervlakte van 34.52km² ⁸. De gemeente bestaat uit 4 deelgemeenten: Kortenberg, Erps-Kwerps, Everberg en Meerbeek. Daarnaast zijn ook de gehuchten Vrebos en Schoonaarde deel van de gemeente Kortenberg⁹.

De gemeente behoort volgens de Belfiusindeling tot de cluster 'gemeenten in stadsrand met hogere inkomens en toenemend aantal jongeren'¹⁰. De gemeente behoort tot politiezone HerKo en brandweerzone Vlaams-Brabant West¹¹

Kortenberg werd in 1095 door de bisschop van Kamerijk erkend als religieuze gemeenschap, meteen het moment dat de geschiedenisboeken inging als stichtingsdatum van de gemeente. Toch zijn er in de deelgemeenten Romeinse en Frankische restanten terug te vinden. In 1222 namen de kloosterlingen hun intrek op de plaats waar ook nu nog steeds de Abdij van Kortenberg gevestigd is¹². In 1312 werd in diezelfde abdij het Charter van Kortenberg ondertekend, het tweede charter ooit over de rechten van de burgers (na de Magna Carta) en het eerste op het Europese vasteland¹³.

Met de aanleg van een steenweg (1706-1709) en een spoorweg (1866) kon de gemeente verder groeien. De nieuwe burgerij vond er eind negentiende eeuw een populaire stek en bouwde heel wat villa's, in de toenmalige Belle Epoque stijl.¹⁴

⁸ Omgevingsanalyse Kortenberg 2018; <https://www.vlaanderen.be/gemeenten-en-provincies/provincie-vlaams-brabant/kortenberg>

⁹ Wikipedia.be geraadpleegd op 28/10/20

¹⁰ https://research.belfius.be/wp-content/uploads/2018/06/CLUSTER_NL_INT.pdf

¹¹ <https://www.vlaanderen.be/gemeenten-en-provincies/provincie-vlaams-brabant/kortenberg>

¹² Wikipedia.be geraadpleegd op 28/10/20

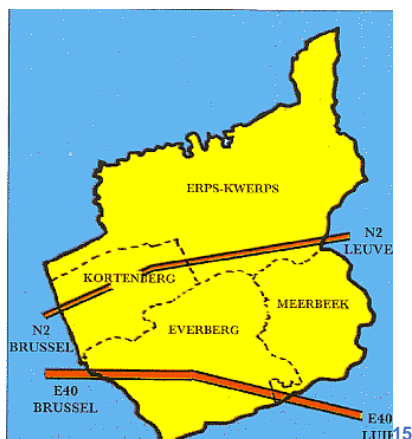
¹³ <https://medium.com/@christiaanjanjanssens/kortenberg-76abc22f9f2d>

¹⁴ Wikipedia.be geraadpleegd op 28/10/20

Ligging

Kortenberg ligt tussen Leuven en Brussel, met een oriëntatie naar verschillende steden. Door de gemeente loopt de autosnelweg E40, maar er is geen op- of afrit in de gemeente zelf (behalve snelwegparking Everberg). De belangrijkste gewestweg is de N2.

Demografie

Kortenberg telt om en bij de 20.000 inwoners op een oppervlakte van 34.5km². De bevolkingsdichtheid ligt daarmee voor 2020 op 588 inwoners/km² (tov Vlaams gemiddelde van 492 inwoners/km²). Merk op dat er een groot verschil zit in de dichtheid van de verschillende deelgemeenten. Voor Erps-Kwerps bedraagt ze 390 inwoners/km², voor Everberg 431 inwoners/km², voor Meerbeek 474 inwoners/km² en voor Kortenberg (deelgemeente) 1786 inwoners/km² ¹⁶.

Zo'n 21% van de bevolking is jonger dan 18 jaar (tov 19.5% in Vlaanderen). Waar in de omgevingsanalyse van 2018 nog gewag werd gemaakt van een stabiele groei van de bevolking, zien we voor de laatste twee jaar een sterke terugval in percentuele aangroei van de bevolking, die bovendien een pak lager ligt dan het Vlaamse gemiddelde¹⁷. Het gaat enerzijds om een terugval in migratiesaldo en anderzijds om een negatieve natuurlijke aangroei.

totale aangroei (t.o.v. inwoners) - Kortenberg

	Kortenberg	Vlaams-Brabant	Vlaams Gewest
2015	4,4	7,3	6,1
2016	13,9	7,2	5,4
2017	11,5	7,0	5,0
2018	2,4	6,8	5,6
2019	0,7	8,8	7,8

Eenheid: ‰

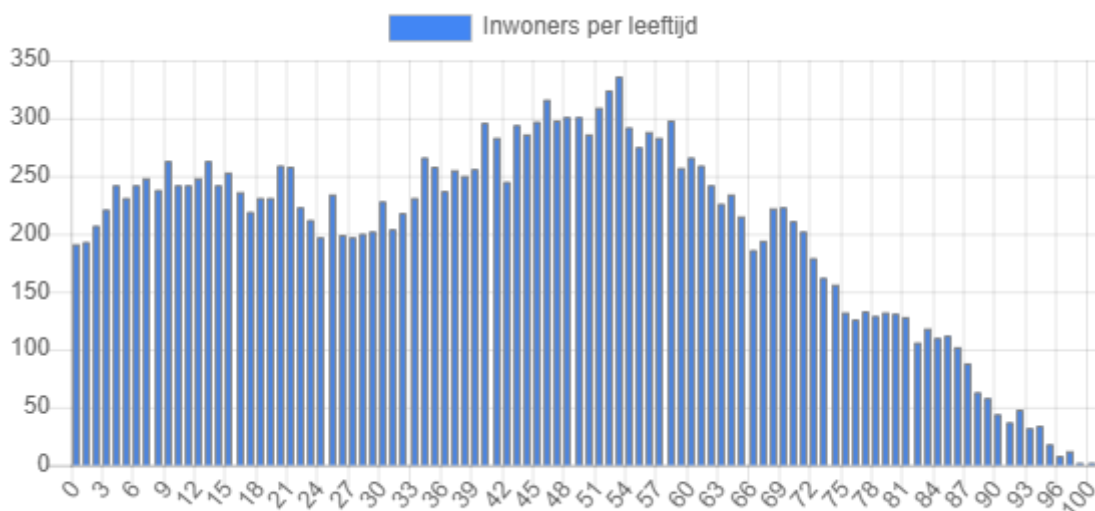
Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

¹⁵ <http://home.scarlet.be/~salens1/>

¹⁶ Provincie in cijfers

¹⁷ Provincie in cijfers

In 2018 bedroeg de gemiddelde leeftijd van de totale bevolking van Kortenberg 41,58 jaar. (mannen: 40,45 jaar, vrouwen: 42,68 jaar)¹⁸.

Een kwart van de bevolking in Kortenberg heeft roots buiten België (in 2020). Zo'n 12% heeft een Europese herkomst (sterk verspreid, dus zonder één regio die vaker voorkomt)¹⁹.

	Kortenberg	Vlaams-Brabant	Vlaams Gewest
niet-Belgische herkomst (t.o.v. inwoners)	25,1	26,6	23,3
Europese (EU) herkomst (t.o.v. inwoners)	11,8	10,9	9,5
niet-Europese (niet-EU) herkomst (t.o.v. inwoners)	13,4	15,7	13,7

Eenheid: %

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

Het gemiddeld inkomen ligt in 2017 in Kortenberg hoger dan in Vlaanderen (€23.025 tov €19.636). Dat vertaalt zich in een hoge welvaartsindex van 126. 4.7% leeft in 2019 in Kortenberg in kansarmoede (tegenover 14% in Vlaanderen).

	Kortenberg	Vlaams-Brabant	Vlaams Gewest
gemiddeld inkomen per inwoner [€] [2017]	23.025	21.462	19.636
welvaartsindex [ratio] [2017]	126	117	107
kansarmoede-index van Kind en Gezin [%] [2019]	4,7	8,3	14,1

Bron: Statbel - Fiscale inkomens | provincies.incijfers.be

Kind & Gezin | provincies.incijfers.be

Tot slot wonen er in Kortenberg in 2020 533 mensen met een (erkende) handicap, wat neer komt op 33 volwassenen per 1000 inwoners (= 3%)

¹⁸ Bevolkingscijfers.be / Statbel

¹⁹ Provincie in cijfers

	[aantal]		per 1.000 inwoners 18+ jaar [per 1.000]	
	2019	2020	2019	2020
Kortenberg	597	533	37,29	33,38
Vlaams Gewest	342.376	339.624	64,46	63,55
Vlaams-Brabant	43.721	42.682	47,94	46,42

Bron: FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Personen met een handicap | provincies.incijfers.be

Binnen de groep personen met een (erkende) handicap, zitten zo'n 90 minderjarigen (= 3%).

Als we kijken naar het aantal kinderen en jongeren in het Buitengewoon onderwijs, zien we volgend beeld:

		Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
personen erkend door DG Personen met een handicap [aantal]	2019	597	342.376	43.721
	2020	533	339.624	42.682
leerlingen buitengewoon basisonderwijs - WP [aantal]	2019	47	26.038	3.220
	2020	-	-	-
leerlingen buitengewoon basisonderwijs (t.o.v. Iln BO) - WP [%]	2019	2,2	3,8	2,8
	2020	-	-	-
leerlingen BuSO - WP [aantal]	2019	40	19.858	2.212
	2020	-	-	-
leerlingen BuSO - WP (t.o.v. leerlingen secundair onderwijs) [%]	2019	2,9	4,6	3,2
	2020	-	-	-

Speciale waarden: - Geen waarde

Bron: FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Personen met een handicap | provincies.incijfers.be
 Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | provincies.incijfers.be

Het gaat dus om een goeie 2 à 3% leerlingen in het buitengewoon onderwijs, wat in lijn ligt met de cijfers hierboven.

In dit rapport

In dit rapport leest u het proces 'Kortenberg kind- en jeugd vriendelijke gemeente zoals doorlopen in 2020 - 2022. Het proces bevat twee grote fases. In een eerste fase brengen we de 'staat van kindvriendelijkheid' van Kortenberg in kaart. Door middel van een grondige analyse maken we een stand van zaken op en leggen de grootste werkpunten bloot. Deze werkpunten worden in een tweede fase diepgaander geanalyseerd op basis van de belevingswereld van kinderen en jongeren.

Beide fases worden omstandig beschreven in dit rapport, zowel methodisch als de resultaten. We ronden dit rapport af met een reeks aanbevelingen die de voorzet kunnen vormen voor de opmaak en implementatie van een 'strategie kindvriendelijkheid'.

De impact van de coronacrisis

Dit traject werd gekleurd door de coronacrisis, in de periode september 2020 - februari 2022. Niet alleen werden groepsgebonden en face-to-face onderzoeksactiviteiten sterk bemoeilijkt, de realiteit van lokale besturen en van kinderen en jongeren zag er van de ene op de andere dag helemaal anders uit: afstandsonderwijs, niet meer spelen in de publieke ruimte, angst dat naasten ziek worden... digitale hulp- en dienstverlening proberen bieden, ontplooiingskansen blijven voorzien voor alle kinderen – ook voor die de weg naar het digitale niet vinden.

De impact van deze crisis op beleidsmakers, praktijkwerkers en burgers is enorm en zal pas nadien helemaal duidelijk worden. Zowel op vlak van gezondheidsbeleid, als op economisch en sociaal vlak werden vanzelfsprekendheden in vraag gesteld, werden ongelijkheden en hiaten zichtbaar en evolueerden we naar een 'nieuw normaal'.

Hoewel dit rapport deels geschreven werd midden in de crisis, was op dat moment al duidelijk dat de thema's, de antwoorden, de vragen waar kinderen en jongeren van wakker liggen, gekleurd zouden zijn door deze periode. Eerder dan deze factor te neutraliseren, kiezen we ervoor om bewust met deze vaststelling om te gaan en de vraag te stellen, binnen de thema's die onderzocht worden, wat we kunnen leren uit de coronaperiode en hoe we die ervaringen kunnen vertalen naar kindvriendelijk beleid.

FASE 1

Kindvriendelijkheid in kaart

Methodisch

Impact van corona | Fase 1 werd volop doorkruist door de strikte coronamaatregelen die in oktober 2020 van kracht werden (de tweede golf, dus).

- De verschillende vragenlijsten werden afgenomen in september en oktober, waardoor een deel online diende verspreid te worden.
- Het tweede strategisch platform werd in kortere vorm digitaal gehouden. Er werd een bijkomend overleg in gepland om de verzamelde data samen te analyseren en de focusgroepen voor te bereiden – door de lange periode van de maatregelen gebeurt ook dit digitaal.
- Ook de focusgroepen verliepen grotendeels digitaal. Enkel de focusgroep met de kindergemeenteraad kon fysiek doorgaan.

Staat van kindvriendelijkheid | In een eerste fase van het project wordt op basis van een vragenlijst, diepgaande gesprekken en datamateriaal een beeld gevormd van de 'staat van kindvriendelijkheid'. Hiervoor doen we een beroep op alle gemeentelijke diensten, op het middenveld en uiteraard op kinderen en jongeren. De thema's hebben betrekking op de volledige leefwereld van kinderen en jongeren: Welzijn & gezondheid, wonen, veiligheid, onderwijs & scholen, vrije tijd (sport, spel, cultuur en recreatie), mobiliteit & verkeer, milieu, publieke ruimte, participatie & actorschap van kinderen en jongeren.

Bestaand datamateriaal | Het datamateriaal vinden we vooral terug in de gemeentelijke profielschets van de Studiedienst van de Vlaamse Regering in afspraak met het Agentschap Binnenlands Bestuur en op lokalestatistiek.be. Uiteraard wordt dit alles omzichtig geanalyseerd omdat deze bronnen doorgaans de totale bevolking omvatten en geen aparte focus op kinderen en jongeren leggen. Het datamateriaal komt ook uit documenten van het gemeentebestuur zelf, zoals de omgevingsanalyse naar aanleiding van de verkiezingen van 2018, maar ook registraties die diensten zelf uitvoeren.

Kwalitatieve beleidsindicatoren | We gaan bij de negen thema's na in welke mate er binnen de gemeente methodieken en strategieën aanwezig zijn om te werken aan kindvriendelijk beleid. Bij elk thema onderzoeken we in welke mate aan welke beleidsindicatoren (afgeleid uit het kinderrechtenverdrag) in meer of mindere mate voldaan wordt. Dit werd via overleg met de betrokken diensten gedaan. Bij twee diensten werd, omwille van corona, enkel via mail informatie uitgewisseld.

Vragenlijsten | We vullen deze cijfers en indicatoren aan met vragenlijsten 'kindvriendelijke gemeente' die we voorlegden aan alle gemeentelijke diensten, aan het brede middenveld en aan kinderen en jongeren.

Respondenten vragenlijst voor volwassenen | De vragenlijst werd online verspreid via de publieke kanalen van de gemeente en via mail naar de werknemers van het lokaal bestuur in de periode september – oktober 2020. 221 respondenten vulden de vragenlijsten in.

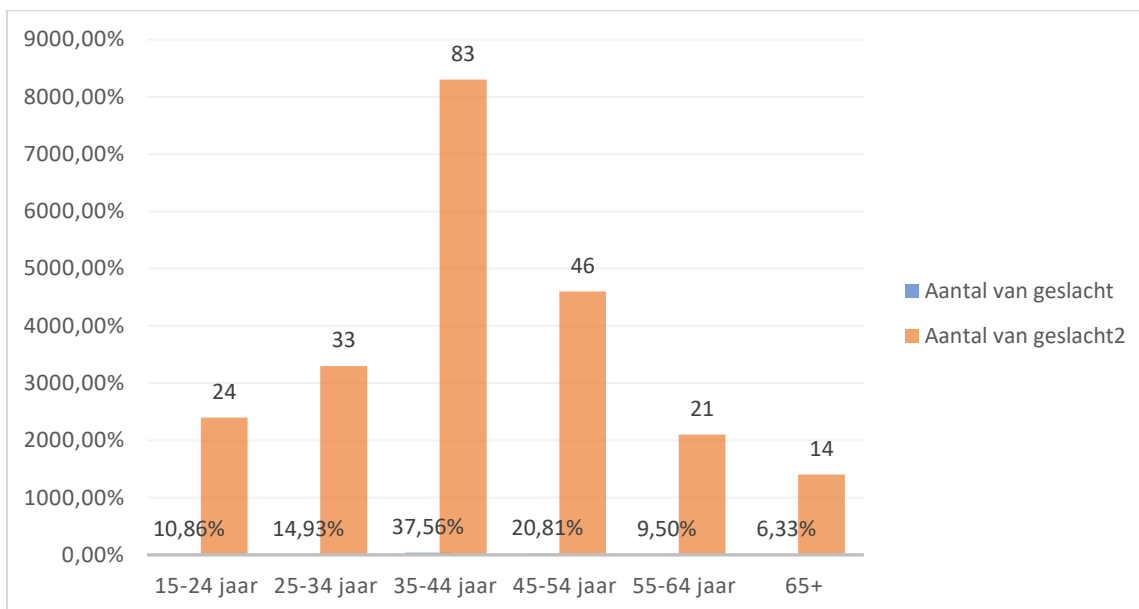
We vroegen respondenten ook vanuit welk soort verhouding ze met kinderen en jongeren in contact komen: **professioneel of niet** (kan zowel over vrijwilligers als beroepskrachten gaan) en welke specifieke relatie dit was. 65 respondenten gaven aan professioneel betrokken te zijn op kinderen en jongeren.

Bij de 221 respondenten zijn er 61 mannen, 160 vrouwen en 0 personen die zich als X identificeren. Slechts iets meer dan een kwart van de respondenten is mannelijk (28%). Wanneer we onderscheid maken tussen professioneel of niet-professioneel betrokken op kinderen en jongeren, zien we ongeveer dezelfde verdeling: slechts 1/4 tot 1/3 van de respondenten zijn mannen.

	niet-professionele betrokkenheid	Professionele betrokkenheid	Eindtotaal
man	26,92%	29,23%	27,60%
vrouw	73,08%	70,77%	72,40%
X	0	0	0
Eindtotaal	100,00%	100,00%	100,00%

Wanneer we naar de **leeftijdsverdeling** kijken, krijgen we volgend overzicht:

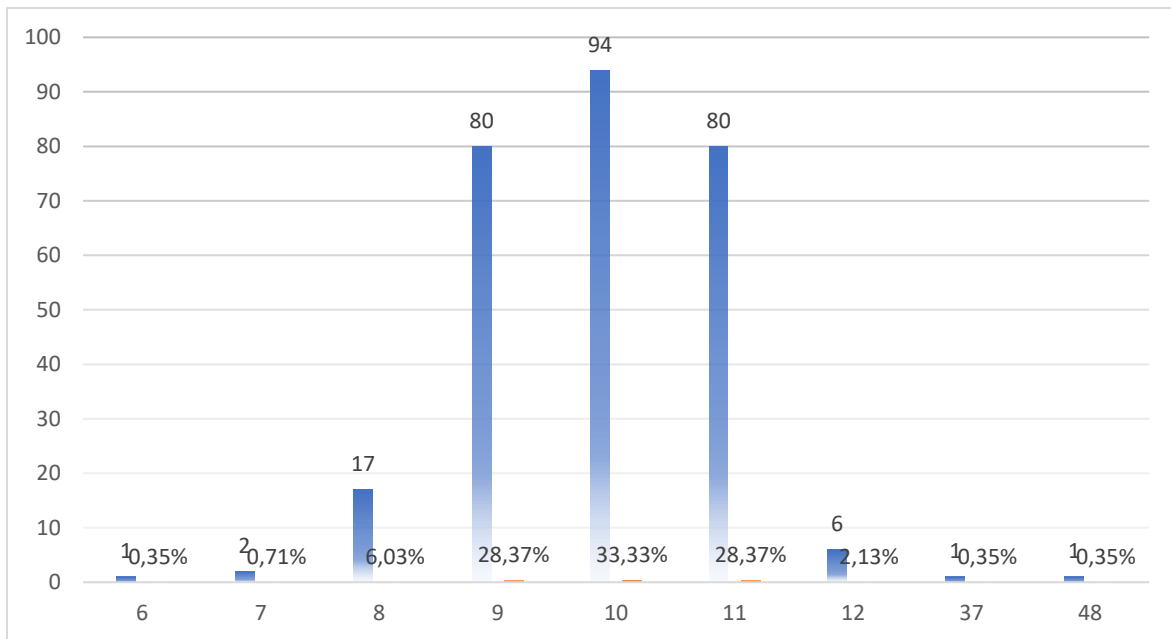
Zowat 85% komt uit Groot-Kortenberg (73 respondenten wonen in Everberg/Meerbeek, 65 in Erps-Kwerps en 48 in Kortenberg (deelgemeente). Daarnaast zijn er een aantal respondenten uit de omgeving van Leuven. De volledige lijst zit in bijlage toegevoegd.

Respondenten vragenlijsten voor kinderen en jongeren | Er vulden 297 kinderen en 56 jongeren de vragenlijsten in. Bij de kinderen zien we dat 13 kinderen enkel de eerste vraag invulden en verder niets. **De feitelijke respons ligt dus op 284 kinderen.** Bij de jongeren zijn er 13 respondenten die enkel de eerste vraag invulden. **De feitelijke respons ligt daarbij op 43 jongeren.**

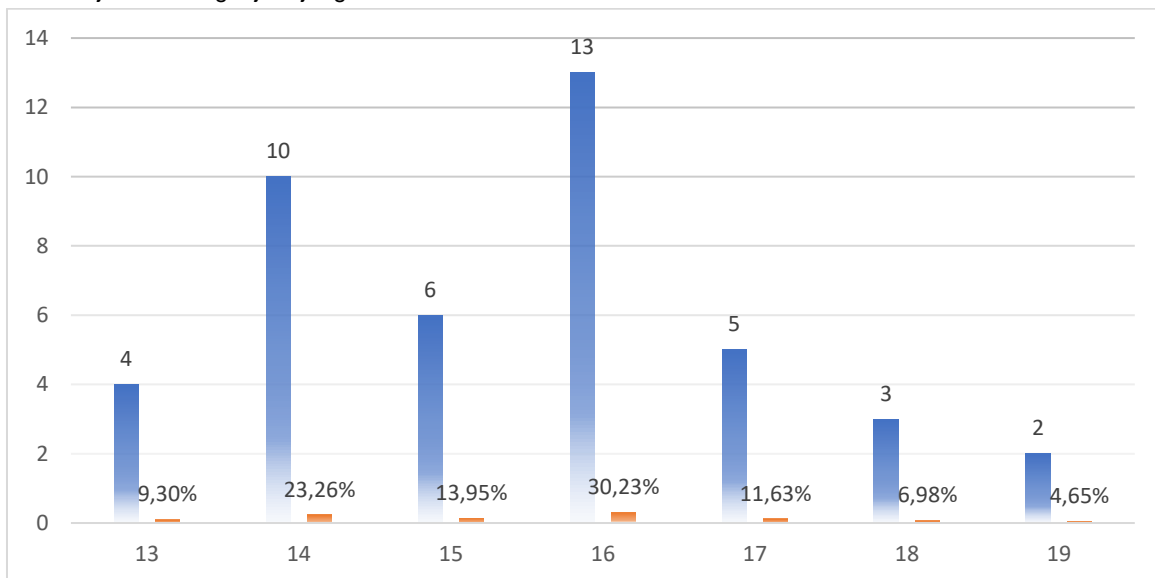
	Kinderen – aantal	Kinderen - %	Jongeren - aantallen	Jongeren - %
Jongen	134	47,18%	19	44.19%
meisje	148	52,11%	24	55.81%
X	2	0,70%	0	0.00%
Eindtotaal	284	100,00%	43	100,00%

De leeftijdsverdeling bij kinderen:

De leeftijdsverdeling bij de jongeren:

We vroegen ook met wie de vragenlijst ingevuld werd. Bij de kinderen vulde een kwart de vragenlijst in klasverband in. Ongeveer 70% vulde de vragenlijst alleen in. Bij jongeren zien we dat 91% de vragenlijst alleen invulde. Een klein aantal kreeg hulp van een leider of een ouder.

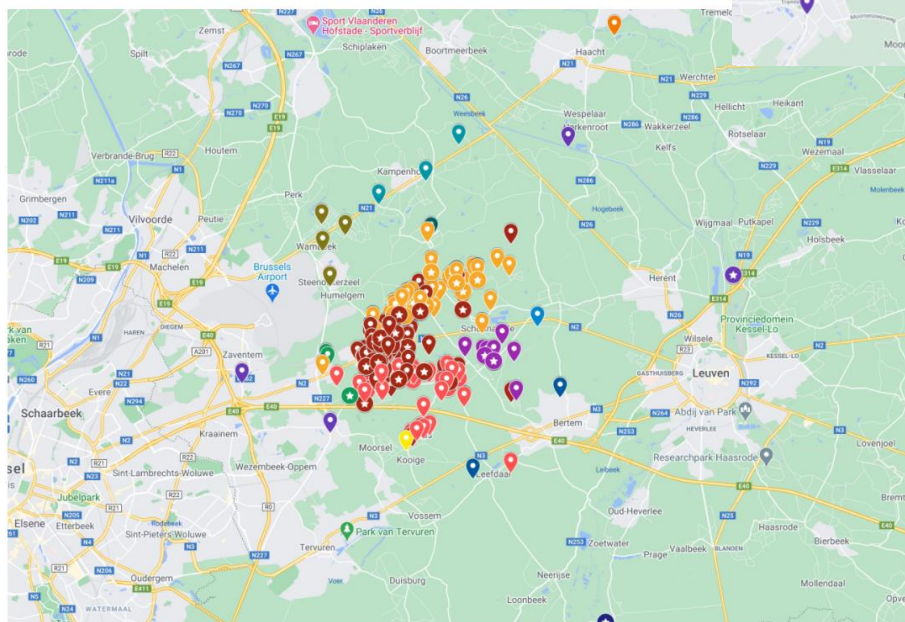
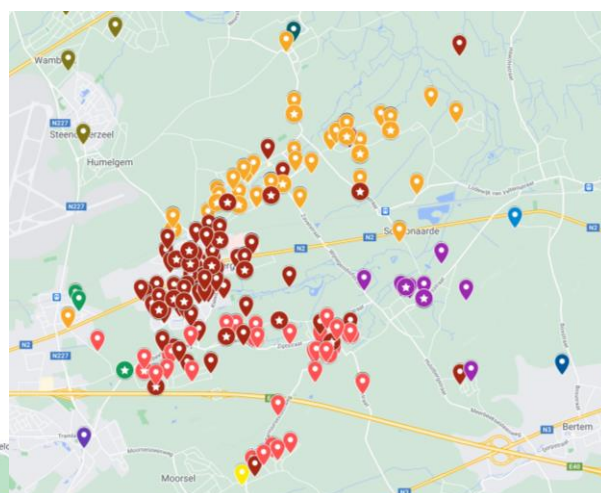
Met wie ingevuld?	Kinderen – aantal	Kinderen - %	Jongeren- aantal	Jongeren - %
alleen	205	69,49%	51	91,07%
mama of papa	14	4,75%	3	5,36%
mijn juf of meester in de klas	76	25,76%	0	0%
Met leider jeugdvereniging			2	3,57%
Eindtotaal	295	100,00%	56	100,00%

We brachten in kaart waar de respondenten wonen. Zowel bij de kinderen als bij de jongeren woont het merendeel in Groot-Kortenberg.

Woonplaats kinderen	Aantallen	percentages
Kortenberg	160	56,14%
Erps-Kwerps	49	17,19%
Everberg	48	16,84%
Meerbeek	7	2,46%
Steenokkerzeel	4	1,40%
Kampenhout	3	1,05%
Nossegem	3	1,05%
Zaventem	2	0,70%
Bertem	1	0,35%
Nederokkerzeel	1	0,35%
Veltem-Bijsem	1	0,35%
Moorsel	1	0,35%
Leefdaal	1	0,35%
Herent	1	0,35%
Bertem	1	0,35%
Haacht	1	0,35%
Groot-Kortenberg	1	0,35%
Eindtotaal	285	100,00%

Woonplaats jongeren	Aantallen	percentages
Kortenberg	22	51,16%
Erps-Kwerps	10	23,26%
Everberg	4	9,30%
Meerbeek	4	9,30%
Herent	1	2,33%
Nossegem	1	2,33%
Sint-Joris-Weert	1	2,33%
Eindtotaal	43	100,00%

maps data.xlsx

- Kortenberg
- Erps-Kwerps
- Everberg
- Meerbeek
- Herent
- Nossegem
- Sint-Joris-Weert

maps.xlsx

- Kortenberg
- Erps-Kwerps
- Everberg
- Meerbeek
- Steenokkerzeel
- Kampenhout
- Nossegem
- Bertem
- Zaventem
- Groot-Kortenberg
- Haacht
- Herent
- Leefdaal
- Moorsel
- Nederokkerzeel
- Veltem-Bijsem

De antwoorden | Aangezien de vragenlijsten vragen over de volledige leefwereld van kinderen en jongeren en alle beleidsdomeinen bevat, waren de respondenten vrij om enkel in te vullen waar ze zich vertrouwd

mee voelden. De meeste vragen werden dan ook niet door alle respondenten beantwoord. Bij de kinderen werd zelfs aangeraden om maar een beperkt aantal thema's in te vullen. Bij elk thema wordt aangegeven hoeveel respondenten een vraag binnen het thema hebben ingevuld.

Wat nemen we wel mee? | We geven volledige tabellen weer en maken melding van enkele opvallendheden:

Ofwel als er door de meerderheid een groot tekort wordt ervaren;

Ofwel de vragen waar een grote verdeeldheid bestaat tussen de respondenten;

Ofwel vragen waar een groot verschil bestaat tussen de antwoorden van

→ volwassenen die wel en die niet professioneel betrokken zijn op kindvriendelijkheid.

→ Kinderen en jongeren volgens gender

Daarnaast geven we ook de belangrijkste opmerkingen mee uit de open antwoorden. De volledige lijst open antwoorden kan in bijlage geraadpleegd worden.

Focusgesprekken | De resultaten van de vragenlijsten vormden voeding voor verschillende gesprekken

Een staat van kindvriendelijkheid

In dit luik lichten we de verschillende thema's toe die betrekking hebben op de leefwereld van kinderen en jongeren. We starten met de bestaand datamateriaal, de kwalitatieve beleidsindicatoren en de antwoorden op de vragenlijsten. Vervolgens voegen we interpretaties en opvattingen toe uit de gesprekken met de stuurgroep kindvriendelijke gemeente²⁰, het middenveld en de kinderen en jongeren. Afsluiten doen we met de uitdagingen die voorliggen binnen elk thema.

Wat is een kindvriendelijke gemeente volgens de respondenten van de vragenlijst?

De vragenlijst voor volwassenen startte met de open vraag: 'Wat is een kindvriendelijke gemeente volgens jou?'. Deze vraag werd gesteld voordat respondenten antwoorden moesten geven binnen de afzonderlijke thema's. Ze vertrokken dus van een eigen invulling, niet gestuurd door de verdere inhoud van de vragen.

138 van de 221 respondenten gaven een antwoord op deze vraag.

De 3 P's van de kinderrechten komen aan bod doorheen de antwoorden op deze vraag.

111 keer wordt kindvriendelijkheid gelinkt aan Provisie.

Enkele quotes:

- *"Gemeenten die alles biedt wat een kind nodig heeft: onderwijs. Vervoer naar onderwijs, sport en cultuur en natuur."*
- *"Één gemeente waar kinderen en jongeren van elke leeftijd kunnen spelen, ravotten, hangen in: de natuur, aangelegde deftige speeltuinen en specifieke plaatsen(jeugdhuizen in elke deelgemeente). Kinderen en jongeren moeten ook een groepsgevoel kunnen creëren in sporten en hobby's waar de nadruk ligt op het plezier beleven en in een goede accommodatie."*
- *"Gemeente met speelpleinen zowel indoor als outdoor, geen overbevolkte scholen, degelijk onderwijs, goede crèches, jeugdbeweging, vrijetijdsbeleving na school (sporten), plaatsen waar kinderen veilig kunnen spelen."*
- *"Genoeg opvang, schoolplaatsen, vakantieopvang en activiteiten."*
- *"Kinderactiviteiten: ravotplekken, activiteiten voor jeugd, sportinfrastructuur. Omgeving: zuivere lucht, geen zwerfvuil etc. Sociaal: ondersteuning voor kinderen in nood, toegang tot gezondheidszorg, begeleiding ouders etc."*
- *"Een gemeente waar elk kind zich thuis voelt, met voldoende aanbod voor elk kind, elke leeftijd, elk geslacht,... en dit alles zelfstandig bereikbaar (vanaf een bepaalde leeftijd). Dit draait niet enkel rond hobby's, maar eveneens support met studie, psychologische ondersteuning, plekken waar jongeren samen kunnen komen en dit niet als overlast wordt beschouwd..."*
- *"Een gemeente waar activiteiten en sport wordt voorzien voor de jeugd evenals de infrastructuur hiervoor."*

86 keer gebeurt dit ook met Protectie.

Enkele quotes:

- *"Een veilige gemeente."*
- *"Veiligheid voor kinderen. Fietsen, wandelpaden, enz."*
- *"Waar kinderen veilig met de fiets naar school kunnen."*
- *"Verkeersarme schoolomgevingen en veilige wegen naar school. Speeltuintjes."*
- *"Verkeersveilig (geen zwaar vervoer, brede stoepen, veilige en onderhouden fietswegen)."*
- *"In eerste instantie (verkeers)veilig. Voldoende aanbod qua sport en vrije tijd."*

²⁰ Dit platform is samengesteld uit ambtenaren, jeugdaders en schepen(en) die de verschillende diensten/sectoren vertegenwoordigen.

- *“Een kindvriendelijke gemeente zorgt voor sensibilisering naar jongeren (14-18j) toe, zorgt voor een controlerende en bijkomend sanctionerende rol, en zorgt hierdoor vooral voor een kindveilige gemeente.”*

In 32 antwoorden vinden we linken tussen kindvriendelijkheid en Participatie.

Enkele quotes:

- *“Aandacht voor de noden van kinderen en jongeren, stem geven aan de doelgroep.”*
- *“Dat je alle projecten (wegenwerken, ruimtelijke ordening, infrastructuur, subsidies) vanuit het oog van het kind bekijkt.”*
- *“Een gemeente waar er gewerkt wordt vanuit kinderen, een gemeente waar er aandacht is voor de kinderen want zij zijn de toekomst. Een gemeente die kinderen betreft in zijn/haar beleid: luisteren, acties... omdat zij dit goede voorbeeld later ook gaan uitdragen. Respect voor alle generaties.”*
- *“Een kindvriendelijke gemeente neemt kindvriendelijkheid op in al de aspecten van het beleid, laat kinderen en jongeren aan het woord én zorgt voor een echte participatie door goed te luisteren naar kinderen en jongeren.”*
- *“Bij beslissingen door gemeentebestuur steeds checken naar het kindvriendelijke draagkracht.”*
- *“Een gemeente waar bij elke beslissing ook rekening gehouden wordt met de mogelijke positieve of negatieve gevolgen voor alle kinderen.”*

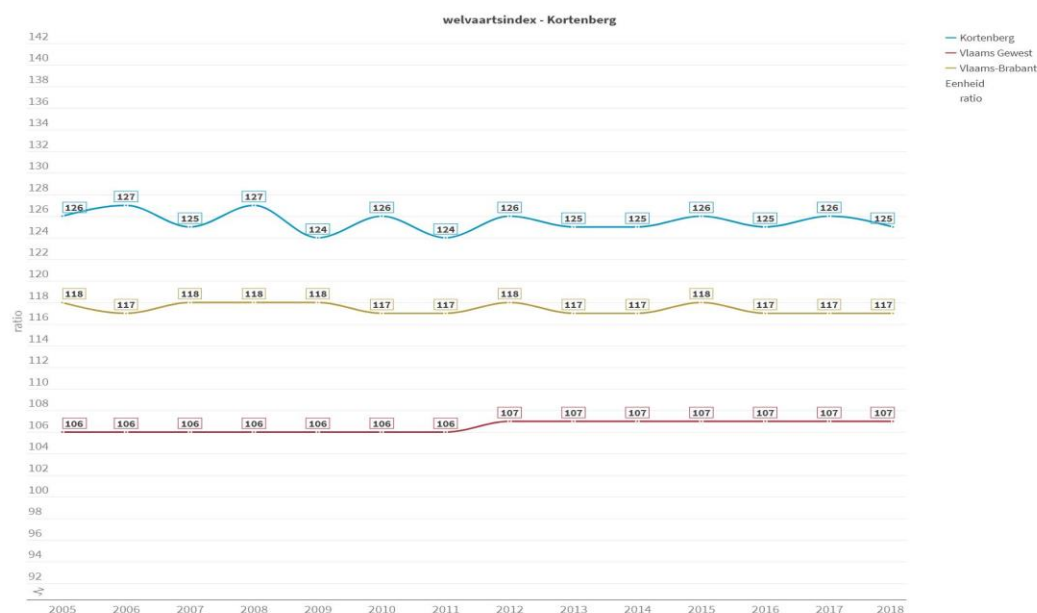

Welzijn en gezondheid

Bestaand datamateriaal

Armoede, kansarmoede en maatschappelijke kwetsbaarheid

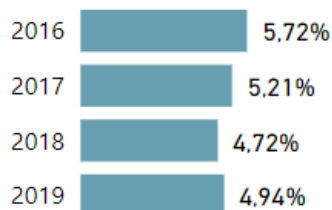
De **welvaartsindex** bedraagt in 2017 126 (tov 107 in Vlaanderen)²¹.

Bron: Statbel - Fiscale inkomens | provincies.incijfers.be

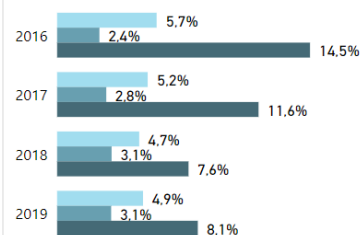
De **kansarmoede-index** ligt op 4.7% in 2019²², dit is een daling ten opzichte van de vorige jaren. Wanneer we de kansarmoede-index uitsplitsen, zien we dat vooral de origine van de moeder steeds minder een rol speelt in het kansarmoederisico.

Kansarmoede-index per jaar

Kansarmoede-index naar origine van de moeder

Origine van de moeder ● Alle ● Belg ● Niet-Belg

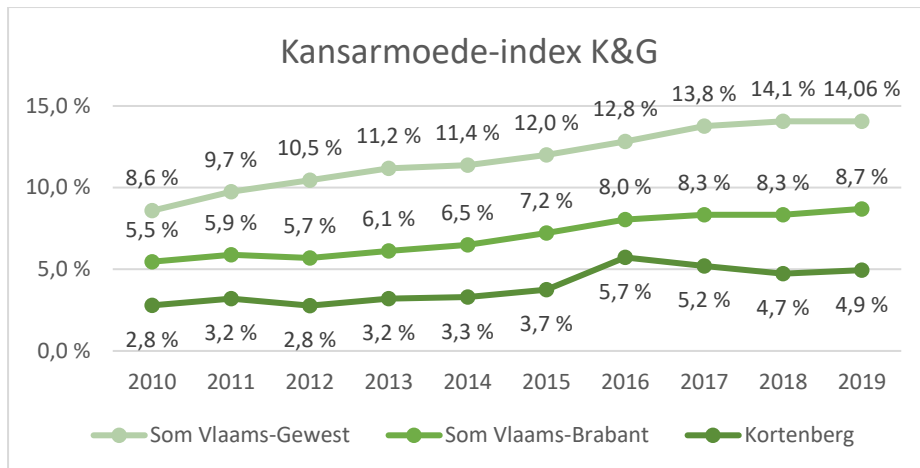

Als we naar de evolutie de voorbije 10 jaar kijken, zien we dat de kansarmoede-index gestaag gestegen is, zowel in Vlaanderen als in Kortenberg. Kortenberg kende vooral in 2016 een redelijk sterke stijging, die ondertussen terug licht gedaald is.

²¹ Provincie in cijfers

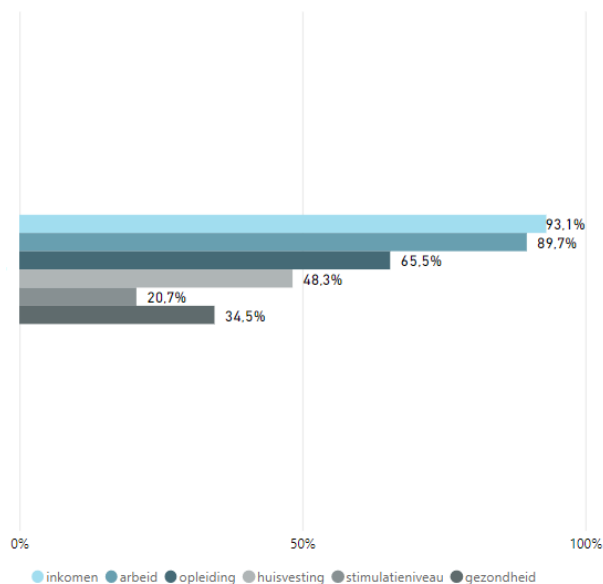
²² <https://www.kindengezin.be/cijfers-en-rapporten/cijfers/kansarmoede/gemeentelijk-niveau/#Kansarmoede-index-2018-en>

Verder zien we dat vooral inkomen, arbeidssituatie en opleidingsniveau een rol spelen in het kansarmoederisico.

Aandeel kinderen in kansarmoede met onvoldoende op de verschillende criteria

Als we de gegevens uitsplitsen naar deelgemeente zien we dat die in Erps-Kwerps en Kortenberg (deelgemeente) redelijk stabiel zijn gebleven de afgelopen jaren. Bij Everberg zien we een positieve evolutie en is er nagenoeg geen kansarmoede meer volgens de index. In Meerbeek zien we dan weer een lichte stijging²³.

Deelgemeente	Kansarmoedecijfer 2019 (gemiddeld aantal 2017 tot 2019)	Kansarmoedecijfer 2018 (gemiddeld aantal 2016 tot 2018)	Kansarmoedecijfer 2017 (gemiddeld aantal 2015 tot 2017)	Kansarmoedecijfer 2016 (gemiddeld aantal 2014 tot 2016)
Erps-Kwerps	2,1%	3,0%	2,0%	2,4%
Everberg	Te klein om te tonen	Te klein om te tonen	4,0%	5,7%
Kortenberg	8,7%	7,3%	8,3%	8,6%
Meerbeek	5,6%	3,8%	3,6%	4,4%

Er zijn in Kortenberg in 2019 zo'n 4.23% **inwoners met een leefloon**, tegenover zo'n 5.6% in Vlaanderen. De **werkloosheidsgraad** ligt in 2020 op 3%, tegenover 4.3% in Vlaanderen.

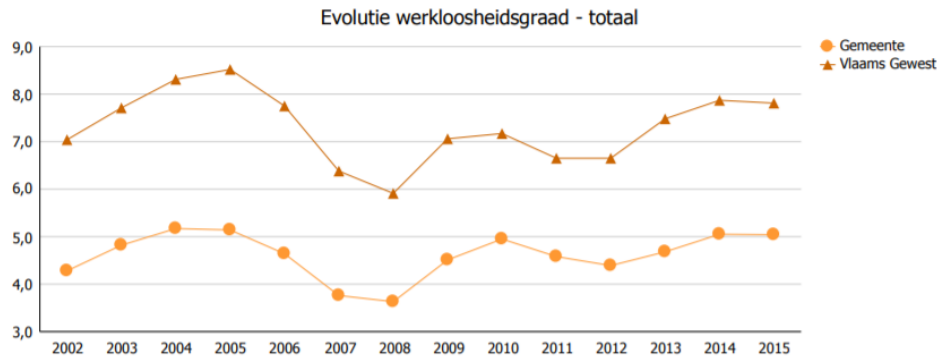
²³ <https://www.kindengezin.be/cijfers-en-rapporten/cijfers/kansarmoede/gemeentelijk-niveau/#Kansarmoede-index-2018-en>

	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
2018	3,3	4,9	4,1
2019	3,2	4,5	3,8
2020	3,0	4,3	3,5

Eenheid: %

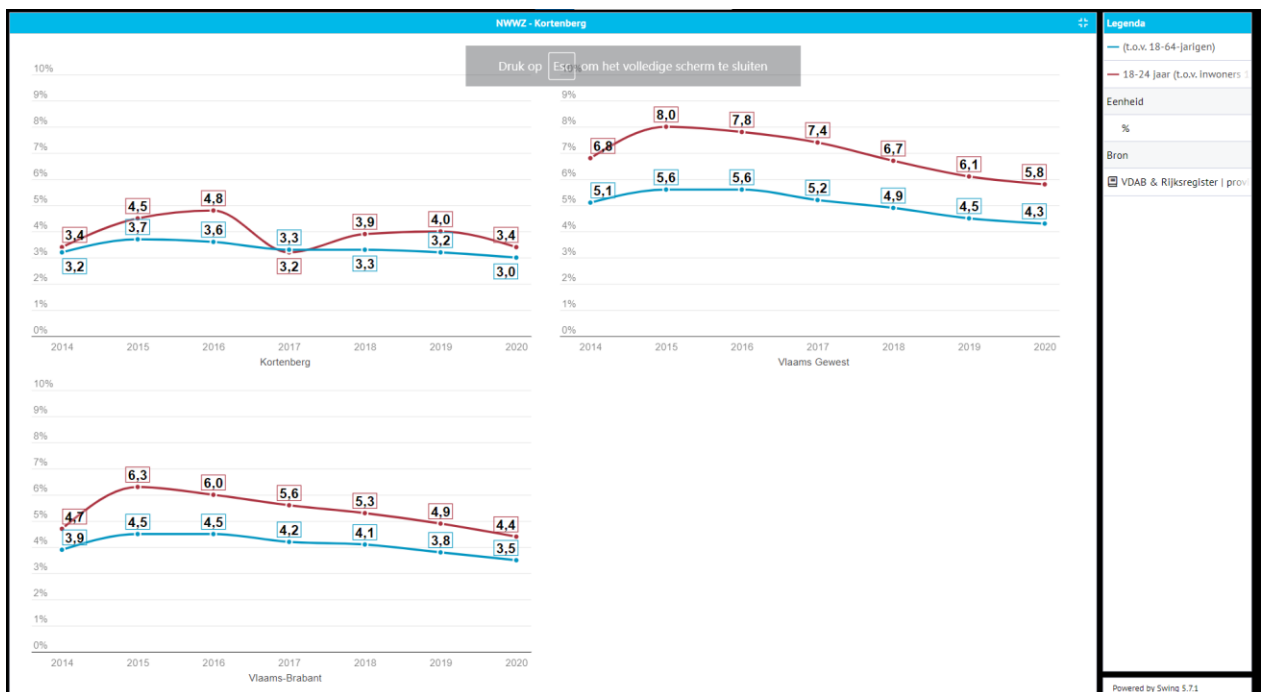
Bron: VDAB & Rijksregister | provincies.incijfers.be

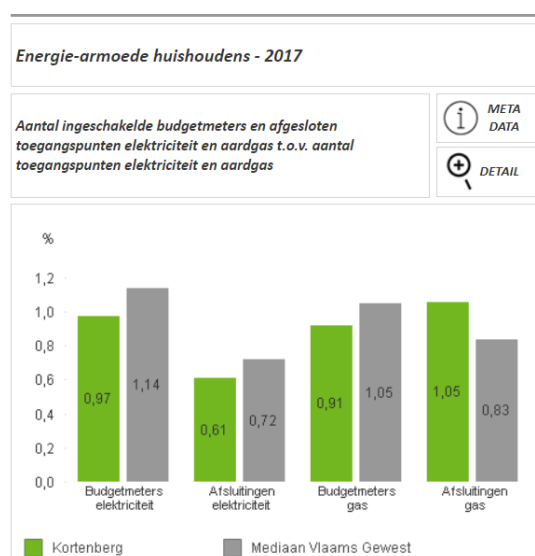
De **jeugdwerkloosheid** ligt op 3.4% (tegenover 5.8% in Vlaanderen) in 2020.

De blauwe lijn op onderstaande afbeelding verwijst naar de verhouding van het aantal niet-werkende werkzoekenden tegenover de 18-64-jarigen. De rode lijn verwijst naar het aantal 18-24jarige niet-werkende werkzoekenden ten aanzien van het aantal inwoners in diezelfde leeftijdsklasse.

De jeugdwerkloosheid ligt consequent iets hoger dan het algemeen percentage – enkel in 2017 zat er een knikje in de curve.

Wat de **energie-armoede** betreft, zien we dat in 2017 0,97% van de huishoudens in Kortenberg een budgetmeter voor elektriciteit en 0,91% een voor gas had. In Vlaanderen gaat het om respectievelijk 1,14% en 1,05%. Daarnaast werd in 0,61% van de Kortenbergse huishoudens de elektriciteit afgesloten en bij 1,05% werd de gas afgesloten.

Opvang en zorg

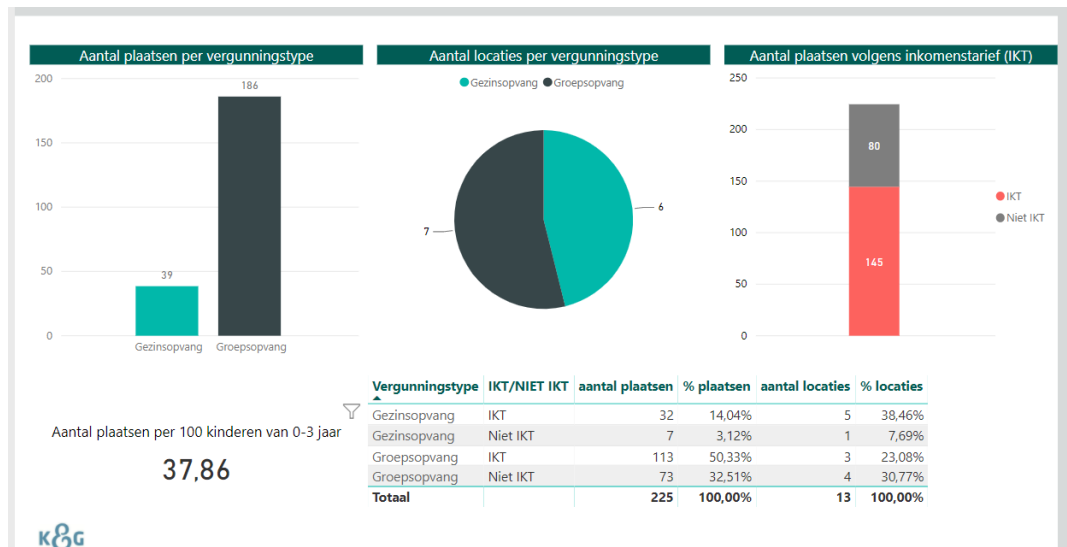
Er was in 2019 in Kortenberg **opvang** voor zo'n 40,5% van de kinderen tussen 0 en 2 jaar en voor zo'n 5% voor kinderen tussen 3 en 11 jaar (tegenover respectievelijk 43,3% en 6,6% in Vlaanderen. Bij de opvang voor de 0-2 jarigen is 27% met **inkomenstarief** (tegenover 32,8% in Vlaanderen).

	Kortenberg	Vlaams-Brabant	Vlaams Gewest
B&P (t.o.v. kinderen 0-2 jaar)	40,5	44,3	43,3
B&P met inkomenstarief (t.o.v. kinderen 0-2 jaar)	27,0	30,7	32,8
B&P zonder inkomenstarief (t.o.v. kinderen 0-2 jaar)	13,5	13,7	10,5
BO (t.o.v. kinderen 3-11 jaar)	5,0	4,7	6,6
BO met inkomenstarief (t.o.v. kinderen 3-11 jaar)	0,0	0,0	0,1
BO zonder inkomenstarief (t.o.v. kinderen 3-11 jaar)	5,0	4,7	6,4

Eenheid: per 100

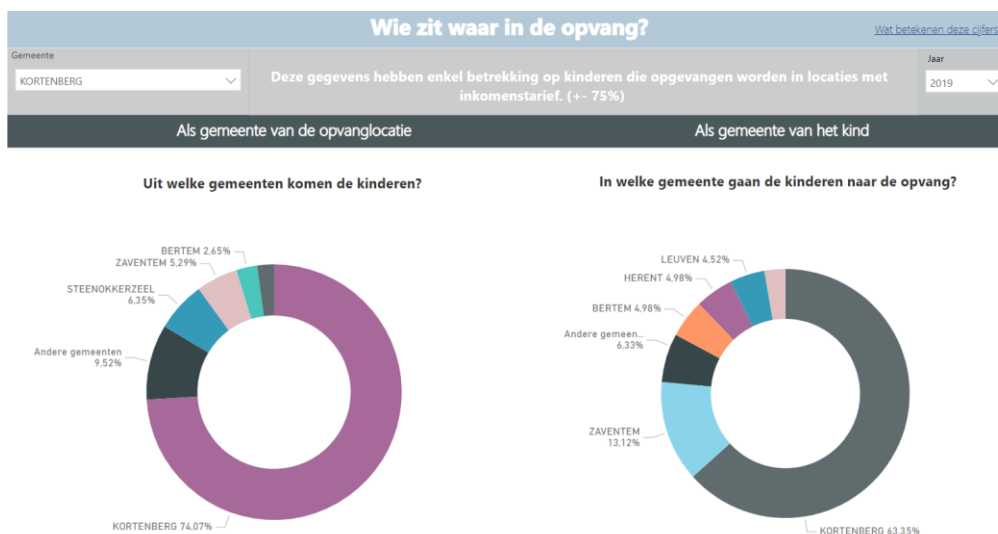
Bron: Kind & Gezin | provincies.incijfers.be

Als we verder kijken naar het **soort opvang voor de 0-2 jarigen**, zien we dat er voornamelijk groepsopvang geboden wordt (186 plaatsen tegenover 39 plaatsen in gezinsopvang). Er zijn 7 locaties met groepsopvang en 6 voor gezinsopvang.

Voor de schoolgaande kinderen zijn er 110 plaatsen verspreid over 4 locaties. Volgens de gemeentemonitor was in 2017 zo'n 59% tevreden over de opvang van baby's en peuters. 13% gaf aan helemaal niet tevreden te zijn.²⁴

Als we verder kijken **wie in de opvang (volgens inkomensstap)** zit²⁵, zien we dat 74% van de opgevangen kinderen uit Kortenberg komt en dat ongeveer 63% van de Kortenbergse kinderen ook effectief in Kortenberg opgevangen wordt.

Als we kijken naar de **tevredenheid overheen gezondheidsvoorzieningen** zien we dat in 2017 zo'n 86% tevreden was over de gezondheidsvoorzieningen in Kortenberg (4% helemaal niet tevreden – 10% antwoordde 'neutraal').

Er staan 22 **artsen 'algemene geneeskunde'** geregistreerd op de website van de Orde der geneesheren. Een deel hiervan is gevestigd in de campus van UZ Leuven, een deel hebben een eigen praktijk²⁶.

²⁴ Gemeentemonitor, 2017

²⁵ Kind & Gezin, 2019

²⁶ https://www.ordomedic.be/nl/zoek-een-arts/?&search_specialism=32&search_place=kortenberg&page=1

Gesloten jeugdinstelling De Grubbe

In Kortenberg ligt een gesloten jeugdinstelling voor jongeren die een delict hebben gepleegd, of hiervan worden verdacht. Deze jongeren verblijven in de gemeente. De vraag rijst dus welke plek zij verdienen in dit onderzoek. Uit navraag blijkt dat De Grubbe een eilandje is in de gemeente Kortenberg. De jongeren verlaten de instelling niet tijdens hun verblijf en beschikken erbinnen over alle eigen voorzieningen (vrije tijd, onderwijs...). Er zijn verder geen linken met de gemeente. Een gemiddeld verblijf duurt ongeveer 1 maand en 5 dagen (minimum 5 dagen, maximaal 2 maanden en 5 dagen). Er is dus gigantisch veel verloop in de instelling en het nieuwe Vlaamse Jeugdgedelinquentierecht voorziet een termijn van maximaal 1 maand. Dat gaat in voege vanaf januari 2022, maar nu al voelen ze dat jongeren sneller doorstromen. O.w.v. voorgaande redenen worden er binnen het traject kindvriendelijke gemeente geen initiatieven genomen die deze jongeren actief betrekken.

Kwalitatieve beleidsindicatoren

Het brede publiek kan een overzicht krijgen van de sociale diensten die er zijn en welke hulp ze aanbieden	Ja	Via de website van de gemeente en via de sociale kaart. Maar er is altijd een groep die niet bereikbaar is.
Er is een strategie om families financiële hulp te bieden of hulp voor andere belangrijke behoeftes zoals voeding.	Ja	voor kleding is er de Kapstok, voor voeding is er de voedselbedeling (wekelijks op dinsdag), voor onderwijs is er de Kubus als ondersteuning. Verschillende financiële steunen zijn mogelijk bij de sociale dienst. Intake procedure dient hier gevolgd te worden.
Er zijn programma's om -18-jarigen aan werk te helpen (bv. deeltijds onderwijs, vakantiewerk).	Neen	OCMW spitst zich enkel toe naar +18jarigen.
Er zijn vertrouwenspersonen of -diensten die kinderen en jongeren beschermen tegen misbruik, geweld en verwaarlozing.	Ja	maatschappelijk werkster sociale dienst en projectwerker Huis van het Kind.
Er is een strategie om kinderen en jongeren te helpen die uitgesloten, gediscrimineerd of gepest worden.	Neen	– maar wel een aandachtspunt voor de projectwerker HvK in de toekomst – samenwerking uit te werken met scholen waar er nog extra ondersteuning nodig is.
Er is een strategie om kinderen en jongeren met individuele (psychologische) problemen en vragen op te vangen.	Ja	doorverwijzing naar de gepaste hulpverlening
Er is een methode om de behoeften aan betaalbare opvang voor jonge kinderen regelmatig te meten	Neen	maar dit staat in het MJP “digitale aanmeldingssysteem kinderopvang uitwerken”.
Er wordt bijgehouden hoeveel beschikbare plaatsen er zijn in de kinderopvang.	Neen	maar dit staat in het MJP “digitale aanmeldingssysteem kinderopvang uitwerken”.
Er zijn initiatieven om de kennis te verbeteren over gezonde voeding voor kinderen, jongeren en hun families	Ja	tevens opgenomen in het MJP “betaalbare en gezonde voeding voor iedereen”.
De gemeente zorgt ervoor dat kinderen en jongeren met een beperking de juiste/aangepaste zorg krijgen.	Ja/Neen	doorverwijzing naar gepaste hulpverlening maar zelf ondernemen we hier nog geen actie rond. Dit is een doelgroep die meer aandacht verdient.
In de gemeente worden mensen bewust gemaakt van de gevaren van alcohol en andere drugs.	Ja	preventiewerker via interleuven (?)

Er is een plaats waar ouders advies kunnen krijgen over de gezondheid en de ontwikkeling van hun kind.	Ja/Neen	medewerker van Huis van het Kind kan hier antwoord op geven, ouders worden doorverwezen naar partners zoals Kind en Gezin. Bij de voedselbedeling wordt ook de ook doelgroep aangesproken. Fysiek is er dit nog niet. Toekomst van het MJP bestaat ook uit de uitbouw van het Huis van het Kind.
Er is in de gemeente een plaats waar kinderen, jongeren en hun ouders terecht kunnen voor een preventieve controle en wanneer ze ziek zijn.	Ja	in het consultatiebureau van Kind en Gezin (brouwerijstraat). Later zou dit ook in het fysiek Huis van het Kind terug te vinden zijn.

De vragenlijsten

Respondenten volwassenen

121 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord – 100 respondenten hebben dit thema overgeslagen.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. In de eerste kolom staat het aantal respondenten per stelling. Op het einde van de kolom staan de totalen voor enerzijds helemaal niet en eerder niet akkoord en anderzijds eerder akkoord en helemaal akkoord.

Respondenten kinderen

124 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Respondenten jongeren

32 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

De tabellen

Antwoorden volwassenen		Aantal	Helemaal niet akkoord	Eerder niet akkoord	Eerder akkoord	Helemaal akkoord	Totaal niet akkoord	Totaal akkoord
Families vinden financiële hulp of hulp voor andere belangrijke behoeftes zoals voeding.		87	1,15%	14,94%	71,26%	12,64%	16,09%	83,90%
Kinderen en jongeren met speciale behoeften (bv. kinderen met een leerachterstand, met een handicap, anderstalige kinderen en jongeren...) kunnen terecht in sociale voorzieningen.		77	7,79%	28,57%	57,14%	6,49%	36,36%	63,63%
Alle diensten die werken aan het welzijn van kinderen en jongeren, zijn afgestemd op elkaar.	Totaal	87	12,64%	50,57%	31,03%	5,75%	63,21%	36,78%
	Prof	33	12,12%	39,39%	45,45%	3,03%	51,52%	48,48%
	Niet prof	54	12,96%	57,41%	22,22%	7,41%	70,37%	29,63%
Kinderen en jongeren worden in het lokale samenleven gerespecteerd ongeacht hun kleur, religie, nationaliteit, cultuur of beperking.		97	2,06%	15,46%	59,79%	22,68%	17,52%	82,47%
Kinderen en jongeren worden gerespecteerd in hun eigenheid en specifieke kenmerken van hun leefwereld.		97	5,15%	15,46%	63,92%	15,46%	20,61%	79,38%
Er is kwalitatieve gezondheidszorg in de gemeente.		99	0,00%	8,08%	67,68%	24,24%	8,08%	91,92%
Er is betaalbare opvang voor kinderen in de gemeente.		103	3,88%	9,71%	67,96%	18,45%	13,59%	86,41%
Er is voldoende opvang voor kinderen in de gemeente.		96	7,29%	25,00%	53,13%	14,58%	32,29%	67,71%
Er is betaalbare opvang voor zieke kinderen in de gemeente.		70	14,29%	40,00%	42,86%	2,86%	54,29%	45,72%
Kinderen, jongeren en hun ouders kennen het aanbod geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren.		88	25,00%	52,27%	19,32%	3,41%	77,27%	22,73%

Antwoorden kinderen en jongeren	Jongens – kinderen	Meisjes - kinderen	Totaal - kinderen	Jongens – jongeren	Meisjes – jongeren	Totaal - jongeren
Ik weet... (vink aan wat je weet, dat mogen meerdere dingen zijn)						
Aantal	49	64	114 (X:1)	13	17	30
wat er in de gemeente allemaal is om te zorgen dat kinderen en jongeren het goed hebben.	44,90%	45,31%	45,61%²⁷	4 30,77%	7 41,18%	11 36,67%
waar mensen die het moeilijk hebben geholpen en opgevangen worden in de gemeente	22,45%	23,44%	22,81%	2 15,38%	3 17,65%	5 16,67%
waar ik naartoe kan in de gemeente als ik ziek ben.	48,98%	50,00%	49,12%	8 61,54%	12 70,59%	20 66,67%
waar ik naartoe moet als ik me niet zo goed in m'n vel voel en hulp zoek.	36,73%	39,06%	37,72%	3 23,08%	7 41,18%	10 33,33%
waar of bij wie ik terecht kan als ik informatie zoek over veilige seks en seksualiteit.				2 15,38%	5 29,41%	7 23,33%
waar ik in de gemeente terecht kan met vragen.	38,78%	23,44%	29,82%	8 61,54%	2 11,76%	10 33,33%
niet waar ik voor bovenstaande zaken terecht kan	4,08%	15,63%	10,53%	1 7,69%	3 17,65%	4 13,33%

Antwoorden kinderen en jongeren	Jongens – kinderen	Meisjes - kinderen	Totaal - kinderen	Jongens – jongeren	Meisjes – jongeren	Totaal - jongeren
Er is genoeg hulp voor... (vink aan voor wie er genoeg speciale hulp beschikbaar is. Dat mogen meerdere dingen zijn)						
Aantal	49	64	113	12	12	24
Kinderen en jongeren met een beperking	53,06%	60,94%	57,52%	8 66,67%	8 66,67%	16 66,67%
Kinderen en jongeren met een leerstoornis	53,06%	57,81%	55,75%	8 66,67%	11 91,67%	19 79,17%
Kinderen en jongeren die nog niet goed Nederlands spreken	59,18%	67,19%	63,72%	7 58,33%	10 83,33%	17 70,83%

²⁷ 'X' heeft enkel deze optie (= ik weet wat er in de gemeente allemaal is om te zorgen dat kinderen en jongeren het goed hebben) aangeduid.

Kinderen en jongeren die niet aanwezig kunnen zijn op school	38,78%	48,44%	44,25%	5	41,67%	11	91,67%	16	66,67%
--	--------	--------	---------------	---	--------	----	--------	----	---------------

Antwoorden kinderen en jongeren	Groep	Aantal	Eén iemand	Meerdere mensen	Niemand
Er zijn volwassenen buiten mijn familie waarmee ik over alles kan praten	Jongens	52	13,46%	63,46%	23,08%
	Meisjes	66	28,79%	48,48%	22,73%
	Totaal - kinderen	119 (X:1)	21,85%	54,62%	23,53%²⁸
	Jongens	12	1	8	3
			8,33%	66,67%	25,00%
	Meisjes	19	2	16	1
			10,53%	84,21%	5,26%
	Totaal - jongeren	31	3	24	4
		9,68%	77,42%	12,90%	

Antwoorden kinderen en jongeren	Groep	Aantal	Ja	Neen
Op school leren we over gezondheid*	Jongens	54	85,19%	14,81%
	Meisjes	69	88,41%	11,59%
	Totaal - kinderen	124 (X:1)	86,29%	13,71% (X)
	Jongens	13	10	3
			76,92%	23,08%
	Meisjes	19	18	1
			94,74%	5,26%
	Totaal - jongeren	32	28	4
		87,50%	12,50%	

²⁸ 'X' duidde 'niemand' aan.

Antwoorden kinderen en jongeren	Groep	Aantal	Nog nooit	Al eens	Vaker	Regelmatig
Ik ben al in contact gekomen met sigaretten, alcohol of andere drugs*	Jongens	52	73,08%	13,46%	13,46%	0,00%
	meisjes	66	74,24%	15,15%	10,61%	0,00%
	Totaal - kinderen	119 (X:1)	73,95% (X)	14,29%	11,76%	0,00%
	Jongens	13	4	4	2	3
			30,77%	30,77%	15,38%	23,08%
	Meisjes	18	6	7	4	1
			33,33%	38,89%	22,22%	5,56%
	Totaal - jongeren	31	10	11	6	4
32,26%			35,48%	19,35%	12,90%	

Antwoorden kinderen en jongeren	Groep	Aantal	Ja	Neen	Een beetje
Ik ken de gevaren van alcohol, sigaretten en drugs	Jongens	54	66,67%	5,56%	27,78%
	meisjes	69	69,57%	7,25%	23,19%
	Totaal - kinderen	124 (X:1)	68,55% (X)	6,45%	25,00%
Ik voel me beschermd tegen de gevaren van verslavende middelen (sigaretten, alcohol en andere drugs)	Jongens	13	9	1	3
			69,23%	7,69%	23,08%
	meisjes	19	12	1	6
			63,16%	5,26%	31,58%
	Totaal - jongeren	32	21	2	9
65,63%			6,25%	28,13%	

Wat zeggen de volwassenen?

Het thema welzijn en gezondheid wordt door de volwassenen over **het algemeen positief beoordeeld**. Er zijn twee stellingen waarover de meningen eerder verdeeld zijn en twee stellingen die sterk negatief beoordeeld werden.

64% gaat akkoord met de stelling dat er voldoende **voorzieningen zijn voor kinderen en jongeren met speciale behoeften**.

54% geeft aan dat er niet voldoende betaalbare **opvang is voor zieke kinderen** in de gemeente.

Er wordt in de duiding verder aangegeven dat er in Meerbeek te weinig (tot geen) opvang voor niet-schoolgaande kinderen is. Ook anderen geven aan dat de opvang betaalbaar, maar te weinig is.

“gratis opvang voor en na de schooluren is er niet meer of zeer beperkt. Dit zorgt ervoor dat er veel ouders ofwel veel geld moeten betalen voor naschoolse opvang, ofwel heel soepel moeten zijn. Dit zorgt ook dagelijks voor verkeersimpacten aan de schoolpoorten.”

“Er kan nog voorzien worden in opvang na school. Ik denk dat studie erg belangrijk is, maar ook zinvolle activiteiten na school aanbieden en kinderen laten betalen naar gelang het inkomen van de ouders.”

Wat betreft kinderen en jongeren met een beperking wordt meer algemeen ook aangegeven dat er nood is aan meer opvang of hulp. *“Het kan zoiets zijn als een vrijwilligers organisatie opstarten bij het Rode Kruis. Of meer nadenken over inclusieve vakantie opvang voor kinderen met een beperking. Hulp is vooral gericht op de ouderen in de gemeente.”*

Ook **de lange wachtlijsten in de hulpverlening** worden aangekaart.

De stelling dat **alle diensten met impact op kinderen en jongeren voldoende afgestemd zijn**, wordt overwegend negatief gescoord (63% gaat niet akkoord), maar we zien wel dat er een merkbaar verschil is tussen de respondenten met een professionele en een niet-professionele betrokkenheid op kinderen en jongeren. De niet-professioneel betrokkenen gaan veel vaker niet akkoord met deze stelling. Als mogelijke verklaring wordt er door de bevroegde diensten verwezen naar het beroepsgeheim, waardoor afstemming soms moeilijk loopt. Hierdoor ontstaat bij burgers het gevoel dat je overal wat moet gaan plukken. Het Huis van het Kind is op dat vlak een goed initiatief om wat dingen te bundelen.

In de open antwoorden wordt gepleit voor een integrale manier van werken over alle levensdomeinen en beleidsdoelstellingen heen en wordt ook expliciet de link gelegd naar het belang van openbare infrastructuur en groenvoorzieningen.

De stelling dat kinderen, jongeren en hun ouders het **aanbod geestelijke gezondheidszorg** kennen wordt door 77% met ‘niet akkoord’ beantwoord – waarbij een kwart ‘helemaal niet akkoord’ heeft geantwoord.

In de open antwoorden lijkt dit (zelfs breder dan enkel voor geestelijke gezondheidszorg) bevestigd te worden. Een aantal respondenten geven immers aan geen zicht te hebben op wat er allemaal in de gemeente aanwezig is. Verder geven ook respondenten ook aan niet te weten waar ze terecht kunnen als vrijwilliger, of vinden ze geen praktische hulp vanuit het lokaal bestuur bij hun eigen initiatieven.

Bij de positief gescoorde stellingen springen er 2 uit:

- ‘Er is kwalitatieve gezondheidszorg in de gemeente’ werd door 24% met ‘helemaal akkoord’ beantwoord.
- ‘Kinderen en jongeren worden gerespecteerd’ werd door bijna 23% met ‘helemaal akkoord’ beantwoord
  - o Dit resultaat springt er uit, aangezien in de open antwoorden **racisme expliciet aangekaart** wordt:

“We kunnen er niet omheen, er zijn nog altijd vele mensen met een discriminerende visie op jongeren met buitenlandse roots. Jammer.”
  - o Eén van de respondenten trekt op dit vlak ook expliciet de kaart van **volle bereikbaarheid en toegankelijkheid** – taal mag daar geen drempel in zijn:

“Ik vermoed dat anderstaligen, toch een groot gedeelte te Kortenberg, regelmatig niet bereikt worden en ondermaats geïnformeerd zijn. Ivm gezondheid ben ik van mening dat taal geen hindernis mag zijn.”

Er wordt verder ook nog verwezen naar de **verdoken armoede** die in de gemeente aanwezig is.

De respondenten bieden ook enkele **suggesties** met betrekking tot dit thema:

- Initiatieven als geefkasten om mensen in kwetsbare situaties te bereiken (niet enkel gezinnen, maar evengoed zinvol voor bejaarden met laag pensioen)
- Een zitdag in de deelgemeenten waar mensen terecht kunnen met vragen over kinderbijslag, premies, welzijnszorg binnen de gemeente,...
- Een dag waarop alle infolijnen en diensten bekend gemaakt worden aan het grote publiek. “Dit zou zeker voor nieuwe inwoners een bron van info zijn. Misschien kan het opengetrokken worden en jeugdverenigingen en sportclubs erbij betrekken.”

Wat vinden kinderen en jongeren?

We zien bij de jongeren soms grote verschillen in de percentages. Merk op dat dit door het lage aantal respondenten komt.

11% van de kinderen en 13% van de jongeren geeft aan niet te weten **waar ze terecht kunnen voor hulp**. Van de kinderen en jongeren die aangeven wel te weten waar ze terecht kunnen, geeft 46% van de kinderen aan te weten wat er allemaal is in de gemeente om te zorgen dat kinderen en jongeren het goed hebben. Bij de jongeren valt dit percentage terug naar 37%.

Tegelijk zien we het omgekeerde beeld voor het item ‘ik weet **waar naartoe als ik ziek ben**’. Daarvoor geeft 49% van de kinderen aan dit te weten tegenover 67% bij de jongeren.

Zo’n 14% van de kinderen en 13% van de jongeren geeft aan dat ze **op school ook** niet over gezondheid leren.

Wanneer het over **mentaal (on)welbevinden** gaan zakken de percentages zowel bij kinderen en jongeren naar iets meer dan 1/3 van de respondenten die weten waar ze terecht kunnen. Hetzelfde geldt voor **wanneer ze met vragen zitten**. Tegelijk geeft 24% van de kinderen en 13% van de jongeren aan niemand buiten de familie te hebben waarmee ze kunnen praten

23% van de kinderen en 17% van de jongeren weten waar mensen terecht kunnen **als ze het moeilijk hebben**. En slechts 23% van de jongeren geeft aan te weten waar ze terecht kunnen voor informatie rond **seksualiteit**.

Bij de vraag of kinderen en jongeren vinden of er **genoeg hulp is voor specifieke groepen**, zien we dat telkens minstens 44% vindt dat er voldoende hulp is. Jongeren schatten dit consequent hoger in. Vooral de vraag rond hulp voor leerstoornissen wordt in verhouding veel hoger gescoord door de jongeren.

De hulp voor kinderen en jongeren die niet aanwezig kunnen zijn op school wordt in beide groepen het minste gescoord.

We vroegen ook of de respondenten al in contact gekomen zijn met **verslavende middelen**. Bij de kinderen geeft 74% nog nooit in contact gekomen te zijn (een kwart is dus al minstens 1 keer met verslavende middelen in contact gekomen). Bij de jongeren is slechts een derde nog nooit in aanraking gekomen met verslavende middelen en geeft 13% aan regelmatig in contact te komen met deze middelen.

Tegelijk geven bij zowel de kinderen als de jongeren zo’n 2/3 aan zich ook beschermd te voelen. Zo’n 6 à 7% geeft aan zich niet beschermd te voelen.

De gesprekken

Focusgroep middenveld

Kinderen en jongeren ervaren mentale druk uit allerlei fronten (ouders, school, sociale media, peers...). Hun vrije tijd wordt door de ouders gemanaged. Ze krijgen over het algemeen te weinig eigenaarschap. Hun bewegingsvrijheid is daardoor beperkt (zie 'vrije tijd'). Maar de druk komt ook vanuit de school door de nadruk op prestaties, de vele prikkels in drukke klasgroepen, huiswerk... (zie 'Onderwijs en scholen').

Ook in de opvang wordt vaak met grote groepen gewerkt. Bij FERM tijdens vakanties met groepen van 36 (enkel kleuters), tijdens voor- en naschoolse opvang tot 100 kinderen of meer (alle leeftijden). Het is dan heel druk, kinderen zitten met koptelefoons op. In Hertog Jan is er wel een opsplitsing tussen kleuters en lagere en hogere jaren. Er is bovendien veel groenruimte. Tijdens de coronacrisis werd in de opvang in kleinere groepen gewerkt. Dit heeft veel rust gebracht bij kinderen. Dit vraagt echter ook meer personeel en beschikbare ruimte, wat niet vanzelfsprekend is.

Tijdens vakanties zijn er soms te weinig plaatsen in de opvang. Ouders van jonge kinderen (+- 3 jaar) hebben niet altijd een alternatief via het gemeentelijke aanbod. Ouders maken de afweging om hen langer in het kinderdagverblijf te houden om de zomer te bufferen. Kampjes zijn vaak pas vanaf 4 jaar en niet alle kinderen zijn daar klaar voor. In de kinderopvang kennen ze de begeleiding, doen ze zaken op eigen ritme, kunnen ze nog dutten... Er zou winst gehaald kunnen worden uit aangepaste opvang voor kleuters, zo komen er ook plaatsen vrij voor andere kinderen. Het is niet voor elk kind goed om lang in een kinderdagverblijf te blijven. Ouders kunnen bewuster kiezen als de mogelijkheden er zijn. Dit vraagt ook sensibilisering.

Voor kinderen van de lagere school is volgens de focusgroep ook meer aanbod nodig, vooral prikkelarm aanbod en met de keuze om al dan niet deel te nemen.

Er is vanuit de focusgroep geen zicht op het aanbod voor kinderen met een beperking. Een opleiding rond inclusie voor vrijwilligers in het jeugdwerk wordt als een goed voorbeeld aangehaald. Investeren in mensen is niet evident, maar loont als het kinderen met inclusiebehoeften naar het reguliere aanbod haalt.

Uit de cijfers blijkt dat Kortenberg een rijke gemeente is. Toch is er sprake van verdoken armoede. In de opvang komt men regelmatig in contact met gezinnen met financiële moeilijkheden. Maar ook taal is een drempel. In sommige gezinnen is er sprake van digibetisme en zelfs analfabetisme. Deze personen moeten extra ondersteuning krijgen.

Volgens de focusgroep is het welzijnsaanbod wellicht te weinig bekend, zeker qua mentaal welzijn. Het fysieke Huis van het Kind dat in opbouw is, zal zeker een meerwaarde zijn voor gezinnen. Een extra drempel momenteel is die van de verplichte afspraken door coronamaatregelen. Voor kinderen en jongeren lijkt digitale hulpverlening het meest laagdrempelig. Ze krijgen in school folders mee van Awel ed.

De deelnemers doen geen uitspraken over discriminatie of tolerantie. Het besef is er wel dat kinderen en jongeren met een andere cultureel-etnische achtergrond moeilijk aansluiting vinden bij het reguliere jeugdwerk. Hoewel daar wel inspanningen voor geleverd worden. Er werd ook een voorbeeld aangehaald van een begeleidster in de kinderopvang met een hoofddoek. Een klein deel van de ouders had daar moeite mee.

Focusgroep strategisch platform (SP 2 en SP 3)

Algemeen valt op dat het redelijk goed gesteld is wat betreft welzijn en gezondheid. De opvang is betaalbaar, er zijn voldoende diensten aanwezig. De meeste cijfers tonen aan dat het goed gaat met het welzijn van de bevolking.

Er wordt wel vastgesteld dat de kinderarmoede gestegen is tov 10 jaar geleden. Tegelijk heeft het opleidingsniveau van de moeder steeds minder impact. De vraag wordt gesteld welke factoren achter deze evoluties zitten.

Er wordt verder aangegeven dat de diensten die werken rond het welzijn van jongeren niet op elkaar afgestemd zijn. Het geeft het gevoel dat je overal wat aan het plukken bent. Er wordt daarbij aangegeven dat het beroepsgeheim hier een belemmerende factor in is. Omgekeerd vermoedt men dat het Huis van het Kind net een stimulerende factor kan zijn.

Voor kinderen en jongeren met een beperking wordt aangegeven dat er een tekort is aan opvang en aan hulp (ook door kinderen en jongeren zelf). Ook voor zieke kinderen is er te weinig betaalbare opvang aanwezig. Hierbij wordt ook aangegeven dat er vooral in Meerbeek een tekort is aan opvang (algemeen).

De bekendheid van aanbod blijkt wel nog een werkpunt te zijn. Slechts een klein deel van de jongeren weet waar ze terecht kunnen voor informatie rond seksualiteit. Dat blijkt toch te verschillen met de inschatting van volwassenen. Het aanvoelen is dat kinderen en jongeren dit zelf correcter inschatten. Het verschil tussen jongens en meisjes hierbij valt wel op.

Een deel van de kinderen en jongeren geeft aan de gevaren van verslavende middelen niet te kennen. De groep geeft aan dat dit wel overeenkomt met de realiteit van bv. fuiven, waarbij ze daar niet altijd even veilig mee omgaan. Er wordt aangevuld dat jongeren, op het moment dat hierover gepraat wordt, er zich bewust van zijn, maar dat ze dat in de feitelijke situaties vergeten en/of dat groepsdruk meespeelt. Tegelijk geeft 1/3 aan er nog nooit mee in aanraking gekomen te zijn. Belangrijk is vooral dat als ze ermee in contact komen, dat dit onder begeleiding is en dat ze erover leren, dat ze het leren plaatsen.

Iets dat sterk opvalt is dat ongeveer 1/10 kinderen en jongeren er alleen lijkt voor te staan. Er werd vooral bevraagd naar wie ze buiten de familie hadden, maar weten we of ze voldoende binnen de eigen familie terecht kunnen?

Tot slot wordt aangehaald dat er toch ook nood blijft aan voldoende aandacht rond discriminatie en racisme. Bovendien wordt aangehaald dat taal geen hindernis zou mogen zijn wanneer het om gezondheid gaat.

Welzijn en gezondheid uitgedaagd

Uit de bevestigingen en gesprekken blijkt dat er weinig zicht is op diensten die bezig zijn met het welbevinden en gezondheid van kinderen en jongeren. Dit zowel bij volwassenen, als bij kinderen en jongeren zelf. Bovendien lijken deze diensten onvoldoende op elkaar afgestemd. Een kwart van de kinderen geeft bovendien aan niemand buiten de familie te hebben om mee te babbelen. *Hoe kunnen we instanties die hulp- en dienstverlening aanbieden op vlak van welzijn en gezondheid voor alle k&j breder bekendmaken en beter op elkaar afstemmen?*

Kinderen en jongeren met speciale behoeften (bv. leerachterstand, handicap, anderstaligen...) lijken in de gemeente niet altijd terecht te kunnen bij sociale voorzieningen. Er ontbreekt ook een aanbod en strategie voor kinderen en jongeren met een beperking. *Hoe kunnen we het aanbod voor kinderen en jongeren met speciale behoeften in kaart brengen, evalueren en bijsturen, zodat ook zij in de gemeente de nodige hulp- en dienstverlening krijgen?*

Het aantal opvangplaatsen ligt in verhouding tot het aantal kinderen, voor alle leeftijden, lager dan in Vlaanderen. Er is ook geen methode om de behoefte aan betaalbare opvang voor jonge kinderen regelmatig te meten of het aantal beschikbare plaatsen te monitoren. Er lijkt bovendien meer nood te zijn aan opvang voor kinderen en jongeren met een beperking. *Hoe kunnen we systematisch monitoren of er voor alle kinderen voldoende betaalbare opvang is in de gemeente?*

Er zijn geen programma's om -18 jarigen aan werk te helpen. *Hoe kunnen we minderjarigen ondersteunen in het vinden van (deeltijds) werk of vakantiewerk?*

Er is geen strategie om k&j te helpen die uitgesloten, gediscrimineerd of gepest worden. Er is ook verdeeldheid over de stelling of k&j zich voldoende gewapend voelen tegen pesten. *Hoe kunnen we kinderen en jongeren handvatten geven om zich gewapend te voelen tegen pesten?*

Uit de bevestigingen en gesprekken blijkt ook dat een deel van de inwoners een discriminerende visie heeft op de groeiende groep inwoners met buitenlandse roots in de gemeente. *Hoe kunnen we de tolerantie*

naar (bepaalde) minderheidsgroepen vergroten, opdat iedereen zich welkom, veilig en thuis voelt in de gemeente?

Uit de cijfers blijkt dat Kortenberg een rijke gemeente is met weinig kansarmoede. Toch werd er vaak gesproken over de aanwezigheid van verdoken (kans)armoede. Niet enkel financieel, maar ook op vlak van analfabetisme, digibetisme, taalarmoede... *Hoe kunnen we een gepast antwoord bieden op de aanwezige verdoken kansarmoede, zodat er geen k&j uit de boot vallen?*

Het onderwerp mentale druk kwam vaak ter sprake. Kinderen en jongeren ervaren (prestatie)druk uit allerlei fronten (ouders, school, sociale media, peers...). Dit heeft een negatieve impact op hun mentaal welbevinden. *Hoe kunnen we de mentale druk bij kinderen en jongeren verlagen, zodat ze terug eigenaarschap en bewegingsvrijheid krijgen en hun mentale veerkracht vergroot?*

Wonen

Bestaand datamateriaal

We kijken nog even naar de **demografie** van Kortenberg. Er zijn 20.306 inwoners (2020), goed voor een bevolkingsdichtheid van 588 inwoners/km². Er zijn zo'n 8.193 huishoudens in Kortenberg met een gemiddelde grootte van 2,45 personen per huishouden.

	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
totaal aantal inwoners volgens rijksregister [aantal]	20.306	6.651.179	1.157.479
bevolkingsdichtheid [per km ²]	588	488	550
private huishoudens [aantal]	8.193	2.835.604	476.976
gemiddelde huishoudensgrootte [aantal]	2,45	2,32	2,40

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

Soorten woningen in Kortenberg

In Kortenberg zijn voor het merendeel **eengezinswoningen** te vinden (zo'n 76%), daarnaast zijn er zo'n 20% **appartementen**.

	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
eengezinswoningen (t.o.v. woongelegenheden)	76,1	68,2	74,8
appartementen (t.o.v. woongelegenheden)	20,2	26,4	21,5
woongelegenheden in handelshuizen (t.o.v. woongelegenheden)	1,5	2,5	2,1
woongelegenheden in andere gebouwen (t.o.v. woongelegenheden)	2,2	2,9	1,7

Eenheid: %

Bron: Kadaster van de FOD Financiën | provincies.incijfers.be

Huurders, eigenaars en sociale woningen

26% van de huishoudens huren (Vlaams gemiddelde is 31%). 3% van de huishoudens woont in een **sociale huurwoning** (tegenover 6% in Vlaanderen). Er wordt voornamelijk verhuurd via een sociale huisvestingsmaatschappij.

Van de eengezinswoningen is ongeveer 1% een sociale woning (Vlaanderen: 3%). Bij de appartementen is dat 11% (Vlaanderen: 10%)

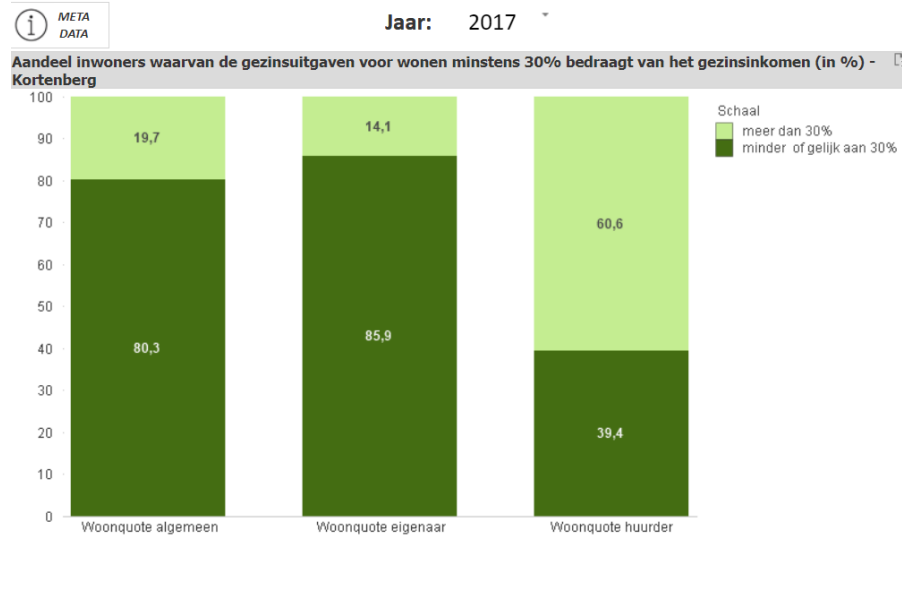
	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
huurders (t.o.v. huishoudens met gekende eigendomstitel) [%] [2020]	25,7	31,1	28,8
eigenaars (t.o.v. huishoudens met gekende eigendomstitel) [%] [2020]	74,3	68,9	71,2
sociale huurwoningen (t.o.v. particuliere huishoudens) [per 100] [2020]	3,1	6,0	3,9
huurders van een sociale woning (t.o.v. private huishoudens) [per 100] [2020]	2,8	5,1	3,4
huurwoningen SHM (t.o.v. particuliere huishoudens) [per 100] [2020]	3,0	5,5	3,6
huurwoningen SVK (t.o.v. particuliere huishoudens) [per 100] [2020]	0,05	0,41	0,27
eengezinswoningen SHM (t.o.v. eengezinswoningen) [per 100] [2019]	1,0	3,2	1,9
eengezinswoningen SVK (t.o.v. eengezinswoningen) [per 100] [2019]	0,1	0,2	0,1
appartementen SHM (t.o.v. appartementen) [per 100] [2019]	10,7	10,2	9,2
appartementen SVK (t.o.v. appartementen) [per 100] [2019]	0,0	0,9	0,6

Bron: Kadaster & Rijksregister | provincies.incijfers.be

Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen | provincies.incijfers.be

De **gemiddelde wachttijd** voor een sociale woning bedraagt in Kortenberg 1129 dagen (tegenover 1159 in Vlaanderen). Dat is omgerekend meer dan 3 jaar²⁹.

Zo'n 20% gaf in 2017 **meer dan een derde van het inkomen voor wonen**. We zien dat bij de huurders dat stijgt tot 61%.

Woningkwaliteit³⁰

- 90% is over het algemeen tevreden over de eigen woning. 3.5% geeft aan helemaal niet tevreden te zijn.
- 93% geeft aan een internetaansluiting in de woning te hebben.
- 89.2% heeft een private tuin aan de woning
- 90.6% beschikt over een balkon, koer, terras of patio

²⁹ Provincie in cijfers, 2020

³⁰ Gemeentemonitor, 2017

- 82% geeft aan tevreden te zijn over het zicht op groen vanuit de woning (5% geeft aan helemaal niet tevreden te zijn).
- 12,3% aan te wonen in een **woning met minstens 1 structureel probleem**³¹.

De cijfers rond toegekende renovatiepremies voor 2019 geven ons volgend beeld:

	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
dak- of zoldervloerisolatie (t.o.v. huishoudens)	11,9	16,0	12,2
muurisolatie (t.o.v. huishoudens)	2,9	5,5	4,5
vloer- of kelderisolatie (t.o.v. huishoudens)	1,2	2,3	1,9
hoogrendementsbeglazing (t.o.v. huishoudens)	6,1	9,7	8,5
zonneboiler (t.o.v. huishoudens)	0,4	0,7	0,6
condensatieketel (t.o.v. huishoudens)	0,0	0,3	0,2
warmtepomp (t.o.v. huishoudens)	0,6	0,5	0,6
warmtepompboilers (t.o.v. huishoudens)	0,6	0,5	0,6
totaalrenovatiebonus (t.o.v. huishoudens)	0,6	1,3	1,1

Eenheid: per 1.000

Bron: Fluvius | provincies.incijfers.be

Er worden dus vooral premies voor dak- en zolderisolatie en voor hoogrendementsbeglazing aangevraagd. Dit ligt in lijn met de Vlaamse gemiddelden. Merk op dat er in verhouding minder premies voor muurisolatie aangevraagd worden dan in Vlaanderen.

Kwalitatieve beleidsindicatoren

Er zijn acties om betaalbaar, geschikt en kindgericht wonen mogelijk te maken voor iedereen.	Ja	in het MJP is het volgende opgenomen: "evaluatie van de noodopvang van WZH". Dit is een herziening van de visie van huisvesting bij de sociale dienst. Eigen patrimonium en privé. Geen financiële tussenkomst eerder sensibilisatie van de immokantoren, huisbazen en sociale verhuurkantoren. Wel voorrang bij aankoop woningen. Bvb. Tergessel: project met intercommunale. Woningen obv loon en link met gemeente Bij woonwijken: open ruimte (bvb. speeltuin) voorzien?
De kwaliteit van woningen waarin kinderen en jongeren leven wordt regelmatig opgevolgd en beoordeeld.	Ja	samenwerking met woonwijzer IGO ook voor kwaliteitsonderzoek van de woning.

De vragenlijsten

Respondenten - volwassenen

³¹ gemeentemonitor

119 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord, 102 respondenten hebben het thema overgeslagen.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. In de eerste kolom staat het aantal respondenten per stelling. Op het einde van de kolom staan de totalen voor enerzijds helemaal niet en eerder niet akkoord en anderzijds eerder akkoord en helemaal akkoord.

Respondenten - kinderen

274 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Respondenten - jongeren

34 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Tabellen

Antwoorden volwassenen	Aantal	Helemaal niet akkoord	Eerder niet akkoord	Eerder akkoord	Helemaal akkoord	Totaal niet akkoord	Totaal akkoord
Families hebben een woning die ze kunnen betalen en die hen niet meteen kan afgenomen worden.	102	8,82%	33,33%	52,94%	4,90%	42,15%	57,84%
De woningen waar kinderen en jongeren wonen hebben basisvoorzieningen als leidingwater, gas, elektriciteit...	102	0,00%	3,92%	67,65%	28,43%	3,92%	96,08%
Woningen hebben voldoende ruimte voor kinderen en jongeren.	96	3,13%	19,79%	59,38%	17,71%	22,92%	77,09%
Er is veilig bereikbare buitenruimte voor spel en ontmoeting in de buurt van de woning	116	12,93%	34,48%	41,38%	11,21%	47,41%	52,59%

Antwoorden kinderen en jongeren	Kinderen			Jongeren				
	Aantal	Ja	Neen	Aantal	Ja	Neen		
Er zijn vuile of natte plekken op muur en plafond	272	12,50%	87,50%	34	2 ³²	5,88%	32	94,12%
Ik heb thuis een proper toilet	272	94,12%	5,88%	34	34	100,00%	0	0,00%
Ik heb een eigen kamer	270	84,44%	15,56%	34	33	97,06%	1 ³³	2,94%
Ik heb thuis voldoende plaats om mijn schooltaken te maken en mijn ding te doen	273	93,41%	6,59%	34	34	100,00%	0	0,00%

³² Het gaat hier om 2 meisjes

³³ Het gaat hier om 1 meisje

Antwoorden kinderen	Groep	Aantal	Nooit	Zelden	Meestal	Altijd	Totaal zelden	Totaal vaak
In mijn buurt en gemeente is iedereen vriendelijk voor elkaar, los van kleur, godsdienst, nationaliteit, cultuur, beperking, ...	Jongens	129	3,10%	28,68%	44,19%	24,03%	31,78%	68,22%
	Meisjes	143	2,80%	16,78%	44,76%	35,66%	19,58%	80,42%
	totaal	274	3,28% (x)	22,63% (x)	44,16%	29,93%	25,91%	74,09%
Er zijn publieke toiletten die ik gemakkelijk en veilig kan gebruiken	totaal	273	12,09% (2x)	34,07%	31,87%	21,98%	46,16%	53,85%
We kunnen onze woning verwarmen in de winter	totaal	270	1,11% (=3 kinderen)	5,19% (=14 kinderen)	13,33%	80,37%	6,30%	93,70%
Er is water thuis om ons te wassen	totaal	271	0,74% (2 kinderen)	1,11% (3 kinderen)	8,12%	90,04%	1,85%	98,16%
Ik heb gewassen kleren om aan te doen	totaal	272	1,47% (= 4 kinderen)	1,47% (4 kinderen)	7,72%	89,34%	2,94%	97,06%

Antwoorden jongeren	Groep	Aantal	Nooit	Zelden	Meestal	Altijd	Totaal zelden	Totaal vaak
In mijn buurt en gemeente is iedereen vriendelijk voor elkaar, los van kleur, godsdienst, nationaliteit, cultuur, beperking, ...	Jongens	14	0	0	10	4	0	14
			0,00%	0,00%	71,43%	28,57%	0,00%	100%
	Meisjes	20	1	6	9	4	7	13
			5,00%	30,00%	45,00%	20,00%	35,00%	65,00%
	totaal	34	1	6	19	8	7	17
			2,94%	17,65%	55,88%	23,53%	20,59%	79,41%
Er zijn publieke toiletten die ik gemakkelijk en veilig kan gebruiken (bvb. in de sporthal, in een park, hokjes op straat,...)	totaal	33	18	10	3	2 ³⁴	28	5
			54,55%	30,30%	9,09%	6,06%	84,85%	15,15%
We kunnen onze woning verwarmen in de winter	totaal	34	0	0	0	100%	0	100%
Er is water thuis om ons te wassen	totaal	33	0	0	0	100%	0	100%
Ik heb gewassen kleren om aan te doen	totaal	34	0	0	0	100%	0	100%

³⁴ Er zijn geen jongens die 'altijd' hebben aangeduid

Wat zeggen de volwassenen?

Zo'n 58% van de bevroegde volwassenen geeft aan dat families over een betaalbare woning beschikken die hen niet zomaar kan afgenomen worden. In de open antwoorden wordt melding gemaakt van hoge woonprijzen en lange wachttijden op de sociale woningmarkt:

“De gemeente is redelijk duur om te wonen, ik weet niet of het voor iedereen zo betaalbaar is.”

De woningen op zich worden wel als voldoende kwalitatief beoordeeld: 96% gaat er van uit dat woningen waar kinderen en jongeren wonen over de nodige basisvoorzieningen beschikken – zo'n 28% gaat zelfs helemaal akkoord met deze stelling.

Wanneer bevroegd naar de beschikbare ruimte voor kinderen en jongeren, dan zien we dat zo'n 77% van de volwassenen aangeeft dat er binnen de woningen voldoende ruimte is. Over de buitenruimte zijn de meningen meer verdeeld: zo'n 47% vindt dat er niet voldoende (veilig bereikbare) buitenruimte is.

Ook in de open antwoorden komt dit aan bod:

“weinig pleintjes of grasvelden om te ravotten en er staan veel te veel auto's op straat geparkeerd, wat tot gevaarlijke situaties leidt. In zo'n kleine huizen een garage beschouwen als een autostaanplaats is volledig onrealistisch. Die garages zijn noodgedwongen bergruimte voor fietsen, tuingereedschap, e.d.”

“Qua ruimte voor tieners is er buiten het skatepark in Kortenberg weinig voorzien”.

Dit wordt door iemand ook wel ruimer getrokken naar commerciële plekken waar kinderen en jongeren terecht kunnen: *“Meer cafés, restaurants of binnen speelplaatsen. Er is echt weinig.”* (Zie ook vrije tijd)

Meer algemeen wordt aangehaald dat niet alle infrastructuur en dienstverlening naar deelgemeente Kortenberg mag verhuizen. Er is nood aan aanbod in de verschillende deelgemeentes zelf

Wat vinden kinderen en jongeren?

We zien dat een kleine minderheid aangeeft vuile plekken of geen proper toilet te hebben (minder dan 10%). Het merendeel van de kinderen en jongeren heeft een eigen kamer – bij de kinderen heeft 16% geen eigen kamer, bij de jongeren zakt dit terug naar 3%

Ook wat betreft ruimte om schooltaken te maken geven meer dan 90% van de kinderen en jongeren aan dat ze voldoende ruimte hebben.

Ook wat betreft verwarming en toegang tot warm water, zien we dat het overgrote merendeel van de kinderen en alle jongeren bijna altijd toegang heeft. Bij de kinderen zien we wel dat er telkens een aantal kinderen zijn die aangeven zelden of nooit verwarming of warmwater te hebben. Opvallend is dat 14 kinderen aangeven zelden de woning te kunnen verwarmen in de winter – dit is een merkbaar hoger aantal dan de 2 tot 4 kinderen die 'nooit' of 'zelden' antwoorden bij de andere vragen.

Wat betreft buurtcohesie, geven drie kwart van de kinderen aan dat iedereen vriendelijk is voor elkaar. Bij de jongeren zien we dat enkel meisjes aangeven dat dit zelden of nooit het geval is. Over de toegang tot publieke toiletten zijn de meningen verdeeld. Zo'n 46% van de kinderen geeft aan zelden of nooit vlot toegang tot publieke toiletten te hebben. Bij de jongeren loopt dit op tot 85%.

De gesprekken

Focusgroep Strategisch Platform (SP 2 en SP 3)

Eén van de eerste dingen die opviel is dat maar de helft van de volwassenen de vragenlijst rond dit thema heeft ingevuld en dat bij de kinderen net een heel groot deel waren. En dat terwijl wonen nu niet meteen het meest 'kindgerichte' thema lijkt te zijn.

Een eerste vaststelling is dat wonen in Kortenberg duur is. Het wordt een uitdaging voor de gemeente om een vangnet te zijn voor mensen die er buiten vallen.

Bij de cijfers valt het op dat er een relatief laag gemiddeld aantal personen per huishouden is (2,45). De vraag wordt gesteld of dit betekent dat er een tendens is naar meer alleenstaanden. Verder wordt opgemerkt dat de wachttijd voor een sociale woning 3 jaar bedraagt. Dat is lang, maar hoe verhoudt zich dat tot het Vlaams gemiddelde?

De renovatiepremies liggen opmerkelijk lager dan het Vlaams gemiddelde. Er wordt aangegeven dat dit bijkomende aandacht vraagt en moet opgenomen worden in SECAP. Een mogelijke verklaring is dat er de voorbije jaren al veel gerenoveerd is en dat er dus nu weinig van het aanbod gebruik gemaakt wordt. De dienst duurzaamheid onderzoekt dit verder.

Er is een kleine minderheid die in de vragenlijst aangeeft dat er vuile plekken of geen proper toilet is thuis. Ook al gaat het maar om 10%, dat blijft toch veel. Vraag is wat de objectieve cijfers zijn. Er wordt ook de vraag gesteld hoe woningkwaliteit momenteel gemonitord wordt in Kortenberg.

Rond de buiten(speel)ruimte geven veel bevrageden aan dat die er te weinig is (zeker voor bepaalde leeftijdsgroepen). De bedenking wordt daarbij gemaakt dat er eigenlijk heel wat bossen, graspleintjes en speeltuintjes zijn. Het is dus niet duidelijk wat de exacte nood is: te weinig ruimte of plaatsen te weinig bekend? Of werden net die mensen bevraged die in een regio zonder groen wonen? Gegevens zijn nu sterk vanuit de perceptie van de volwassenen. Vraag is hoe kinderen en jongeren hier zelf naar kijken. Wel wordt aangegeven dat er nood is aan duidelijker beleid rond de hangplekken van jongeren (zie ook vrije tijd).

Ook hier blijken er beperkte faciliteiten voor kinderen en jongeren met een beperking te zijn. Maar de vraag is daarbij ook wel hoe groot het aandeel van de bevolking in Kortenberg is dat een beperking heeft. Op basis daarvan moet de strategie dan bepaald worden.

Verder wordt aangegeven dat er nood is aan publiek toegankelijke faciliteiten voor ouders met jonge kinderen (denk aan plaatsen om luiers te verschonen) – hierbij moet ook aandacht zijn voor bvb. papa's met dochters: die kunnen niet zomaar het vrouwentoilet in.

Tot slot wordt ook hier de link gelegd naar het belang van openheid van culturen. Momenteel heerst het gevoel bij burgers 'het is ok als ze maar volgen' – het is met andere woorden een uitdaging om burgers hier anders naar te laten kijken, om hen diversiteit nog meer als een verrijking te laten beschouwen.

Wonen uitgedaagd

De bevolkingsdichtheid van Kortenberg neemt alsmaar toe, vooral in de deelgemeente Kortenberg. Er is geen strategie per deelgemeente om hiermee om te gaan. *Hoe kunnen we bewaken dat de groeiende bevolkingsdichtheid geen negatieve impact heeft op de (publieke) ruimte voor kinderen en jongeren om te zijn, te spelen, zich te verplaatsen...?*

Uit de gegevens blijkt verdeeldheid als het gaat over de aanwezigheid van voldoende veilig bereikbare buitenruimte. Bestaande speelpleintjes worden gezien als redelijk verouderd en vooral bedoeld voor kleinere kinderen. Voor de jongeren is de ruimte beperkt. Het aanbod lijkt zich vooral in Kortenberg te concentreren. *Hoe kunnen we zicht krijgen op het gebruik van de bestaande buitenruimte en de behoeften van verschillende groepen in de samenleving om vervolgens het aanbod daarop af te stemmen?*

De woningprijzen in Kortenberg liggen aan de hoge kant. En ook huurders spenderen een groot deel van hun maandbudget aan hun woning. Er zijn minder sociale woningen in Kortenberg dan gemiddeld in Vlaanderen en de wachttijd bedraagt gemiddeld 1.129 dagen. *Hoe kunnen we strategieën en beleid ontwikkelen om wonen in Kortenberg betaalbaar te houden voor alle inwoners, ook de meest kwetsbare?*

Er blijkt een gebrek aan publieke toiletten. Of bestaande publieke toiletten zijn onvoldoende bekend. *Hoe kunnen we de bestaande publieke toiletten in kaart brengen en aftoetsen aan de behoefte. Of het gebruik ervan laagdrempeliger maken?*

Er is slechts een beperkte strategie om de woningkwaliteit te monitoren. In verhouding geven vrij veel kinderen aan thuis niet over een proper toilet te beschikken. *Welke strategieën en acties kunnen we opzetten om de woningkwaliteit grondig te evalueren en het woonbeleid hierop af te stemmen?*

Uit de bevragingen blijkt een behoefte aan meer (commerciële) vrijetijdsvoorzieningen als cafés, restaurants, binnenspeeltuinen... *Hoe kunnen we het lokaal economisch beleid versterken opdat meer horeca- en andere (gezinsvriendelijke) ondernemingen voor vrijetijdsbeleving opstarten in of hun weg vinden naar Kortenberg?*

Er wordt redelijk weinig gebruik gemaakt van renovatiepremies in Kortenberg, terwijl er de voorbije jaren opvallend meer gerenoveerd is. *Hoe kunnen we het bestaande aanbod aan renovatiepremies meer in de kijker zetten, zodat verbouwingen meer met een duurzame insteek gebeuren?*

Veiligheid

Bestaand datamateriaal

Criminaliteitscijfers

Er werden in 2019 in Kortenberg **727 misdrijven geregistreerd**, goed voor zo'n 36 geregistreeerde misdrijven per 1000 inwoners (tegenover 65 in Vlaanderen). De cijfers liggen merkbaar lager dan in Vlaanderen en Vlaams-Brabant. Vooral diefstal en afpersing (hoewel het grootste deel in Kortenberg) en de drugsgelateerde misdrijven liggen merkbaar lager dan in Vlaanderen.

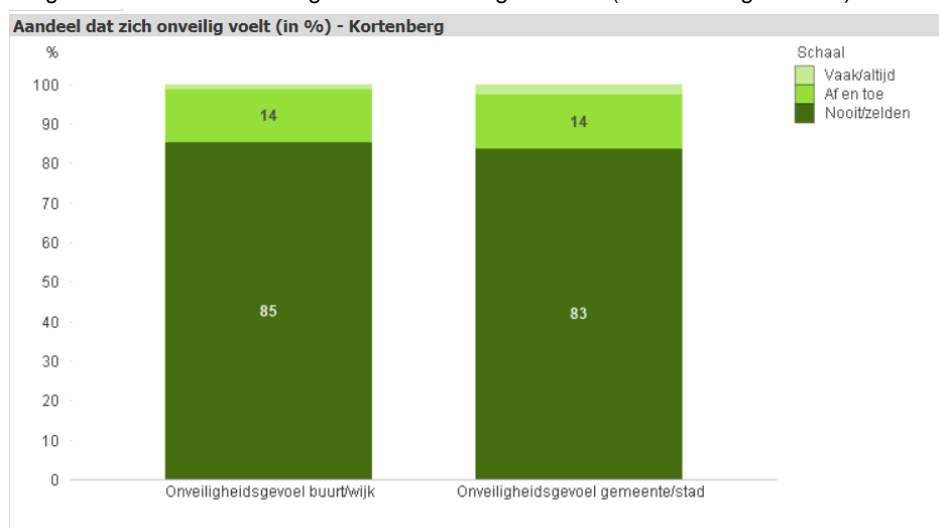
	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
geregistreeerde misdrijven [aantal]	727	430.649	70.053
geregistreeerde misdrijven (t.o.v. inwoners) [per 1.000]	35,8	65,3	61,1
diefstal en afpersing (t.o.v. inwoners) [per 1.000]	9,9	20,0	19,6
beschadigen van eigendom (t.o.v. inwoners) [per 1.000]	4,1	6,0	5,0
drugsgelateerde misdrijven (t.o.v. inwoners) [per 1.000]	1,5	5,5	4,4
misdrijven tegen de lichamelijke integriteit (t.o.v. inwoners) [per 1.000]	3,1	5,8	4,2
bedrog (t.o.v. inwoners) [per 1.000]	3,4	4,6	4,3
overige geregistreeerde misdrijven (t.o.v. inwoners) [per 1.000]	13,7	23,4	23,5

Bron: Criminaliteitsstatistieken Federale Politie | provincies.incijfers.be

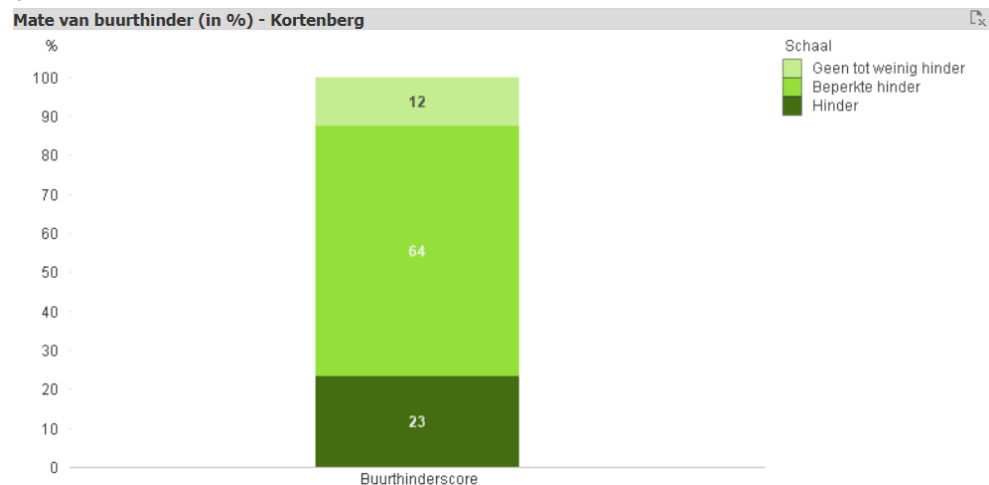
Verder zien we dat enkel het aantal woninginbraken ongeveer even hoog ligt als het Vlaams gemiddelde (3 per 1000 inwoners)

(On)veiligheidsgevoelens

83% voelt zich (in 2017) altijd **veilig in de gemeente** (85% voelt zich altijd veilig in de eigen buurt). Amper 3% geeft aan zich nooit veilig te voelen in de gemeente (1% in de eigen buurt).

Zo'n 23% geeft in 2017 aan veel last te hebben van **buurthinder**. 12% geeft dan weer aan weinig tot geen hinder te ervaren.

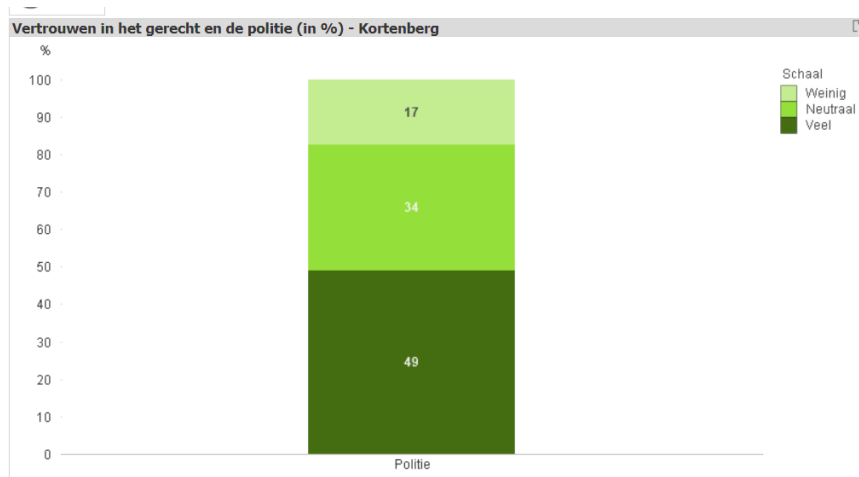
Uitgesplitst zien we volgend beeld:

- Lastig gevallen worden op straat: 1% geeft vaak aan, 4% af en toe.
- Lawaaihinder
  - o 39% geeft aan vaak last te hebben van verkeerslawaai – 33% af en toe
  - o 9% geeft aan vaak last te hebben van burenlawaai (25% af en toe)
  - o 2% geeft aan vaak last te hebben van ander lawaai – 8% af en toe
- Milieuhinder (zie ook 'milieu')
  - o Meer dan 10% 'vaak'
    - Trillingen (19% - 18% af en toe)
    - Zwerfvuil (27% - 38% af en toe)
    - Sluikstort (11% - 18% af en toe)
    - Ongedierte (14% - 25% af en toe)
    - Hondenpoep (23% - 34% af en toe)
  - o 22% af en toe geurhinder
- Vandalisme: 3% vaak, 14% af en toe
- Verkeershinder (zie ook mobiliteit)
  - o Lawaai verkeer: 39% vaak – 33% af en toe
  - o Te snel rijden: 45% vaak – 36% af en toe
  - o Agressief rijgedrag: 15% vaak – 33% af en toe
  - o Sluipverkeer: 47% vaak – 21% af en toe

Samengevat zien we dat er vooral verkeershinder is, gevolgd door last van zwerfvuil en hondenpoep.

Vertrouwen in de politie en het gerecht

Slechts 49% van de respondenten had in 2017 **vertrouwen in de politie**. 17% gaf aan weinig vertrouwen te hebben.

Kwalitatieve beleidsindicatoren

1. Het veiligheidsbeleid van de gemeente heeft aandacht voor kinderen en jongeren en hun eigenheid	Ja	PZ Herko heeft een eigen dienst Jeugd en Gezin die aandacht heeft voor de specifieke aanpak van minderjarigen.
2. Er is een beleid rond minderjarigen en gemeentelijke administratieve sancties (GAS-boetes).	Ja	er kunnen GAS-boetes geschreven worden vanaf 14 jaar. Er wordt steeds eerst gewerkt met bemiddeling via een onafhankelijk bemiddelaar. Enkel als de minderjarige er niet aan meewerkt wordt een boete uitgeschreven. Als wij bijvoorbeeld een GAS-pv maken inzake alcoholgebruik op de openbare weg vraagt de GAS-ambtenaar eerst om een brief naar ons te sturen. Als die verstuurd wordt en wij antwoorden stopt de GAS-procedure.
3. Er is een persoon/dienst van de politiezone die verantwoordelijk is voor kinderen en jongeren (bv. een jeugdsectie, jeugdafdeling of jeugdbrigade).	Ja	zie hoger
4. De gemeente heeft in haar rampenplan aandacht voor kinderen en jongeren.	Ja/Neen	Het gemeentelijk rampenplan is niet specifiek gericht op kinderen maar op het beheersen van rampen in het algemeen. Wel is er een bijzonder noodplan voor de scholen in de maak.
5. Er zijn initiatieven om kinderen, jongeren en hun families bekend te maken met plaatsen waar ze de nodige hulp of informatie kunnen vinden in noodsituaties.	Ja	op de sociale media van PZ Herko wordt regelmatig een link gedeeld met info over hulpverlening (vb 1712, zelfmoordlijn, CAW, JAC,...)

De vragenlijsten

Respondenten volwassenen

108 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord, 113 hebben het thema overgeslagen. De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. In de eerste kolom staat het aantal respondenten per stelling. Op het einde van de kolom staan de totalen voor enerzijds helemaal niet en eerder niet akkoord en anderzijds eerder akkoord en helemaal akkoord.

Respondenten kinderen

216 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Respondenten - jongeren

34 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Tabellen

Antwoorden volwassenen	Aantal	Helemaal niet akkoord	Eerder niet akkoord	Eerder akkoord	Helemaal akkoord	Totaal niet akkoord	Totaal akkoord
Kinderen, jongeren en hun ouders weten waar ze klacht kunnen indienen en hulp kunnen krijgen als ze in gevaar zijn.	102	8,82%	39,22%	42,16%	9,80%	48,04%	51,96%
Kinderen en jongeren voelen zich beschermd tegen pesten	87	8,05%	40,23%	51,72%	0,00%	48,28%	51,72%
Kinderen en jongeren voelen zich gewapend om met verslavende middelen (alcohol, tabak en andere drugs) om te gaan.	87	8,05%	54,02%	37,93%	0,00%	62,07%	37,93%
Kinderen en jongeren voelen zich beschermd tegen geweld en misbruik (zowel verbaal, fysiek als seksueel)	84	5,95%	42,86%	51,19%	0,00%	48,81%	51,19%
Er zijn volwassenen buiten de familie met wie kinderen en jongeren vrij kunnen praten over misbruik of geweld en van wie ze hulp kunnen krijgen	80	2,50%	42,50%	51,25%	3,75%	45,00%	55,00%
Kinderen en jongeren kennen de gevaren van het gebruik van het internet.	92	7,61%	41,30%	46,74%	4,35%	48,91%	51,09%
Ordehandhavers (politie) vertrekken vanuit de leefwereld van kinderen en jongeren.	79	10,13%	50,63%	39,24%	0,00%	60,76%	39,24%

Antwoorden kinderen	Groep	Aantal	Nooit	Soms	Meestal	Altijd	Totaal zelden	Totaal vaak
Ik voel me veilig als ik het openbaar vervoer (bus, tram, trein,...) gebruik.*	Totaal	214	13,08% (x)	44,39% (x)	31,78%	10,75%	57,47%	42,53%
Ik voel me veilig om te wandelen en te fietsen in de buurt van mijn school*	Totaal	214	3,27% (x)	22,90%	34,11% (x)	39,72%	26,17%	73,83%
Ik voel me veilig om te wandelen en te fietsen in mijn buurt*	Totaal	214	3,74% (x)	21,03% (x)	38,79%	36,45%	24,77%	75,24%
Ik voel me veilig in mijn buurt*	Totaal	214	0,47%	18,31% (2x)	33,33%	47,89%	18,78%	81,22%
Ik kan op straat lopen zonder dat anderen me pesten of lastigvallen.*	Totaal	212	8,02% (2x)	8,96%	18,40%	64,62%	16,98%	83,02%
Ik voel me beschermd tegen mensen met slechte bedoelingen.*	Jongens	90	11,11%	30,00%	28,89%	30,00%	41,11%	58,89%
	Meisjes	117	27,35%	29,91%	25,64%	17,09%	57,26%	42,73%
	totaal	209	21,05% (2x)	29,67%	26,79%	22,49%	50,72%	49,28%
Ik voel me veilig thuis*	totaal	212	0,94% (x+1 meisje)	7,55% (x)	19,34%	72,17%	8,49%	91,51%

Antwoorden jongeren	Groep	Aantal	Nooit	Soms	Meestal	Altijd	Totaal zelden	Totaal vaak
Ik voel me veilig als ik het openbaar vervoer (bus, tram, trein,...) gebruik.*	Jongens	14	0	0	7	7	0	14
			0,00%	0,00%	50,00%	50,00%	0,00%	100,00%
	Meisjes	19	1	4	9	5	5	14
			5,26%	21,05%	47,37%	26,32%	26,31%	73,69%
	Totaal	33	1	4	16	12	5	28
3,03%			12,12%	48,48%	36,36%	15,15%	84,84%	
Ik voel me veilig om te wandelen en te fietsen in de buurt van mijn school*	Jongens	14	0	0	8	6	0	14
			0,00%	0,00%	57,14%	42,86%	0,00%	100,00%
	Meisjes	20	0	4	9	7	4	16
			0,00%	20,00%	45,00%	35,00%	20,00%	80,00%
	totaal	34	0	4	17	13	4	30
0,00%			11,76%	50,00%	38,24%	11,76%	88,24%	
Ik voel me veilig om te wandelen en te fietsen in mijn buurt*	Jongens	14	0	0	3	11	0	14
			0,00%	0,00%	21,43%	78,57%	0,00%	100,00%
	Meisjes	20	0	5	10	5	5	15
			0,00%	25,00%	50,00%	25,00%	25,00%	75,00%
	totaal	34	0	5	13	16	5	29
0,00%			14,71%	38,24%	47,06%	14,71%	85,30%	
Ik voel me veilig in mijn buurt*	Jongens	14	0	0	3	11	0	14
			0,00%	0,00%	21,43%	78,57%	0,00%	100,00%
	Meisjes	20	0	5	8	7	5	15
			0,00%	25,00%	40,00%	35,00%	25,00%	75,00%
	totaal	34	0	5	11	18	5	29
0,00%			14,71%	32,35%	52,94%	14,71%	85,29%	
Ik kan op straat lopen zonder dat anderen me pesten of lastigvallen.*	totaal	34	0	0	10	24	0	34
			0,00%	0,00%	29,41%	70,59%	0,00%	100,00%
Ik voel me beschermd tegen misbruik en geweld Ik voel me beschermd tegen mensen met slechte bedoelingen.*	Jongens	13	0	1	6	6	1	12
			0,00%	7,69%	46,15%	46,15%	7,69%	92,30%
	Meisjes	12	3	7	5	5	10	10
			15,00%	35,00%	25,00%	25,00%	50,00%	50,00%
	totaal	33	3	8	11	11	11	22
9,09%			24,24%	33,33%	33,33%	33,33%	66,66%	
Ik voel me veilig thuis*	totaal	34	0	0	3	31	0	34
			0,00%	0,00%	8,82%	91,18%	0,00%	100,00%

Antwoorden kinderen en jongeren	Groep	Aantal	Nog nooit	Al eens	Vaker	Regelmatig
Ik ben al in contact gekomen met sigaretten, alcohol of andere drugs*	Jongens	52	73,08%	13,46%	13,46%	0,00%
	meisjes	66	74,24%	15,15%	10,61%	0,00%
	Totaal - kinderen	119 (X:1)	73,95% (X)	14,29%	11,76%	0,00%
Jongens	13	4	30,77%	4	15,38%	3
		3	23,08%	2	15,38%	3
Meisjes	18	6	33,33%	7	22,22%	1
		1	5,56%	4	22,22%	1
	Totaal - jongeren	31	32,26%	35,48%	19,35%	12,90%

Antwoorden kinderen en jongeren	Groep	Aantal	Ja	Neen	Een beetje
Ik ken de gevaren van alcohol, sigaretten en drugs	Jongens	54	66,67%	5,56%	27,78%
	meisjes	69	69,57%	7,25%	23,19%
	Totaal - kinderen	124 (X:1)	68,55% (X)	6,45%	25,00%
Ik voel me beschermd tegen de gevaren van verslavende middelen (sigaretten, alcohol en andere drugs)	Jongens	13	9	1	3
			69,23%	7,69%	23,08%
	meisjes	19	12	1	6
			63,16%	5,26%	31,58%
	Totaal - jongeren	32	21	2	9
			65,63%	6,25%	28,13%

Antwoorden kinderen en jongeren	Kinderen				Jongeren			
	Aantal	Ja	Neen	Een beetje	Aantal	Ja	Neen	Een beetje
Ik weet hoe ik moet reageren bij een noodgeval (bvb. ongeval, brandalarm,...).	214	50,47%	6,07%	43,46%	34	19	0	15
						55,88%		44,12%
Als ik gevaar voel of in een noodgeval zit, weet ik waar ik dit kan vertellen en hulp kan krijgen.	211	59,72%	12,80%	27,49%	34 ³⁵	25	0	9
						73,53%		26,47%

Antwoorden jongeren	Groep	Aantal	Ja	Neen
Ik weet wat een GAS-boete (Gemeentelijke Administratieve Sanctie) is en waarvoor ik er één kan krijgen in mijn gemeente.	totaal	34	22	12
			64,71%	35,29%

³⁵ meisjes geven vaker ja aan, jongens vaker 'een beetje'

Antwoorden kinderen	Jongens – kinderen	Meisjes - kinderen	Totaal - kinderen	Jongens – jongeren	Meisjes – jongeren	Totaal - jongeren			
Aantal	80	111	192 (X:1)	14	20	34			
Ik weet hoe ik anoniem kan surfen (dus zonder dat iemand weet wie ik ben)	36,25%	29,73%	32,29%	8	57,14%	9	45,00%	17	50,00%
Ik weet wat cookies zijn en hoe ik ze kan verwijderen				9	64,29%	9	45,00%	18	52,94%
Ik verwijder regelmatig mijn zoekgeschiedenis				3	21,43%	12	60,00%	15	44,12%
Ik kan reclame herkennen als ik online ben	32,50%	30,63%	31,77% (x)	7	50,00%	12	60,00%	19	55,88%
Ik gebruik een Ad Blocker				4	28,57%	3	15,00%	7	20,59%
Ik heb al gelogen over mijn leeftijd om een app te kunnen installeren of een account aan te maken	42,50%	54,05%	48,96%	9	64,29%	18	90,00%	27	79,41%
Ik heb soms online contact met onbekenden	21,25%	16,22%	18,23%	5	35,71%	4	20,00%	9	26,47%
Ik vertrouw diegene waar ik berichtjes of foto's naar stuur	55,00%	59,46%	57,29%	9	64,29%	17	85,00%	26	76,47%
Ik stuur zelf foto's of berichtjes van anderen door naar vrienden of klasgenoten	18,75%	25,23%	22,40%	2	14,29%	6	30,00%	8	23,53%
Ik heb al eens een situatie met online pestgedrag (of sexting) meegemaakt	6,25%	17,12%	12,50%	2	14,29%	6	30,00%	8	23,53%

Antwoorden kinderen en jongeren	Jongens – kinderen	Meisjes - kinderen	Totaal - kinderen	Jongens – jongeren	Meisjes – jongeren	Totaal - jongeren			
Wat vind je van de politie in Kortenberg?									
Aantal	88	121	211 (x:2)	14	18	32			
Het zijn vriendelijke mensen, denk ik, maar ik heb er nog nooit mee gebabbeld	64,77%	69,42%	67,30% (x)	13	92,86%	14	77,78%	27	84,38%
Dat zijn vriendelijke mensen, ik heb daar al eens mee gebabbeld	28,41%	19,83%	23,22%	1	7,14%	1	5,56%	2	6,25%
Ik blijf uit hun buurt, want ze jagen me schrik aan	3,41%	7,44%	5,69%	0	0,00%	1	5,56%	1	3,13%
Ik vind dat ze altijd commentaar op mij geven	0,00%	3,31%	1,90%	0	0,00%	1	5,56%	1	3,13%
Andere:	7,95%	11,57%	10,43% (x)	0	0,00%	2	11,11%	3	9,38%

Wat zeggen de volwassenen?

Wat meteen opvalt is dat het hele thema verdeeld beoordeeld wordt. Slechts iets meer dan de helft gaat met de meeste stellingen akkoord. Er zijn 2 stellingen die eerder negatief scoren (met iets meer dan 60% die niet akkoord gaat): de vraag of kinderen en jongeren zich **voldoende gewapend voelen tegen verslavende middelen** (zie ook 'welzijn') en de vraag of **ordehandhavers vanuit de leefwereld** van kinderen en jongeren vertrekken.

In de opmerkingen zien we twee heel **verschillende benaderingen** ten aanzien van kinderen en jongeren naar boven komen.

Enerzijds wordt aangehaald dat kinderen en jongeren **op school respect moeten leren** voor hulpverleners, anderzijds geven respondenten aan dat zo'n aanpak ook betuttelend is en tegengestelde effecten heeft.

"Tieners worden te makkelijk gezien als veroorzakers van problemen, terwijl ze gewoon wat willen rondhangen met leeftijdsgenoten, maar niet iedereen kan daar precies goed tegen."

Daar wordt dus gepleit voor een **waarderende aanpak** waarbij kinderen en jongeren meer betrokken worden. In beide gevallen wordt gepleit voor bijkomende initiatieven.

Wat betreft de **aanwezigheid en beschikbaarheid van de politie**, zien we enerzijds vraag naar meer blauw op straat, maar even goed vooral naar snelheidscontroles (zie ook 'mobiliteit'). Wel wordt aangegeven dat het feit dat de politie in Herent zit, eerder als een hoge drempel wordt beschouwd.

Er wordt aangehaald dat een hoog **aantal fietsdiefstallen een hinderpaal vormen voor duurzame mobiliteit**.

Er wordt minder met de fiets van en naar Meerbeek gereisd, omwille van de kans op diefstal.

Er wordt verwezen naar een probleem van "hangjongeren die ook soms drugs dealen", in Meerbeek maar ook ruimer. Ook aan Colomba en de berg van K zou er regelmatig **drugs** gebruikt worden (maar zonder dat er iets aan gedaan lijkt te worden). Er wordt verder aangehaald dat de topics onder dit thema prioriteit moeten zijn. Er wordt hiervoor verwezen naar de drugsproblematiek:

"Ik ben opgegroeid in de rand rond Brussel en daar is drugs een groot probleem. Deze problemen gaan op termijn overwaaien van Brussel en Leuven naar Kortenberg (als dit al niet het geval is)."

Er wordt gevraagd om meer te controleren op de speeltuinen en graspleinen omwille van **glasscherven en ander afval**.

Wanneer het over **pestgedrag en het beschermen tegen geweld en misbruik** gaat, zien we dat de huidige acties zeker als zinvol ervaren worden, maar dat er nog veel meer kan en moet gebeuren:

"Meer aandacht in scholen aan pesten. Kiva is goed, maar niet genoeg als problemen niet aangepakt worden [vanuit de redenering] 'het zijn kindjes, dat is niks'."

"Ik denk niet dat een kwetsbaar kind, waarvan ouders een verslaving hebben e.d. zich kunnen wapenen tegen eender welk misbruik in deze maatschappij. Er met een "vreemde" (iemand buiten de familie) daarover praten zal voor velen een serieuze drempel zijn."

Ook rond dit thema worden **de positieve elementen** expliciet benoemd:

- "voorlopig ervaar ik Kortenberg als een veilige omgeving"
- "Er zijn goede praktijken zoals KiVa-project tegen pesten in scholen of vormingen rond internetgebruik, maar dit is nooit afgelopen in de zin van 'nu is het in orde'. De agenten die aan de school staan, zijn streng voor ouders die bv. verkeerd parkeren maar dat is goed want dat beschermt de kinderen."

Suggesties:

- "medewerkers van preventiediensten laten langskomen op scholen, sportclubs, jeugdbewegingen ed. Ik denk dat het wel belangrijk is dat dit spelenderwijs/interactief gebeurt opdat jongeren geïnteresseerd blijven en er op deze manier ook effectief iets over opsteken."

- *Het zou heel fijn zijn dat kinderen bv. terecht kunnen op een plek in hun gemeente als ze gepest worden, als iemand hen misbruikt, als er geweld is in het gezin, ... Dit zou ook een hele ondersteuning zijn voor scholen. Hulpverlening zou wel heel professioneel moeten zijn ... ernst inschatten, kinderen echt helpen, psychologische ondersteuning."*
- Er wordt verder ook gesuggereerd dat jongeren een WZC, De Grubbe of andere voorzieningen bezoeken, waar ze de gevolgen van roken, druggebruik en andere gevaren van dichtbij zien.

Wat vinden kinderen en jongeren?

Zo'n drie kwart van de kinderen geeft aan zich **al wandelend veilig** te voelen. Op het **openbaar vervoer** voelt slechts 53% zich meestal of altijd veilig. Globaal gezien voelt 81% van de kinderen zich veilig in de buurt en 83% wordt zelden of nooit **lastig gevallen** als ze op straat lopen. **Thuis** voelt 92% zich veilig – 2 kinderen gaven aan zich thuis nooit veilig te voelen.

Bij de jongeren zien we dat zo'n 85 à 88% zich **al wandelend veilig voelt**. Er zijn wel een aantal meisjes (4 en 5) die aangeven zich maar af en toe veilig te voelen. We zien bij de jongeren geen verschil in veiligheidsgevoel op **het openbaar vervoer**. Ook hier zit dat rond de 85% - opnieuw zijn er een vijftal meisjes die aangeven zich nooit of maar af en toe veilig te voelen. Hetzelfde zien we voor de stelling 'ik voel me veilig in **mijn buurt**': 85% gaat akkoord, maar vijf meisjes geven aan zich maar af en toe veilig te voelen. Alle jongeren geven aan op straat te kunnen lopen zonder **lastig gevallen** te worden. Alle jongeren geven aan zich meestal tot altijd **veilig thuis** te voelen.

Wanneer we vragen aan kinderen of ze zich **beschermd voelen tegen mensen met slechte bedoelingen**, dan zien we een verdeeld beeld. 49% geeft aan zich meestal of altijd beschermd te voelen. Opvallend is dat meisjes vaker 'nooit' hebben aangeduid (27% tov 11% van de jongens) – ook de kinderen die 'x' hadden aangeduid geven aan zich nooit beschermd te voelen.

Bij jongeren zien we dat 1/3 zich zelden of nooit beschermd voelt tegen misbruik en geweld. Het zijn vooral meisjes die zelden of nooit hebben aangeduid.

We vroegen ook of de respondenten al in contact gekomen zijn met **verslavende middelen**. Bij de kinderen geeft 74% nog nooit in contact gekomen te zijn (een kwart is dus al minstens 1 keer met verslavende middelen in contact gekomen). Bij de jongeren is slechts een derde nog nooit in aanraking gekomen met verslavende middelen en geeft 13% aan regelmatig in contact te komen met deze middelen.

Tegelijk geven bij zowel de kinderen als de jongeren zo'n 2/3 aan zich ook beschermd te voelen. Zo'n 6 à 7% geeft aan zich niet beschermd te voelen.

Iets meer dan de helft van de kinderen en jongeren (50% en 56%) geeft aan te weten hoe ze moeten **reageren in een noodsituatie**. 6% van de kinderen geeft aan helemaal niet te weten hoe ze moeten reageren. Daarnaast weet 60% van de kinderen en 74% van de jongeren waar ze **hulp kunnen vinden** in een noodsituatie. 13% van de kinderen geeft aan dit helemaal niet te weten.

Van de jongeren weet ongeveer 2/3 wat een **GAS-boete** is en waarvoor je dat kan krijgen.

Het overgrote merendeel van de bevraagde kinderen en jongeren geeft aan dat **politieagenten** vriendelijk zijn. 6% van de kinderen en 3% van de jongeren geven aan dat de politie hen schrik aan jaagt. Verder geeft telkens 1/10 van de respondenten bijkomende opmerkingen en meningen weer. Bij de kinderen wordt aangegeven dat ze er nog geen gezien hebben, 2 kinderen geven (ook) hier aan dat ze schrik hebben van de politie – en toch wil één ervan zelf bij de politie. Daarnaast volgen er een aantal complimenten voor de ordehandhavers: "ik vind dat ze dat goed doen", "ik vind ze goed".

Eén van de kinderen verwoordt de dubbele positie die agenten vaak moeten innemen op een mooie manier: "het zijn vriendelijke mensen, maar wanneer iemands iets verkeerd doet moet, die doen wat die moet doen".

Een laatste opmerking betreft de bereikbaarheid: "Ik vind de politie niet zo goed, want je kunt ze niet dag en nacht bereiken bv. wat beter zou zijn is dat er hier een blauwe lijn zou zijn waar je dag en nacht terecht kan".

Bij de jongeren wordt enkel aangevuld dat bepaalde agenten zich soms nogal arrogant opstellen.

De gesprekken

Focusgroep kindergemeenteraad

Enkele bevraagde kinderen voelen zich minder veilig in hun klas en – vooral – op de speelplaats door voorvallen van pestgedrag (pijn doen, stampen, uitlachen...). Hier en daar zijn ouders en leerkrachten betrokken geweest, maar is de situatie niet verandert. Ze wijten het gedrag vooral aan stoerdoenerij.

Over het algemeen voelen de kinderen zich veilig op straat. Redenen voor een onveilig gevoel zijn verkeersdrukte, een inbraak bij familieleden, een kind dat door een vreemde is aangesproken op straat, jonge mensen die roken in het skatepark.

De kinderen voelen zich veiliger op straat als de politie in de buurt is (de politie moet wel juist handelen). Het veiligheidsgevoel bij de kinderen kan verhogen door meer controle op mondkmaskers, meer fietspaden/zebrapaden/fietsstraten en camera's aan het skatepark.

Kortenberg ligt kortbij Zaventem, waardoor sommige kinderen hinder ondervinden van het lawaai van opstijgende of landende vliegtuigen. Soms houdt het hen 's nachts wakker.

Focusgroep middenveld

Ouders en begeleiders van de kinderopvang gaan eerder angstig om met veiligheid. Voor de opvang was er in 2018 het 'Magda?!'-project. Een reeks vormingen voor begeleiders om verantwoorde risico's in te schatten en daardoor in te spelen op de zin voor vrijheid en avontuur bij kinderen. Daardoor kunnen kinderen leren en ontwikkelen.

De focusgroep ervaart geen gebrek aan publieke ruimte om niet-georganiseerd te spelen, maar eerder aan de perceptie van veiligheid bij ouders. Er is nood aan bewustmaking op dat vlak – bij ouders, kinderen en jongeren, automobilisten...

Focusgroep Strategisch Platform (SP 2 en SP 3)

Er wordt opgemerkt dat de objectieve cijfers over het algemeen lager liggen dan in Vlaanderen, maar dat in de vragenlijsten van de volwassenen het thema wel eerder negatief beoordeeld wordt – zeker in vergelijking met de eerdere thema's.

Wat zowel hier als bij mobiliteit werd aangehaald in de open antwoorden is het hoge aantal fietsdiefstallen, waardoor minder mensen de fiets gebruiken. Er wordt aangegeven dat er effectief met periodes wel fietsdiefstallen zijn, maar dat daar acties vanuit NMBS en politie rond opgezet worden. Het is dus deels ook een uitvergroete perceptie van het probleem.

Een opvallend verschil: kinderen en jongeren geven aan vertrouwen en een positief beeld van de politie te hebben, terwijl dat bij de volwassenen veel minder scoort. Ook in de gemeentemonitor liggen de cijfers laag. Er wordt opgemerkt dat dit beeld ook beïnvloed wordt door wat er nationaal gebeurt. Dit signaal wordt wel meegenomen binnen de eigen werking.

Er wordt, wat betreft GAS-procedures, aangegeven dat de GAS-ambtenaar voorstander is van een bijkomende procedure 'ouderlijke betrokkenheid'. Die procedure houdt in dat de GAS-ambtenaar contact kan opnemen met de ouders. Als er een gesprek is tussen kind en ouders, dan kan dat invloed hebben op de beoordeling. Die procedure is er momenteel niet in Kortenberg, maar kan wel zinvol zijn om in te voeren. Want boetes voor minderjarigen zijn niet altijd ideaal of zinvol. Het zou dus goed zijn om de mogelijkheden ten aanzien van minderjarigen uit te breiden.

Verder wordt aangegeven dat er vooral nog werk is aan het verduidelijken van de rol en houding van de politie tegenover hangjongeren. Enerzijds proberen ze te werken vanuit het perspectief van kinderen en jongeren, maar anderzijds krijgen ze soms ook de opdracht om ze weg te jagen. Het beleid rond rondhangen moet nog duidelijker uitgewerkt en gecommuniceerd worden.

Kinderen en jongeren geven aan zich over het algemeen wel veilig te voelen, tegelijk voelen ze zich niet beschermd tegen mensen met slechte bedoelingen. De bedenking wordt gemaakt dat dit wel een terechte inschatting is, want het is moeilijk om kinderen en jongeren daartegen te beschermen. De vraagstelling lijkt ook eerder negatieve antwoorden aan te moedigen.

Dat kinderen en jongeren bovendien aangeven niet altijd goed te weten waar ze terecht kunnen voor hulp, is wel een signaal dat duidelijk opgepikt wordt. Er wordt aangegeven dat door de coronacrisis Awel meer bekendheid heeft gekregen, dus mogelijks/hopelijk zou deze vraag nu beter scoren dan bij de afname van de vragenlijst.

Ook het openbaar vervoer krijgt door kinderen en jongeren nog het label 'niet veilig', zo blijkt uit de vragenlijsten. Er wordt de vraag gesteld of er cijfers zijn die dat onveiligheidsgevoel kunnen onderbouwen. Daarnaast wordt opgemerkt dat jongeren vaak het openbaar vervoer nemen, dus dat daardoor het cijfer ook wel hoger kan liggen.

Er wordt verwezen naar het feit dat er rond pesten al veel gedaan wordt, maar er zeker nog werk voor de boeg is (zie ook 'Onderwijs').

Tot slot valt wat betreft de online veiligheid op dat er nog heel wat gedeeld wordt er vertrouwen is in naar wie men stuurt (tot 85% bij de meisjes). En dat terwijl we uit onderzoek weten dat er veel misloopt. 23% van de jongeren geeft ook zelf aan al een situatie van cyberpesten of sexting te hebben meegemaakt. Dit ligt toch wel relatief hoog.

Er zijn wel al initiatieven rond genomen, maar de vraag is wat er nog meer kan en moet gebeuren. Er wordt aangegeven dat hier nog wel een rol ligt voor het onderwijs, bvb. rond sensibiliseren. Maar ook vormingen in de bib – ook naar ouders toe – kunnen mee een antwoord bieden.

Veiligheid uitgedaagd

Slechts 49% van de Kortenbergers geeft aan vertrouwen te hebben in de politie. 17% heeft weinig vertrouwen. Volgens de volwassenen is er bij de politie weinig kennis van de leefwereld van k&j. Omgekeerd wordt er een gebrek aan respect voor ordehandhavers en hulpverleners ervaren. *Hoe kunnen we stevigere bruggen slaan tussen inwoners/k&j en ordehandhavers, zodat er meer sprake is van wederzijds respect en begrip?*

De volwassenen geven aan dat kinderen en jongeren onvoldoende gewapend zijn tegen verslavende middelen (alcohol, tabak en andere drugs). Kinderen en jongeren zelf voelen zich overwegend wel voldoende gewapend. *Hoe kunnen we verder onderzoeken of k&j voldoende gewapend zijn tegen verslavende middelen? Maar ook: hoe kunnen we werken aan de redelijk conservatieve houding van (een groep) volwassenen naar k&j en middelengebruik toe? En: hoe kunnen we werken aan de overbescherming die heerst bij (een groep) ouders?*

Vooraf kinderen voelen zich vaker onveilig op het openbaar vervoer. Vooral meisjes geven ook aan zich niet altijd beschermd te voelen tegen misbruik en geweld in het openbare leven. *Hoe kunnen we verder onderzoeken waar dit onveiligheidsgevoel bij k&j zijn oorsprong vindt en de eventuele oorzaak aanpakken?*

Kinderen en jongeren weten niet goed wat ze moeten doen of waar ze terecht kunnen als ze een klacht willen indienen of zich onveilig voelen. Dit gevoel leeft vooral bij volwassenen. *Hoe kunnen we k&j beter vertrouwd maken met procedures en stappen die ze kunnen zetten als ze zich niet veilig of bedreigd voelen?*

Onderwijs en scholen

Bestaand datamateriaal

Leerlingenaantallen naar woonplaats en vestigingsplaats

In Kortenberg wonen 1.362 kinderen uit het **lager onderwijs**, 1.383 kinderen in het **secundair onderwijs** en 781 jongeren die hoger onderwijs volgen. Als we naar de verdeling kijken in het secundair onderwijs, dan zien we dat er opvallend meer leerlingen in een ASO-richting zitten, in vergelijking met het percentage TSO- en BSO-leerlingen.

	Kortenberg
leerlingen lager onderwijs - WP [2019]	1.362
leerlingen kleuteronderwijs - WP [2019]	740
leerlingen basisonderwijs - WP [2019]	2.102
leerlingen secundair onderwijs - WP [2019]	1.383
leerlingen GSO A-stroom - WP [2019]	398
leerlingen GSO B-stroom - WP [2019]	44
leerlingen ASO - WP [2019]	477
leerlingen TSO - WP [2019]	252
leerlingen KSO - WP [2019]	24
leerlingen BSO - WP [2019]	128
leerlingen OKAN - WP [2019]	5
studenten hoger onderwijs - WP [2017]	781
studenten hoger beroepsonderwijs - niveau 5 - WP [2017]	14

Eenheid: aantal

	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
leerlingen DBSO - WP (t.o.v. leerlingen secundair onderwijs) [2019]	1,1	1,9	1,0
leerlingen BuSO - WP (t.o.v. leerlingen secundair onderwijs) [2019]	2,9	4,6	3,2
leerlingen KSO - WP (t.o.v. leerlingen 2e+3e graad) [2019]	2,7	2,3	2,1
leerlingen BSO - WP (t.o.v. leerlingen 2e+3e graad) [2019]	14,5	24,5	19,1
leerlingen TSO - WP (t.o.v. leerlingen 2e+3e graad) [2019]	28,6	31,1	27,7
leerlingen ASO - WP (t.o.v. leerlingen 2e+3e graad) [2019]	54,1	42,1	51,1
leerlingen GSO B-stroom (t.o.v. IIn 1ste graad) - WP [2019]	10,0	14,5	10,8
leerlingen GSO A-stroom (t.o.v. IIn 1ste graad) - WP [2019]	90,0	85,5	89,2
studenten hoger onderwijs (t.o.v. 18-24-jarigen) - WP [2017]	48,4	45,9	47,1

Eenheid: %

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | provincies.incijfers.be

Als we kijken naar de scholen die in Kortenberg gevestigd zijn, zien we dat er in 2019 2000 leerlingen basisonderwijs ingeschreven zijn. Er zijn geen secundaire scholen op het grondgebied aanwezig.

Wanneer we naar de **schoolpendel** kijken, dan zien we dat er vanuit Kortenberg leerlingen vooral naar Leuven, Zaventem, Haacht en Wezembeek-Oppeem naar school gaan.

Vanuit Kortenberg	
2019 Naar...	pendelstroom
Kortenberg	1734
Leuven	908
Zaventem	219
Haacht	136
Wezembeek-Oppem	116
Tervuren	96
Herent	32
Bertem	31
Sint-Pieters-Woluwe	28
Vilvoorde	23
Steenokkerzeel	17
Brussel	15
Kampenhout	14
Sint-Lambrechts-Woluwe	11
Keerbergen	10
Mechelen	9
Aarschot	8
Kraainem	5
Machelen	5
Schaarbeek	5
Sint-Agatha-Berchem	5
	Aantal verborgen
Aalst	x
Anderlecht	x
Antwerpen	x
Beersel	x
Bierbeek	x

Bilzen	x
Bree	x
Brugge	x
Denderleeuw	x
Diest	x
Dilsen-Stokkem	x
Elsene	x
Etterbeek	x
Evere	x
Geel	x
Genk	x
Halle	x
Hoegaarden	x
Holsbeek	x
Huldenberg	x
Koksijde	x
Lummen	x
Meise	x
Mol	x
Oostende	x
Oud-Heverlee	x
Overijse	x
Sint-Jans-Molenbeek	x
Sint-Truiden	x
Tienen	x
Turnhout	x
Ukkel	x
Wemmel	x
Wetteren	x

Omgekeerd zien we dat er vanuit andere gemeenten ook een deel leerlingen naar Kortenberg komen, vooral uit Kampenhout, Zaventem en Herent.

naar Kortenberg	
2019 Vanuit...	pendelstroom
Kortenberg	1734
Kampenhout	72
Zaventem	54
Herent	36
Steenokkerzeel	29
Bertem	21
Leuven	8
Niet te lokaliseren	8
Haacht	6
Tervuren	5
	Verborgen aantallen
Bekkevoort	x

Boortmeerbeek	x
Duffel	x
Grimbergen	x
Holsbeek	x
Huldenberg	x
Machelen	x
Ninove	x
Rotselaar	x
Schaarbeek	x
Sint-Lambrechts-Woluwe	x
Tienen	x
Vilvoorde	x
Wezembeek-Oppem	x
Zemst	x

Leerlingen met verhoogd risico op kansarmoede – indicatorleerlingen

Bij de kinderen basisonderwijs zien we dat in 2019 10% een **laag opgeleide moeder** heeft (tegenover 20% in Vlaanderen), en dat ook het percentage leerlingen met een **schooltoelage** met 12% lager scoort dan het Vlaams gemiddelde (25%). Ook het aantal kinderen die **in een buurt met veel verhoogde schoolse vertraging** wonen ligt laag (4,3% tov 22% in Vlaanderen). Anderzijds zien we dan weer wel dat er een groter aandeel kinderen is **dat thuis geen Nederlands spreekt** (27% tov 20% in Vlaanderen).

Deze algemeen positieve cijfers trekken zich door in de **OKI-waarde** die op 0,54 ligt (tegenover 0,86 in Vlaanderen). En ook het percentage indicatorleerlingen ligt veel lager dan in Vlaanderen (18% tov 33%)

	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
leerlingen basisonderwijs met een laag opgeleide moeder (t.o.v. Iln BO) - WP [%]	9,9	20,0	14,6
leerlingen basisonderwijs die een schooltoelage ontvangen (t.o.v. Iln BO) - WP [%]	12,2	24,5	18,5
leerlingen basisonderwijs die thuis geen Nederlands spreken (t.o.v. Iln BO) - WP [%]	27,3	19,6	27,3
Iln basisonderwijs die in een buurt met verhoogde schoolse vertraging wonen (t.o.v. Iln BO) - WP [%]	4,3	22,0	17,0
OKI-waarde basisonderwijs - WP [ratio]	0,54	0,86	0,77
indicatorleerlingen basisonderwijs (t.o.v. Iln BO) - WP [%]	18,2	33,0	25,6

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | provincies.incijfers.be

Bij de leerlingen secundair onderwijs zien we ongeveer hetzelfde beeld. Enkel voor leerlingen die thuis geen Nederlands spreken ligt het percentage hoger dan het Vlaams gemiddelde.

De OKI-waarde ligt op 0,45 en er zijn 19% indicatorleerlingen secundair onderwijs.

	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
leerlingen secundair onderwijs met een laag opgeleide moeder (t.o.v. Iln SO) - WP [%]	10,6	22,5	15,6
leerlingen secundair onderwijs die een schooltoelage ontvangen (t.o.v. Iln SO) - WP [%]	12,1	29,9	22,0
leerlingen secundair onderwijs die thuis geen Nederlands spreken (t.o.v. Iln SO) - WP [%]	18,0	15,7	20,4
leerlingen SO die in een buurt met verhoogde schoolse vertraging wonen (t.o.v. Iln SO) - WP [%]	4,8	23,0	17,7
OKI-waarde secundair onderwijs - WP [ratio]	0,45	0,91	0,76
indicatorleerlingen secundair onderwijs (t.o.v. Iln SO) - WP [%]	19,1	39,0	29,2

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | provincies.incijfers.be

Als we kijken naar het publiek van de Kortenbergse basisscholen, zien we datzelfde beeld ook in de cijfers weerspiegeld.

	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
leerlingen basisonderwijs met een laag opgeleide moeder (t.o.v. Iln BO) - VP [%]	9,1	20,0	14,5
leerlingen basisonderwijs die een schooltoelage ontvangen (t.o.v. Iln BO) - VP [%]	12,2	24,3	18,3
leerlingen basisonderwijs die thuis geen Nederlands spreken (t.o.v. Iln BO) - VP [%]	25,4	19,9	28,2
Iln basisonderwijs die in een buurt met verhoogde schoolse vertraging wonen (t.o.v. Iln BO) - VP [%]	4,5	22,1	18,2
OKI-waarde basisonderwijs - VP [ratio]	0,51	0,86	0,79
indicatorleerlingen basisonderwijs (t.o.v. Iln BO) - VP [%]	17,9	32,8	25,4

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | provincies.incijfers.be

Schoolse vertraging en vroegtijdige schooluitval

In 2019 had 6% van de leerlingen uit het basisonderwijs (met woonplaats in Kortenberg) 1 jaar of meer **schoolse vertraging** (tegenover 12% in Vlaanderen). In 2020 moest 0,5% van de leerlingen blijven zitten (tegenover 2% in Vlaanderen). In het secundair onderwijs zien we dat 2,3% 2 jaar of meer schoolse vertraging heeft (tegenover 4,6% in Vlaanderen). Voor het jaar 2020 waren er 6% zittenblijvers in Kortenberg (tegenover 4% in Vlaanderen)

	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
leerlingen lager onderwijs met één jaar of meer schoolse vertraging (t.o.v. lIn LO) - WP [2019]	6,1	11,6	8,8
zittenblijvers lager onderwijs (t.o.v. leerlingen lager onderwijs) - WP [2020]	0,5	2,1	1,4

Eenheid: %

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | provincies.incijfers.be

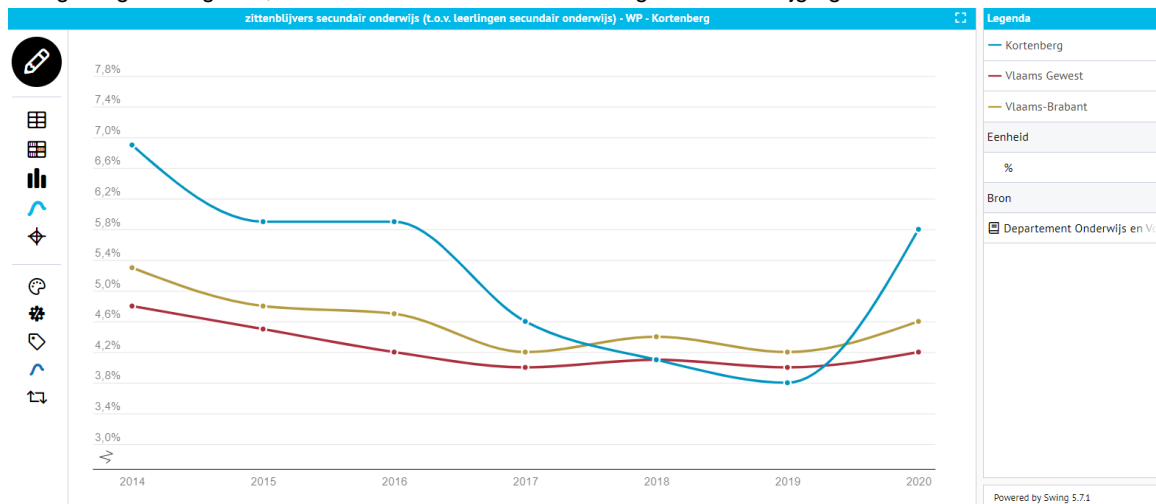
	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
leerlingen secundair onderwijs met twee jaar of meer schoolse vertraging (t.o.v. lIn SO) - WP [2019]	2,3	4,6	4,2
leerlingen GSO A-stroom met twee jaar of meer schoolse vertraging (t.o.v. lIn GSO A-stroom) - WP [2019]	x	1,5	1,2
leerlingen GSO B-stroom met twee jaar of meer schoolse vertraging (t.o.v. lIn GSO B-stroom) - WP [2019]	x	2,8	2,4
leerlingen ASO met twee jaar of meer schoolse vertraging (t.o.v. lIn ASO) - WP [2019]	x	1,5	1,3
leerlingen TSO met twee jaar of meer schoolse vertraging (t.o.v. lIn TSO) - WP [2019]	5,3	7,9	9,2
leerlingen KSO met twee jaar of meer schoolse vertraging (t.o.v. lIn KSO) - WP [2019]	x	9,2	7,7
leerlingen BSO met twee jaar of meer schoolse vertraging (t.o.v. lIn BSO) - WP [2019]	12,0	13,1	14,0
zittenblijvers secundair onderwijs (t.o.v. leerlingen secundair onderwijs) - WP [2020]	5,8	4,2	4,6

Speciale waarden: x Verborgene waarde

Eenheid: %

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | provincies.incijfers.be

Als we kijken naar de evolutie **zittenblijvers** in het secundair onderwijs, zien we dat er de voorbije jaren een gestage daling was, maar dat er in 2020 effectief terug een forse stijging vast te stellen is.

Als we kijken naar de scholen in Kortenberg gevestigd, dan zien we in grote lijnen dezelfde verhoudingen. Zo'n 5% heeft 1 of meer jaar vertraging in het lager onderwijs en in 2020 blijft 0,6% van de leerlingen zitten.

	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
leerlingen lager onderwijs met één jaar of meer schoolse vertraging (t.o.v. lIn LO) - VP [2019]	4,6	11,6	8,8
zittenblijvers lager onderwijs (t.o.v. leerlingen lager onderwijs) - VP [2020]	0,6	2,1	1,4

Eenheid: %

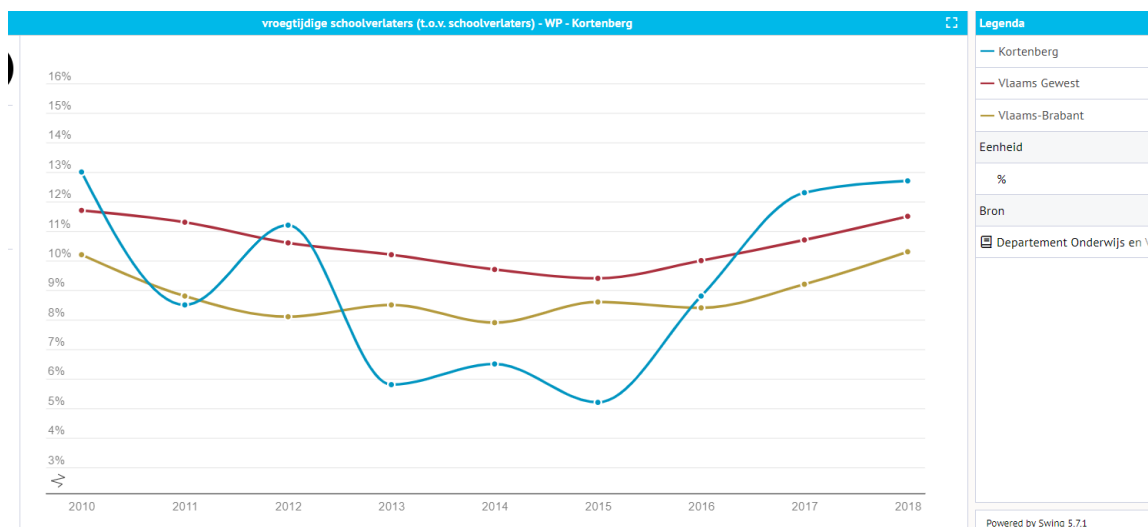
Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | provincies.incijfers.be

We zien dat er in Kortenberg in 2018 26 jongeren het onderwijs **vroegtijdig verlieten** (dus voor het behalen van getuigschrift of diploma secundair onderwijs). Dat komt neer op zo'n 13% van het totaal aantal schoolverlaters. Dit ligt iets hoger dan het Vlaamse percentage.

	(t.o.v. schoolverlaters) - WP [%]	- WP [aantal]
Kortenberg	12,7	26
Vlaams Gewest	11,5	7.413
Vlaams-Brabant	10,3	1.040

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | provincies.incijfers.be

Als we naar de evolutie van de voorbije jaren kijken, zien we dat dit aantal tussen de 13% en de 5% schommelt (met het laagste percentage in 2015).

Wanneer we de vroegtijdige schoolverlaters (2018) opsplitsen naar onderwijsvorm, dan zien we dat vooral de uitstroom in KSO en Leren en Werken er uitspringen – dit heeft enerzijds te maken met het relatief klein aantal leerlingen in deze onderwijsvormen, waardoor percentages snel grote sprongen maken. Toch is vast te stellen dat de uitstroom daar merkbaar hoog ligt. Er is geen vroegtijdige uitstroom uit het BuSO – er zijn wel 40 leerlingen in deze onderwijsvorm ingeschreven.

	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
vroegtijdige schoolverlaters (t.o.v. schoolverlaters) - WP [%]	12,7	11,5	10,3
VSV uitstroom ASO - WP [aantal]	6	600	167
VSV uitstroom ASO (t.o.v. schoolverlaters ASO) - WP [%]	6,4	2,5	3,6
VSV uitstroom TSO - WP [aantal]	6	1.468	257
VSV uitstroom TSO (t.o.v. schoolverlaters TSO) - WP [%]	9,7	7,3	8,7
VSV uitstroom KSO - WP [aantal]	2	189	22
VSV uitstroom KSO (t.o.v. schoolverlaters KSO) - WP [%]	66,7	13,1	10,7
VSV uitstroom BSO - WP [aantal]	7	2.463	321
VSV uitstroom BSO (t.o.v. schoolverlaters BSO) - WP [%]	18,9	17,6	18,2
VSV uitstroom BuSO - WP [aantal]	0	596	75
VSV uitstroom BuSO (t.o.v. schoolverlaters BuSO) - WP [%]	0,0	34,7	37,3
VSV uitstroom Leren en werken - WP [aantal]	5	2.093	197
VSV uitstroom Leren en werken (t.o.v. schoolverlaters LW) - WP [%]	71,4	59,3	58,8

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | provincies.incijfers.be

Om de impact van bepaalde kenmerken op vroegtijdige schooluitval in beeld te brengen, wordt het aantal vroegtijdige schoolverlaters met dat kenmerk afgezet tegenover het totaal aantal schoolverlaters met datzelfde kenmerk, dus bijvoorbeeld het aantal vroegtijdige schoolverlaters met een Belgische nationaliteit tegenover het aantal schoolverlaters met een Belgische nationaliteit. Hierdoor kunnen we zien of er verhoudingsgewijs een groter aandeel vroegtijdig het onderwijs verlaat.

Zo zien we dat **leerlingen met een niet-EU nationaliteit merkbaar meer vroegtijdig uitstromen** – merk op, het gaat hier opnieuw om zeer lage aantallen (4 leerlingen die vroegtijdig zijn uitgestroomd).

Voor de risicokenmerken zien we dat een vijfde van de leerlingen met 3 of 4 risicokenmerken vroegtijdig uitstroomt. Opmerkelijk is dat ook 1/5 van de leerlingen met 1 risicokenmerk vroegtijdig uitstromen (een pak hoger in vergelijking met het Vlaamse gemiddelde).

Het **opleidingsniveau van de moeder** blijkt ook mee te spelen, al valt wel op dat er ook bij leerlingen met midden- en hoogopgeleide moeders een hoger percentage de school vroegtijdig verlaat, in vergelijking met Vlaanderen. Hetzelfde zien we voor de **thuis taal**: thuis geen Nederlands spreken geeft nog altijd het hoogste percentage vroegtijdige schooluitval, maar opmerkelijk is dat ook leerlingen die thuis enkel Nederlands spreken in vergelijking met het Vlaamse gemiddelde relatief vaak vroegtijdig uitstromen (13% tov 7%).

Wanneer we naar de invloed van schoolse achterstand kijken, dan zien we dat er zelfs al vanaf 1 jaar achterstand een duidelijk verhoogd percentage vroegtijdig uitstroomt.

	Kortenberg	Vlaams-Brabant	Vlaams Gewest
VSV Belgen (t.o.v. schoolverlaters Belgen) - WP	11,0	9,2	9,9
VSV nationaliteit EU (t.o.v. schoolverlaters EU) - WP	11,1	27,8	25,9
VSV nationaliteit niet-EU (t.o.v. schoolverlaters niet-EU) - WP	80,0	41,3	42,4
VSV scorend op geen enkel risicokenmerk (t.o.v. schoolverlaters OKI 0) - WP	9,2	5,4	4,7
VSV scorend op één risicokenmerk (t.o.v. schoolverlaters OKI 1) - WP	22,6	10,4	11,2
VSV scorend op twee risicokenmerken (t.o.v. schoolverlaters OKI 2) - WP	7,1	21,2	21,3
VSV scorend op 3 of 4 risicokenmerken (t.o.v. schoolverlaters OKI 3 of 4) - WP	20,0	21,7	25,9
VSV zonder achterstand (t.o.v. schoolverlaters zonder achterstand) - WP	2,4	1,1	1,1
VSV met 1 jaar schoolse achterstand (t.o.v. schoolverlaters 1j achterstand) - WP	20,4	14,7	13,8
VSV met 2 jaar schoolse achterstand (t.o.v. schoolverlaters 2j achterstand) - WP	40,0	34,4	35,7
VSV met meer dan 2 jaar schoolse achterstand (t.o.v. schoolverlaters >2j achterstand) - WP	25,0	52,7	51,9
VSV met laagopgeleide moeder (t.o.v. schoolverlaters laagopgeleide moeder) - WP	26,3	21,5	22,6
VSV met midden-of hoogopgeleide moeder (t.o.v. SV midden- of hoogopgeleide moeder) - WP	11,5	7,0	6,7
VSV gezinstaal uitsluitend Nederlands (t.o.v. SV met gezinstaal uitsluitend NI.) - WP	13,0	6,4	7,4
VSV gezinst. Nederlands met min. 1 gezinslid (t.o.v. SV met NI. met min. 1 gezinslid) - WP	6,7	15,2	19,4
VSV gezinstaal geen Nederlands (t.o.v. SV gezinstaal geen Nederlands) - WP	22,2	19,7	27,6

Eenheid: %

Bron: Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap | provincies.incijfers.be

Problematische afwezigheden en tucht

Via Agodi³⁶ leren we dat voor het schooljaar '19-'20 er van de 1.271 leerplichtige leerlingen in de Kortenbergse scholen, er 51 leerlingen met minstens 5 codes '**problematische afwezigheid**' zijn (dus onwettige afwezigheid op school).

schooljaar '19-'20	percentage	aantallen
Ingeschreven leerlingen (op 1/02)	100%	1.271

³⁶ <https://www.agodi.be/cijfermateriaal-problematische-afwezigheden-en-tucht>

% IIn 5-9 PA-codes	2,7%	34
% IIn 10-14 PA-codes	0,7%	9
% IIn 15-29 PA-codes	0,3%	4
% IIn minstens 30 PA-codes	0,3%	4
% IIn tucht	0,0%	0

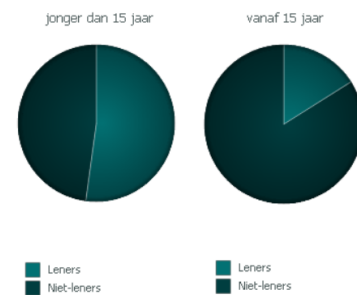
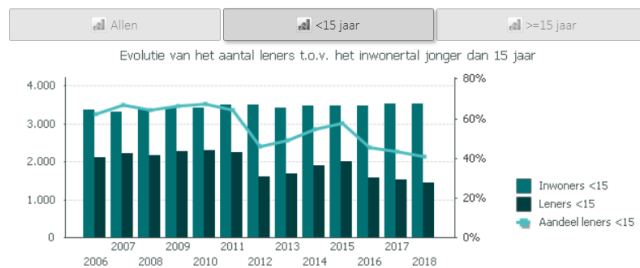
Bezoek aan de (school)bibliotheek

In 2018 leenden zo'n 1340 jongeren iets in de bibliotheek van Kortenberg (ongeveer 1/3 van het totaal aantal **leners in de bibliotheek**³⁷).

Wanneer we specifiek binnen de groep -15j kijken, dan zien we dat het aandeel leners stijgt tot ongeveer de helft. Bij de groep ouder dan 15j zien we dat het aandeel leners merkbaar daalt.

Bekijk cijfers

Hoe verhoudt het aantal leners zich t.o.v. het inwoneraantal?

³⁷ <https://statistieken.vlaanderen.be/QvAJAXZfc/opendoc.htm?document=CJSM%2FCJSM%20-%20BICC.qvw&host=QVS%40cww100154&anonymous=true>

Kwalitatieve beleidsindicatoren

1. Er is een persoon of dienst die toezicht houdt op de inschrijving en deelname aan onderwijs van alle groepen van kinderen en jongeren en die uitsluiting tegen gaat.	Ja	Digitaal aanmeldsysteem, kwetsbare groepen via welzijnshuis/HvhK, 16% plaatsen voor indicatorleerlingen (via attesten), capaciteitsbepaling Weinig plaatsen beschikbaar momenteel.
Er bestaan maatregelen of een strategie om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk 3- tot 5-jarigen op structurele basis naar school gaan.	Ja	Scholen doen dit zelf
2. Er is een persoon of dienst die toezicht houdt op gezinnen die het financieel moeilijk hebben om hun kinderen en jongeren in te schrijven.	Ja	flow opgemaakt ism financiële dienst en scholen => brugfiguur is wenselijk.
3. Er bestaan manieren om spijbelaars te begeleiden.	Ja	Bij ongewettigde afwezigheden (meer dan 4 halve schooldagen) volgt er een mail van de school naar de ouders. Dit is wettelijk verplicht. Wanneer het uit de hand loopt, verwittigen de scholen het CLB. Ook bij kleuters worden ouders gebeld om hen te wijzen op het belang van onderwijs. Dus zowel school als CLB werken hier aan – er wordt hiervoor ook een stappenplan gebruikt (opgemaakt door CLB Brussel)
4. Er bestaan manieren om kinderen en jongeren te begeleiden die schoolmoe zijn.	Ja	Dit wordt opgenomen door school, CLB en andere externe instanties
5. Er is een persoon of dienst die bijhoudt hoeveel beschikbare plaatsen er zijn in de scholen	Ja	Dienst onderwijs doet dit. Kortenberg is in 2020 ingestapt in het digitaal aanmeldingssysteem.
6. Er bestaan andere vormen van onderwijs voor kinderen en jongeren die niet naar school kunnen (bijvoorbeeld door ziekte of schorsing).	Ja	Overkoepelende initiatieven (o.a. Bednet)
7. Er is een onafhankelijk persoon in de school voor vertrouwelijk advies en begeleiding	Ja	Dat zijn de zorgcoördinator en de CLB-anker.
8. Kinderen en jongeren gebruiken de schoolbibliotheek of de bibliotheken van de gemeente	Ja	Er zijn klasbezoeken, vooral van de scholen dichtbij. De andere krijgen boekenboxen. Alle scholen kunnen op introductiebezoek komen. Er worden ook specifieke activiteiten georganiseerd => uitgebreide samenwerking in de bib.

De vragenlijsten

Respondenten - volwassenen

111 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord, 110 hebben het thema overgeslagen. De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. In de eerste kolom staat het aantal respondenten per stelling. Op het einde van de kolom staan de totalen voor enerzijds helemaal niet en eerder niet akkoord en anderzijds eerder akkoord en helemaal akkoord.

Respondenten - kinderen

152 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Respondenten - jongeren

38 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Tabellen

Antwoorden volwassenen		Aantal	Helemaal niet akkoord	Eerder niet akkoord	Eerder akkoord	Helemaal akkoord	Totaal niet akkoord	Totaal akkoord
Kinderen en jongeren hebben inspraak in de organisatie van de school (bv: via een leerlingenraad)	Tot	96	10,42%	26,04%	55,21%	8,33%	36,46%	63,54%
	Prof	25	4,00%	20,00%	68,00%	8,00%	24,00%	76,00%
	Niet-prof	71	12,68%	28,17%	50,70%	8,45%	40,85%	59,15%
Er wordt gezorgd voor een stimulerende en veilige schoolomgeving		107	7,48%	14,02%	60,75%	17,76%	21,50%	78,51%
Elk kind heeft een betaalbare school dicht bij huis		107	0,93%	10,28%	62,62%	26,17%	11,21%	88,79%
Kinderen en jongeren hebben betaalbare boeken, papieren, schrijfgerief en ander materiaal voor school.		99	1,01%	7,07%	61,62%	30,30%	8,08%	91,92%
Leerkrachten houden rekening met ideeën van kinderen en jongeren		98	4,08%	16,33%	71,43%	8,16%	20,41%	79,59%
Op school hebben kinderen en jongeren tijd om te spelen, te sporten, te rusten en tijd door te brengen met hun vrienden		101	2,97%	4,95%	70,30%	21,78%	7,92%	92,08%
De toiletten op school zijn proper.		92	10,87%	27,17%	43,48%	18,48%	38,04%	61,96%
Kinderen en jongeren kunnen de toiletten op school makkelijk en veilig gebruiken		94	7,45%	15,96%	59,57%	17,02%	23,41%	76,59%
Er zijn op school volwassenen bij wie kinderen en jongeren zich veilig voelen, en met wie ze kunnen praten over hun problemen en gevoelens.		89	1,12%	13,48%	67,42%	17,98%	14,60%	85,40%
Op school worden alle kinderen en jongeren gerespecteerd ongeacht hun kleur, religie, nationaliteit of cultuur.		96	1,04%	6,25%	65,63%	27,08%	7,29%	92,71%
Kinderen en jongeren met een beperking worden gerespecteerd op school. Alle kinderen en jongeren worden gelijkwaardig behandeld		89	2,25%	12,36%	61,80%	23,60%	14,61%	85,40%
Ouders kunnen hun mening geven over de beslissingen die de school neemt.		95	8,42%	15,79%	57,89%	17,89%	24,21%	75,78%
Kinderen en jongeren respecteren elkaar op school. Ze worden niet gepest of lastig gevallen		91	6,59%	36,26%	53,85%	3,30%	42,85%	57,15%
De scholen zijn toegankelijk voor kinderen en jongeren met een fysieke en/of mentale beperking		87	11,49%	35,63%	39,08%	13,79%	47,12%	52,87%

Scholen jongeren	Aantal	Percentage
Heilig Hart Heverlee	7	17,50%
Sancta Maria Leuven	4	10,00%
Heilig hart Tervuren	4	10,00%
KU Leuven	3	7,50%
Don Bosco Haacht	3	7,50%
De ring Leuven	2	5,00%
ZAVO Zaventem	2	5,00%
Hdc Leuven	2	5,00%
KATervuren	2	5,00%
De Wijnpers	2	5,00%
KA Redingenhof	2	5,00%
spc	1	2,50%
De Met	1	2,50%
Sint-Angela Tildonk	1	2,50%
Maria-boodschap	1	2,50%
Vrij technisch instituut Leuven	1	2,50%
Paridaens	1	2,50%
Don Bosco	1	2,50%
Eindtotaal	40	100,00%

Scholen kinderen	Aantal	Percentages
De Regenboog	156	55,12%
De Negensprong	50	17,67%
De Klimop	49	17,31%
Hertog Jan	19	6,71%
Mater Dei	5	1,77%
VTI Leuven	1	0,35%
Sint-Lambertus Nossegem	1	0,35%
de boemerang in Meerbeek	1	0,35%
Sancta Maria	1	0,35%
Eindtotaal	283	100,00%

Antwoorden kinderen en jongeren	Jongens – kinderen	Meisjes - kinderen	Totaal - kinderen	Jongens – jongeren	Meisjes – jongeren	Totaal - jongeren			
Wie heeft gekozen waar je naar school gaat?									
Aantal	72	80	152	17	21	38			
Ikzelf	2,78%	3,75%	3,29%	9	52,94%	5	23,81%	14	36,84%
Mijn ouder(s) (of voogd) en ik samen	15,28%	25,00%	20,39%	7	41,18%	16	76,19%	23	60,53%
Mijn ouder(s) of mijn voogd	81,94%	71,25%	76,32%	1	5,88%	0	0,00%	1	2,63%

Antwoorden kinderen en jongeren				Jongens – jongeren	Meisjes – jongeren	Totaal - jongeren			
Ik volg de richting die ik zelf wilde doen?									
Aantal				16	21	37			
Ja				16	100,00%	20	95,24%	36	97,30%
Neen				0	0,00%	1	4,76%	1	2,70%

Antwoorden kinderen en jongeren	Totaal - kinderen	Totaal - jongeren	
Voor kinderen met een beperking zijn er speciale aanpassingen op school			
Aantal	152	22	
Ja	43,42%	22	59,46%
Neen	15,79%	3	8,11%
Ik weet het niet	40,79%	12	32,43%

Antwoorden jongeren				Jongens – jongeren	Meisjes – jongeren	Totaal - jongeren

Heb je al gespijbeld?										
Aantal					16		20		36	
Nooit					10	62,50%	13	65,00%	23	63,89%
Is al een keer gebeurd					4	25,00%	5	25,00%	9	25,00%
Af en toe					2	12,50%	2	10,00%	4	11,11%
Regelmatig					0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%

Antwoorden jongeren (+15)				Totaal - jongeren	
Ik weet wie me kan helpen bij de stap naar de arbeidsmarkt					
Aantal				24	
Ja				6	25,00%
Een beetje				7	29,17%
Niet echt				11	45,83%

Antwoorden kinderen	Aantal	Nooit Helemaal niet	Soms Niet echt	Vaak Een beetje	Altijd Heel	Totaal zel- den	Totaal vaak	
Kunnen jij (of je ouders) papier, potloden, boeken en ander schoolge- rief betalen?	150	1,33%	10,67%	14,00%	74,00%	12,00%	88,00%	
Kan en mag je mee op betalende schooluitstappen? (bvb. bosklas- sen, pretpark, stadsbezoek,...)	151	1,99%	7,28%	5,96%	84,77%	9,27%	90,73%	
Op de speelplaats speelt iedereen met elkaar. Ze voetballen samen, springtouwten, spelen verstoppertje, skaten,...*	152	2,63%	35,53%	53,29%	8,55%	38,16%	61,84%	
Juffen en meesters zijn fair en eerlijk tegenover alle leerlingen.*	148	2,03%	14,86%	32,43%	50,68%	16,89%	83,11%	
Op school heb ik tijd om te spelen, om te sporten of om tijd door te brengen met vrienden.*	152	1,32% ³⁸	11,18%	31,58%	55,92%	12,50%	87,50%	
Mijn juffen en meesters luisteren naar mijn ideeën*	149	2,68%	21,48%	39,60%	36,24%	24,16%	75,84%	
De school luistert naar wat ik te zeggen heb als ze beslissingen neemt.*	148	18,24%	22,97%	36,49%	22,30%	41,21%	58,79%	
Juffen en meesters helpen me als ik iets niet begrijp.*	150	0,00%	3,33%	25,33%	71,33%	3,33%	96,66%	
Er zijn op school volwassenen waar ik gemakkelijk mee kan praten als ik me niet goed voel.*	149	12,75% ³⁹	28,19%	27,52%	31,54%	40,94%	59,06%	
Hoe graag ga je naar school?*	151	3,97%	9,93%	46,36%	39,74%	13,90%	86,10% ⁴⁰	
Op school zijn er propere toiletten die ik makkelijk kan gebruiken	Totaal	150	14,00%	42,67%	30,67%	12,67%	56,67%	43,34%
	Jongens	71	21,13%	40,85%	29,58%	8,45%	61,98%	38,03%
	Meisjes	79	7,59%	44,30%	31,65%	16,46%	51,89%	48,11%

³⁸ Merk op: enkel 2 meisjes die nooit hebben aangeduid

³⁹ Jongens ongeveer 50-50, meisjes meer uitgesproken positief

⁴⁰ Iets meer jongens die 'niet echt graag' aanduiden, tegenover meer meisjes die 'heel graag' aanduiden

Antwoorden jongeren	Groep	Aantal	Nooit	Soms	Vaak	Altijd	Totaal zelden	Totaal vaak
Kunnen jij (of je ouders) papier, potloden, boeken en ander schoolgerief betalen?	Totaal	38	0	0	1	37	0	38
			0,00%	0,00%	2,63%	97,37%	0,00%	100,00%
Kan en mag je mee op betalende schooluitstappen? (bvb. bosklassen, pretpark, stadsbezoek,...)	Totaal	38	0	0	1	37	0	38
			0,00%	0,00%	2,63%	97,37%	0,00%	100,00%
Op mijn school respecteren kinderen en jongeren elkaar zonder te pesten.	Totaal	37	0	11	21	5	11	26
			0,00%	29,73%	56,76%	13,51%	29,73%	70,27%
Leerkrachten en volwassenen behandelen alle leerlingen fair en eerlijk op school.	Totaal	38	2	12	22	2	14	24
			5,26%	31,58%	57,89%	5,26%	36,84%	63,15%
	Jongens	17	0	4	11	2	4	13
			0,00%	23,53%	64,71%	11,76%	23,53%	76,47%
	Meisjes	21	2	8	11	0	10	11
9,52%			38,10%	52,38%	0,00%	47,62%	52,38%	
Op school heb ik tijd om te spelen, om te sporten of om tijd door te brengen met vrienden.	Totaal	37	0	6	21	10	6	31
			0,00%	16,22%	56,76%	27,03%	16,22%	83,79%
Mijn leerkrachten luisteren naar mijn ideeën Mijn juffen en meesters luisteren naar mijn ideeën*	Totaal	38	0	17	15	6	17	21
			0,00%	44,74%	39,47%	15,79%	44,74%	55,26%
De school luistert naar mijn mening als ze beslissingen neemt, (onder andere via de leerlingenraad)*	Totaal	38	7	13	13	5	20	18
			18,42% ⁴¹	34,21%	34,21%	13,16%	52,63%	47,37%
Leerkrachten helpen me als ik iets niet begrijp.	Totaal	38	0	4	20	14	4	34
			0,00%	10,53%	52,63%	36,84%	10,53%	89,47%
Er zijn op school volwassenen waar ik gemakkelijk mee kan praten als ik me niet goed voel.*	Totaal	36	3 ⁴²	11	14	8	14	22
			8,33%	30,56%	38,89%	22,22%	38,89%	61,11%
Hoe graag ga je naar school?*	Totaal	37	1	8	26	2	9	28
			2,70%	21,62%	70,27%	5,41%	24,32%	75,68%
	Jongens	16	0	6	10	0	6	10
			0,00%	37,50%	62,50%	0,00%	37,50%	62,50%
	Meisjes	21	1	2	16	2	3	18
4,76%			9,52%	76,19%	9,52%	14,28%	85,71%	
Op school zijn er propere toiletten die ik gemakkelijk kan gebruiken.	Totaal	38	0	6	22	10	6	32
			0	15,79%	57,89%	26,32%	15,79%	84,21%
	Jongens	17	0	3	9	5	3	14
			0	17,65%	52,94%	29,41%	17,65%	82,35%
	Meisjes	21	0	3	13	5	3	18
0			14,29%	61,90%	23,81%	14,29%	85,71%	

⁴¹ Merk op: verschil tussen meisjes en jongens tussen zelden en vaak beperkt, maar merkbaar meer meisjes die nooit aangeven en meer jongens die altijd aangeven.

⁴² Merk op: enkel jongens hebben 'nooit' ingevuld

Wat zeggen de volwassenen?

Het merendeel van de stellingen wordt **behoorlijk positief** gescoord. Er zijn 5 stellingen waarbij meer dan 20% helemaal akkoord gaat:

- Elk kind heeft een betaalbare school dicht bij huis
- Kinderen en jongeren hebben betaalbare boeken en materiaal voor school
- Op school hebben kinderen en jongeren voldoende tijd voor spel en ontspanning
- Op school worden alle kinderen gerespecteerd
- Kinderen en jongeren met een beperking worden gerespecteerd op school. Allen worden gelijk behandeld.

Bij vier stellingen zien we een **meer verdeeld beeld**:

- de stelling rond **inspraak** op school: daarbij zien we een relatief groot verschil tussen de professioneel en niet-professioneel betrokkenen. 76% van de professioneel betrokkenen vindt dat er voldoende inspraak is, terwijl maar 59% van de niet-professioneel betrokkenen hiermee akkoord gaat.
  - o Er wordt in de open antwoorden aangekaart dat ouders niet in alle scholen ten volle inspraak krijgen, het gevoel leeft dat meningen naast zich neergelegd worden.
- de staat van de **toiletten**: 38% van de volwassenen is het niet eens met deze stelling.
  - o Er wordt ook aangegeven dat de toiletten op school verouderd en vuil zijn, waardoor kinderen liever niet op school naar toilet gaan. Er wordt aangevuld dat ook het feit dat het vlug moet gaan van de juf, niet bevorderlijk is hiervoor
- de **toegankelijkheid** van de school voor **leerlingen met een beperking**: 47% van de volwassenen is het niet eens met deze stelling.
  - o De toegankelijkheid voor kinderen met een beperking wordt volgens respondenten nog in bepaalde scholen als moeizaam ervaren – zowel voor fysieke als mentale beperkingen. Leerkrachten zouden hier volgens een respondent ook nog beter in ondersteund mogen worden.
- de vraag of **leerlingen elkaar respecteren**: 43% gaat niet akkoord met deze stelling.

Er wordt in de open antwoorden de link gelegd met **mobiliteit**: *“schoolstraten zijn positief, maar zouden vijf minuten eerder mogen open gaan, zodat kinderen veilig naar school kunnen fietsen tegen dat de poort open gaat om 8u45”*. Iemand anders stelt ook voor om de specifieke regels te handhaven tot het einde van de naschoolse opvang.

Verder wordt ook de **schoolomgeving** zelf ter discussie gesteld. Er wordt aangegeven dat er meer nood is aan groen, aan ruimte om te ontdekken en te experimenteren. Daarnaast **mogen scholen** volgens deze respondent ook meer kleur krijgen: *“kijk maar eens naar de ketnetstudio. Daar kunnen we veel van leren. Een ijzeren hek is niet aangenaam om binnen te komen in je school”*

Er wordt in de open antwoorden aangegeven dat de **overgang naar het secundair** niet altijd even vlot gaat. Enerzijds omwille van de verplaatsing naar een andere stad of gemeente, maar ook omdat er verschillen lijken te bestaan in ‘niveau’ tussen de scholen.

Er wordt ook over de ‘inhoud’ van het onderwijs nagedacht. Er wordt aangegeven dat **weerbaarheid en op een respectvolle manier met elkaar omgaan een belangrijk element is**, doch bijzonder moeilijk omwille van de verschillen tussen school- en thuiscontext. Iemand anders geeft aan dat we steeds meer vragen van kinderen: *“sporten gebeurt in het kader van presteren, niet van ontspannen”*. Er wordt aangegeven dat het **overvolle lesprogramma** ook maakt dat andere kwesties, zoals **pesterijen** te weinig of niet aangepakt (kunnen) worden.

Suggesties:

- *Er zou meer ondersteuning en scholing moeten komen voor de leerkrachten zodat het makkelijker wordt voor hun om kinderen met een beperking in hun klas op te nemen*

Wat vinden kinderen en jongeren?

Bij de kinderen zien we dat vooral leerlingen van De Regenboog de vragenlijst invulden. Ook de Negen-sprong en Klimop leverden elk zo'n 17% van de respondenten.

Opvallend is dat ook enkele secundaire scholen vermeld worden – mogelijks heeft dit met de leeftijdsgrens van de vragenlijst op 12 jaar te maken.

Bij de jongeren zien we een grote spreiding van scholen – omdat Kortenberg geen eigen secundair onderwijs heeft.

Er wordt verwezen naar enkele Leuvense scholen verwezen, en ook Tervuren komt meermaals aan bod; Merk op: 3 jongeren geven aan ingeschreven te zijn bij de KU Leuven – dit zijn met andere woorden studenten hoger onderwijs.

We kunnen vaststellen dat bij zowat drie kwart van de kinderen het de **ouders of voogd zijn die beslissen** waar er naar school gegaan wordt.

Bij de jongeren wordt in 2/3 van de gevallen **samen met de ouders of voogd beslist**. Daar zien we dat 37% zelf mag beslissen waar er school gelopen wordt. We zien dat jongens vaker zelf beslissen, terwijl meisjes meer aangeven samen met anderen de beslissing te nemen.

Bij de jongeren vroegen we ook naar de **keuze van de studierichting**. Bij de verantwoording geven de meeste respondenten aan zelf gekozen te hebben omwille van interesses (soms al van kleins af aan), omwille van studies die ze later willen doen,... We zien dat 1 respondent aangaf niet de richting te volgen die de voorkeur heeft en dit omwille van een B-attest dat de mogelijkheden inperkte. Er werd binnen die mogelijkheden wel voor een richting gekozen die aan de eigen wensen voldeed (voldoende talen en wis-kunde).

We vroegen of er op school **speciale aanpassingen zijn voor leerlingen met een beperking**. Ongeveer 43% van de kinderen geeft aan van wel, 41% geeft aan het niet te weten. Bij de jongeren zegt 59% dat er aanpassingen zijn en geeft 32% het niet te weten.

Zo'n 2/3 van de bevroegde jongeren geeft aan nog nooit **gespijbeld** te hebben. Bij een kwart is dat wel al eens gebeurd en de laatste 11% geeft aan af en toe te spijbelen. Niemand heeft aangegeven regelmatig te spijbelen. We zien nagenoeg geen verschil in percentages tussen jongens en meisjes.

- De redenen om wel al te spijbelen lopen sterk uiteen:
  - o Klimaatbetoging
  - o Om een vak niet mee te volgen
  - o Om een test niet te doen
  - o Als er een leerkracht afwezig is en leerlingen niet naar de studie willen
- Eén iemand geeft aan niet te spijbelen omdat dit een slechte indruk geeft. Iemand anders geeft aan altijd voor een attest te zorgen bij afwezigheid.
- Bij één iemand bleek er discussie te zijn over de wettigheid van de afwezigheid: "er was een mis-communicatie tussen secretariaat en ons. Ik vond dat het geen spijbelen was".

We vroegen aan jongeren boven de 15 jaar ook of ze wisten wie hen kan helpen met de **overstap naar de arbeidsmarkt**. Een kwart antwoordde met een duidelijke 'ja'. 29% geeft aan dit een beetje te weten. Zo'n 46% geeft dus aan helemaal niet te weten waar ze hiervoor terecht kunnen.

Bij de kinderen gaf 12% aan zelden of nooit het **nodige schoolgerief** te kunnen betalen. 9% gaf aan zelden of nooit mee op **betalende schooluitstappen** te kunnen. Bij de jongeren gaf iedereen aan alle kosten te kunnen betalen.

62% van de kinderen vindt dat iedereen met elkaar speelt op de speelplaats. 83% van de kinderen geeft aan dat leerkrachten **iedereen fair en eerlijk behandelen** – zo'n 2% gaf aan dat dit helemaal niet het geval is. De meeste kinderen geven aan dat ze geholpen worden als ze iets niet begrijpen – 3,33% geeft aan dat dit maar af en toe gebeurt. Als het ruimer gaat over **iemand volwassen om mee te praten** als kinderen zich niet goed voelen, zien we een verdeeld beeld. Zo'n 41% geeft aan dat dit niet of maar zelden het geval is.

Bij de jongeren zien we dat zo'n 70% vindt dat **leerlingen elkaar respecteren**. Wat betreft de houding van de leerkrachten zien we een verdeeld beeld. Zo'n 63% vindt dat leerkrachten tegenover iedereen fair zijn, maar wanneer we uitsplitsen naar gender, dan zien we dat veel meer meisjes aangeven dat dit niet altijd zo is (48% van de meisjes gaat niet akkoord met de stelling). Zo'n 90% van de jongeren geeft dat leerkrachten helpen als ze iets niet begrijpen. Jongeren geven aan iets vaker een volwassene op school te hebben waarmee ze kunnen praten: 61% gaat akkoord met de stelling.

Wat betreft **inspraak op school** zien we dat 76% van de kinderen vindt dat leerkrachten voldoende naar hen luisteren. Op niveau van de school vindt 59% dit het geval. Bij de jongeren zien we een ander beeld. Slechts 55% vindt dat leerkrachten naar hun ideeën luisteren. Op niveau van de school zit dat zelfs maar op 47%.

De meeste kinderen vinden dat er genoeg **tijd voor spel en ontspanning** is op school (88%) – 2 kinderen vonden dit helemaal niet zo. Bij de jongeren geeft 84% aan dat er voldoende tijd is voor spel en ontspanning (niemand gaf 'nooit' aan).

Over het algemeen gaat 86% van de kinderen **graag naar school**. Zo'n 4% geeft aan helemaal niet graag te gaan. Bij de jongeren zien we dat 76% graag naar school gaat. We zien wel een duidelijk verschil tussen jongens en meisjes: 38% van de jongens geeft aan niet graag naar school te gaan tegenover 14% van de meisjes. Niemand gaf aan helemaal niet graag naar school te gaan.

De gesprekken

Focusgroep middenveld

Er ontstaat ook mentale druk op kinderen en jongeren vanuit de school. Door de nadruk die ze leggen op prestaties, de vele prikkels in drukke klasgroepen... Niet elk kind voelt zich goed in die drukke omgeving. Er wordt gevraagd dat scholen daar ruimte aan geven. Ruimte voor het ontwikkelen van andere interesses. Kunnen we leren uit de coronacrisis (bvb. 1 hobby, buitenklassen, kleinere groepen, houding rond huiswerk...)? Naast kennisoverdracht, moet er ook ruimte zijn voor 'leren leven' (huishoudelijke taken, bewegen in de maatschappij...). Kinderen spenderen veel tijd op school. Na schooltijd zit hun hoofd vol en moet er ruimte zijn voor andere zaken dan huiswerk.

Op vlak van pesten, voelt de focusgroep aan dat scholen vooral sneller moeten doorverwijzen naar externe hulp. Er is bewustzijn en er worden inspanningen gedaan, maar de impact op het kind kan groot zijn. Over het algemeen lijkt dit geen uitgesproken probleem in Kortenberg.

Focusgroep strategisch platform (SP 2 en SP 3)

Over het algemeen liggen de scores binnen dit thema goed: 92% heeft genoeg tijd voor spel en ontspanning, 92% geeft aan dat er respect is voor diversiteit,... Onderwijs is voor het merendeel betaalbaar. De twee grootste struikelblokken blijken de toiletten te zijn en de toegankelijkheid voor kinderen en jongeren met een beperking.

Het relatief hoge percentage volwassenen dat de toiletten niet proper vindt (38%) wordt beaamd door de focusgroep. Er wordt ook aangegeven dat de toiletten op school verouderd en vuil zijn, waardoor kinderen liever niet op school naar toilet gaan. Er wordt aangevuld dat ook het feit dat het vlug moet gaan van de juf, niet bevorderlijk is hiervoor.

De toegankelijkheid voor leerlingen met een beperking wordt duidelijk als signaal opgepikt. Er wordt aangevuld dat er maar 2 scholen zijn met een lift, als voorbeeld van de beperkte toegankelijkheid.

Er wordt in het gesprek ingegaan op de rol van de thuistaal in relatie tot het onderwijs en de onderwijsprestaties. Het percentage dat thuis geen Nederlands spreekt ligt hoger dan in Vlaanderen en de vraag wordt gesteld of er een link is tussen kansarmoede en anders-/meertaligheid. Ook bij vroegtijdig schoolverlaten speelt het aantal thuistalen een rol (vooral diegene met een meertalige achtergrond scoren beter dan leerlingen die maar 1 thuistaal hebben).

In het gesprek wordt rond de taalproblematiek nagedacht over mogelijke oorzaken, waarbij geopperd wordt dat de rol van de ouders mogelijks invloed heeft. Vooral als het gaat over de begeleiding van de kinderen, het overbrengen van taalvaardigheid op de kinderen,...

Verder wordt aangehaald dat toch niet iedereen zich beschermd voelt tegen pesten, terwijl er wel al heel wat rond wordt opgezet (zie ook bij welzijn). Vraag is dus hoe hier verder mee aan de slag gaan.

Tot slot blijkt ook rond inspraak op school een verschillende perceptie te bestaan. 76% van de professioneel betrokkenen vindt dat er voldoende inspraak is. Bij de niet-professioneel betrokkenen is dat maar 59%. Er wordt gesuggereerd dat dit verschil komt omdat de niet-professioneel betrokkenen mogelijks geen zicht hebben op wat er allemaal gebeurt en hoe er rond inspraak gewerkt wordt op school.

Onderwijs uitgedaagd

Uit de data blijkt dat de thuistaal van k&j een grote impact heeft op hun schoolse loopbaan. Als de thuistaal niet Nederlands is, is de kans op vertraging en vroegtijdige uitstroom groter. *Hoe kunnen we anders-talige kinderen en jongeren en hun ouders beter ondersteunen, opdat hun anderstaligheid een minder grote impact heeft op hun schoolloopbaan?*

Er werd ook veel gesproken over het niveaoverschil tussen sommige scholen. Bij de overgang naar het secundair onderwijs, zouden leerlingen die vanuit bepaalde scholen doorstromen meer moeilijkheden ervaren. *Hoe kunnen we dit aanvoelen verder onderzoeken en eventueel hard maken, opdat het eventuele niveaoverschil weggewerkt kan worden?*

In 2020 was er een opvallende stijging van de zittenblijvers in Kortenberg. Dit vraagt verdere monitoring. Er is een (procentueel) hoog aantal vroegtijdige schoolverlaters in Kortenberg, hoewel de cijfers in absolute aantallen niet hoog zijn (26 lln). Ook lln met slechts 1 kenmerk stromen vaak vroeger uit. Het cijfer ligt ook hoger bij leerlingen met een niet-EU-nationaliteit. *Hoe kunnen we het aantal zittenblijvers en vroegtijdige uitstromers consequent opvolgen, zodat we bij het aanhouden van deze signalen, gerichte acties kunnen ondernemen?*

K&j jongeren geven aan dat de toiletten op school niet altijd proper en verouderd zijn. *Hoe kunnen we zorgen voor een betere staat van de toiletten in scholen?*

Er is meer nood aan groen, zowel in de schoolomgeving als op de speelplaats. *Hoe kunnen we zorgen voor meer stimulerende en groenere schoolomgevingen?*

Zowel kinderen als jongeren voelen een nood aan meer inspraak op school. Het gevoel dat ze inspraak hebben, daalt naarmate ze ouder worden. Bij de volwassenen heerst er verdeeldheid bij deze stelling. Vooral niet-professionelen zijn er niet van overtuigd dat er veel inspraak is. *Hoe kunnen k&j (en ouders) meer inspraak krijgen en dus meer impact hebben op het schoolse beleid?*

De toegankelijkheid van scholen voor kinderen met een fysieke/mentale beperking is een issue, zeker voor een aantal scholen. Leerkrachten hebben ook extra ondersteuning nodig om kinderen met een beperking in de klas op te nemen. *Hoe kunnen we ervoor zorgen dat kinderen met een beperking zich vlot kunnen verplaatsen en/of integreren in scholen in de gemeente?*

Kinderen en jongeren geven aan dat niet iedereen gelijk behandeld wordt (door leerkrachten) en dat niet iedereen elkaar altijd respecteert op school. *Hoe kunnen we een gelijke behandeling van kinderen en jongeren op school garanderen en hoe zorgen we ervoor dat kinderen en jongeren elkaar respecteren en niet pesten of uitsluiten?*

Een groot aantal k&j geeft aan dat er geen volwassenen op school zijn om mee te praten als ze zich niet goed voelen. *Hoe kunnen we ervoor zorgen dat er ook binnen school volwassenen zijn waar k&j mee kunnen babbelen als ze zich niet goed voelen?*

Vrije tijd (spel, recreatie, cultuur en sport)

Bestaand datamateriaal

Aanwezig vrijetijdsaanbod

Vanuit de jeugddienst werd volgend overzicht bezorgd:

Gemeentelijk aanbod:

- Gemeentelijke vakantie-aanbod gedurende elke schoolvakantie (speelpleinwerking, Grabbelpas, tienerwerking, muziekkampen, knutselkampen, musickampen, podiumweken, sportkampen, kleuterkampen, avonturenweek, tienersportkamp, toneelnamiddag, creanamiddagen,...)
- 2687 unieke plaatsen. Dit is wat we voorzien in een normaal jaar. Maar, zoals in 2019, gingen we soms makkelijk over de 100. Dat zijn details. Het cijfer van 2687 dekt de lading.
- De gemeentelijke bib organiseert ongeveer 2 keer per maand een activiteit voor kinderen en jongeren, los van de langdurige projecten. Zo organiseren ze elke maand een knutsel- en voorleesuurkje. Verder organiseren ze iets voor de poëzieweek, de Jeugdboekenmaand, Pasen, Boekstartdag, de zomeractiviteiten (leesbeesten, Bib on Tour, binnen- en buitenvlieg), de digitale week, Halloween, Sinterklaasactiviteit, kerstactiviteit, filmvoorstellingen. Los van de vaste dagen organiseren ze toneelvoorstellingen en auteurslezingen.
- Steam- en taalkamp voor specifieke doelgroep (kinderen met weinig of geen kennis van het Nederlands)
- Jeugdfeesten: scholenveldloop, buitenspeeldag, binnenspeeldag, sintfeest, tienerfestival
- Naschoolse studiebegeleiding en structuurklasjes in scholen

Particulier aanbod:

- 24 erkende sport- en cultuurverenigingen met een specifiek aanbod voor kinderen en/of jongeren (geen zicht op niet-erkende verenigingen die in Kortenberg ook een aanbod hebben voor kinderen)
- 6 jeugdverenigingen (2x Chiro, 1x scouts, 1x JNM, 1 jeugd rode kruis en 1x Jojo vzw (een vereniging die kampen en eendagsactiviteiten organiseert doorheen het jaar én de vakanties))
- 3 jeugdhuizen

Aantal andere jeugdinitiatieven					
Jaar	Gemeente	Imwonertal 3-30 jaar	Type	Subtype	Aantal particuliere jeugdverenigingen
2017	Kortenberg	6444	Andere	Amateuristische kunstbeoefening	0
				Andere	1
				Initiatieven voor maatschappelijk kwetsbare jeugd	5
				Jeugdatteliers	0
				Jeugdmuziekateliers	3
				Jeugdverenigingen met als doel het organiseren van feesten, concerten of (muziek)festivals	0
				Jeugdverenigingen voor kinderen met een beperking	0
				Levensbeschouwelijke jeugdinitiatieven	1
				Studentenverenigingen	0
				Thematische jeugdverenigingen	0
				Zelforganisaties (allochtone) jongeren	0
				Jeugdverenigingen	0
				Jeugthuizen / Jeugdclubs	3
Speelpleinwerkingen	Andere	1			

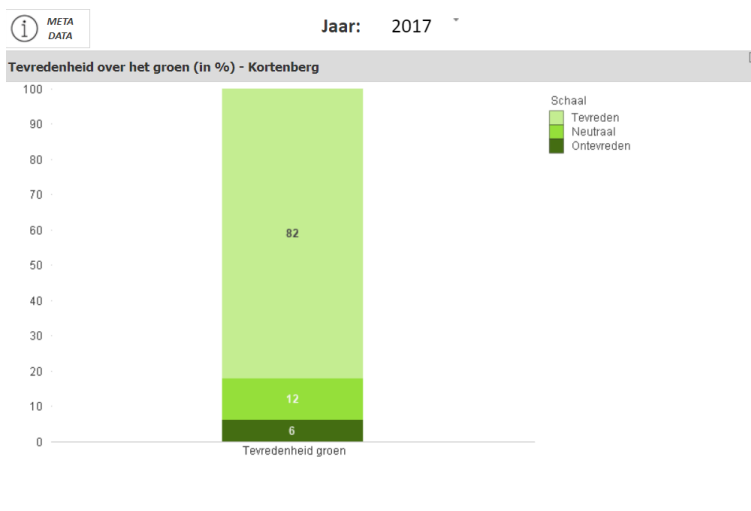
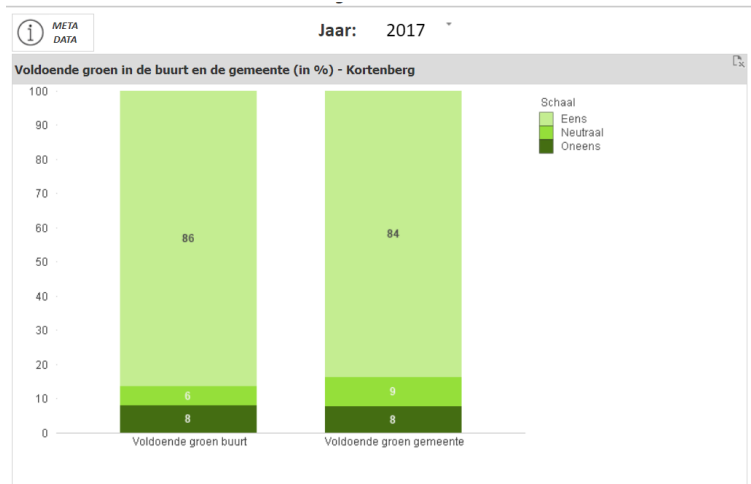
Aanbod kansengroepen

Specifiek aanbod voor kansengroepen doen we niet. We trachten hen, door middel van, de **vrijtijdsplas** en nabijheid van sociaal werkers (hulp inschrijvingen, doorverwijzen) deze groepen te integreren in het regulier aanbod. Die pas geeft 50 tot 75% korting op inschrijfgelden. Daarnaast is er vanuit het Welzijnshuis de pretcheque voor gezinnen en jongeren om te kunnen deelnemen aan sport en cultuur.

Beschikbaar groen

Volgens de gemeentemonitor vond in 2017 om en bij de 85% dat er **voldoende groen** was in de buurt en in de gemeente. 8% was het oneens met deze stelling. 82% is bovendien tevreden met het groen in de gemeente.

Infrastructuur

Wat 'jeugd'infrastructuur betreft, zien we dat er in 2017⁴³ 7 fuifzalen zijn, 1 jeugdverblijfcentrum, 1 gemeentelijk jeugdhuis en 1 jeugdlokaal van een vereniging geregistreerd staan in de vrijetijdsmonitor. Verder zijn er 21 jeugdterreinen aangeduid in de vrijetijdsmonitor.

De jeugddienst leverde cijfers voor 2020 aan:

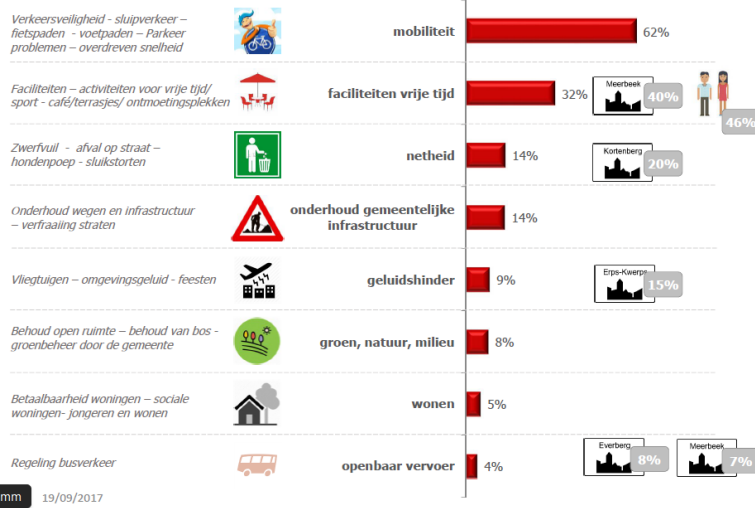
- 2 sporthallen met mogelijkheid tot (jeugd)fuiven.
- Parochiezaal (privaat bezit) bruikbaar als fuifzaal.
- Geen jeugdverblijfcentrum – wel scoutslokalen die voor overnachting door externen gehuurd kunnen worden
- 3 jeugdhuizen
- 3 sites met lokalen voor jeugdbewegingen
- Meerdere gemeenschaps- en ontmoetingscentra voor danslessen, sportlessen, vakantie-aanbod,...

Binnen de Grote Kortenberg Enquête werden ook redelijk wat opmerkingen aangegeven rond de vrijetijdsfaciliteiten. Er is een vraag naar meer faciliteiten (zowel gemeentelijk als privaat of commercieel) – vooral de spreiding overheen de deelgemeenten werd aangegeven: in Meerbeek blijken er te weinig faciliteiten aanwezig te zijn.

⁴³ vrijetijdsmonitor

Welke problemen in uw buurt moeten prioritair aangepakt worden ?

Spontane antwoorden van respondenten opgedeeld in categorieën

Leesvoorbeeld : 62% geeft aan dat mobiliteit het probleem in de buurt is dat met voorrang moet aangepakt worden.

Kerncijfers :

- Mobiliteit is met voorsprong het belangrijkste probleem in alle deelgemeenten gevolg door vraag naar meer gemeentelijke / commerciële faciliteiten voor vrije tijd.
- Sommige problemen komen meer naar voor in bepaalde deelgemeenten bv :
  - Beperktere faciliteiten in Meerbeek
  - Netheid in Kortenberg
  - Geluidshinder in Erps Kwerps
  - Openbaar vervoer in Everberg en Meerbeek
- Bepaalde verschillen naar leeftijd behalve bij "samenleven" (belangrijker bij - 46 jarigen en vooral -25 jarigen).

Kwalitatieve beleidsindicatoren

<p>1. Er is een strategie om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk kinderen en jongeren kunnen deelnemen aan georganiseerde activiteiten in hun vrije tijd.</p>	<p>Ja</p>	<p>In het MJP, zowel in de acties als in het gelijkblijvend beleid, zijn er acties en budgetten voorzien om georganiseerde activiteiten zelf te voorzien of de nodige ondersteuning te bieden aan bv. verenigingen zodat zij deze kunnen organiseren.</p> <p>Toch mag het geen betrachting op zich zijn om alle kinderen ergens in onder te brengen, men moet immers evengoed voldoende tijd, ruimte en mogelijkheden voorhanden zijn en/of voorzien worden om op een niet-georganiseerde wijze zijn tijd door te brengen. Rondhangen, ergens vrij gaan voetballen, skaten,... horen er ook bij.</p> <p>De keuze dient in elk geval bij het kind te liggen en dit is uiteraard sterk afhankelijk van kind tot kind.</p> <p>Er is een participatienota, vakantiewerking, er zijn verenigingen en decreet buitenschoolse opvang biedt kansen.</p> <p>De communicatie is er op gericht op bekendmaken van aanbod</p> <p>Aandachtspunt: eigen vrije tijd beleven (belang van openbare ruimte).</p>
<p>De gemeente faciliteert spel en ontmoeting van kinderen en jongeren in de publieke ruimte.</p>	<p>Ja</p>	<p>Voor spel denk ik wel een 'ja' te kunnen noteren. Er zijn wel redelijk veel speeltuinen en pleintjes waar men kan spelen in Kortenberg.</p> <p>Jongeren kunnen onder andere terecht in de 3 jeugdhuizen maar dit spreekt maar een beperkt publiek aan. Leuke hangplekken in het centrum voorzien zou wel een pluspunt kunnen zijn.</p> <p>Er worden ook gemeentelijke activiteiten voor kinderen en jongeren georganiseerd in de publieke ruimte.</p>

		Sinds deze zomer werden ook enkele mobiele opstellingen, zoals een pannakooi en skatepark geïnstalleerd. Dit had wel wat succes.
		Speeltuinen, graspleinen, stakepark, buitenspeeldag, activiteiten in het park, jeugthuizen, bijkomend aanbod zomer,...
2. Er zijn naschoolse activiteiten voor kinderen en jongeren.	Ja	Er zijn naschoolse activiteiten (rope-skiping, basket, voetbal, muziek,...) die door de verenigingen worden georganiseerd. => vanuit die verenigingen is er een groot aanbod.
3. Er zijn plaatsen in de gemeente waar kinderen en jongeren in contact kunnen komen met de natuur	Ja	Men heeft toegang tot een aantal bossen en natuurdomeinen. Park abdij, warandebos, Silsombos, plantsoenbos, Rotte Gaten Er is ook veel aandacht voor de trage wegen in de gemeente waardoor deze op een veilige manier te bereiken zijn.
4. Er bestaat een strategie om burgers bewust te maken van het spel en samen zijn van kinderen en jongeren.	Neen	Ik denk niet dat er hierover een bewuste strategie bestaat. Er worden wel speelstraten georganiseerd.

De vragenlijsten

Respondenten - volwassenen

114 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord, 107 respondenten hebben het thema overgeslagen. De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. In de eerste kolom staat het aantal respondenten per stelling. Op het einde van de kolom staan de totalen voor enerzijds helemaal niet en eerder niet akkoord en anderzijds eerder akkoord en helemaal akkoord.

Respondenten – kinderen

177 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Respondenten - jongeren

34 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Tabellen

Antwoorden volwassenen	Aantal	Helemaal niet akkoord	Eerder niet akkoord	Eerder akkoord	Helemaal akkoord	Totaal niet akkoord	Totaal akkoord	
Wie sport, cultuur en spel organiseert in de gemeente, vertrekt vanuit de leefwereld van kinderen en jongeren.	105	3,81%	12,38%	64,76%	19,05%	16,19%	83,81%	
Wie verantwoordelijk is voor de sport-, cultuur- en spelvoorzieningen, recreatieve ruimtes en speelzones, zorgt ervoor dat ze kwalitatief en veilig zijn.	103	2,91%	7,77%	69,90%	19,42%	10,68%	89,32%	
Ook kinderen en jongeren met een beperking kunnen gebruikmaken van de recreatieve ruimtes en deelnemen aan de activiteiten.	Tot	77	1,30%	38,96%	54,55%	5,19%	40,26%	59,74%
	Prof	28	0,00%	53,57%	42,86%	3,57%	53,57%	46,43%
	Niet-prof	49	2,04%	30,61%	61,22%	6,12%	32,65%	67,35%
Kinderen en jongeren kunnen spontaan (niet georganiseerd) spelen dicht bij huis.	111	11,71%	38,74%	39,64%	9,91%	50,45%	49,55%	
Kinderen en jongeren hebben voldoende tijd om te spelen, te rusten en zich te amuseren.	104	1,92%	22,12%	62,50%	13,46%	24,04%	75,96%	
Kinderen en jongeren kunnen in contact komen met andere culturen of religies.	105	3,81%	25,71%	56,19%	14,29%	29,52%	70,48%	

Antwoorden kinderen en jongeren	Totaal - kinderen	Totaal - jongeren	
Na schooltijd ga ik...(je mag hier meerdere vakjes aankruisen)			
Aantal	176	34	
naar huis of naar familie (oma en opa bijvoorbeeld)	79,55%	30	88,24%
naar de opvang in de school/ naar de avondstudie	7,95%	2	5,88%
naar de buitenschoolse opvang	2,27%		
naar een vereniging (bvb. sportclub, kinderwerking, hobby,...)	28,98%	6	17,65%
Andere:		9	26,47% ⁴⁴

Antwoorden kinderen en jongeren	Jongens – kinderen	Meisjes - kinderen	Totaal - kinderen	Jongens – jongeren	Meisjes – jongeren	Totaal - jongeren			
Wie zie je op de plaatsen waar je speelt of sport?(hier mag je meerdere vakjes aanduiden)									
Aantal	78	63	142⁴⁵	14	20	34			
Kinderen en jongeren met een beperking	14,10%	4,76%	9,86%	1	7,14%	4	20,00%	5	14,71%
Kinderen en jongeren van een andere cultuur of godsdienst	24,36%	28,57%	26,06%	5	35,71%	13	65,00%	18	52,94%
Kinderen en jongeren van een andere gemeente	51,28%	38,10%	45,77%	11	78,57%	15	75,00%	26	76,47%
Zowel jongens als meisjes	75,64%	84,13%	78,87%	12	85,71%	19	95,00%	31	91,18%
Kinderen en jongeren met andere gewoontes	29,49%	12,70%	21,83%	6	42,86%	13	65,00%	19	55,88%
verschillende leeftijden	42,31%	46,03%	43,66%	10	71,43%	15	75,00%	25	73,53%
Andere:...	16,67%	34,92%	25,35%	0	0,00%	2	10,00%	2	5,88%

Antwoorden kinderen	Aantal	Geen Nooit	Een beetje Soms	Genoeg Vaak	Heel veel Altijd	Totaal Geen	Totaal veel

⁴⁴ Zie verderop voor analyse van categorie 'Andere'

⁴⁵ Merk op 1 iemand met 'X' duidde 'ki & jo van andere gemeente' aan

Hoeveel tijd heb je om plezier te maken?*	175	1,71%	19,43%	61,14%	17,71%	21,14%	78,85%
Hoeveel tijd heb je om dingen te doen die je zelf kiest en wil doen?*	177	5,08%	22,60%	56,50%	15,82%	27,68%	72,32%
Ik kan in mijn buurt meedoen aan georganiseerde activiteiten die ik leuk vind. Dat kan bijvoorbeeld jeugdhuiswerking, speelpleinwerking, tienerwerking , jeugdbeweging... zijn.	173	12,72%	45,09%	32,37%	9,83%	57,81%	42,20%
Er zijn leuke plaatsen waar ik geraak om met vrienden af te spreken, te spelen, rond te hangen of te sporten*	174	8,62%	39,08%	41,38%	10,92%	47,70%	52,30%

Antwoorden jongeren		Aantal	Geen	Een beetje	genoeg	Heel veel	Totaal Geen	Totaal veel
Hoeveel tijd heb je om plezier te maken?*	Tot	34	0 0,00%	6 17,65%	23 67,65%	5 14,71%	6 17,65%	28 82,36%
	Jongens	14	0 0,00%	0 0,00%	14 100,00%	0 0,00%	0 0,00%	14 100,00%
	meisjes	20	0 0,00%	6 30,00%	9 45,00%	5 25,00%	6 30,00%	14 70,00%
	Tot	34	0 0,00%	7 20,59%	19 55,88%	8 23,53%	7 20,59%	27 79,41%
Hoeveel tijd heb je om dingen te doen die je zelf kiest en wil doen?*	Jongens	14	0 0,00%	1 7,14%	11 78,57%	2 14,29%	1 7,14%	13 92,86%
	meisjes	20	0 0,00%	6 30,00%	8 40,00%	6 30,00%	6 30,00%	14 70,00%
	Tot	34	1 2,94%	6 17,65%	12 35,29%	15 44,12%	7 20,59%	27 79,41%
	Tot	34	0 0,00%	15 44,12%	16 47,06%	3 8,82%	15 44,12%	19 55,88%
Ik kan in mijn buurt meedoen aan georganiseerde activiteiten die ik leuk vind. Bvb. Buitenspeeldag, speelpleinwerking, jeugdbeweging	Jongens	14	0 0,00%	4 28,57%	8 57,14%	2 14,29%	4 28,57%	10 71,43%
	meisjes	20	0 0,00%	11 55,00%	8 40,00%	1 5,00%	11 55,00%	9 45,00%
	Tot	34	0 0,00%	15 44,12%	16 47,06%	3 8,82%	15 44,12%	19 55,88%
	Tot	34	0 0,00%	15 44,12%	16 47,06%	3 8,82%	15 44,12%	19 55,88%

Antwoorden kinderen en jongeren		Kinderen			Jongeren		
		Aantal	Ja	Neen	Aantal	Ja	Neen
Ik ben lid van een club of vereniging (bvb. sportclub of jeugdbeweging), of ik volg muziekles, woord, dansles, tekenles,...	totaal	175	77,71%	22,29%	34	33	1
						97,06%	2,94%
Op school of in de gemeente is er een bibliotheek die ik kan gebruiken	totaal	174	98,28%	1,72% ⁴⁶	34	33	1
						97,06%	2,94%
Ik heb een leuke plek waar ik naartoe kan gaan als mama of papa moeten werken	totaal	174	69,54%	30,46%	33	21	12
						63,64%	36,36%
Ik kan dagelijks (in mijn buurt en/of op school) spelen of rondhangen op gras of in de natuur.	Jongens				14	14	0
	Meisjes				20	16	4
	totaal	174	77,59%	22,41%	34	30	4
						88,24%	11,76%

Antwoorden jongeren	Totaal - jongeren	
Doe je een studenten- of vakantiejob? (Deze vraag moet je enkel invullen als je 15 jaar of ouder bent. Je mag hier meerdere mogelijkheden aanduiden)		
Aantal	24	
neen	6	25,00%
Nog niet, maar ik ben wel op zoek	6	25,00%
Ja, omdat ik het zelf wil	12 ⁴⁷	50,00%
Ja, omdat mijn ouders vinden dat ik dat moet doen	2	8,33%
Ja, omdat we thuis anders niet rondkomen	0	0,00%
Ja, om een andere reden, namelijk...	3	12,50%

⁴⁶ Gaat om 3 jongens die 'neen' hebben ingevuld

⁴⁷ Merk op: meisjes geven iets vaker aan nog op zoek te zijn naar een vakantiejob en geven andere redenen. Jongens duiden meer 'omdat ik het zelf wil' aan.

Wat zeggen de volwassenen?

In de vragenlijst zien we dat, wanneer het om **kwaliteit van vrijetijdsaanbod** gaat, er sterk positief geantwoord werd. Ook de vraag naar contact met andere culturen wordt positief beantwoord. (scores tussen 70% en 89%)

Ook in de open antwoorden zien we een **pluim voor het goed georganiseerde vrijetijdsaanbod** – onder meer voor de themakampen voor kleuters. Ook de inspanningen vanuit onderwijs om zinvolle activiteiten aan te bieden wordt duidelijk gewaardeerd. Tegelijk is er over het vrijetijdsaanbod hier en daar wel een nuancering te horen:

“Er is vakantie opvang voor kinderen in de gemeente en een leuk aanbod maar je moet als ouder heel goed geïnformeerd zijn en de startdatum in je geheugen printen want de inschrijvingen gaan als een trein. Even te laat en je grijpt ernaast wat voor teleurstelling zorgt bij de kinderen en stress bij de ouders. Heel jammer.”

Er is ook vraag naar voorrangsregeling voor kinderen uit de gemeente. Verder wordt aangegeven dat, waar het aanbod zeker voldoende en kwalitatief is, dit wat betreft infrastructuur en niet-georganiseerde vrijetijdsactiviteiten nog veel minder het geval is.

Ook **voor tieners en jongeren blijkt het aanbod veel minder toereikend**, of minstens minder gekend:

“De werking van de jeugthuizen is niet bekend bij de volwassenen en ouders van tieners weten niet vanaf welke leeftijd men er welkom is, of wat de activiteiten zijn die er plaats vinden. Tieners hebben te weinig ‘veilige en gesuperviseerde’ ontmoetingsplaatsen en gelegenheden. (Er zijn reeds lang geen filmzalen of wekelijkse fuiven meer, wordt er aan een alternatief gedacht?)”

Het **cultuuraanbod** wordt positief geëvalueerd. Tegelijk geeft iemand wel aan dat er weinig op niveau van kinderen wordt georganiseerd. Ook voor sport wordt aangegeven dat het vanuit de sport op zich vertrekt en niet vanuit het belang van het kind.

Er is een duidelijke vraag naar **meer en kwalitatieve sportinfrastructuur**, overheen Kortenberg, maar ook specifiek in **Meerbeek** (er wordt bijvoorbeeld aangehaald dat er nog ruimte is voor een vernieuwde sporthal voor de lokale turnkring).

In de vragenlijst worden 2 stellingen meer verdeeld beantwoord. 50% geeft aan dat kinderen en jongeren **niet spontaan dicht bij huis** kunnen spelen.

En ook over de **toegankelijkheid van ruimtes en activiteiten voor kinderen en jongeren met een beperking** zien we een verdeeldheid: in totaal vindt 6% ze voldoende toegankelijk, maar we zien dat iets meer dan de helft van de professioneel betrokkenen hier niet mee akkoord gaat en 67% van de niet-professioneel betrokkenen gaat wel akkoord.

Wat betreft de **speeltuinen** (zie ook ‘publieke ruimte’) wordt in de vragenlijst dan ook enerzijds aangegeven dat er voldoende zijn, maar dat een aantal pleintjes aan vernieuwing toe zijn – hierbij wordt ook gesuggereerd om speeltoestellen voor kinderen met een beperking te voorzien. Rond kinderen en jongeren met een beperking wordt ook opgemerkt dat deelnemen aan regulier aanbod nog steeds geen evidentie is:

“er wordt nog te veel ‘maar’ gebruikt tegenover ouders die hun kind willen inschrijven”

Een volgende fundamentele kritiek betreft het feit dat speelpleinen ‘klein’ gehouden worden waardoor er voor tieners weinig tot geen ruimte is:

“De kinderen boven 10 jaar en vooral de jongeren worden weggejaagd. Zo worden schommels verkleind zodat alleen kleinere kinderen hiervan gebruik kunnen maken. Plaats van jeugthuizen worden doorgegeven aan school zonder alternatief. Speelpleinen worden saai gehouden. In de speeltuinen worden planten gezet met stekels. Echt niet kindvriendelijk.

Er is/was sprake van de voetbalvelden in Erps weg te doen en een sporthal te zetten... Dit neemt weer groen weg in de gemeente, alsook speelterrein voor de jeugd, alsook een goed terrein voor een festivalleke dat onze gemeente bekend maakt en waar veel jeugd op afkomt. . De chirolokalen in

Erps werden gebouwd temidden van een woonwijk waardoor de jeugd belemmerd wordt in zijn activiteiten.”

Suggesties:

- Workshop koken voor kids van andere culturen
- Wetenschap aanbieden op vrij jonge leeftijd
- In de bib niet enkel voorlezen, maar ook wetenschap aanbieden

We sluiten dit deel graag af met een bijzonder relevante **reflectie op de betekenis van vrije tijd** voor kinderen en jongeren:

“Verwachtingen tegenover kinderen/jongeren liggen erg hoog. Niet alle kinderen kunnen die druk aan. Zowel de verwachtingen naar schoolwerk liggen hoog, maar ook de ontwikkeling van belangrijke competenties: er wordt verwacht dat kinderen zich zelf leren inschatten in de differentiatietrajecten op school, dat ze zich zelfstandig kunnen organiseren in planning van hun werk en vrije tijd, dat ze kritisch en mondig maar beleefd opkomen voor zichzelf, leren omgaan met sociale media en schermgebruik,... Ik denk dat heel wat kinderen hier maar moeilijk in slagen en dit gevolgen heeft voor hun zelfbeeld en verdere ontwikkeling.

Ik merk dat niet alle kinderen nog kunnen 'spelen', ze lijken het wat verleerd te zijn. Dit wordt te weinig als kwaliteitsvol aanzien. De maatschappij acht ontwikkeling via muziekschool, sport,...belangrijker. Echte 'vrije tijd' die niet gepland staat en waar kinderen vrij kunnen spelen lijkt minder kwaliteitsvol aanzien te worden, waardoor de vrije tijd van kinderen meer wordt volgepland. Dit terwijl spel juist een belangrijke leerschool kan zijn om ongedwongen competenties zoals sociale omgang,... te leren.”

Wat vinden kinderen en jongeren?

De meeste kinderen gaan na schooltijd naar huis of naar familie (80% of naar een vereniging (29%). Bij de jongeren gaat 88% naar huis of familie en 18% naar een vereniging. 26% van de jongere gaf 'andere' aan, waarbij vooral verwezen werd naar vrienden. Ook het skatepark en op café gaan worden vermeld.

Op de plekken waar kinderen en jongeren spelen of aanwezig zijn, zien ze wel wat diversiteit. Bij jongeren ligt het percentage consequent hoger (behalve bij andere – zie hieronder). 79% van de kinderen en 91% van de jongeren geeft aan zowel meisjes als jongens te zien. 46% van de kinderen en 76% van de jongeren zit peers uit andere gemeenten. En ze zien vaak ook andere leeftijden (44% bij de kinderen en 74% bij de jongeren).

Er wordt aangegeven dat er weinig kinderen en jongeren met een beperking aanwezig zijn (10% bij de kinderen en 15% bij de jongeren).

Onder de categorie 'Andere' kwamen volgende elementen nog aan bod:

- o Bij de kinderen:
  - Vrienden, familie, klasgenoten
  - Niemand
  - Iemand geeft aan nooit buiten te spelen of te sporten
  - 'alle soorten kinderen'
  - Enkel jongens
  - Lotgenoten
  - Hangjongeren
  - Kinderen met een andere taal
- o Bij de jongeren
  - Vrienden
  - “We zien elkaar thuis om dat er niet echt andere mogelijkheden zijn.”

21% van de kinderen geeft aan niet voldoende tijd te hebben om plezier te maken. 28% geeft aan weinig of geen tijd te hebben om dingen te doen die ze zelf kiezen of willen doen.

58% van de kinderen geeft verder aan dat er te weinig georganiseerde activiteiten in de buurt georganiseerd worden die ze leuk vinden.

52% vindt wel dat er voldoende leuke plaatsen zijn om rond te hangen en te spelen.

Bij de jongeren zien we dat 18% aangeeft niet voldoende tijd te hebben om plezier te maken – merk op dat het enkel meisjes zijn die dit aangegeven hebben. 21% vindt dat ze niet voldoende tijd hebben om de dingen te doen die ze zelf willen (ook hier zijn het voornamelijk meisjes die dit aangeven).

79% vindt wel dat er voldoende georganiseerd aanbod is (maar 1 iemand vindt dat dit helemaal niet zo is). Tegelijk vindt 44% wel dat er geen leuke plaatsen zijn om af te spreken en rond te hangen.

We vroegen ook wat die leuke plaatsen zijn – de volledige lijst met antwoorden van kinderen en jongeren zit in bijlage.

69% van de kinderen heeft een leuke plek waar ze naartoe kunnen als mama en papa werken. Bij de jongeren gaat het om 64%. De lijst met vernoemde plekken zit in bijlage. Omgekeerd betekent dit dat 1/3 van de respondenten vindt dat ze geen leuke plek hebben waar ze terecht kunnen.

We vroegen aan kinderen en jongeren of ze lid zijn van een vereniging of club. 78% van de kinderen en 97% van de jongeren geeft aan lid te zijn van een vereniging of club. De lijst van verenigingen die aangegeven werden, zit in bijlage.

78% van de kinderen en 88% van de jongeren kan dagelijks in het groen vertoeven. Bij de jongeren gaven vier meisjes aan dat dit niet zo is.

98% van de kinderen en 97% van de jongeren geeft dat ze gebruik kunnen maken van een bibliotheek (het gaat om 3 kinderen en 1 jongere die hier 'neen' op hebben geantwoord).

De helft van de bevroegde 15+'ers heeft (nog) geen vakantiejob. De helft die wel al een job heeft, geeft aan dat dit is omdat ze dat zelf willen. 2 jongeren geven aan dat de druk van de ouders meespeelt. 3 jongeren gaven nog andere motieven aan (waarvan 1 wel aansluit bij de voorafgegeven mogelijkheden):

- Werkervaring opdoen
- Omdat ik geld nodig heb
- Omdat ik me anders verveel

De gesprekken

Focusgroep jeugdraad

De jeugd raad vindt niet dat er veel aanbod is in de gemeente, vermoedelijk door de nabijheid van Brussel en Leuven. Ook is de jeugddienst (en vrijetijdsdienst) volgens de leden onderbemand, dus meer doen is moeilijk. Tijdens schoolvakanties is er voor kinderen soms te veel aanbod, terwijl er weinig is voor 14+. Volgens de jeugd raad zijn tieners weinig geïnteresseerd in (de huidige) geplande activiteiten. Zij willen vooral met vrienden rondhangen. De jeugd raad zou het goed vinden als er voor hen een jeugdhuis als buurthuis zou functioneren. Een plek waar jongeren heel het jaar door (en in de zomer) naartoe konden om te chillen in groep.

Extra's die in de zomer gedaan worden (bvb. pannakooi) mogen ook meer doorheen het jaar.

Vandaag wordt er in Kortenberg op veel plekken rondgehangen (station, skatepark, abdijpark...). Dit wordt niet als een probleem aanzien. Wel zijn er weinig overdekte plaatsen om rond te hangen.

De jeugd raad vindt het beter om het aanbod meer decentraal te organiseren. In Meerbeek valt er nu weinig te beleven. Er wordt nu veel in Kortenberg zelf georganiseerd, terwijl volgens velen Everberg centraler ligt. Volgens de jeugd raad is het (zeker voor niet-georganiseerde jongeren) moeilijk om spontaan iets te organiseren in de gemeente door de ingewikkelde procedures en de houding van het gemeentebestuur. 'Aanvragen krijgen soms een harde 'nee' zonder dat er rond de tafel gezeten wordt om te kijken wat wél kan.' Ondanks (financiële) ondersteuningsmaatregelen (grabbelpas, vrijetijdspas...) bereikt het georganiseerde aanbod vooral de blanke middenklasse. Ook k&j met een fysieke beperking worden weinig bereikt. Het is voor het jeugdwerk niet evident om met vrijwilligers hier actief op in te zetten.

De kostprijs is een grote drempel, maar ook de communicatie en bekendheid? En taalbarrières?

Focusgroep kindergemeenteraad

De kinderen die in rustige straten wonen, geven aan dat er op straat gespeeld wordt. De anderen kunnen dat niet, omdat de auto's te snel rijden. De meeste kinderen spelen vaak buiten, vooral met vrienden. Ze gaan ook naar de speeltuin in de buurt (Colomba), omdat die dichtbij en veilig is en ook vriendjes naar daar komen. Onder de kinderen heerst geen grote nood aan extra speelruimte. Wel mogen er in de speeltuinen meer toestellen voor oudere kinderen komen. Het skatepark mag ook groter zijn en het is goed dat er gras rond ligt (veiliger). Aan het betonnen voetbalplein mogen de zijanten hoger, zodat de bal geen persoon of raam kan raken.

Als er extra speelruimte zou komen, zou die ook in de buurt van vriendjes moeten liggen. Sommige kinderen gaan zelf naar de speeltuin, anderen worden gebracht en gehaald. Het hangt ook van het tijdstip af.

De meeste kinderen hebben tijd om te spelen na school.

De meeste bevroegde kinderen komen in contact met kinderen met een beperking en geven aan dat zij betrokken worden in het spel. De definitie van beperking wordt wel ruim geïnterpreteerd (bv. ontbrekende vingers, kanker...)

Focusgroep middenveld

Kinderen zouden meer autonomie mogen krijgen om zelf te kiezen wat ze graag doen in hun vrije tijd, waar ze zich goed bij voelen. Ze hebben vaak meerdere hobby's, waardoor de vraag rijst of ze nog écht vrije tijd hebben. Geef hen het eigenaarschap terug, waardoor ze zichzelf kunnen afvragen wat ze nog leuk vinden en met wat of met wie ze spelen. Ouders hebben de behoefte om hun kinderen te managen. Soms ook uit veiligheidsoverwegingen (bv. op straat spelen). Maar dat ontnemt hen ook andere zaken: plan leren trekken, niet altijd onder toezicht staan...

Focusgroep Strategisch platform (SP 2 en SP 3)

Er wordt aangegeven dat er op zich wel voldoende aanbod is, maar dat lang niet alle kinderen en jongeren bereikt worden. Bepaalde groepen blijken niet op de hoogte te zijn van het aanbod (blijkt ook uit een intern verslag waarin naar voor komt dat er weinig cultuuraanbod zou voor kinderen en weinig aanbod rond wetenschap, terwijl dat wel georganiseerd wordt).

Er wordt aangegeven dat het aanbod ook toegankelijk gemaakt wordt voor kansengroepen, o.a. via de pretcheques van het Welzijnshuis en via de vrijetijdspas waarbij er 50 tot 75% korting op inschrijvingsgelden gegeven wordt.

Wat betreft de toegankelijkheid voor kinderen en jongeren met een beperking, wordt aangehaald dat het verschil tussen professioneel en niet-professioneel betrokkenen bijzonder groot is. Vooral de professioneel betrokkenen wijzen op de ontoegankelijkheid. De focusgroep vermoedt dat dit komt doordat zij meer met deze vraagstukken geconfronteerd worden dan mensen die niet zelf in die situatie zitten.

Rond het aanbod wordt ook aangekaart dat het een uitdaging is om nog meer tussen de diensten te gaan samenwerken hierrond.

Er wordt een aantal keer de reflex gemaakt om de resultaten te verbinden met het geografische. Zo wordt vermoed dat de ontevredenheid met het groen eerder in de noordelijke wijken zal spelen. En men vermoedt ook dat het niet spontaan kunnen spelen in de eigen buurt wijkgebonden is.

Bij de vraag naar contact met kinderen en jongeren uit andere gemeenten wordt de reflectie gemaakt dat kinderen de deelgemeenten mogelijks ook al als 'andere gemeente' beschouwen.

Ook rond de faciliteiten in Meerbeek wordt uitgewisseld. Er staat wel het een en ander op stapel daar, zoals de aanleg van een speellandschap, een multifunctioneel sportveld en de vernieuwing van de speeltuin. Ook in andere buurten wordt momenteel een inhaalbeweging gemaakt om de spelterreinen te vernieuwen en inclusief te maken.

Verder wordt ook aangegeven dat de bibliotheek ook een vorm van jeugdinfrastructuur is: jongeren kunnen hier studeren, werken, lezen, computers gebruiken,... Daarnaast zijn er nog 2 openbare graspleinen die gebruikt worden voor jeugdfestivals (grasplein Kasteelstraat en site Colomba).

Rond het gebruik van de verschillende opvangmogelijkheden valt op dat maar 5% van de jongeren naar de avondstudie gaat. Dat lijkt bijzonder weinig. De vraag wordt gesteld of de impact van de corona-situatie de antwoorden heeft beïnvloed.

Specifiek rond jongeren wordt enerzijds aangegeven dat er nood is aan een duidelijker beleid rond rondhangen in de publieke ruimte (zie ook bij 'Veiligheid'). Bvb. rond waar dat kan en mag (bv. Bareelplein of Hof van Montenaken). Er is ook te weinig communicatie rond vanuit de gemeente. Hierdoor zijn er frustraties bij buurtbewoners.

Een tweede element dat aangegeven wordt rond jongeren, is dat er nood is aan een kader dat het mogelijk maakt dat jongeren dingen zelf blijven organiseren (bvb. fuiven) zonder te veel regels en reglementen, maar wel met voldoende ondersteuning vanuit de gemeente.

Tot slot werd de vraag gesteld in hoeverre de inschatting van volwassenen dat kinderen en jongeren in contact komen met andere culturen ook bevestigd wordt door kinderen en jongeren zelf, waar dat dan precies is (publieke ruimte, op school, in de verenigingen,...)? Bij de jongeren valt hierrond ook op dat er een groot verschil is tussen jongens en meisjes.

Vrije tijd uitgedaagd

Uit de gesprekken blijkt dat er voor kinderen wel voldoende (georganiseerd) aanbod is, maar slechts beperkt voor kleuters. Het aanbod voor tieners en jongeren (georganiseerd en niet-georganiseerd) is ook beperkt. Jongeren hebben bvb. nood aan meer buitenruimte om met vrienden af te spreken. *Hoe kunnen we het (georganiseerde en niet-georganiseerde) vrijetijdsaanbod in gemeente beter afstemmen op de noden van verschillende doelgroepen?*

Uit de gesprekken blijkt dat het voor jongeren in een niet-georganiseerd verband moeilijk is om iets te organiseren in de gemeente door complexe procedures en een veelheid aan eisen en verwachtingen. *Hoe kunnen we ervoor zorgen dat vrij initiatief in de gemeente meer kansen en de juiste ondersteuning krijgt?*

Er heerst onduidelijkheid over het beleid/de visie op spelen en ontmoeten in de publieke ruimte. Meer specifiek heeft het rondhangbeleid nood aan concretisering. *Hoe kunnen we komen tot een afgestemde visie en strategie rond spelen en rondhangen in de publieke ruimte waar alle betrokken partijen achter staan?*

Kwetsbare kinderen en jongeren, maar ook kinderen en jongeren met een beperking, vinden moeilijk aansluiting bij het bestaande aanbod. Ook op speelterreintjes kunnen zij moeilijk terecht. *Hoe kunnen we meer aandacht hebben voor een inclusief aanbod waar alle k&j gebruik van kunnen maken?*

Kinderen geven overwegend aan dat ze niet dichtbij huis kunnen meedoen met georganiseerde activiteiten. Uit de bevestigingen en gesprekken kwam ook geregeld een onevenwicht tussen de deelgemeenten ter sprake op vlak van aanbod, voorzieningen en dienstverlening. *Hoe kunnen we werken aan een betere spreiding van het georganiseerde en niet-georganiseerde aanbod voor k&j over het gehele grondgebied?*

Het bestaande gemeentelijke (vrijetijds)aanbod is niet bekend bij alle doelgroepen. *Hoe kunnen we het bestaande vrijetijdsaanbod breder of gericht communiceren naar de juiste doelgroepen?*

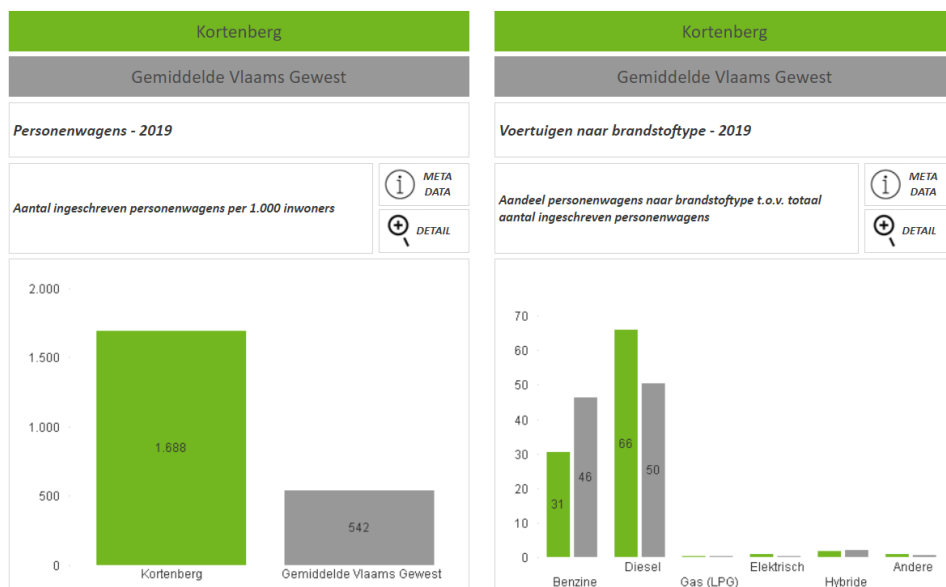
Mobiliteit en verkeer

Bestaand datamateriaal

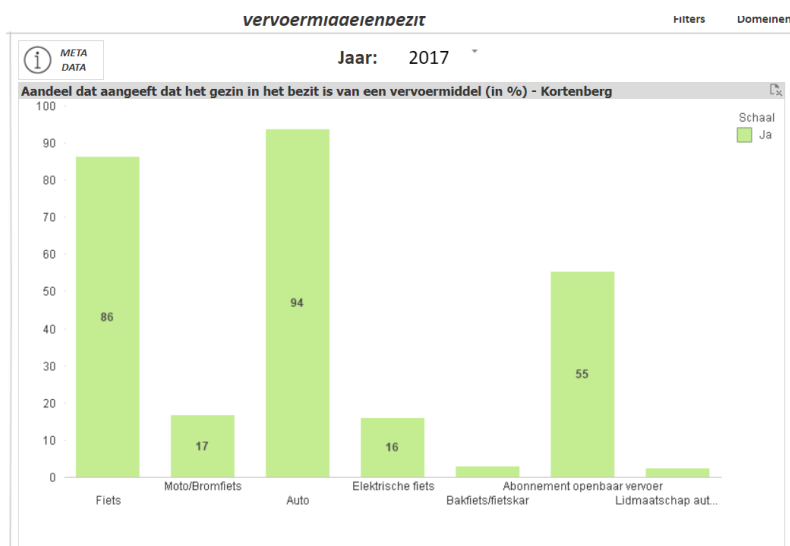
Vervoersmiddelen

Er is in 2018 een **pendelsaldo woon-werkverkeer** van -3.139, wat betekent dat er meer uitgaand verkeer is dan ingaand verkeer⁴⁸.

Er zijn in 2019 1688 **ingeschreven personenwagens** per 1000 inwoners in Kortenberg (dit is meer dan 3 keer het Vlaamse gemiddelde). Het gaat voor de overgrote meerderheid om dieselwagens.

Volgens de gemeentemonitor geeft 94% van de respondenten in 2017 aan dat het gezin in het **bezit is van een auto**. Daarnaast zijn 86% van de respondenten in het **bezit van een fiets** en geeft 55% aan een **abonnement voor het openbaar vervoer** te hebben.

⁴⁸ Provincie in cijfers, 2018

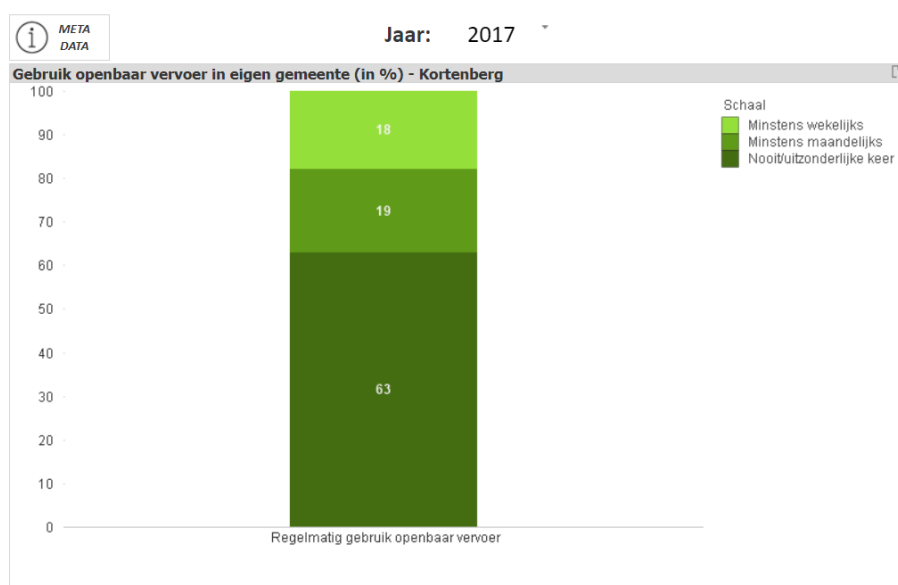
Wanneer we kijken naar het percentage mensen met een **Lijnabonnement** zien we dat dit om 19% van de totale bevolking gaat. Uitgesplitst zien we dat vooral jongeren en ouderen een abonnement hebben.

	Kortenberg	Vlaams-Brabant	Vlaams Gewest
buzzy Pazz (t.o.v. 6-24-jarigen)	38,1	19,2	18,6
omnipas 25-64 jaar (t.o.v. 25-64-jarigen)	4,8	4,3	5,0
omnipas 65+ jaar (t.o.v. 65+)	33,8	21,2	21,4
abonnementen De Lijn (t.o.v. 6+)	18,9	11,4	11,6

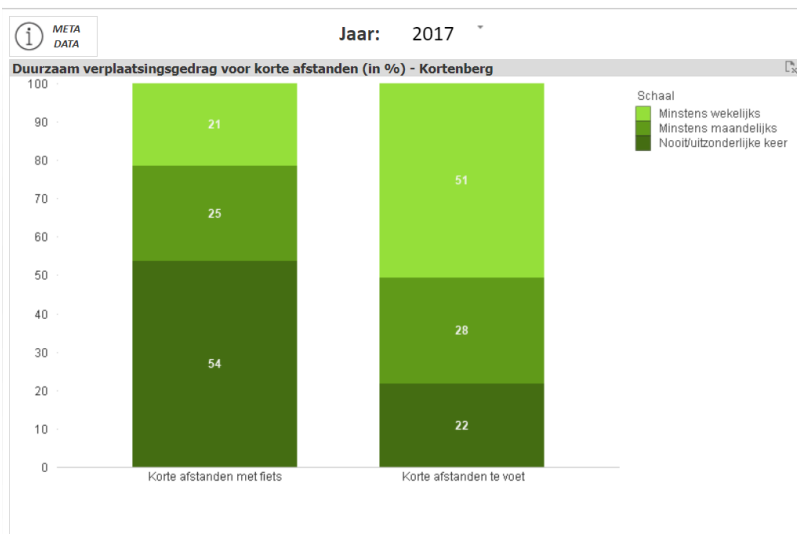
Eenheid: %

Bron: De Lijn | provincies.incijfers.be

63% geeft in 2017 aan nooit het **openbaar vervoer in eigen gemeente te gebruiken**. Slechts 18% doet dit minstens wekelijks.

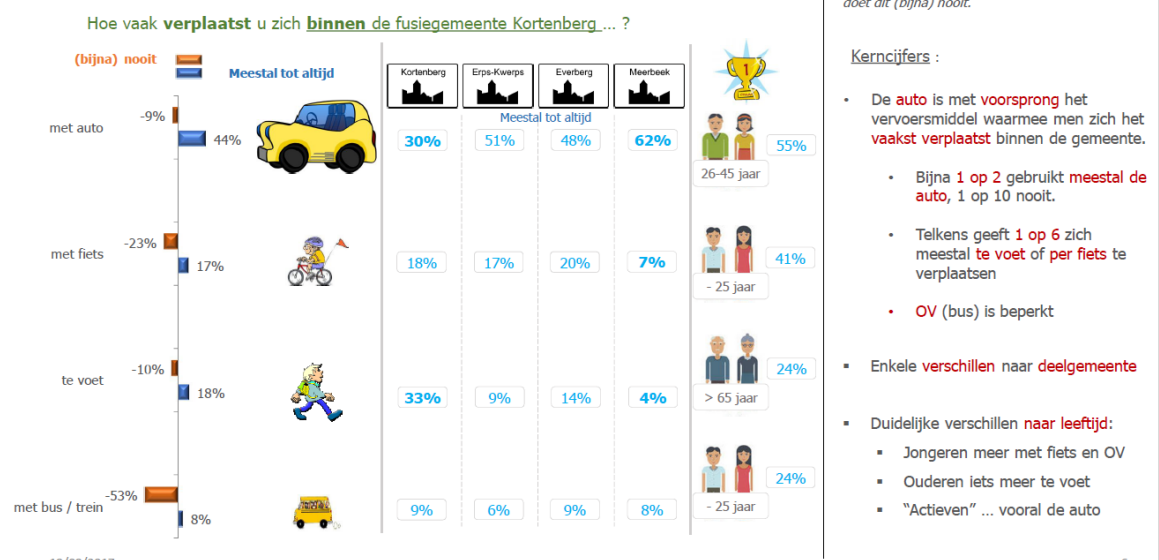

Anderzijds zien we dat 51% wel minstens **wekelijks te voet gaat voor korte afstanden**. 21% gebruikt minstens wekelijks **de fiets voor korte afstanden**.

Uit de Grote Kortenbergquête die in 2017 afgenomen werd, lijkt deze cijfers te bevestigen. De auto is het meest gebruikte vervoersmiddel. Het openbaar vervoer wordt amper gebruikt (en dan vooral door jongeren).

Verplaatsingen binnen de gemeente

Uit de enquête blijkt verder dat 62% aangeeft dat mobiliteit een belangrijk aandachtspunt is. Er is vooral vraag naar meer/betere fiets- en voetpaden en meer verkeersveiligheid, een aanpak van sluipverkeer en parkeerproblemen.

Veiligheid in het verkeer en verkeersinfrastructuur

Bij verkeersongevallen is er in 1 op de 1000 inwoners sprake van letsel. Het gaat in 91% van de gevallen om lichtgewonden. Er waren in 2019 geen dodelijke slachtoffers – het gemiddelde overheen de vijf jaar tussen 2015 en 2019 bedraagt 2.4%.

		2015	2016	2017	2018	2019	Gemiddelde
Kortenberg	letsel per 1.000 inwoners [per 1.000]	2,3	2,0	1,5	1,6	1,0	1,7
	doden (t.o.v. verkeersongevallen) [%]	4,3	0,0	3,3	3,1	0,0	2,4
	zwaargewonden (t.o.v. verkeersongevallen) [%]	8,7	2,5	3,3	9,4	9,5	6,5
	lichtgewonden (t.o.v. verkeersongevallen) [%]	87,0	97,5	93,3	87,5	90,5	91,1
Vlaams Gewest	letsel per 1.000 inwoners [per 1.000]	3,9	3,8	3,6	3,6	3,5	3,7
	doden (t.o.v. verkeersongevallen) [%]	1,5	1,3	1,2	1,2	1,3	1,3
	zwaargewonden (t.o.v. verkeersongevallen) [%]	10,5	10,4	10,2	9,7	9,9	10,1
	lichtgewonden (t.o.v. verkeersongevallen) [%]	88,1	88,3	88,6	89,0	88,8	88,5
Vlaams-Brabant	letsel per 1.000 inwoners [per 1.000]	3,1	3,0	2,7	2,7	2,7	2,8
	doden (t.o.v. verkeersongevallen) [%]	1,7	1,1	1,3	1,1	1,6	1,4
	zwaargewonden (t.o.v. verkeersongevallen) [%]	9,0	9,1	8,5	7,8	9,0	8,7
	lichtgewonden (t.o.v. verkeersongevallen) [%]	89,4	89,8	90,2	91,1	89,3	89,9

Bron: Statbel | provincies.incijfers.be

Wanneer we kijken naar het betrokken vervoersmiddel, gaat het in 83% van de gevallen om een auto-ongeval. Bij 28% van de ongevallen zijn fietsen betrokken.

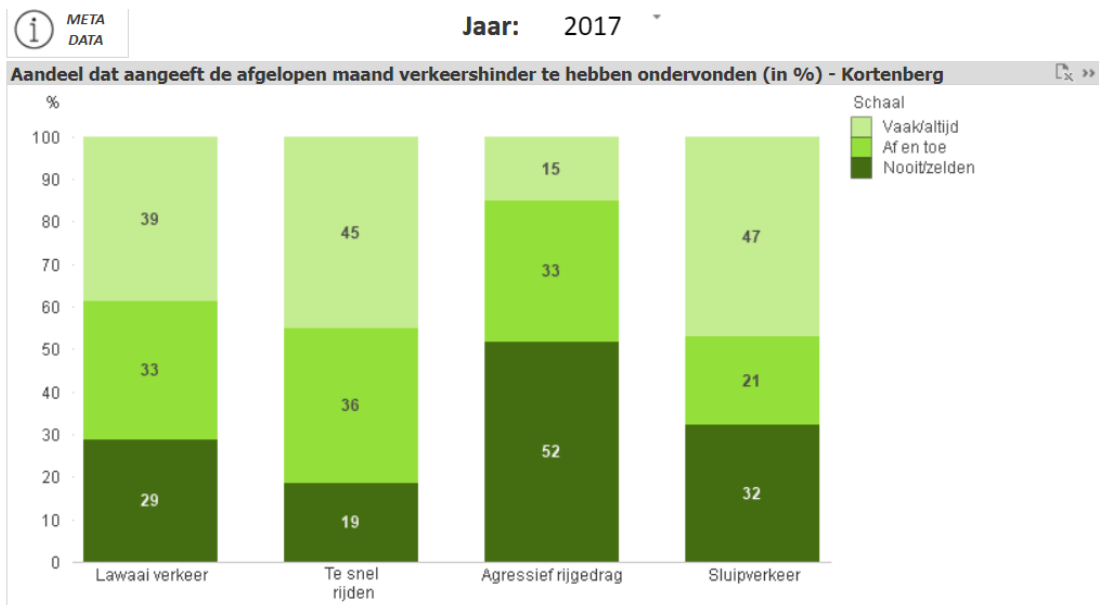

		2015	2016	2017	2018	2019	Gemiddelde
Kortenberg	verkeersongevallen met letsel per 1.000 inwoners [per 1.000]	2,3	2,0	1,5	1,6	1,0	1,7
	auto-ongevallen (t.o.v. verkeersongevallen met letsel) [per 100]	82,6	90,0	76,7	84,4	76,2	82,8
	fietsongevallen (t.o.v. verkeersongevallen met letsel) [per 100]	26,1	25,0	33,3	31,3	23,8	27,8
	busongevallen (t.o.v. verkeersongevallen met letsel) [per 100]	0,0	0,0	0,0	3,1	4,8	1,2
Vlaams Gewest	verkeersongevallen met letsel per 1.000 inwoners [per 1.000]	3,9	3,8	3,6	3,6	3,5	3,7
	auto-ongevallen (t.o.v. verkeersongevallen met letsel) [per 100]	78,7	78,7	77,3	76,4	74,9	77,3
	fietsongevallen (t.o.v. verkeersongevallen met letsel) [per 100]	31,3	32,2	33,3	35,8	37,2	33,9
	busongevallen (t.o.v. verkeersongevallen met letsel) [per 100]	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Vlaams-Brabant	verkeersongevallen met letsel per 1.000 inwoners [per 1.000]	3,1	3,0	2,7	2,7	2,7	2,8
	auto-ongevallen (t.o.v. verkeersongevallen met letsel) [per 100]	82,2	81,7	81,0	79,4	76,2	80,1
	fietsongevallen (t.o.v. verkeersongevallen met letsel) [per 100]	25,2	25,9	26,7	30,4	31,0	27,8
	busongevallen (t.o.v. verkeersongevallen met letsel) [per 100]	1,9	1,8	2,0	2,6	2,1	2,1

Bron: Statbel | provincies.incijfers.be

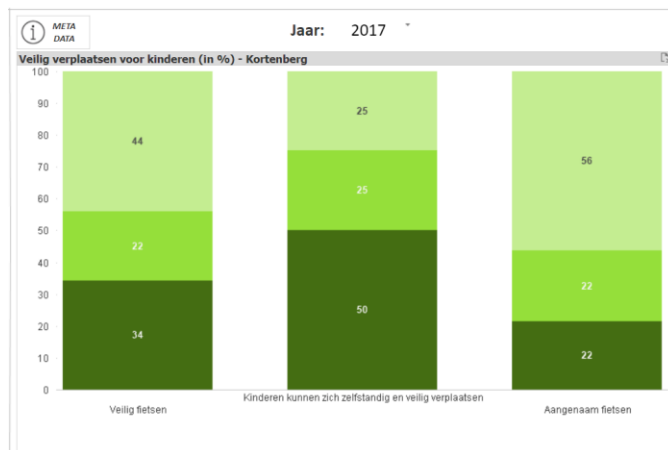
Criminaliteitsstatistieken Federale Politie | provincies.incijfers.be

Naast de verkeersongevallen werd in 2017 ook andere **verkeershinder** gerapporteerd. 39% geeft aan dat er vaak lawaai is van het verkeer (29% geeft aan daar nooit last van te hebben), 45% geeft aan dat er vaak te snel gereden wordt (19% geeft 'nooit' aan). Slechts 15% geeft aan dat er vaak agressief rijgedrag is (52% geeft 'nooit' aan). 47% geeft aan vaak last te hebben van sluipverkeer (32% geeft 'nooit' aan).

Wanneer we kijken naar de **verkeersveiligheid voor kinderen en jongeren**, dan zien we dat 44% van de respondenten in de gemeentemonitor aangeeft dat kinderen veilig kunnen fietsen. Tegelijk geeft 50% ook aan dat kinderen en jongeren zich lang niet altijd **veilig zelfstandig** kunnen verplaatsen. 56% geeft aan dat het wel **aangenaam** is voor kinderen en jongeren om in Kortenberg te fietsen.

Kwalitatieve beleidsindicatoren

1. De gemeente vertrekt vanuit de noden van kinderen en jongeren in het verkeer	Ja	Schoolroutenetwerken uitwerken en uitvoeren Instellen van fietsinfrastructuur (fietspaden, fietsstraten)
De gemeente neemt maatregelen om kinderen en jongeren zelfstandiger met het verkeer te laten omgaan.	Ja	Organiseren van een levend verkeerspark (fietsexamens) voor elke school. Veilige schoolroutenetwerken uitwerken en uitvoeren Organiseren van een voetgangersexamen
2. De gemeente heeft een strategie, aangepast aan de noden van kinderen en jongeren, om het verkeer te regelen in een woonomgeving.	Ja	Meer naar woonerven bij nieuwe projecten Speelstraten organiseren in vakantieperiodes
3. De gemeente heeft een strategie, aangepast aan de noden van kinderen en jongeren, om het verkeer te regelen in een schoolomgeving.	Ja	Actie schoolomgevingen verkeersluw maken Coördinatieorgaan voor schoolomgevingen Fietsstraten Veilige fietsroutes organiseren
4. Er is aangepast vervoer voor kinderen en jongeren met een beperking.	Min of meer	DAV: Dienst aangepast vervoer. Budgetten voorzien in Vervoerregio Leuven (Regionaal mobiliteitsplan)
5. De gemeente brengt het perspectief van kinderen en jongeren binnen in de werking van de regionale vervoersregio		Schoolbussen organiseren Snel openbaar vervoer

De vragenlijsten

Respondenten - volwassenen

114 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord, 107 hebben het thema overgeslagen. De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. In de eerste kolom staat het aantal respondenten per stelling. Op het einde van de kolom staan de totalen voor enerzijds helemaal niet en eerder niet akkoord en anderzijds eerder akkoord en helemaal akkoord.

Respondenten – kinderen

76 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Respondenten – jongeren

34 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Tabellen

Antwoorden volwassenen		Aantal	Helemaal niet akkoord	Eerder niet akkoord	Eerder akkoord	Helemaal akkoord	Totaal niet akkoord	Totaal akkoord
Het is veilig voor kinderen en jongeren om in de gemeente te fietsen en te wandelen.		112	33,93%	47,32%	16,96%	1,79%	81,25%	18,75%
Kinderen en jongeren voelen zich veilig op het openbaar vervoer, bv. bus, tram, metro...		93	6,45%	29,03%	62,37%	2,15%	35,48%	64,52%
De schoolomgevingen in de gemeente zijn verkeersveilig.	Tot	110	15,45%	35,45%	42,73%	6,36%	50,90%	49,09%
	Prof	31	0,00%	38,71%	61,29%	0,00%	38,71%	61,29%
	Niet-prof	79	21,52%	34,18%	35,44%	8,86%	55,70%	44,30%
De woonomgevingen in de gemeente zijn verkeersveilig.	Tot	104	18,27%	58,65%	22,12%	0,96%	76,92%	23,08%
	Prof	26	7,69%	57,69%	34,62%	0,00%	65,38%	34,62%
	Niet-prof	78	21,79%	58,97%	17,95%	1,28%	80,77%	19,23%
Ordehandhavers in het verkeer (politie-agenten, maar ook bvb. leerkrachten) vertrekken vanuit de leefwereld van kinderen en jongeren.		75	14,67%	45,33%	36,00%	4,00%	60,00%	40,00%

Antwoorden kinderen		Aantal	Helemaal alleen	er gaat een volwassene mee	Met broer(s) en/of zus(sen) en zonder volwassene	met vrienden of vriendinnen en zonder volwassene
Met wie kom je meestal naar school?	Jongens	34	50,00%	44,12%	11,76%	8,82%
	meisjes	42	19,05%	69,05%	19,05%	23,81%
	Totaal	76	32,89%	57,89%	15,79%	17,11%
Met wie verplaats je je meestal in je vrije tijd?	Jongens	34	20,59%	64,71%	14,71%	38,24%
	meisjes	42	23,81%	66,67%	28,57%	23,81%
	Totaal	76	22,37%	65,79%	22,37%	30,26%

Antwoorden jongeren		Aantal	Helemaal alleen	er gaat een volwassene mee	Met broer(s) en/of zus(sen) en zonder volwassene	met vrienden of vriendinnen en zonder volwassene
Met wie kom je meestal naar school?	Jongens	14	9	0	1	9
			64,29%	0,00%	7,14%	64,29%
	meisjes	20	5	1	6	17
			26,32%	5,26%	31,58%	89,47%
Totaal	34	14	1	7	26	
			41,18%	2,94%	20,59%	76,47%
Met wie verplaats je je meestal in je vrije tijd?	Jongens	14	8	3	3	11
			57,14%	21,43%	21,43%	78,57%
	meisjes	20	11	11	7	18
			55,00%	55,00%	35,00%	90,00%
Totaal	34	19	14	10	29	
			55,88%	41,18%	29,41%	85,29%

Antwoorden kinderen		Aantal	te voet	met de fiets	met step of skateboard	Met de brommer	openbaar vervoer	met de auto	Andere:..
Hoe kom je meestal naar school? (hier mag je meerdere vakjes aanduiden)	Jongens	34	35,29%	70,59%	17,65%	0,00%	0,00%	41,18%	2,94%
	Meisjes	42	54,76%	45,24%	35,71%	0,00%	2,38%	52,38%	2,38%
	Totaal	76	46,05%	56,58%	27,63%	0,00%	1,32%	47,37%	2,63% ⁴⁹
Hoe verplaats je je in je vrije tijd? (hier mag je meerdere vakjes aanduiden)	Jongens	34	58,82%	70,59%	29,41%	0,00%	2,94%	50,00%	0,00%
	Meisjes	42	66,67%	59,52%	30,95%	0,00%	9,52%	47,62%	7,14%
	Totaal	76	63,16%	64,47%	30,26%	0,00%	6,58%	48,68%	3,95% ⁵⁰

Antwoorden jongeren		Aantal	te voet	met de fiets	met step of skateboard	Met de brommer	openbaar vervoer	met de auto	Andere:..
Hoe kom je meestal naar school? (hier mag je meerdere vakjes aanduiden)	Jongens	14	0	5	0	2	13	1	0
			0,00%	35,71%	0,00%	14,29%	92,86%	7,14%	0,00%
	Meisjes	20	2	7	0	1	18	4	0
			10,00%	35,00%	0,00%	5,00%	90,00%	20,00%	0,00%
	Totaal	34	2	12	0	3	31	5	0
			5,88%	35,29%	0,00%	8,82%	91,18%	14,71%	0,00%
Hoe verplaats je je in je vrije tijd? (hier mag je meerdere vakjes aanduiden)	Jongens	14	8	13	2	2	10	7	0
			57,14%	92,86%	14,29%	14,29%	71,43%	50,00%	0,00%
	Meisjes	20	10	17	1	1	14	9	0
			50,00%	85,00%	5,00%	5,00%	70,00%	45,00%	0,00%
	Totaal	34	18	30	3	3	24	16	0
			52,94%	88,24%	8,82%	8,82%	70,59%	47,06%	0,00%

⁴⁹ Andere = Roller skates en step

⁵⁰ Andere = Step (3 meisjes)

Wat zeggen de volwassenen?

Mobiliteit is merkbaar een belangrijk thema voor de bevroegde volwassenen. Het wordt ook **zeer negatief beoordeeld** in de vragenlijst.

- Vijf stellingen scoren 60% of meer 'niet akkoord'
- 3 stellingen worden door meer dan 15% met helemaal niet akkoord beantwoord – bij twee zien we wel een sterk verschil tussen de professioneel en niet-professioneel betrokkenen.
  - o De stelling rond **verkeersveilige schoolomgevingen** (zie ook hieronder) – 21% van de niet-professioneel betrokkenen heeft 'helemaal niet akkoord' geantwoord tegenover 0% van de professioneel betrokkenen
  - o Bij de **verkeersveiligheid van de woonomgevingen** zien we een gelijkaardig beeld: 22% van de niet-professioneel betrokkenen ging helemaal niet akkoord, tegenover 8% van de professioneel betrokkenen.

Er zijn 2 stellingen die eerder positief scoren:

- De stelling dat kinderen en jongeren zich **veilig voelen op het openbaar vervoer** wordt door 65% positief beantwoord
- De stelling dat de schoolomgevingen veilig zijn krijgt in totaal een negatieve score (49% gaat akkoord), maar we zien dat de 61% van de professioneel betrokkenen akkoord gaat tegenover slechts 44% van de niet-professioneel betrokkenen).

Ook in de open antwoorden komt de **urgentie van dit thema** duidelijk aan bod. Eén respondent stelt het cru, maar zeer duidelijk: *“Primordiaal, of premordiaal? Het is beter te voorkomen dan te genezen, of in het ergste geval je kind te verliezen in het verkeer!”*

Bij zowat alle andere thema's worden linken gelegd naar **verkeersveiligheid en naar de autonome mobiliteit** van kinderen en jongeren.

“Ik zou graag hebben dat mijn kinderen zelfstandig naar elkaar kunnen fietsen of naar hun hobby's. Echter investeert onze gemeente niet in veilige fiets en voetpaden waardoor het in de drukke straten onveilig is om je kind alleen op weg te sturen (vb. Zavelstraat, toch een belangrijke toegangsweg naar de school of de Chiro)”

Er wordt aangegeven dat de **schoolomgevingen veiliger kunnen en moeten**, dat heel wat verkeersinfrastructuur nog niet aangepast is aan **kinderen en jongeren met een beperking** (bvb. toegankelijkheid van voetpaden voor rolstoelgebruikers).

Er wordt aangegeven dat er ook nog steeds **veel sluipverkeer** is en dat er in **Meerbeek** nog niet met schoolstraten gewerkt wordt, hoewel daar ook een duidelijke nood is.

Er wordt aangekaart dat **voldoende openbaar vervoer** belangrijk is, zowel praktisch als naar veiligheid toe:

“Hoe kunnen kinderen VEILIG van Den tomme naar school gaan als er geen enkel openbaar vervoer voorzien is. Schandalig is dat. Belbus is 3 weken getest zonder enige communicatie en dan afgelas”

Ook de **aanpassingen aan lijn 651 en 351** worden als nefast ervaren (opnieuw met impact in Meerbeek).

“Het probleem met de overvolle schoolbussen is al jaren bekend maar wordt niet aangepakt. Kinderen fietsen noodgedwongen langs de Leuvensesteenweg naar hartje Leuven omdat de bus niet stopt of de uren niet kloppen (of ze moeten overstappen aan het station in Leuven). Fietsen worden bij de vleet gestolen. De veldweg over den Tomme heeft een stuk kasseiweg die zeer gevaarlijk is (kan daar geen betonstrook voor fietsers aangelegd worden). Vanuit den Tomme is er geen bereikbaar openbaar vervoer. Door dit alles zijn ouders genoodzaakt veel rond te rijden met de auto wat het sluipverkeer en de files niet ten goede komt.”

Er wordt ook gevraagd naar **voldoende buslijnen richting Leuven en Brussel**, zowel in functie van onderwijs als vrije tijd.

“kinderen die reeds naar leuven gaan kunnen geen gebruik maken van een kwaliteitsvol openbaar vervoer. overvolle schoolbussen die niet betrouwbaar zijn qua uren, maken het zeker in corona tijden, onverantwoord om op die manier naar Leuven te gaan. als alternatief wordt de fiets genomen, maar

er is geen veilige fietsverbinding van Meerbeek/Everberg naar Leuven, zonder dat de kinderen volledig bemodderd toekomen op school. ofwel moet er gekozen worden voor de gevaarlijke weg langs de Tomme, ofwel moet het onverlichte pad genomen worden, met de holle weg aan het vossenhol (waar regelmatig valpartijen gebeuren door gebrek aan licht en de gevaarlijke staat van deze kasseiweg) ofwel moet door het bos en veld gereden worden, wat onmogelijk is met een normale fiets door de diepe modder.”

Er wordt heel vaak verwezen naar het belang van **goede, onderhouden en veilige fietspaden**, niet enkel op schoolroutes, maar ook voor vrijetijdsactiviteiten. Hetzelfde geldt voor **voetwegen**: deze zouden een degelijk alternatief kunnen zijn, maar het mist aan onderhoud, (bvb. overgroeïende struiken, wespennest door afgevallen fruit,...). Ook het belang van **voldoende verlichting** wordt meermaals aangekaart.

De omgeving van buurtpleintjes verdient eveneens aandacht.

Ordehandhaving, controles, maar ook informeren en sensibiliseren (ook, of zelfs vooral naar volwassenen) worden aangehaald als mogelijke delen van de oplossing.

Suggesties (zie ook volledige lijst opmerkingen in bijlage voor suggesties in specifieke straten)

- “Niet méér blauw in de straat, wel snelheidscontroles, en meer verkeersdrempels in de woonkernen, zodanig dat het verkeer verplicht is te vertragen! Graag nog een extra verkeersdrempel in de Twee Leeuwenstraat!”
- *Nog meer fietspaden en voetpaden aanleggen, (Nederokkezeelse steenweg...)*
- Vraag naar meer zone 30 in straten met jonge gezinnen
- Laat politie meerijden met kinderen die met de fiets van en naar school rijden. Zo krijgen ze zicht op de gevaarlijke punten en weten de agenten beter waar ze het meeste ‘meerwaarde’ hebben voor kinderen en jongeren.
- *Verkeersdrempels of wegmarkeringen daar waar er voorrang van rechts is zouden, denk ik, een toegevoegde waarde betekenen.*
- *Wel fijn als kinderen hierin betrokken kunnen worden. Zij wonen in Kortenberg en meestal hun leerkrachten niet. Echt inschatten wat behoeftes zijn in samenwerking met directies van de scholen.*
- *Fietsstraatzones mogen duidelijker aangeduid zijn. Bij het kruispunt stationstraat - steenweg mag een fiets opstelvak komen. Er mogen meer fietspaden/fietsuggestiestroken komen. De karterstraat blijft een ramp voor fietsers met tegemoetkomend verkeer. Levensgevaarlijk!*

Er is tegelijk wel **erkenning voor de complexiteit van dit thema en voor de inspanningen die door de gemeente al geleverd worden**:

“Ik wil sterk benadrukken dat er enorm hard op wordt ingezet. Jullie doen wat jullie kunnen maar dit vergt monsterbudgetten om veilige fietspaden, ... aan te leggen. Ook samenwerking met provincies, ... is aan de orde.

Oversteekplaatsen blijven belangrijk, bv. Hofstraat naar de overkant Hoogveldstraat. Schoolomgevingen zijn in voorbereiding, dit gaat nog komen maar Corona heeft al enkele stappen voorwaarts kunnen zetten. [...] Gemeente doet wel inspanningen om bv. vragen van burens af te toetsen met haalbaarheid van de school bv. in de buurt. Dat is wel goed want in de praktijk komt er veel bij kijken.”

Wat vinden kinderen en jongeren?

Kinderen geven aan dat meestal samen met een volwassene **naar school te gaan** (58%). We zien daar wel een verschil tussen jongens en meisjes: 69% van de meisjes gaat samen met een volwassene naar school, tegenover 44% van de jongens. We zien daarbij dat de helft van de jongens aangeeft ook alleen naar school te komen. Bij meisjes is het verder gelijk verdeeld tussen alleen, samen met siblings of met vriend(inn)en.

Bij de jongeren verschuift het beeld volledig. Zo'n 76% verplaatst zich samen met vriend(inn)en naar school. 41% gaat alleen en 21% gaat samen met siblings. Ook hier zien we wel verschillen tussen jongens en meisjes (merk op – lage aantallen, dus percentages zijn relatief): jongens verplaatsen zich vaker alleen en meisjes hebben vaker gezelschap van siblings of vriend(inn)en.

Voor **verplaatsingen in de vrije tijd** zien we voor de bevroegde groep kinderen dat zowel bij de jongens als de meisjes 2/3 zich samen met een volwassene verplaatst. We zien wel een verschil voor de verplaatsing met siblings of met vriend(inn)en: meisjes verplaatsen zich meer dan jongens samen met hun siblings. Bij jongens wordt vaker samen met vrienden op weg gegaan.

Bij de jongeren zien we dat er opvallend vaak hier wel nog een volwassene bij is (in 41% - merkbaar meer bij meisjes dan bij jongens). Iets maar dan de helft verplaatst zich alleen (56%). 29% verplaatst zich samen met siblings en 85% met vriend(inn)en.

Naar **vervoerswijze** zien we dat kinderen voornamelijk met de fiets (57%, met de auto (47%) of te voet (46%) **naar school gaan**. 28% gaat met de step of skateboard. Jongens gaan merkbaar vaker met de fiets (tot 71%), terwijl meisjes vaker te voet of met de auto aan. We zien ook dat 36% van de meisjes met step of skateboard gaan (tegenover 18% bij de jongens).

Jongeren kiezen vooral voor het openbaar vervoer (91%). De fiets wordt door 35% van de jongeren gebruikt om naar school te gaan. 15% wordt met de auto gebracht. 9% (= 3 jongeren) komen met de brommer en 6% gaat te voet.

In de **vrije tijd verplaatsen** kinderen zich het meest met de fiets (64%), te voet (63%) en met de auto (49%). Step en skateboard wordt door 30% gebruikt. Bij jongeren zien we dat de fiets de kroon spant (88%), gevolgd door het openbaar vervoer (71%). 53% gaat te voet en 47% wordt met de auto gebracht. 9% gaat met step of skateboard en 9% gebruikt een brommer.

De gesprekken

Focusgroep jeugdraad

De jeugd raad vindt dat de laatste bus 's avonds veel te vroeg rijdt. Ook met de extra 'feestbus' in het weekend (of enkel vrijdag?) blijven Everberg en Meerbeek onbereikbaar 's avonds.

Het vervoersmiddel dat jongeren kiezen, hangt af van de omstandigheden. In het algemeen zullen jongeren vaak fietsen, en nemen ze de auto om verder te gaan (bv. Overijse).

Focusgroep kindergemeenteraad

De kinderen zouden zich veiliger voelen als er meer en betere fietspaden kwamen (bvb. Everbergstraat, Kapellestraat, Stationsstraat, Molenstraat, Merodestraat, Dorpsstraat...). De fietssnelweg en fietsstraten vinden ze veilig, want je hebt er als fietser meer plaats.

Focusgroep Strategisch Platform (SP 2 en SP 3)

Rond mobiliteit valt op dat er heel wat gezinnen zijn met een auto en dat in Meerbeek opvallend vaak de auto gebruikt wordt. Ook jongeren zelf geven aan dat er in Meerbeek weinig goede fietsverbindingen zijn om tot in Leuven te geraken, terwijl ze vaak net daar naar school gaan. Dit is een werkpunt voor het bestuur: de mobiliteit voor fietsers en voetgangers verbeteren.

Er wordt aangegeven dat er via Herent wel een fietsstrade is, maar dan moet je alsnog over de drukke Steenweg en het is vanuit Meerbeek wel een omweg. Die route is ook minder bruikbaar voor de scholieren naar Heverlee. Er wordt opgemerkt dat ook verlichting een belangrijk punt is hierbij: niet alle routes zijn goed verlicht. Tot slot wordt ook de mindere kwaliteit van sommige fietspaden aangekaart.

Dat er minder gefietst wordt, merkt de politie ook in de lichtjesacties die ze doen. Daarin zijn er grote verschillen te merken tussen de verschillende deelgemeenten.

Er zijn verder wel meer mensen dan gemiddeld met een busabonnement. Dat ligt waarschijnlijk aan de ligging van Kortenberg. Ook de overvolle bussen zijn een aandachtspunt. Tegelijk heeft 63% binnen de eigen gemeente nog nooit het openbaar vervoer gebruikt. De vraag wordt gesteld hoe dat in andere gemeenten zit.

Er wordt vastgesteld dat er een groter aantal busongevallen is, ook dat ligt waarschijnlijk aan de ligging van de gemeente.

Ook hier komt de relatie tussen ordehandhavers en kinderen en jongeren aan bod (zie ook bij 'Veiligheid'). Opvallend is dat 60% vindt dat de ordehandhavers te weinig vanuit het perspectief van kinderen en jongeren vertrekken, terwijl kinderen en jongeren bij het thema veiligheid wel een positievere score geven. De vraag is dus waarom er zo'n verschil zit met de perceptie van de volwassenen. Zeker als het hier om de gemachtigde opzichters zou gaan, want die hebben net meer feeling met kinderen en jongeren. Het zijn ook vaak ouders die gemachtigd opzichters zijn. Die zijn er trouwens ook bij op het fietsexamen om mee feedback te geven. Dus men is niet heel zeker van waar deze slechte score komt.

Er wordt ook meer algemeen vastgesteld dat ouders dit thema niet altijd zo positief scoren. Verkeersveiligheid is altijd wel een hete aardappel, ook in andere bevestigingen. Dat heeft ook wel te maken met de ligging en met de Steenweg dwars door de gemeente, met de verbindingswegen,... Herent (zelfde politiekezone) is bv. anders gelegen, dus daar speelt dat minder.

Maar als het er op aan komt, willen mensen maar meegaan in veiligheidsverhaal zolang hun eigen vrijheid niet in het gedrang komt. Van zodra er voor hun deur iets verandert, komt er tegenreactie: "*Het probleem is dat we hier met 20.000 mobiliteitsexperts zitten*".

Iedereen vindt dat belangrijk, maar als je inspanningen vraagt, gaan de eigen noden voor op de behoeften van andere kinderen.

Tot slot wordt nog aangegeven dat ze momenteel bezig zijn met het installeren van en experimenteren met een schoolstraat in Meerbeek.

Mobiliteit uitgedaagd

Het autogebruik in Kortenberg ligt hoog. Koning auto heerst. *Hoe kunnen we het autogebruik ontmoedigen en meer inzetten op alternatieve vervoersmodi (autodelen, openbaar vervoer, fietsgebruik...)?*

Er wordt redelijk wat verkeershinder ervaren in Kortenberg. 39% geeft aan vaak last te hebben van verkeerslawaaai, 45% van te snel rijden, 47% van sluipverkeer... Veel heeft dus te maken met de attitude van automobilisten. *Hoe kunnen we inzetten op sensibilisering en repressie, zodat zaken als te snel rijden, sluipverkeer... geen issue meer zijn?*

Schoolomgevingen en woonomgevingen worden door een groot deel als onveilig ervaren. Maar ook de verbindingen tussen deelgemeenten zijn volgens velen niet veilig. Over het algemeen wordt het zelfs als onveilig gezien voor k&j om te fietsen en wandelen in de gemeente. *Hoe kunnen we onderzoeken wat het (gepercipieerde) onveiligheidsgevoel veroorzaakt? Welke strategieën kunnen we hanteren om de verkeersveiligheid in de buurt van scholen en woonwijken te vergroten?*

Wat infrastructuur betreft, wordt er heel wat gesproken over onveilige kruispunten, ontbrekende fietspaden, overgroeide trage wegen... *Hoe kunnen we verbeteringen aan de bestaande verkeersinfrastructuur aanbrengen om de veiligheid te verhogen, zodat kinderen en jongeren zich vlot zelfstandig kunnen verplaatsen?*

Wat het openbaar vervoer betreft, wordt er veel gesproken over overvolle buslijnen en lijnen die afgeschaft worden. *Hoe kunnen we het openbaar vervoer in de gemeente beter afstemmen op de noden van de inwoners/k&j?*

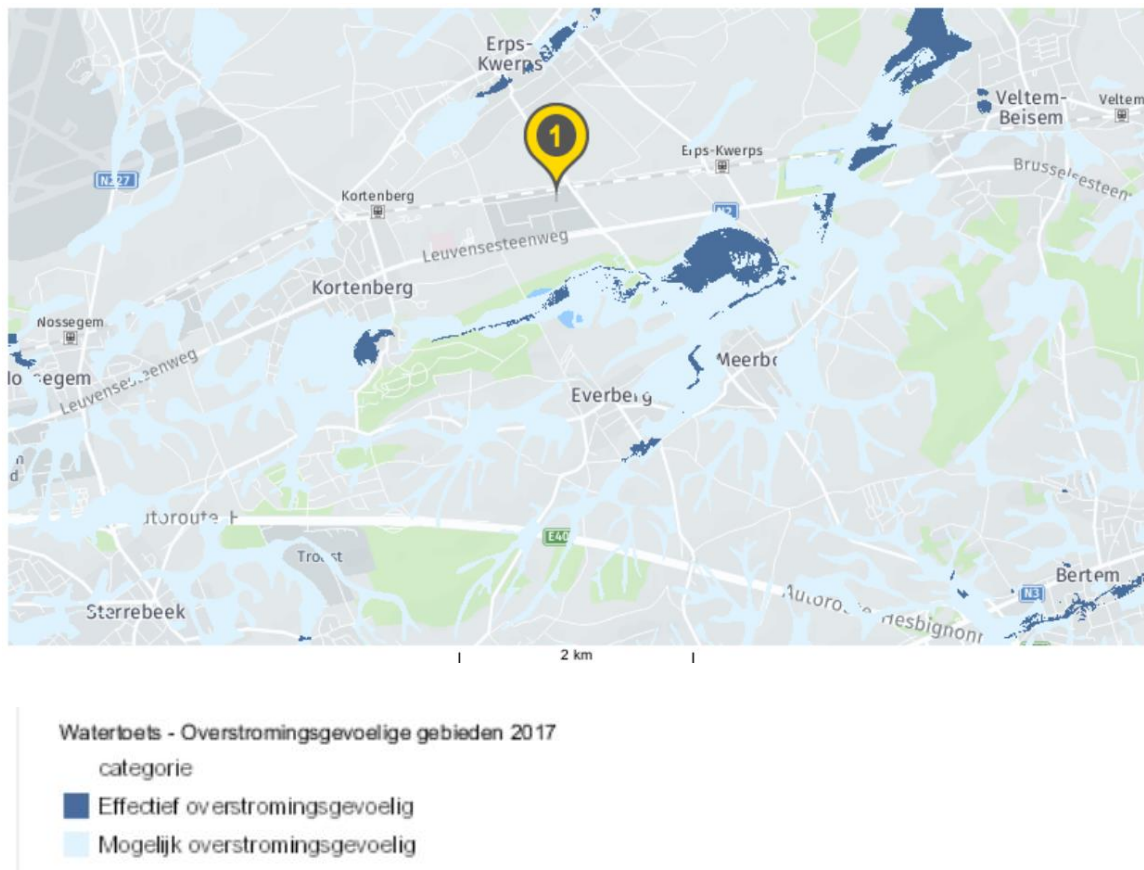
Milieu en duurzaamheid

Bestaand datamateriaal

Waterkwaliteit

In 2018 was 92% van de Kortenbergse bevolking aangesloten op de **riolering** (tegenover de Vlaamse mediaan van 82%).

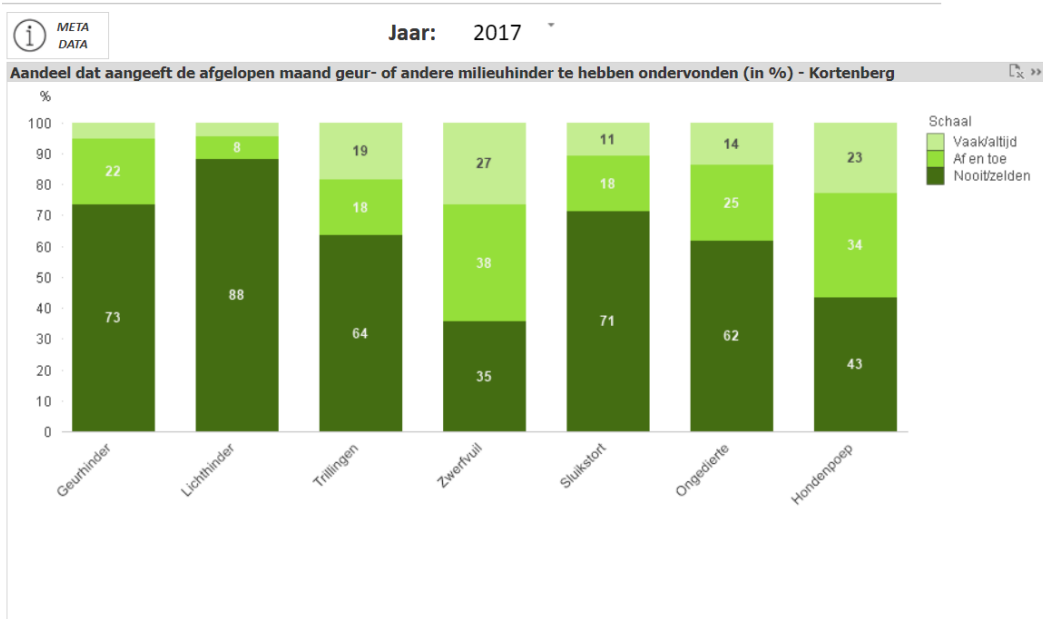
Er zijn in de gemeente wel wat **overstromingsgevoelige gebieden**⁵¹

Milieuhinder

In 2017 werd volgens de gemeentemonitor relatief **weinig milieuhinder ervaren**. 27% gaf aan vaak zwerfvuil te vinden en 23% geeft aan vaak last te hebben van **hondenpoep**.

⁵¹ Geopunt.be

Energieverbruik en afvalproductie

Er werd in 2017 per inwoner **78kg restafval** geproduceerd (tov 146kg per inwoner in Vlaanderen). 84% is tevreden over de **huisvuilophaling**

Er werd 28.378 ton **CO² verbruikt** in 2018 door de Kortenbergse huishoudens, wat neerkomt op een CO²-emissie van 3,46 ton per huishouden⁵². Dit ligt iets hoger dan het Vlaamse gemiddelde. Als we de **CO²-emissie** verder uitsplitsen⁵³, zien we dat vooral ook het particulier en commercieel vervoer voor een grote uitstoot zorgen.

CO ₂ -emissie 2018 - Kortenberg			
	Kortenberg	Vlaams Gewest	Vlaams-Brabant
door huishoudens (t.o.v. huishoudens) [ton]	3,46	3,20	3,69
totaal [ton]	107.298	34.435.388	5.873.089
huishoudens [ton]	28.378	8.923.283	1.731.633
particulier en commercieel vervoer [ton]	60.459	13.344.243	2.706.877
openbaar vervoer [ton]	1.011	180.582	42.352
landbouw [ton]	344	1.592.894	81.436
openbare verlichting [ton]	279	74.526	13.939

Als we naar het **elektriciteitsverbruik** kijken, dan zien we dat er in 2018 zo'n 150.000 MWh verbruikt werd – omgezet is dat zo'n 18,23 KWh per huishouden – ook dit ligt iets hoger dan het Vlaamse gemiddelde van 17,38⁵⁴.

Hernieuwbare energie

⁵² Provincie in cijfers

⁵³ Provincie in cijfers

⁵⁴ Provincie in cijfers, 2018

8% van het energieverbruik is afkomstig van **lokale hernieuwbare elektriciteitsbronnen**. Er is een benuttingsgraad van 4% voor de daken voor zonnepanelen.

Daarnaast zien we dat warmtepompen en zonneboilers gebruikt worden als alternatieve warmtebronnen⁵⁵

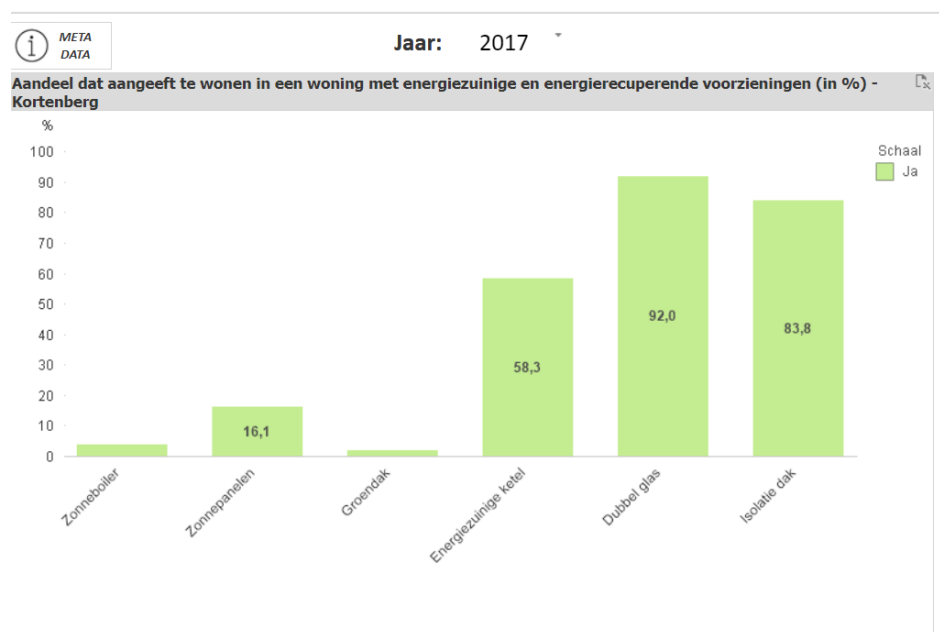
	Kortenberg	Vlaams-Brabant	Vlaams Gewest
lokale productie hernieuwbare elektriciteit (t.o.v. elektriciteitsverbruik) [%]	8,1	9,8	17,2
PV benuttingsgraad daken [%]	4,0	3,8	4,4
warmtepompen - geproduceerde warmte [MWh]	674,04	49.772,86	281.745,21
zonneboilers - geproduceerde warmte [MWh]	358,97	19.286,19	145.521,00

Bron: Vlaams Energie- en Klimaatgentschap (VEKA) en Departement Omgeving | provincies.incijfers.be

Vlaams Energie- en Klimaatgentschap (VEKA) | provincies.incijfers.be

Departement Omgeving | provincies.incijfers.be

Daarnaast zien we dat (in 2017) inwoners aangeven gebruik te maken van een **energiezuinige ketel** (58%) dubbele **beglazing** (92%) en **dakisolatie** (84%). 16% maakt gebruik van **zonnepanelen** volgens de gemeentemonitor.

Groen in de buurt

In de gemeentemonitor⁵⁶ wordt onderscheid gemaakt tussen 6 **soorten groen**. Hierbij wordt enerzijds gekeken naar de oppervlakte van het groen en naar het percentage bevolking dat op wandelafstand van het groen woont.

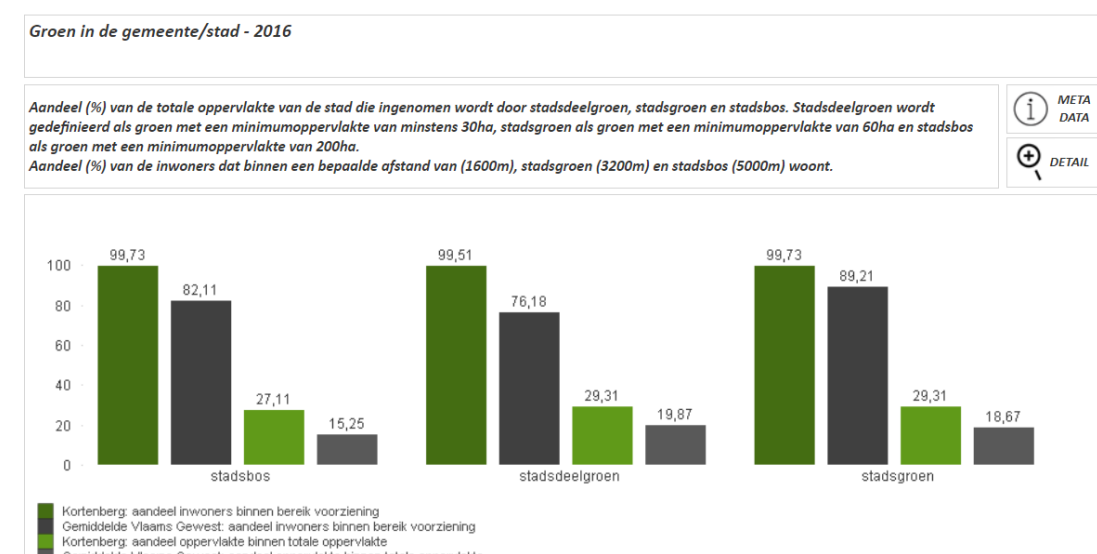
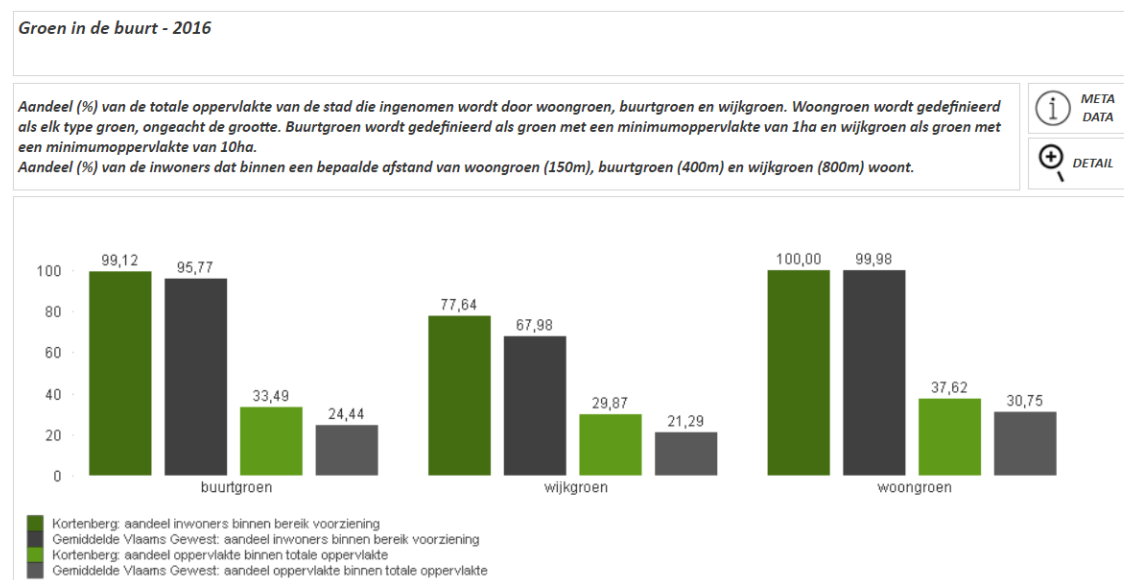
- 'woongroen': elk groen, ongeacht de grootte – bereik: 150m
- 'buurtgroen': minimum 1ha – bereik: 400m
- 'wijkgroen': minimum 10ha – bereik: 800m
- 'stadsdeelgroen': minimum 30ha – bereik: 1600m
- 'stadsgroen': minimum 60ha – bereik: 3200m
- 'stadsbos': minimum 100ha – bereik: 5000m

⁵⁵ Provincie in cijfers, 2018

⁵⁶ Gemeentemonitor – cijfers 2016

In Kortenberg zien we dat er in 2016 38% **woongroen** is binnen het bereik van alle inwoners. Er is verder zo'n 33,5% **buurtgroen** – binnen het bereik van 99% van de inwoners. Er is 30% **wijkgroen** – bereikbaar voor 78% van de bevolking. Er is 27% **stadsbos** – bereikbaar voor net geen 100%. Er is eveneens 29% **stadsgroen en stadsdeelgroen** en zowat de hele bevolking woont binnen het **bereik van stads(deel)groen**.

Kwalitatieve beleidsindicatoren

1. Het milieubeleidsplan van de gemeente heeft aandacht voor kinderen en jongeren.	Niet specifiek	Bvb. herbruikbare luiers en korting Diftar. Er is de geboortebroomactie Spelboxen en educatie voor lagere scholen
De kwaliteit van water en lucht in de gemeente wordt regelmatig gecontroleerd.	Neen	Water door VMM. Zit bij de hogere overheden. Wel meegedaan met Curieuzeneuzen: onderzoeksproject 2018. Gebeurt enkel obv klachten Milieu/omgevingshandhaving

Er wordt op vaste tijdstippen gecontroleerd welke gevolgen mogelijke milieugevaren (zoals de kwaliteit van water en lucht) hebben voor kinderen en jongeren

Neen

Waterkwaliteit wordt op verschillende punten gemeten door de Vlaamse Milieu Maatschappij => extra locaties zijn mogelijk via Interleuven.

De vragenlijsten

Respondenten - volwassenen

110 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord, 111 hebben het thema overgeslagen. De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. In de eerste kolom staat het aantal respondenten per stelling. Op het einde van de kolom staan de totalen voor enerzijds helemaal niet en eerder niet akkoord en anderzijds eerder akkoord en helemaal akkoord.

Respondenten - kinderen

101 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Respondenten - jongeren

34 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Tabellen

Antwoorden volwassenen	Aantal	Helemaal niet akkoord	Eerder niet akkoord	Eerder akkoord	Helemaal akkoord	Totaal niet akkoord	Totaal akkoord
De gemeente moedigt burgers aan om milieubewust en duurzaam te leven.	104	2,88%	24,04%	61,54%	11,54%	26,92%	73,08%
Afval en vervuild water worden vermeden in de gemeente (bv. door voldoende vuilbakken te plaatsen).	102	11,76%	29,41%	50,98%	7,84%	41,17%	58,82%
Er gebeuren inspanningen om de gemeente schoon en duurzaam te maken.	104	4,81%	19,23%	62,50%	13,46%	24,04%	75,96%

Antwoorden kinderen en jongeren	Kinderen				Jongeren			
	Aantal	Ja	Neen	Ik weet niet	Aantal	Ja	Neen	Ik weet niet
Op school leren we hoe we het milieu moeten beschermen	101	92,08%	7,92%		34	28 82,35%	6 17,65%	
Ik heb het gevoel dat er in de gemeente moeite wordt gedaan om het milieu te beschermen.	101	46,53%	7,92%	45,54%	34	14 41,18%	4 11,76%	16 47,06%

Antwoorden kinderen	Aantal	Niet/Geen	Niet echt/ hier en daar	Een beetje	Altijd/Veel	Totaal zelden	Totaal vaak
Hoeveel afval slingert er rond in Kortenberg?	101	2,97%	36,63%	50,50%	9,90%	39,60%	60,40%
Hoe proper zijn de rivieren, beken of kanalen in Kortenberg?*	101	1,98%	21,78%	73,27%	2,97%	23,76%	76,24%
Hoe proper is de lucht in Kortenberg?	99	1,01%	13,13%	51,52%	34,34%	14,14%	85,86%

Antwoorden jongeren		Aantal	Niet/Geen	Niet echt/hier en daar	Een beetje	Heel/veel	Totaal zelden	Totaal vaak
Hoeveel afval slingert er rond in Kortenberg?	Totaal	34	2	15	17	0	17	17
			5,88%	44,12%	50,00%	0,00%	50,00%	50,00%
Hoe proper zijn de rivieren, beken of kanalen in Kortenberg?	Totaal	32	4	11	15	2	15	17
			12,50%	34,38%	46,88%	6,25%	46,88%	53,13%
Hoe proper is de lucht in Kortenberg?	Totaal	33	2	2	24	5	4	29
			6,06%	6,06%	72,73%	15,15%	12,12%	87,88%

Wat zeggen de volwassenen?

Ongeveer drie kwart van de respondenten geeft aan dat **de gemeente burgers aanmoedigt** om milieubewust en duurzaam te leven en dat er inspanningen gebeuren om de gemeente schoon en duurzaam te maken.

Rond het **vermijden van afval en vervuild water** zijn de meningen verdeeld: 41% vindt dat dit niet voldoende gebeurt.

We merken hier heel wat **'burgerinitiatief'** dat aangehaald en gewaardeerd wordt. Er is sprake van een oude man die vuilnis oprapt, er is vraag naar **meer bladerbakken** (specifiek in den Tomme) en heel wat mensen vragen naar **meer vuilbakken**, omdat ze nu zelf afval opruimen en in de eigen zak gooien. Er wordt ook voorgesteld om jeugdverenigingen hier mee in te betrekken.

Als mogelijke locaties voor die extra vuilbakken wordt verwezen naar de pastorijtuin in Meerbeek en naar de bushaltes. Er wordt ook verwezen naar specifieke **buisvuilbakken voor hondenoepzakjes**.

De bladerbakken worden positief onthaald en er is vraag naar een gelijkaardig initiatief voor licht snoeiafval.

Er wordt ook aangegeven dat de focus niet enkel op huishoudens mag liggen. Er is nood aan meer initiatieven met betrekking tot **de industrie en dienstensector**, zowel naar vervuiling als naar recyclage. Ook een **screening van de overheidsopdrachten en het aankoopbeleid op duurzaamheid** wordt gesuggereerd als aanvulling op maatregelen gericht naar huishoudens.

Er wordt aangehaald dat er een **breder kijk** nodig is op dit thema: het gaat even goed over eetgewoontes aanpassen, vervoersalternatieven uitbouwen,... Vanuit zo'n brede kijk legt één van de respondenten ook de **link tussen zwerfvuil en armoede**:

"Er is nog heel wat zwerfvuil maar dit is omwille van armoede. Duur afvalsysteem maar het laat mensen ook meer nadenken hoop ik. Ook bewust veel minder afvalbakken maar dat maakt dat mensen het misschien ook wel dumpen. Heb hier niet echt zicht op."

Diezelfde brede kijk zien we bij een andere respondent, die de link **maakt naar vrije tijd en mobiliteit**.

Mijn idee: geef de kinderen en jongeren zoveel mogelijk de kans om te sporten in eigen deelgemeente. Het milieu zal er beter van worden, veel mensen brengen hun kinderen nu met de wagen omdat Colomba niet veilig te bereiken valt.

Verder wordt verwezen naar de nood aan **meer communicatie over wat er met het afval gebeurt**. Hoe wordt gerecycleerd afval verwerkt? Wat levert de inspanning van mensen precies op,... Er wordt gesuggereerd om hier meer een 'verhaal' rond uit te werken. Er wordt als voorbeeld gegeven: "*Kortenberg wil de schoonste gemeenste worden en zet daarom in op acties als...*", ook het gebruik van fotomateriaal 'voor en na', een anoniem meldpunt voor sluikestort,... worden voorgesteld, maar expliciet met de aanbeveling om steeds over de resultaten en uitkomsten te blijven communiceren.

Wat vinden kinderen en jongeren?

Zo'n 92% van de kinderen en 82% van de jongeren geeft aan dat ze **op school leren hoe het milieu** te beschermen. Tegelijk geeft 8% van de kinderen en 12% van de jongeren aan dat ze niet het gevoel hebben dat **de gemeente moeite doet** om het milieu te beschermen. 46% van de kinderen geeft aan dat ze daar eigenlijk geen zicht op hebben, net als 47% van de jongeren.

Volgens 60% van de kinderen slingert er een beetje tot veel **afval rond in de gemeente**. 24% van de kinderen vindt de **waterwegen** niet proper en 14% vindt dat de **lucht niet proper** genoeg is.

Bij de jongeren geeft de helft aan dat er afval rondslingert. 47% vindt dat de waterwegen niet proper genoeg zijn. 12% stelt zich vragen bij de luchtkwaliteit.

Bij de vraag rond spijbelen (zie onderwijs) gaf ook iemand aan deelgenomen te hebben aan één van de **klimatebetogingen**.

De gesprekken

Focusgroep jeugdraad

Volgens de jeugdraad is er een tekort aan vuilnisbakken. De leden irriteren zich aan (de beetjes) afval in de straten, aan bushaltes, trage wegen... Soms zien ze mensen vuilzakken langs vuilbakken achterlaten. Ze vragen zich af of de afvalverwerking voor sommigen te duur is. Ze vinden in elk geval dat er moet gekeken worden naar de redenen om te sluijstorten.

Er is volgens hen nood aan bewustmaking rond duurzaamheid. Er zou meer aandacht mogen zijn voor acties als Mooimakers. Ook de jeugdraad wil zelf meedoen om het goede voorbeeld te geven. De leden willen ook meer aandacht op de vuilbakken vestigen door ze bvb. te verfraaien.

De jeugdraad is zich ervan bewust dat de duurzame optie vaak ook de dure optie is (bvb. herbruikbare bekert). De gemeente kan hen hierin echter ondersteunen om er meer aandacht voor te hebben. De jeugdraad wil hierover graag met de milieudienst brainstormen.

De jeugdraad vindt dat er voldoende groene ruimtes zijn in de gemeente.

Focusgroep kindergemeenteraad

De kinderen ervaren de natuur als een leuke speelplek (bvb. klimbomen), maar de natuur is ook goed om uitstoot tegen te gaan. Alleen vinden ze het minder leuk dat er bomen gekapt worden en dat tractors in het bos sporen en putten achterlaten. Daardoor is het achteraf niet meer leuk om er te wandelen of mountainbiken.

De kinderen vinden dat er genoeg groen is in Kortenberg. Alleen het sluijstorten steekt hen tegen. Er zouden meer en grotere vuilbakken moeten komen of ze zouden vaker leeggemaakt moeten worden. Ook de straten moeten proper zijn. Vaak vind je honden- of paardendrollen op straat.

Focusgroep Strategisch Platform (SP 2 en SP 3)

Er wordt aangegeven dat deze gegevens belangrijk zijn om toe te lichten op een teamvergadering.

Een eerste element dat opvalt is dat bij de milieuhinder vooral zwerfvuil en hondenpoep aangeduid werden en minder geluidshinder, wat met de nabijheid van de luchthaven wel een logische zou geweest zijn.

(Groen: zie bij Wonen en publieke ruimte)

Rond de aanwezigheid van afval, geven kinderen en jongeren en sterk verschillend antwoord. Maar op zich strookt de aandacht hiervoor wel met de prioriteiten die de kindergemeenteraad naar voor schuift. Kinderen zijn hier duidelijk mee bezig.

Er worden vragen gesteld bij de inschatting die kinderen en jongeren maken van de water- en luchtkwaliteit. De vraag wordt gesteld hoe ze dit beoordelen? Leggen ze de link bvb. met het feit dat ze er niet in mogen zwemmen?

Wat tot slot opvalt is dat een groot deel van de kinderen en jongeren niet goed weet wat de gemeente precies doet om het milieu te beschermen. Het lijkt de focusgroep dan ook essentieel om in te zetten op meer communicatie hierrond. Ook over wat er met het afval gebeurt, waarom sorteren belangrijk is (bvb. dat deksels in de glascontainer er eerst nog uitgehaald moeten worden voor ze glas kunnen recycleren).

Milieu uitgedaagd

Er heerst veel ergernis aangaande zwerfvuil en hondenpoep. *Hoe kunnen we ervoor zorgen dat minder mensen hun afval (of dat van hun huisdier) achterlaten op straat of in de publieke ruimte?*

Het CO²-verbruik in de gemeente ligt hoger dan in Vlaanderen. Een belangrijke bron is het particuliere en commerciële vervoer. Zie uitdagingen bij 'Mobiliteit en verkeer'.

Er is in Kortenberg een beperktere inzet op hernieuwbare energie en een kleinere diversiteit aan hernieuwbare bronnen die worden ingezet. *Hoe kunnen we de omschakeling naar hernieuwbare energie in Kortenberg vergroten/versnellen?*

Een groot deel van de k&j weet niet wat de gemeente doet om het milieu te beschermen. *Hoe kunnen we de bekendheid van gemeentelijke acties op vlak van milieubescherming vergroten?*

Kortenberg hanteert een prijzig afvalstelsel dat kwetsbare inwoners benadeelt. Zij moeten daardoor op zoek gaan naar alternatieven. *Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de afvalverwerking in Kortenberg voor iedereen betaalbaar blijft?*

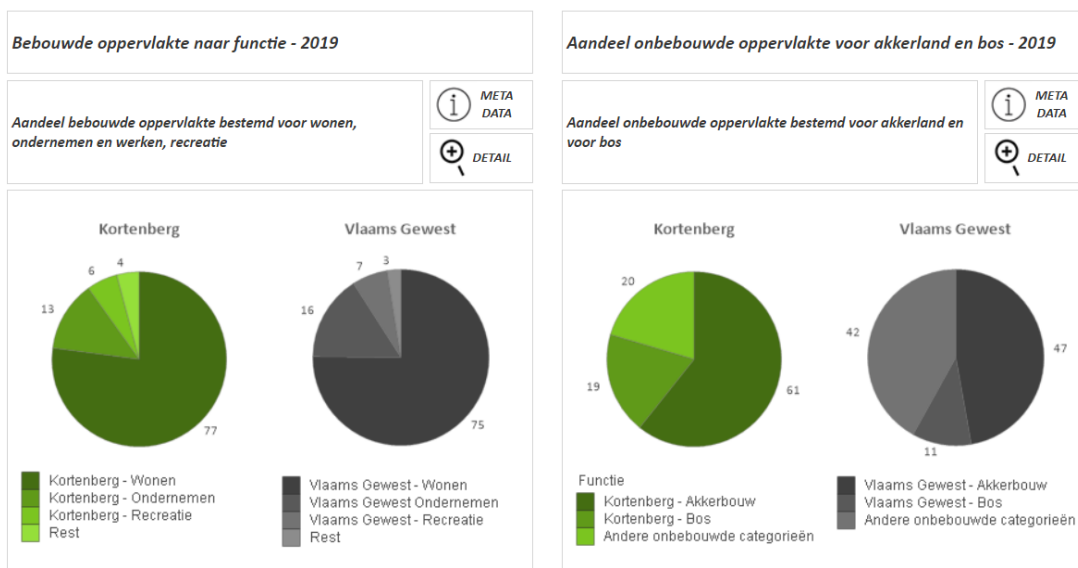
Publieke ruimte

Bestaand datamateriaal

Heel wat gegevens, rond beschikbaar groen, publieke ruimte die voor mobiliteit gebruikt wordt,... werd hierboven al aangehaald.

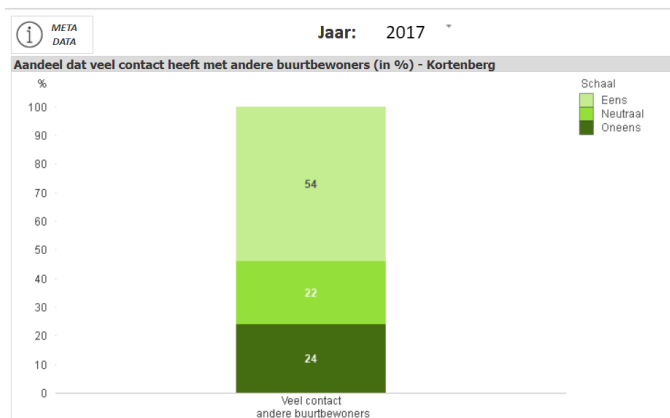
We zoomen hier nog even in op de verdeling van de **bebouwde oppervlakte** naar functies. Er was in 2019 zo'n 23% bebouwde oppervlakte in Kortenberg (het Vlaams gemiddelde is 21%)⁵⁷

Binnen de bebouwde oppervlakte zien we dat 77% gebruikt wordt voor **wonen**, 13% staat in het teken van **ondernemen** en 6% wordt gebruikt voor **recreatie**. Dit ligt in dezelfde grootte-orde als de Vlaamse cijfers. Binnen de onbebouwde oppervlakte wordt 61% gebruikt voor **akkerbouw** en 19% voor **bos**. In Vlaanderen gaat 47% naar akkerbouw en slechts 11% naar bos.

Samenleven in de publieke ruimte

Volgens de gemeentemonitor vond in 2017 54% dat er **voldoende contact met de burens** was. 24% gaf aan dat dit helemaal niet zo was.

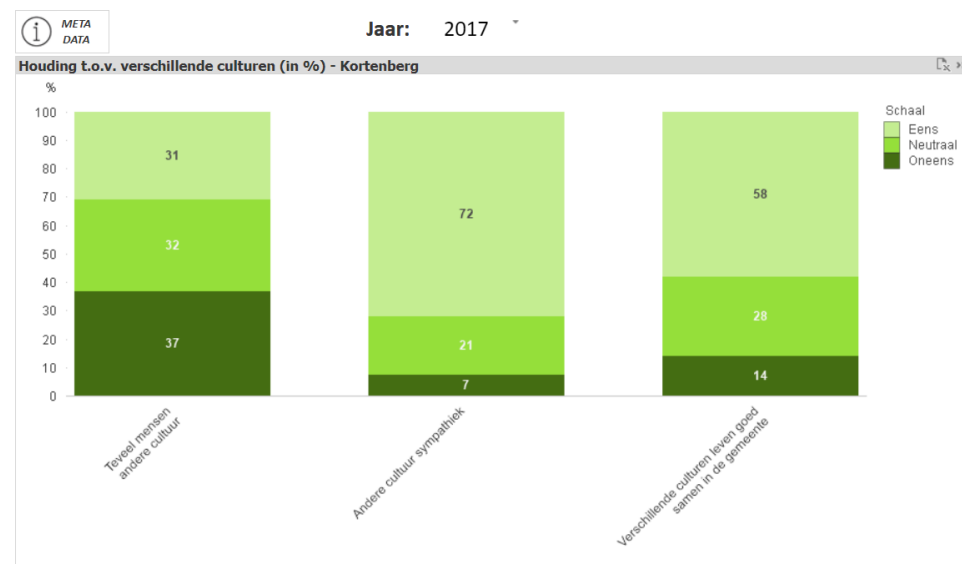
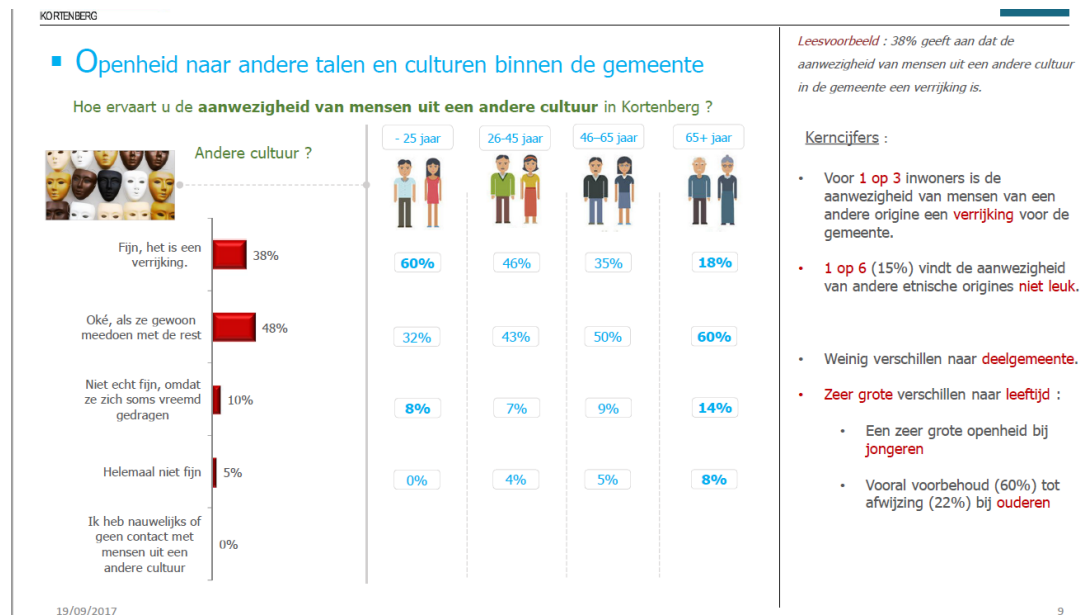

In de Grote Kortenberg Enquête werd gepolst naar de **openheid naar andere**

⁵⁷ Gemeentemonitor, 2019

culturen. Bijna de helft vindt het 'oke, als ze gewoon meedoen met de rest', wat toch een mate van normering lijkt in te houden. Opvallend is wel dat er een groot verschil is in de mate van openheid tussen leeftijdscategorieën. 60% van de jongeren vindt diversiteit een verrijking. Bij oudere leeftijdsgroepen zien we meer voorbehoud (tot zelfs afwijzing van diversiteit door 22%).

Dit beeld lijkt positiever dan het beeld dat in 2017 uit de gemeentemonitor kwam. Daarbij was 31% het eens met de stelling dat er teveel mensen met een andere cultuur waren – slechts 37% was het expliciet oneens met die stelling. 72% gaf wel aan andere culturen sympathiek te vinden. 14% vindt dat er niet goed samen-geleefd wordt tussen verschillende culturen.

Kwalitatieve beleidsindicatoren

1. Er is regelmatig een beoordeling en opvolging hoe veilig en bespeelbaar de woonomgeving van kinderen en jongeren is.	Ja	samenwerking met woonwijzer IGO ook voor kwaliteitsonderzoek van de woning
De plaatsen om te spelen in de gemeente zijn ook ontworpen voor kinderen en jongeren met een fysieke beperking.	Nog niet	Is aandachtspunt bij de ontwikkeling van nieuwe projecten: speeltuin Weesbeekdal, speelbos. Er zitten echter 5 speeltuinprojecten in de pipeline die hier wél rekening zullen mee houden. Deze projecten worden in 2020 en 2021 gerealiseerd. In de MJP 2020-2025 staat ook uitdrukkelijk opgenomen 'Vernieuwing EN INCLUSIEF maken van huidige spelterreinen'

De vragenlijsten

Respondenten - volwassenen

107 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord, 114 hebben het thema overgeslagen. De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. In de eerste kolom staat het aantal respondenten per stelling. Op het einde van de kolom staan de totalen voor enerzijds helemaal niet en eerder niet akkoord en anderzijds eerder akkoord en helemaal akkoord.

Respondenten - kinderen

De vragen rond publieke ruimte werden geïntegreerd binnen andere thema's. Zie dus die gerichte vragen en thema's voor de algemene aantallen.

Respondenten – jongeren

De vragen rond publieke ruimte werden geïntegreerd binnen andere thema's. Zie dus die gerichte vragen en thema's voor de algemene aantallen.

Tabellen

Antwoorden volwassenen		Aantal	Helemaal niet akkoord	Eerder niet akkoord	Eerder akkoord	Helemaal akkoord	Totaal niet akkoord	Totaal akkoord
De gemeente luistert naar kinderen en jongeren als ze de publieke ruimte plant, ontwerpt en verbetert.	Tot	85	17,65%	47,06%	30,59%	4,71%	64,71%	35,30%
	Prof	26	7,69%	42,31%	42,31%	7,69%	50,00%	50,00%
	Niet-prof	59	22,03%	49,15%	25,42%	3,39%	71,19%	28,81%
De gemeente houdt rekening met de behoeften van kinderen en jongeren met een beperking als ze de publieke ruimte plant, ontwerpt en verbetert.		80	15,00%	46,25%	37,50%	1,25%	61,25%	38,75%
De gemeente zorgt ervoor dat mensen van verschillende leeftijden de publieke ruimte samen kunnen gebruiken.		87	8,05%	29,89%	55,17%	6,90%	37,94%	62,07%
De gemeente is een aangename plek voor kinderen en jongeren om te spelen of elkaar te ontmoeten.		97	4,12%	29,90%	52,58%	13,40%	34,02%	65,98%
Er zijn voldoende openbare toiletten die kinderen en jongeren veilig en gemakkelijk kunnen gebruiken.		98	45,92%	42,86%	10,20%	1,02%	88,78%	11,22%

Wat zeggen de volwassenen?

Dit thema wordt verdeeld tot negatief beantwoord.

- 89% geeft aan dat er te weinig openbare toiletten zijn – 46% duidde 'helemaal niet' aan bij de stelling.
- 61% van de respondenten vindt dat de gemeente te weinig rekening houdt met de behoeften van kinderen en jongeren met een beperking (15% antwoordde 'helemaal niet').
- De vraag rond participatie bij planningsprocessen wordt door 65% negatief beoordeeld, maar er is een merkbaar verschil tussen de professioneel en de niet-professioneel betrokkenen. De professioneel betrokkenen zijn 50-50 verdeeld over de stelling. Bij de niet-professioneel betrokkenen geeft 71% aan niet akkoord te gaan met de stelling – met 22% die helemaal niet akkoord gaat.

De stelling rond ruimtes voor verschillende leeftijden werd door 62% positief beantwoord. De stelling dat de gemeente een aangename plek is voor kinderen en jongeren werd door 66% positief beantwoord.

Ook in de open antwoorden zien we verdeelde meningen, vooral over de **invulling en het ontwerp van bepaalde ruimtes**, maar over het algemeen wordt aangegeven dat:

- Er te weinig open ruimte en te weinig speelruimte is voor kinderen en jongeren
- Weinig tot geen openbare toiletten (behalve in gebouwen met publieke dienstverlening)
- Er vaak nood is aan vernieuwing, aanpassing en onderhoud

Er wordt aangegeven dat er zeker kansen en troeven zijn, maar dat die voorlopig nog **onderbenut** zijn.

“Er is in heel groot Kortenberg te weinig buitenruimte voor spel en ontmoeting. En wat er is, is te klein, in slechte staat...”

Er wordt verder aandacht gevraagd, zowel voor **faciliteiten voor ouders met jonge kinderen** (denk aan plaatsen om luiers te verschonen), maar even goed voor **tieners en jongeren** om elkaar te kunnen ontmoeten en te spelen. Bij die laatste merken we dat er daardoor ook wrevel ontstaat tussen verschillende leeftijdsgroepen. Ook hier wordt aandacht gevraagd voor mensen met een beperking.

“In onze (deel)gemeente is er enkel een buitenruimte voor kleine kinderen en een jeugdhuis waar enkel 18+ zit. Er is geen ruimte voor de leeftijd tussen 8 en 17 jaar zoals bv een speeltuin met toestellen voor grotere kinderen, pleintje voor basket of voetbal of skatepark. Tijdens de grote vakantie heeft er enkele weken iets in de gemeente gestaan. Dit was een succes bij de jeugd dat bij het huidige uit de boot valt.”

Er wordt gevraagd naar **buitenruimte die betekenisvol is voor verschillende groepen** en waar die verschillende groepen dus ook tegelijkertijd aanwezig kunnen zijn:

“Een speeltuin met aanpalend terras, zodat ouders hun kroost bij een drankje in het oog kunnen houden zou een grote meerwaarde in de gemeente zijn”.

Wat vinden kinderen en jongeren?

Zie andere thema's.

De gesprekken

Focusgroep Strategisch Platform (SP 2 en SP 3)

Er wordt sterk ingegaan op hoe er samengeleefd wordt in de publieke ruimte. Een deel van de bevolking is neutraal rond contact met burens. De vraag wordt gesteld of dit betekent dat er geen nood is, dat ze geen mening hebben,...?

Daarnaast valt het op dat 40% vindt dat verschillende leeftijden te weinig samen de publieke ruimte kunnen gebruiken en 35% vindt de gemeente geen aangename speelplek voor kinderen en jongeren. Dat zijn toch redelijk hoge percentages en dus iets om rond aan de slag te gaan.

De openheid naar andere culturen blijkt hier een ambigu verhaal: de cijfers geven aan dat mensen het ok vinden “zolang ze maar gewoon mee doen en zich aanpassen”. De focusgroep vindt het een uitdaging om burgers hier anders naar te laten kijken, om ze de diversiteit meer als een verrijking te laten beschouwen.

Verder wordt vastgesteld dat rond de participatie van kinderen en jongeren in het ontwerp van de publieke ruimte de meningen sterk verschillen. Heeft dit te maken door een probleem in de informatiedoorstroming of omdat mensen niet weten hoe dat te doen? Of wordt er gewerkt via leerkrachten, waardoor ouders er minder weet van hebben? Waar ligt dat aan?

Wat betreft faciliteiten wordt enerzijds aangehaald dat er weinig open ruimte en speelruimte zou zijn (zie ook bij vrije tijd en wonen), terwijl er wel wat zijn. De vraag is dus of de bestaande ruimtes te weinig bekend zijn of dat ze eerder niet voldoen aan de noden.

Anderzijds wordt ook verwezen naar het tekort aan openbare toiletten en naar faciliteiten voor ouders met jonge kinderen (mét aandacht voor papa's en dochters). Er wordt aangegeven dat er momenteel werk wordt gemaakt van extra openbare toiletten.

Tot slot wordt ook hier gereflecteerd over de toegankelijkheid voor kinderen en jongeren met een beperking. Het is nodig om meer zicht op deze groep (en de grootte) te krijgen om een goeie strategie te kunnen bepalen. Hier wordt de reflectie gemaakt dat deze groep mee betrokken moet worden bij het ontwerp van publieke ruimtes.

Publieke ruimte uitgedaagd

Er mag meer naar k&j geluisterd worden bij de inrichting van de publieke ruimte. *Hoe kunnen we de inspraak van k&j bij ruimtelijke projecten garanderen, zodat zij ook gehoord worden?*

Er is een gebrek aan faciliteiten voor ouders met jonge kinderen (bvb. luiers verschonen). *Hoe kunnen we ervoor zorgen dat in de gemeente voldaan wordt aan de infrastructurele noden van ouders met jonge kinderen?*

Verder: zie andere thema's.

Participatie en actorschap van kinderen en jongeren

Bestaand datamateriaal

Adviesraden en instrumenten tot inspraak

Er zijn 17 **adviesraden & overlegstructuren** werkzaam in Kortenberg:

Jeugdraad

Kindergemeenteraad

Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK)

Bibraad

Cultuurraad

Erfgoedcommissie (GECK!)

Sportraad

Centrumraad

Landbouwrraad

Welzijnsraad

Milieu Adviesraad (MAR)

Gemeentelijke Adviesraad voor Mobiliteit en Verkeersveiligheid (GAMV)

Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening (GECORO)

Raad voor Lokale Economie (RLE)

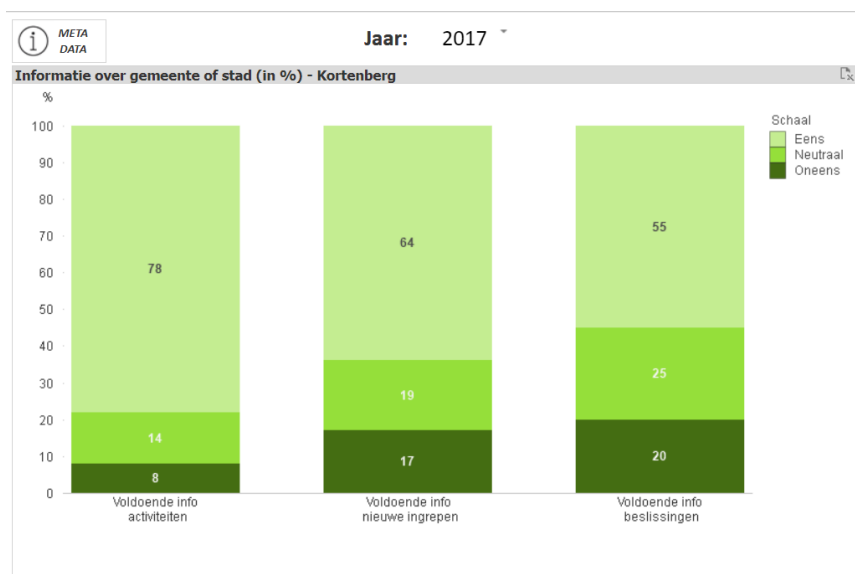
Seniorenadviesraad

Wereldraad Kortenberg

Subsidiereglementen adviesraden

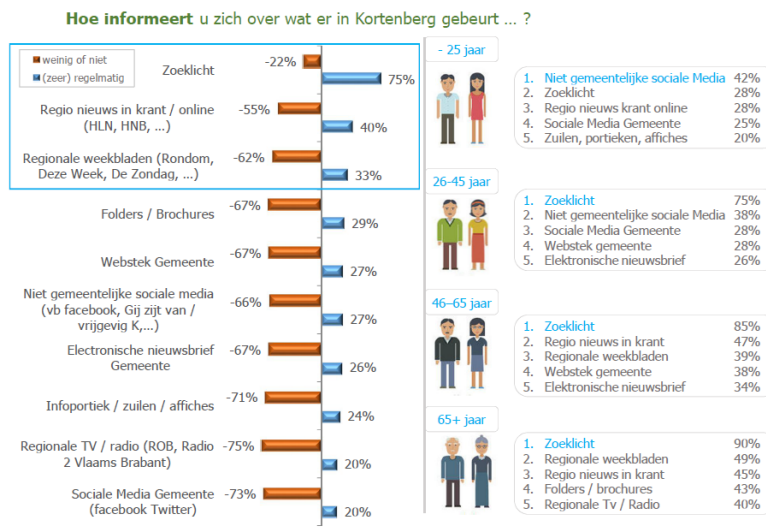
Geïnformeerd voelen

We zien dat 78% zich **goed geïnformeerd voelt** over de activiteiten in de gemeente. 64% heeft het gevoel voldoende informatie te krijgen over nieuwe ingrepen. 55% geeft aan voldoende informatie te krijgen over beslissingen die genomen worden.

Ook in de grote Kortenbergquête werd gepeild naar (gemeentelijke) **informatiekanalen**. **Zoeklicht** bleek de meest gebruikte informatiebron met betrekking tot wat in Kortenberg gebeurt – behalve bij de -25j waar de **niet-gemeentelijke social media** het hoogste scoorde.

■ Gebruik informatie kanalen

Leesvoorbeeld : 75% leest Zoeklicht regelmatig tot altijd, 22% leest Zoeklicht zelden of nooit.

Kerncijfers :

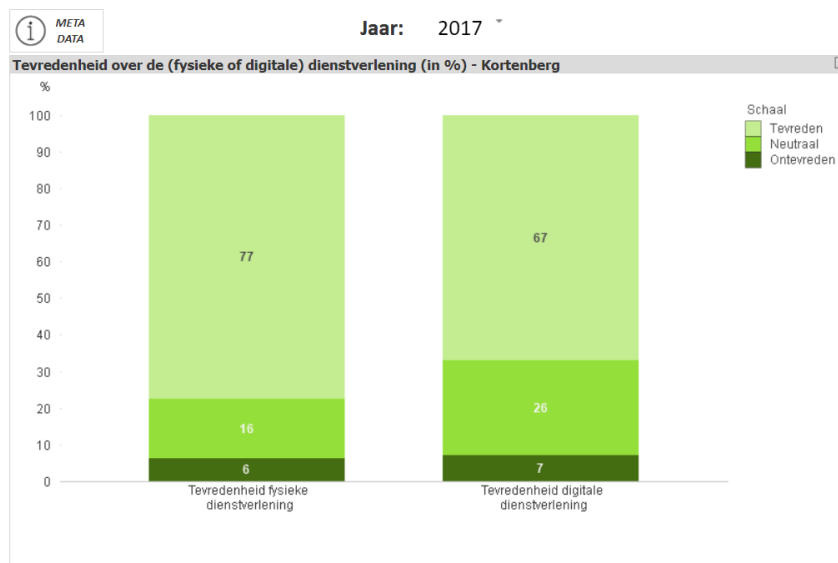
- Zoeklicht is met voorsprong meest gebruikte informatie kanaal.
- Regionale berichtgeving in **kranten en weekbladen** blijft sterk scoren.
- Ongeveer **1 op 4** gebruik de **digitale kanalen** van de **gemeente** (webstek – elektronische nieuwsbrief).
- **MAAR : zeer grote verschillen naar leeftijd**
- Jongeren : Zeer digitaal maar ook bij hen blijft Zoeklicht relevant.
- 26 – 45 : naast Zoeklicht vooral digitale gemeentelijke kanalen.
- 46 – 65 : nog meer papier dan digitaal.
- 65+ : zeer sterke focus op papier.

19/09/2017

10

Tevredenheid over dienstverlening

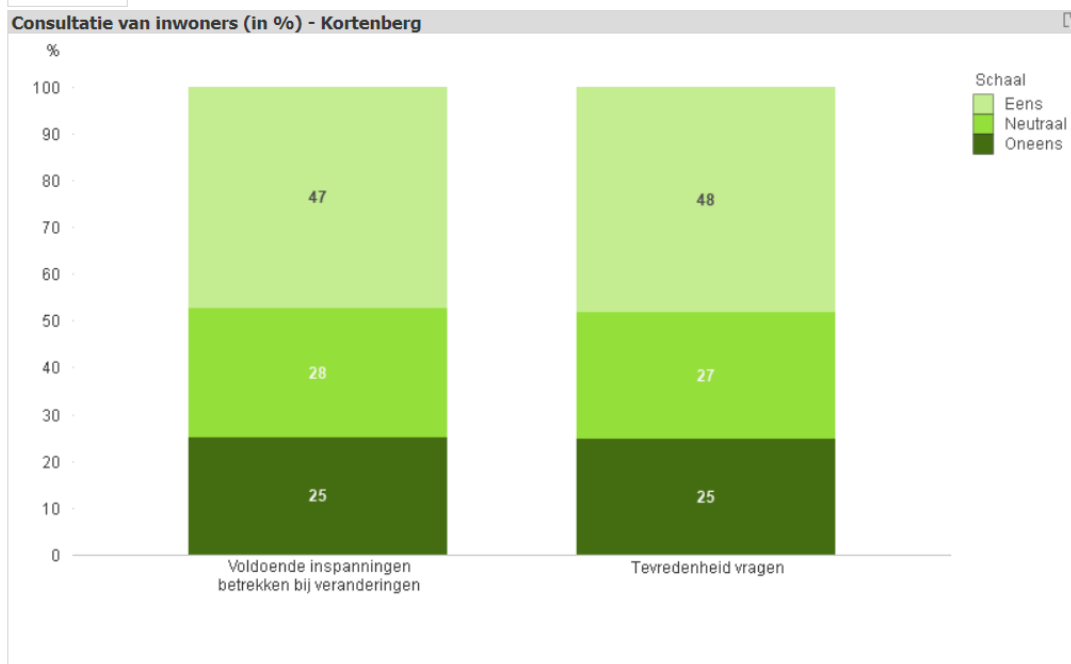
77% geeft aan tevreden te zijn over de **fysieke dienstverlening** in de gemeente. 67% is tevreden over de **digitale dienstverlening**.

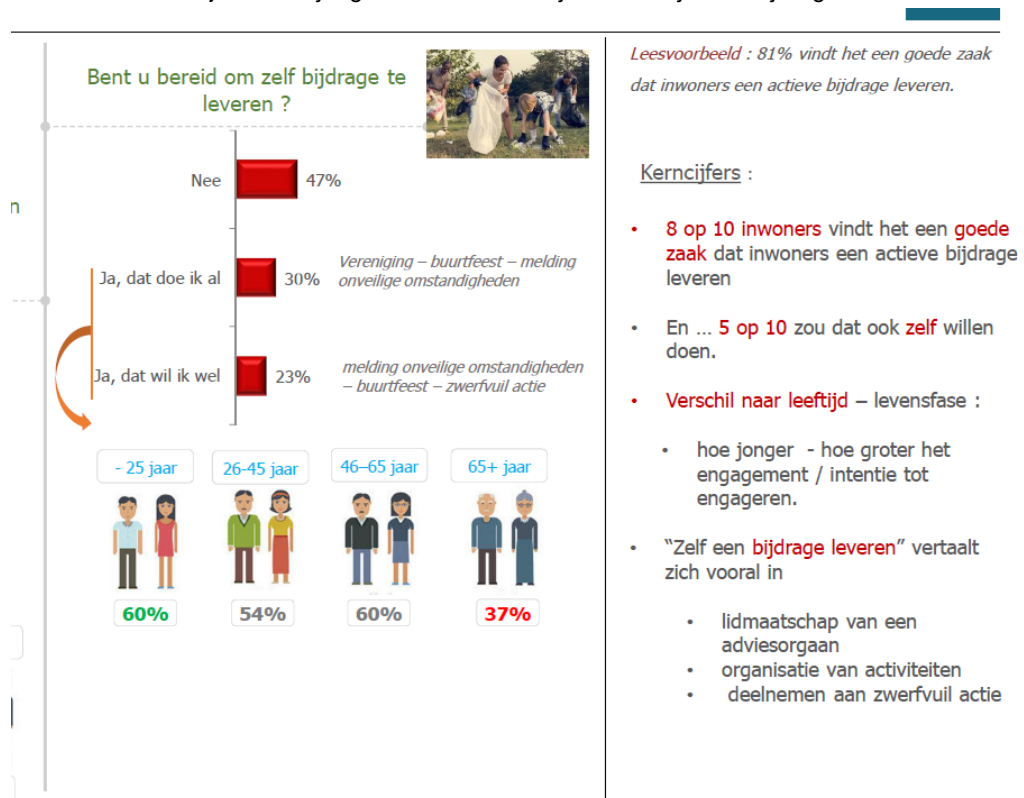
Betrokkenheid, inspraak en participatie bij/in het gemeentelijk beleid

We zien dat 47% vindt dat er voldoende **inspanningen** gedaan worden om **bewoners te betrekken** bij veranderingen. 25% is het hier niet mee eens. We zien een gelijkaardig beeld wat betreft het peilen naar de **tevredenheid van burgers**.

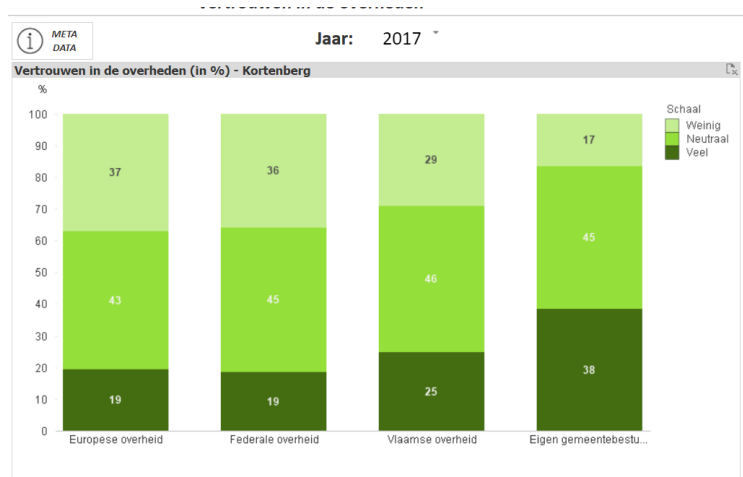
Uit de grote Kortenbergenquête kunnen we afleiden dat hoewel 81% vindt dat het een goede zaak is als inwoners een actieve bijdrage leveren, maar de helft zelf geëngageerd is of wil zijn. We zien daarbij een verschil naar leeftijd: vooral jongeren en 45+’ers zijn bereid zijn een bijdrage te leveren.

Vertrouwen in het gemeentebestuur

38% legt veel **vertrouwen in het lokaal bestuur** – 17% geeft aan weinig vertrouwen te hebben. Tegenover de Vlaamse overheid zien we dat 25% aangeeft veel vertrouwen te hebben en 29% geeft aan weinig vertrouwen te hebben.

Kwalitatieve beleidsindicatoren

1. Er is een strategie om de rechten van kinderen en jongeren een plek te geven in het gemeentelijk beleid	Ja	o.a. dankzij de kindergemeenteraad en de kinderburgemeester.
2. De mening van kinderen en jongeren staan in de besluiten van het gemeentebestuur <i>Toelichting: worden kinderen en jongeren actief bevroegd? is er een 'kindertoets/jeugdtoets, een laatste check bij agendering of een besluit voldoet aan de kinderrechten?</i>	Soms	De Kindergemeenteraad is heeft over diverse thema's commissies en een schepen. De Jeugdraad adviseert voornamelijk over jeugdthema's. Wel ook bv. over het coronaherstelplan.
3. Er is een jeugdraad, een commissie en/of een ander overleg dat het beleid rond kinderen en jongeren bespreekt en hierover raad geeft, of dat dat beleid mee ontwikkelt.	Ja	o.a. dankzij de kindergemeenteraad, maar ook via de Jeugdraad als adviesraad, waarin leden van verschillende jeugthuizen en verenigingen zetelen.
4. De gemeente voert beleid op basis van regelmatige analyses met geanonimiseerde data	Ja	De gemeente heeft dit o.a. gedaan bij de opmaak van de Visietekst 2020-2025.
5. De beschikbare gegevens bevatten ook informatie over kinderen en jongeren zonder (verblijfs)papieren. <i>Toelichting: als/wanneer er beleid wordt gevoerd op basis van geanonimiseerde data, wordt dan ook de stem van k&j zonder verblijfspapieren meegenomen?</i>	Neen	
6. De gemeente heeft zicht op welke kinderen en jongeren zonder (verblijfs)papieren op haar grondgebied verblijven	Min of meer	De gemeente heeft enkel weet van mensen (jongeren en volwassenen) zonder verblijfspapieren indien ze zelf of een andere hulpverlener contact met ons opnemen. Bv. contacten met gezinnen zonder verblijfsdocumenten die dringende medische hulp (of andere zaken) komen aanvragen, als er vanuit de Grubbe (gemeenschapsinstelling Everberg) vragen komen, dan weet de gemeente wie de jongeren zonder verblijfsdocumenten zijn die daar (kortdurend) zijn opgenomen.
7. Eén persoon of één dienst coördineert alle acties voor kinderen en jongeren	Neen	Er bestaat een jeugddienst, die onder de dienst Vrije Tijd werkzaam is. Verder ook dienst Onderwijs en het Huis van het Kind bij dienst Welzijn + dienst Sport,

		cultuur en vakantiewerking voor vakantie-aanbod kinderen.
8. De gemeente stemt haar communicatie af op kinderen en jongeren	Soms	Een concreet voorbeeld is het jaarlijks programma-boekje met alle mogelijke activiteiten en kampen voor de jeugd die de gemeente organiseert.
9. In het meerjarenplan van de gemeente staan doelstellingen of acties voor/over kinderen en jongeren	Ja	<p>Er zijn verschillende acties met betrekking tot kinderen en jongeren.</p> <p>AP-1.1 Verhogen van de fietsveiligheid ACT-1.1.4 Uitbreiden en ontwikkelen van schoolroutenetwerken ACT-1.1.5 Alle inwoners stimuleren om meer te fietsen ('... Kinderen met plezier laten fietsen of te voet naar school laten gaan...')</p> <p>AP-1.2 Verkeersveiligheid in de schoolomgeving verbeteren ACT-1.2.2 Uitbreiden van initiatieven rond verkeerseducatie ACT-1.2.3 Waar mogelijk de schoolomgeving verkeersluw maken</p> <p>AP-1.4 Investeren in aanleg en onderhoud van (trage) wegen en voetpaden ACT-1.4.4 Installeren van energiezuinige verlichting op trage wegen, met bijzondere aandacht voor schoolroutes</p> <p>AP-5.1 Kortenbergt stelt inspraak en debat centraal bij de opzet van nieuwe projecten ACT-5.1.5 Uitbouwen van een kinder- en jongerengemeenteraad</p> <p>AP-6.3 Kortenbergt maakt infrastructuur toegankelijk om een uitgebreid vrijetijds- en welzijnsaanbod mogelijk te maken ACT-6.3.7 Vernieuwen en inclusief maken van speeltuinen ACT-6.3.8 Installeren van een bewegings- en speel-landschap waar alle leeftijden gebruik van kunnen maken ACT-6.3.11 Uitvoering vernieuwing skatepark ACT-6.3.12 Voorzien van een fysieke plaats voor Huis van het Kind</p> <p>AP-6.4 Het vrijetijds- en welzijnsaanbod vormen een basis voor het samenbrengen van verschillende doelgroepen ACT-6.4.5 Organiseren van een participatief kunstproject voor jongeren ACT-6.4.6 De vakantiewerking wordt verder uitgebouwd en voorziet in een gerichte inclusieve aanpak</p> <p>AP-6.6 We hebben aandacht voor kinderen ACT-6.6.1 Oprichten van een digitaal loket kinderopvang ACT-6.6.2 Uitbouwen van het Huis van het Kind ACT-6.6.3 Uitbouwen van de Kubusklas ACT-6.6.4 Inzetten op rokvrije speeltuinen en schoolomgevingen</p>

		<p>ACT-6.6.5 Voorzien in en meer geïntegreerd aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten</p> <p>ACT-6.6.6 Behalen van het label kindvriendelijke gemeente</p> <p>ACT-6.6.7 Verbeteren en aanpassen van de schoolinfrastructuur</p> <p>ACT-6.6.8 Jeugdinfrastructuur aanpassen om multifunctioneel gebruik mogelijk te maken</p> <p>ACT-6.6.10 Onderzoek kindvriendelijke dorpskern Meerbeek – project Kind & Samenleving</p> <p>AP-6.7 Kortenberg is een gezonde familievriendelijke gemeente en stimuleert en samenspel van generaties</p> <p>ACT-6.7.2 Organiseren van een sintfeest voor alle kinderen</p> <p>ACT-6.7.5 Implementeren van actiepunten ‘Familie-manifest’ (bib)</p>
10. Er is een specifiek actieplan voor/over kinderen en jongeren, dat verankerd is in het gemeentelijk meerjarenplan.	Ja	<p>Zie vorige vraag</p> <p>Specifiek bij DB-6 Kortenberg is een gemeente waar alle inwoners volwaardig deelnemen: AP-6.6 We hebben aandacht voor kinderen.</p>
11. Beleidsmaatregelen worden afgetoetst op hun effecten op kinderen en jongeren.	Soms	<p>Zie vraag 2</p> <p>Wanneer geen specifiek advies van de kindergemeenteraad of de Jeugdraad wordt gevraagd, kan indien relevant het effect op K&J meegenomen worden door de diensten.</p>
12. In het budget van de gemeente zijn structurele middelen voorzien voor kinderen en jongeren*. (*niet enkel bij de jeugddienst, maar ook bij andere diensten zoals onderwijs, preventie, mobiliteit,...)	Ja	Zie budgetten bij de acties opgesomd in vraag 9.
13. Er worden inspanningen geleverd om burgers te sensibiliseren over de rechten van het kind	Ja	Ik denk dat de communicatie rond het organiseren van een kindergemeenteraad daar een mooi voorbeeld van is.
14. Er is een ombudspersoon voor kinderen en jongeren in de gemeente.	Min of meer	<p>Er is een klachtencoördinator, maar niet specifiek voor kinderen en jongeren.</p> <p>Het klachtenreglement bevat geen specificaties naar leeftijd. Dus wanneer een kind of jongere een klacht indient, zal de klachtencoördinator die zeker behandelen. Volgens de klachtencoördinator is dit nog nooit gebeurd door kinderen. Er waren wel al meldingen door tieners, maar zeer zelden. In ieder geval wordt de klacht in eerste instantie door de betrokken dienst (jeugd, mobiliteit, milieu, ... al naargelang het onderwerp) behandeld en pas in tweede instantie door de klachtencoördinator (bij ontevredenheid over de behandeling door de dienst).</p> <p>Indien klagers (dus ook kinderen of jongeren) daarna ontevreden zijn over de behandeling door de klachtencoördinator, kunnen ze altijd bij de Vlaamse Ombudsdienst terecht.</p>
15. De gemeente werkt regelmatig samen met het lokale middenveld	Ja	

16. De gemeente werkt regelmatig samen met de adviesraden

Ja

De vragenlijsten

Respondenten - volwassenen

88 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord, 133 hebben het thema overgeslagen. De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. In de eerste kolom staat het aantal respondenten per stelling. Op het einde van de kolom staan de totalen voor enerzijds helemaal niet en eerder niet akkoord en anderzijds eerder akkoord en helemaal akkoord

Respondenten – kinderen

267 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Respondenten - jongeren

32 respondenten hebben 1 of meerdere vragen binnen dit thema beantwoord.

De percentages in de tabel hieronder zijn berekend op het aantal respondenten dat een beoordeling gaf aan de stelling. De resultaten worden geclusterd naar type vraag en antwoord. In de eerste kolom staat steeds het aantal respondenten per vraag.

Tabellen

Antwoorden volwassenen		Aantal	Helemaal niet akkoord	Eerder niet akkoord	Eerder akkoord	Helemaal akkoord	Totaal niet akkoord	Totaal akkoord
Lokale politici kennen de rechten van kinderen en jongeren.		64	12,50%	26,56%	53,13%	7,81%	39,06%	60,94%
Mensen die werken voor het gemeentebestuur, kennen de rechten van kinderen en jongeren.	Tot	65	10,77%	12,31%	70,77%	6,15%	23,08%	76,92%
	Prof	26	15,38%	19,23%	65,38%	0,00%	34,62%	65,38%
	Niet prof	39	7,69%	7,69%	74,36%	10,26%	15,38%	84,62%
Het gemeentebestuur stemt haar communicatie af op kinderen en jongeren.	Tot	74	14,86%	41,89%	33,78%	9,46%	56,75%	43,24%
	Prof	27	22,22%	48,15%	29,63%	0,00%	70,37%	29,63%
	Niet prof	47	10,64%	38,30%	36,17%	14,89%	48,94%	51,06%
Inwoners van de gemeente kennen de rechten van kinderen en jongeren.		61	16,39%	39,34%	42,62%	1,64%	55,73%	44,26%
Kinderen, jongeren en hun families helpen met projecten om hun buurt en gemeente te veranderen.	Tot	67	16,42%	47,76%	34,33%	1,49%	64,18%	35,82%
	Prof	23	4,35%	69,57%	26,09%	0,00%	73,91%	26,09%
	Niet prof	44	22,73%	36,36%	38,64%	2,27%	59,09%	40,91%
Kinderen, jongeren en hun families zijn betrokken bij de plannen en beslissingen van de gemeente.		73	26,03%	45,21%	28,77%	0,00%	71,24%	28,77%
De gemeente vraagt kinderen, jongeren en hun families naar hun mening over hun leefwereld of hun leefomgeving/buurt.		77	16,88%	32,47%	38,96%	11,69%	49,35%	50,65%
Kinderen, jongeren en hun families geven hun mening over het budget dat de gemeente besteedt aan acties voor kinderen en jongeren.		67	28,36%	53,73%	16,42%	1,49%	82,09%	17,91%
De gemeente communiceert voortdurend met kinderen en jongeren als zij haar beleid voorbereidt, uitvoert en evalueert.		66	31,82%	40,91%	22,73%	4,55%	72,73%	27,28%

Antwoorden kinderen		Aantal	Nooit /helemaal niet	Soms /Niet echt	Meestal /Een beetje	Altijd /Heel sterk	Totaal zelden	Totaal vaak
Ik heb het gevoel dat er volwassenen zijn die opkomen voor mij en mijn rechten*	Jongens	123	8,13%	17,89%	35,77%	38,21%	26,02%	73,98%
	Meisjes	135	3,70%	7,41%	39,26%	49,63%	11,11%	88,89%
	Totaal	260 (X:2)	5,77%	13,08% (2x)	37,31%	43,85%	18,85%	81,16%
Als de burgemeester naar de klas zou komen, dan zou ik mijn mening mogen en durven zeggen, en zou de burgemeester daarnaar luisteren*		265	5,66%	6,04%	48,68%	39,62%	11,70%	88,30%
Ik krijg de kans om mee te werken aan plannen en beslissingen die over mijn gemeente of buurt genomen worden.*		262	30,15%	40,84%	17,94%	11,07%	70,99%	29,01%
Ik help mee om mijn buurt te verbeteren*	Jongens	124	16,94%	37,90%	21,77%	23,39%	54,84%	45,16%
	Meisjes	135	9,63%	31,11%	35,56%	23,70%	40,74%	59,26%
	Totaal	261	13,03%	34,48% (x)	29,12% (x)	23,37%	47,51%	52,49%
Ik ben geïnteresseerd in wat er buiten mijn buurt gebeurt*	Jongens	123	8,13%	17,89%	48,78%	25,20%	26,02%	73,98%
	Meisjes	136	3,68%	10,29%	51,47%	34,56%	13,97%	86,03%
	Totaal	261	5,75%	13,79%	49,81%	30,65% (2x)	19,54%	80,46%
Ik praat soms met anderen over dingen die buiten mijn buurt of gemeente gebeuren (bvb. activiteiten, problemen, hoe het is om in een andere buurt of gemeente te wonen, wegenwerken,...)*		264	16,67%	50,00%	25,00%	8,33%	66,67%	33,33%

Antwoorden jongeren		Aantal	Nooit	Niet echt/ Soms	Een beetje/ Vaak	Heel veel Altijd	Totaal zelden	Totaal vaak
Ik heb het gevoel dat er volwassenen zijn die opkomen voor mij en mijn rechten*		32	0	3	11	18	3	29
			0,00%	9,38%	34,38% ⁵⁸	56,25%	9,38%	90,63%
De gemeente luistert naar mijn mening over mijn leven of mijn buurt <i>Als de burgemeester naar de klas zou komen, dan zou ik mijn mening mogen en durven zeggen, en zou de burgemeester daarnaar luisteren*</i>		28	2 ⁵⁹	8	13	5	10	18
			7,14%	28,57%	46,43%	17,86%	35,71%	64,29%
Ik krijg de kans om mee te werken aan plannen en beslissingen die over mijn gemeente of buurt genomen worden.*		27	14	11	2	0	25	2
			51,85%	40,74%	7,41%	0	92,59%	7,41%
Ik help mee om mijn buurt te verbeteren*	Tot	32	14	10	7	1	24	8
			43,75%	31,25%	21,88%	3,13%	75,00%	25,01%
	Jongens	13	6	2	4	1	8	5
			46,15%	15,38%	30,77%	7,69%	61,53%	38,46%
Meisjes	19	8	8	3	0	16	3	
		42,11%	42,11%	15,79%	0,00%	84,22%	15,79%	
Ik ben geïnteresseerd in wat er buiten mijn buurt gebeurt*	Tot	32	2	16	11	3	18	14
			6,25%	50,00%	34,38%	9,38%	56,25%	43,76%
	Jongens	13	1	8	4	0	9	4
			7,69%	61,54%	30,77%	0,00%	69,23%	30,77%
Meisjes	19	1	8	7	3	9	10	
		5,26%	42,11%	36,84%	15,79%	47,37%	52,63%	
Ik praat soms met anderen over dingen die buiten mijn buurt of gemeente gebeuren (bvb. activiteiten, problemen, hoe het is om in een andere buurt of gemeente te wonen, wegenwerken,...)*	Tot	30	4	15	8	3	19	11
			13,33%	50,00%	26,67%	10,00%	63,33%	36,67%
	Jongens	13	3	4	6	0	7	6
			23,08%	30,77%	46,15%	0,00%	53,85%	46,15%
Meisjes	17	1	11	2	3	12	5	
		5,88%	64,71%	11,76%	17,65%	70,59%	29,41%	

⁵⁸ Jongens geven ongeveer even vaak 'een beetje' als 'heel sterk' aan. Bij de meisjes merkbaar meer 'heel sterk' aangeduid.

⁵⁹ Enkel meisjes hebben 'nooit' aangeduid

Over welke thema's wordt op school, thuis of ergens anders met jouw in gesprek gegaan? Kinderen									
	Thuis		School		Ergens anders		Nergens		Totaal
Migranten en vluchtelingen	21,46%	56	25,67%	67	20,69%	54	45,59%	119	261
Mensen die arm zijn	33,46%	86	34,63%	89	33,46%	86	22,18%	57	257
Seksualiteit	21,29%	53	22,89%	57	14,06%	35	50,60%	126	249
Je goed in je vel voelen	80,23%	207	51,55%	133	21,71%	56	10,08%	26	258
Klimaat	52,42%	130	64,52%	160	31,05%	77	8,06%	20	248
Werken	66,02%	169	62,89%	161	16,02%	41	7,42%	19	256
School	54,98%	138	82,47%	207	17,13%	43	1,20%	3	251
Politiek	40,24%	101	29,88%	75	28,29%	71	24,30%	61	251
Kinderrechten	37,25%	95	61,57%	157	25,88%	66	16,08%	41	255
Veilige omgeving	67,19%	170	58,89%	149	24,51%	62	8,70%	22	253
Verkeer	50,78%	130	72,27%	185	32,81%	84	8,20%	21	256
									266

Over welke thema's wordt op school, thuis of ergens anders met jouw in gesprek gegaan? Jongeren									
	Thuis		School		Ergens anders		Nergens		Totaal
Migranten en vluchtelingen	61,29%	19	87,10%	27	35,48%	11	9,68%	3	31
Mensen die arm zijn	64,52%	20	80,65%	25	32,26%	10	6,45%	2	31
Seksualiteit	61,29%	19	77,42%	24	35,48%	11	9,68%	3	31
Je goed voelen	83,87%	26	77,42%	24	51,61%	16	0,00%	0	31
Klimaat	61,29%	19	100,00%	31	38,71%	12	0,00%	0	31
Werken	96,77%	30	58,06%	18	32,26%	10	3,23%	1	31
School en onderwijs	100,00%	31	83,87%	26	41,94%	13	0,00%	0	31
Politiek	83,87%	26	70,97%	22	19,35%	6	3,23%	1	31
Kinderrechten	35,48%	11	83,87%	26	12,90%	4	9,68%	3	31
Veilige omgeving	64,52%	20	77,42%	24	22,58%	7	12,90%	4	31
Verkeer	90,32%	28	80,65%	25	22,58%	7	3,23%	1	31

Op welke thema's moet de gemeente volgens jou zeker inzetten? (Rangschik de thema's met 1 als belangrijkste en 8 als minst belangrijke thema.)																		
	1		2		3		4		5		6		7		8		Score	
Onderwijs	12,90%	4	16,13%	5	9,68%	3	22,58%	7	19,35%	6	6,45%	2	6,45%	2	6,45%	2	5,03	
Vrije tijd	22,58%	7	19,35%	6	9,68%	3	16,13%	5	3,23%	1	16,13%	5	6,45%	2	6,45%	2	5,35	
Milieu en omgeving	16,13%	5	12,90%	4	12,90%	4	12,90%	4	19,35%	6	3,23%	1	22,58%	7	0,00%	0	4,94	
Verkeer	3,23%	1	6,45%	2	12,90%	4	16,13%	5	12,90%	4	19,35%	6	9,68%	3	19,35%	6	3,77	
Je goed voelen - welzijn	6,45%	2	16,13%	5	29,03%	9	0,00%	0	16,13%	5	9,68%	3	9,68%	3	12,90%	4	4,65	
Wonen	3,23%	1	9,68%	3	12,90%	4	12,90%	4	12,90%	4	22,58%	7	16,13%	5	9,68%	3	3,97	
Veiligheid	29,03%	9	9,68%	3	12,90%	4	9,68%	3	3,23%	1	16,13%	5	19,35%	6	0,00%	0	5,26	
Inspraak en participatie	6,45%	2	9,68%	3	0,00%	0	9,68%	3	12,90%	4	6,45%	2	9,68%	3	45,16%	14	3,03	
																	Totaal	31

Wat zeggen de volwassenen?

Ook dit thema krijgt globaal gezien een **eerder negatieve beoordeling**: vijf stellingen worden door meer dan 15% met 'helemaal niet akkoord' beantwoord.

2 stellingen krijgen een positieve score:

- 61% vindt dat **politici de rechten** van kinderen en jongeren voldoende kennen
- 77% vindt dat **ambtenaren de rechten** van kinderen en jongeren voldoende kennen.
  - o Opvallend hierbij is dat 15% van de professioneel betrokkenen hier helemaal niet mee akkoord gaat. Daar vindt slechts 65% dat dit het geval is – tegenover 85% van de niet-professioneel betrokkenen.

Bij 3 stellingen is er grote verdeeldheid:

- 44% vindt dat **inwoners de rechten** van kinderen en jongeren voldoende kennen.
- 51% vindt dat de gemeente voldoende **naar de mening** van kinderen, jongeren en hun families **vraagt** (toch ging 17% helemaal niet akkoord met deze stelling).
- 57% vindt dat gemeentebestuur **haar communicatie** niet voldoende afstemt op kinderen en jongeren. Daarbinnen zien we dat 70% van de professioneel betrokkenen vindt dat de communicatie niet afgestemd is (22% antwoordde 'helemaal niet'). Bij de niet-professioneel betrokkenen zien we echter dat 51% vindt dat de communicatie wél voldoende afgestemd is.

Vier stellingen worden uitgesproken negatief beoordeeld:

- 71% vindt dat kinderen, jongeren en hun families **te weinig betrokken zijn bij plannen en beslissingen** van de gemeente (26% 'helemaal niet').
- 82% vindt dat kinderen, jongeren en hun families te weinig **hun mening geven** over budget dat besteed wordt aan acties voor kinderen en jongeren (28% 'helemaal niet')
- 73% vindt dat de gemeente **te weinig communiceert** met kinderen en jongeren (32% 'helemaal niet')
- 64% vindt dat kinderen, jongeren en families te weinig **helpen met projecten om buurt en gemeente te veranderen**.
  - o 74% van de professionelen vindt dat kinderen, jongeren en families te weinig helpen tegenover 59% van de niet-professioneel betrokkenen. Bij de laatste geeft tegelijk wel 22% 'helemaal niet' aan.

Er wordt door de respondenten een **ruimere evaluatie gemaakt van het beleid** dan enkel over de inspraak van kinderen:

- Er wordt aangegeven dat het **aanbod in de gemeente** voldoende is (zie ook eerder), maar dat het ruimer beleid naar mobiliteit, toegankelijkheid, armoede en ondersteuning van (eenouder)gezinnen soms eerder beperkt lijkt:

“Ik ondersteun zelf enkele gezinnen die het niet breed hebben met extra eten en kledij enzo. Zij vinden de weg niet naar de gemeente en voor hen is Kortenberg letterlijk en figuurlijk ver weg. Het zou goed zijn als Kortenberg op de website zette waar bedrijven terecht kunnen met eetoverschotten, bijvoorbeeld.”
- Het gevoel leeft dat er over **heel veel dingen te weinig gecommuniceerd** wordt. Als de mening van burgers wordt gevraagd, is het niet altijd duidelijk wat daar mee gebeurt. Of er lijkt soms pas na de beslissingen gecommuniceerd, zonder inspraak te vragen.
  - o Daarmee samenhangend wordt ook de gemeenteraad aan een kritische blik onderworpen – zeker in hun houding ten aanzien van de inspraak van kinderen en jongeren.

“Als buitenstaander hoor ik waaien dat er bijvoorbeeld gesproken wordt over het verwijderen van de voorzitter van de jeugdraad omdat de jeugdraad kritisch onderbouwde adviezen aan de gemeente geeft. Zelfs als hier niets van waar is (wat ik oprecht hoop) dan vind ik het op z'n minst alarmerend dat dit gerucht de ronde doet. Het doet me ook twijfelen aan de oprechtheid van deze bevraging. Aan u om het tegendeel te bewijzen.”

Er wordt een aantal keer naar de **kindergemeenteraad** verwezen, maar men weet niet steeds wat hun rol of mandaat precies is. Tegelijk wordt aangegeven dat door de kindergemeenteraad er wel al meer naar kinderen en jongeren geluisterd wordt – deze respondent dicht een even belangrijke rol hierin toe aan de jeugdraad.

Wat vinden kinderen en jongeren?

Bij de kinderen geeft 81% aan het gevoel te hebben dat er **volwassenen zijn die opkomen voor hun rechten**. We zien wel dat een kwart van de jongens aangeeft niet dat gevoel te hebben. Bij de jongeren stijgt dit percentage tot 91%.

88% van de kinderen denkt dat de **burgemeester naar hen zou luisteren** als ze daar hun mening tegen zouden zeggen. Tegelijk geeft 71% aan dat ze niet de kans krijgen om mee te werken aan plannen en beslissingen van de gemeente. Bij de jongeren denkt 64% dat de gemeente naar hun mening zou luisteren. Slechts 7% heeft het gevoel de kans te krijgen om mee te werken aan plannen van de gemeente.

52% van de kinderen geeft aan **te helpen om de buurt te verbeteren**, waarbij iets meer meisjes aangeven te helpen. Bij de jongeren zakt dit percentage terug tot 25%, waarbij het vooral jongens zijn die aangeven te helpen.

80% van de kinderen geeft aan wel **geïnteresseerd te zijn in wat er buiten de eigen buurt gebeurt** – opnieuw zijn het vooral de meisjes die interesse tonen. (86% tov 74% jongens). Een derde van de kinderen praat ook met anderen over wat er buiten de buurt of gemeente gebeurt. Bij de jongeren is 44% geïnteresseerd in wat er buiten de buurt gebeurt, waarbij meisjes merkbaar meer interesse tonen (53% tov 31% van de jongens). 37% van de jongeren praat met anderen over wat er buiten de eigen buurt gebeurt – hier zijn het dan weer vooral de jongens die hierover in gesprek gaan (46% tov 29% van de meisjes).

We vroegen ook **met wie over bepaalde thema's in gesprek gegaan wordt**. We zien dat kinderen vooral thuis en op school over heel wat onderwerpen in gesprek gaan. 6 thema's worden door meer dan de helft van de kinderen thuis gesproken. Vooral welzijn een veilige omgeving en werk komen aan bod. Op school komen 7 thema's vaak aan bod. Waarbij onderwijs zelf de kroon spant, gevolgd door mobiliteit. Op de derde plaats staat klimaat, al volgen werk en kinderrechten kortbij.

Er zijn geen thema's die 'ergens anders' door meer dan de helft van kinderen besproken wordt. De drie thema's die het meest ergens anders besproken worden, zijn armoede, verkeer en klimaat (allen ongeveer door 1/3 van de kinderen aangeduid).

Opvallend is dat 51% van de kinderen aangeeft nergens over seksualiteit te praten. Ook in andere contexten blijkt dit relatief weinig aan bod te komen.

Ook voor migratie en vluchtelingen zien we dat dit bij 46% van de kinderen nergens aan bod komt en dat dit thema ook niet vaak op andere plaatsen aan bod komt.

Politiek wordt door 24% van de kinderen nergens besproken. Thuis wordt hier nog in redelijk vaak over gepraat.

Bij de jongeren valt meteen op dat de scores voor alle thema's een pak hoger liggen bij 'thuis' en 'op school'. Er zijn bijna geen thema's die nergens aan bod komen. Thuis wordt het vaakst gepraat over onderwijs, werk en verkeer. Kinderrechten is het enige thema waarover thuis door minder dan de helft van de jongeren gepraat wordt (35%).

Op school komen alle thema's vaak aan bod. Klimaat wordt door iedereen op school besproken. Daarnaast komt migratie heel vaak aan bod (87%). Op een gedeelte derde plaats staan onderwijs en de kinderrechten. Welzijn wordt door meer dan de helft van de jongeren ook ergens anders besproken. Onderwijs en klimaat zijn daarnaast de meest besproken thema's (al is dat wel al door minder dan de helft van de jongeren).

Tot slot vroegen we aan de jongeren **welke thema's voor hen prioritair zijn** voor de gemeente om op in te zetten. Gemiddeld zien we dat **Veiligheid** als het belangrijkste thema naar voor geschoven wordt, gevolgd door **vrije tijd en onderwijs**. We zien daarnaast dat **veiligheid** ook het vaakst op 1 gezet is, gevolgd door **vrije tijd en milieu en omgeving**.

De gesprekken

Focusgroep jeugdraad

De jeugdraad geeft aan dat de gemeente meer naar kinderen en jongeren mag luisteren. De jeugdraad wordt niet altijd gehoord in beslissingen die een impact hebben op de leefwereld van k&j. Er zit wel evolutie in, maar nog steeds gebeurt de inspraak vaak te laat in het proces. Wel heeft de jeugdraad de indruk dat adviezen tot resultaat leiden.

Niet-georganiseerde k&j worden best via de school betrokken. Bij de tieners ligt dit moeilijker, want er zijn geen middelbare scholen in Kortenberg. Gerichte, thematische bevestigingen (bvb. skaters bevragen bij vernieuwing skatepark) zijn een goede manier van inspraak organiseren.

Volgens de jeugdraad zijn k&j positiever dan volwassenen over het inspraakniveau, omdat ze volgens hen verder van het gemeentelijk beleid afstaan en niet goed weten waar de gemeente mee bezig is. 'Zij zien vooral wat wel gedaan wordt en zijn daardoor minder kritisch.'

Volgens de jeugdraad is het (zeker voor niet-georganiseerde jongeren) moeilijk om spontaan iets te organiseren in de gemeente door de ingewikkelde procedure en de houding van het gemeentebestuur. 'Aanvragen krijgen soms een harde 'nee' zonder dat er rond de tafel gezeten wordt om te kijken wat wél kan.'

Participatie biedt mogelijkheden om nieuwe initiatieven te doen ontstaan en om meer betrokkenheid te creëren.

De jeugdraad vindt de communicatie vanuit het bestuur vaak te formeel en niet aangepast aan de doelgroep (bvb. zeer officiële brieven ipv even bellen). Dit geldt ook voor het gemeentelijk infoblad. Dit wordt volgens hen niet door k&j gelezen, omdat het voor hen niet wervend geschreven is. Ook de communicatie over het vrijetijdsaanbod mag meer stimulerend en uitnodigend zijn. De jeugdraad verkiest Instagram voor brede communicatie over beleid of aanbod naar (kinderen en) jongeren.

De communicatie tussen de jeugddienst en het jeugdwerk/de jeugdraad zit goed. De jeugdraad mist wel een connectie en een meer spontaan contact met de schepen van jeugd.

Focusgroep Strategisch Platform (SP 2 en SP 3)

Een eerste vaststelling is dat 2/3 van de volwassen respondenten geen vragen binnen dit thema hebben beantwoord. Betekent dit dat volwassenen dit niet belangrijk vinden, er geen zicht op hebben, of omdat het het einde van de vragenlijst was? Verder wordt vastgesteld dat volwassenen dit thema globaal eerder negatief scoren. 71% van de volwassenen vindt dat kinderen en jongeren te weinig betrokken worden en dat de gemeente te weinig met kinderen en jongeren communiceert. Hierbij wordt opgemerkt dat de gemeente wel de vraag stelt, maar dat er weinig betrokkenheid is, dus de vraag is hoe het komt dat die afstemming er niet is. Een mogelijke verklaring is dat er door te weinig communicatie ook weinig betrokkenheid is.

Bij kinderen zijn de scores beter, maar hierbij wordt opgemerkt dat ze het misschien positiever inschatten dan de feitelijkheid.

Wanneer we kinderen en jongeren vergelijken, dan zien we dat kinderen participatie belangrijker lijken te vinden dan jongeren. De vraag is of jongeren minder geëngageerd, andere bezigheden hebben of omdat ze het gevoel hebben dat er toch niet geluisterd wordt? Of is het omdat kinderen makkelijker meegenomen worden?

Over drie thema's geeft nog een kwart tot de helft van de kinderen aan dat die nergens besproken worden. Het zou boeiend zijn om hier binnen de groep kinderen nog verder te kijken naar leeftijdsverschillen. Bij jongeren geen thema's die nergens gesproken worden. Er wordt wel opgemerkt dat kinderen en jongeren er misschien niet altijd bij stilstaan dat ze over een thema als kinderrechten bezig zijn – mogelijks liggen de percentages in de realiteit dus nog wel wat hoger.

g gebeurt ... ?

Er werd eerder gesuggereerd om een soort Zoeklicht voor kinderen te voorzien, maar we zien dat -25 jarigen vooral door niet-gemeentelijke sociale media bereikt worden. Is een papieren Zoeklicht dan wel een zinvol idee?

Rond de digitale tevredenheid waren de cijfers in 2017 niet zo goed. Gezien corona is het wel belangrijk dat we hier aandacht voor hebben.

Er wordt vastgesteld dat er een ambigu beeld is rond de betrokkenheid van kinderen en jongeren. Zowel naar zelf iets doen als naar interesse scoren de groepen eerder 50-50. Ze ervaren weinig inspraak, maar de interesse hiervoor lijkt ook laag te zijn. We zien hier telkens wel verschillen tussen de meisjes en jongens. Jongeren hebben verder het gevoel dat er voor hen gezorgd wordt, maar dat ze zelf geen verantwoordelijkheid kunnen nemen.

Een deel praat niet met anderen over wat er buiten hun buurt gebeurt, wat inhoudt dat hun blik nog vrij beperkt is.

Er wordt bij de vragen geen waardeoordeel gevraagd. Er wordt gevraagd naar de situatie, niet naar of ze meer of minder inspraak willen. Dat is dus eentje om mee te nemen.

Bij de vraag naar prioriteiten bij de jongeren zien we dat veiligheid prioriteit is, maar mobiliteit niet. Betekent dit dat ze verkeersveiligheid dan niet belangrijk vinden?

Onderwijs staat niet in het lijstje, maar kinderen en jongeren brengen wel veel tijd op school door. Betekent dit dat ze relatief tevreden zijn over het onderwijs?

Wat opvalt is dat, ondanks corona, het thema 'je goed voelen' niet hoger scoort in de rangorde.

Ook hier valt op dat milieu en omgeving hoog staat, dit gaat mogelijks ook over publieke ruimte.

Verder wordt vastgesteld dat veiligheid en milieu door niemand als minst belangrijk werden aangeduid, wat de gekozen prioriteiten verder versterkt.

Participatie en actorschap van kinderen en jongeren uitgedaagd

Kinderen, jongeren en volwassenen worden te weinig betrokken bij gemeentelijke projecten. *Hoe kunnen we kinderen, jongeren en hun families meer betrekken bij plannen en beslissingen van de gemeente?*

Een meerderheid vindt niet dat de gemeente voldoende communiceert met k&j over haar beleid. Ook de communicatie is onvoldoende afgestemd op de doelgroep. -25 jarigen beroepen zich bvb. op niet-gemeentelijke media om op de hoogte te blijven van initiatieven in de gemeente. *Hoe kunnen we werk maken van meer structurele communicatie met k&j? Hoe kunnen we gericht naar doelgroepen communiceren en de communicatie meer afstemmen op hun leefwereld?*

Kinderen en jongeren geven aan dat 'migratie en vluchtelingen' en 'seksualiteit' als thema weinig aan bod komt in school, thuis of ergens anders. *Hoe kunnen we deze thema's meer aandacht geven, zodat kinderen en jongeren meer met deze realiteiten in contact komen?*

Uitdagingen

Op basis van fase 1 van deze analyse werd bepaald welke beleidsuitdagingen opgenomen worden voor verdere analyse. Het Strategisch Platform Kindvriendelijk Kortenberg selecteerde de prioritaire uitdagingen, waarop het College van Burgemeester en Schepenen en de gemeenteraad ze bekrachtigden. Op deze manier maken we na fase 1 een onderscheid tussen prioritaire en algemene beleidsuitdagingen. Immers, ook al zijn alle thema's belangrijk, een gemeente kan beter inzetten op enkele zaken die ze wil realiseren. De selectie wordt gemaakt op basis van een grondige bevraging en moeten een aanvulling zijn op beleidsinitiatieven die al in meer of mindere mate gepland of lopende zijn. Op deze manier leidt deze analyse tot 'extra beleid'.

Prioritaire uitdagingen

De prioritaire uitdagingen worden verder uitgewerkt aan de hand van dieptebevragingen en leefwereldonderzoek bij kinderen en jongeren in fase 2.

“Prioritair thema”

- Hoe kunnen we de **mentale veerkracht** van kinderen en jongeren **bewaken, vergroten en versterken**? (mentale druk bij kinderen en jongeren verlagen, kinderen en jongeren (beter) wapenen tegen pesten, instanties welzijn en gezondheid beter kenbaar maken en op elkaar afstemmen)
- Hoe kunnen we zorgen dat kinderen en jongeren **geïnformeerd zijn** op een manier die **aansluit bij hun leefwereld**? (hoe kindgericht communiceren, communicatiekanalen van jongeren in kaart brengen, bekendmaking aanbod welzijn, maar ook aanbod VT, kinderen en jongeren vertrouwd maken met procedures en stappen bij onveilige situaties)
- Hoe kunnen we (letterlijk en figuurlijk) **ruimte geven** aan kinderen en jongeren? (plaatsen creëren waar ze mogen, kunnen en willen aanwezig zijn, strategie rond rondhangen en spelen in publieke ruimte, veilige school- en woonomgevingen realiseren, invulling vrije tijd)
- Rode draad: **participatie**. Welke noden en verwachtingen hebben k&j op vlak van participatie? In welke fase van een project willen k&j betrokken worden? In welke mate hebben k&j het gevoel dat ze vandaag betrokken worden bij beslissingen van de gemeente?

Algemene uitdagingen

Niet alle uitdagingen die we formuleerden aan het einde van elk thema, zitten onder 1 van de 3 prioritaire uitdagingen. De gemeente zet op deze andere uitdagingen niet prioritair in:

- Omdat er al heel wat gepland of lopend beleid is dat in ieder geval een positief effect zou moeten hebben op deze uitdagingen en/of;
- Omdat de gemeentelijke administratie lopend beleid heeft waarbinnen op korte termijn nog geen nieuwe doelstellingen of acties mogelijk zijn en/of;
- Omdat de impact van het gemeentebestuur maar beperkt van aard is binnen dit thema en/of;
- Omdat dit niet acuut bleek binnen de leefwereld en rechten van kinderen en jongeren.

Uiteraard kunnen alle uitdagingen, ook degene die niet prioritair zijn, meegenomen worden in het strategische meerjarenplan. Voor concrete suggesties verwijzen we naar het hoofdstuk 'Aanbevelingen' aan het einde van dit rapport.

FASE 2

Belevingsonderzoek

Inleiding

In een **tweede fase** wordt er op enkele van de thema's, namelijk die thema's die als prioriteiten naar voor kwamen uit de eerste fase, dieper ingegaan met kinderen en jongeren. Vanuit hun belevingswereld formuleren we uitdagingen en schuiven we oplossingen naar voor, dit uiteraard steeds in overleg met de gemeente en de betrokken diensten.

We hernemen eerst de gekozen prioriteiten, vooraleer we ingaan op de methodieken die gebruikt werden om de prioritaire thema's te bevragen bij kinderen en jongeren in Kortenberg.

Prioriteiten

De prioritaire uitdagingen die voortgekomen zijn uit fase 1, worden verder uitgewerkt aan de hand van dieptebevragingen en leefwereldonderzoek bij kinderen en jongeren in fase 2 van dit traject. Hieronder volgt een overzicht van de prioritaire thema's en de onderzoeksvragen waarop we een antwoord willen krijgen tijdens het belevingsonderzoek.

Prioritaire thema's en onderzoeksvragen

Thema 1: hoe kunnen we de mentale veerkracht van kinderen en jongeren bewaken, vergroten en versterken?

- In hoeverre weten k&j welke instanties er in Kortenberg zijn? En hoe ze daarbij terecht kunnen? Kennen ze de sociale kaart?
- Welke stappen zetten k&j als ze zich niet goed voelen?
- Hoe is het gesteld met het mentaal welbevinden van k&j in de gemeente?
- Voelen k&j zich gewapend tegen pesten?
- Welke impact heeft corona op dit thema?
- Wie zijn de belangrijkste vertrouwensfiguren van k&j? En gebruiken ze deze personen vaak om hun hart te luchten?
- Hoe kunnen we de vertrouwensfiguren ondersteunen/versterken in hun rol?
- In welke mate spelen drugs en alcohol een rol in het zich goed voelen als een vlucht uit de realiteit?

Thema 2: hoe kunnen we zorgen dat kinderen en jongeren geïnformeerd zijn op een manier die aansluit bij hun leefwereld?

- Over welke onderwerpen willen k&j geïnformeerd worden?
- Wat vinden ze van de bestaande gemeentelijke communicatiekanalen?
- Op welke manier en waar pikken k&j vandaag hun informatie op?
- Hoe gekend zijn bestaande en geplande initiatieven voor k&j in Kortenberg? Wat zijn drempels en succesfactoren?
- Hoe kunnen we geplande projecten en de ervaren noden in kaart brengen en waar nodig op elkaar afstemmen?
- Hoe kan de gemeente haar informatie best aan kinderen en jongeren presenteren/verpakken?

Thema 3: hoe kunnen we (letterlijk en figuurlijk) ruimte geven aan kinderen en jongeren?

- Wat zijn de plekjes waar k&j vandaag spelen en rondhangen? Wat maakt die plekken leuk/niet leuk?
- In welke mate zijn de informele en formele (speel)plekken in de publieke ruimte gekend bij k&j?
- Welke noden en verwachtingen hebben jongeren als het over plekken gaat om rond te hangen?
- In welke mate en hoe ver mogen k&j zich zelfstandig verplaatsen naar plekken in hun leefwereld?
- In hoeverre kunnen k&j zelf keuzes maken die van invloed zijn op hun dagelijks leven (school, hobby...)?

- Welke factoren bepalen of ze die keuzes mogen en kunnen maken?
- Welke factoren bepalen of k&j zich (on)veilig voelen in de publieke ruimte? (verkeer, pleintjes, openbaar vervoer...)
- In welke mate voelen k&j zich welkom op de publieke plekken waar ze zich begeven om te spelen of rond te hangen?

Rode draad: participatie

- Welke noden en verwachtingen hebben k&j op vlak van participatie?
- In welke fase van een project willen k&j betrokken worden?
- In welke mate hebben k&j het gevoel dat ze vandaag betrokken worden bij beslissingen van de gemeente?

Gebruikte methodieken

De analyse die gebeurt binnen fase twee van het traject kindvriendelijke gemeente, betreft een kwalitatieve analyse. De bedoeling van deze analyse is niet om veralgemeenbare resultaten op te leveren. Wel willen we aan de hand van verschillende bevragsmethodieken een diepgaand beeld verkrijgen van de beleving, de ervaringen en ideeën van kinderen en jongeren op vlak van de gekozen prioriteiten.

Om een zekere mate van representativiteit na te streven, werd over volgende criteria informatie opgevraagd aan alle kinderen en jongeren die via de verschillende methodieken bevragd werden:

- Leeftijd
- Geslacht;
- Woonplaats;
- Maatschappelijke kwetsbaarheid (*bv via de cijfers over ...*);
- Onderwijsniveau.

Methodieken

G4

G4 is een simulatiespel dat start met het nabouwen van de eigen gemeente. De kinderen plaatsen wegen, waterlopen, kerken, huizen, speeltuinen, bioscoop, winkels... op de plattegrond van de gemeente. Daarna spelen de kinderen een gemeenteraad. Ze zetelen in 4 fictieve partijen, die elk hun stempel proberen te drukken op het beleid van de gemeente. Ze worden geconfronteerd met een aantal problemen in de gemeente waarop ze in overeenstemming met hun partijprogramma moeten reageren.

De problemen die ze voorgeschoteld kregen, handelden uiteraard over de drie prioritaire thema's uit het belevingsonderzoek. Zo gingen de kinderen in kleinere groepjes nadenken over onderstaande vier vraagstukken.

Deze methodiek werd gebruikt bij 24 kinderen van het 4de leerjaar en 8 kinderen van de kindergemeenteraad.

Deze methodiek werd gebruikt bij 24 kinderen van het 4de leerjaar en 8 kinderen van de kindergemeenteraad.

Bordspel

In groepjes van twee proberen de kinderen om ter eerst op het einde van het spelbord te raken. Onderweg kunnen de groepjes op drie soorten vakjes terecht komen:

- De pijl die aanwijst naar welk vakje je moet terugkeren
- Een vraagteken dat symbool staat voor een vraagkaartje
- Een hamer dat symbool staat voor een doe-opdracht

De vragen en doe-opdrachten hebben uiteraard betrekking op de prioritaire thema's.

Deze methodiek werd toegepast bij 51 kinderen uit het 1ste en 3de leerjaar.

Wenskaartjes

Kinderen konden op verschillende locaties (de bib, speeldag, speelplein...) wenskaartjes invullen. Er werden 4 vragen gesteld:

- Mijn ideale/favoriete plekje om te spelen of te chillen in de gemeente ziet er voor mij zo uit...
- Als ik veel verdriet zou hebben om iets, of als ik mij niet zo goed in mijn vel zou voelen, zou de gemeente mij kunnen helpen door...
- Welke informatie en thema's in en over de gemeente vind je interessant en belangrijk en waarover zou jij graag op de hoogte zijn en blijven? En op welke manier dan
- Als ik burgemeester was, dan zou ik dit veranderen...

Deze methodiek werd toegepast bij 79 kinderen tussen 5 en 12 jaar. En 1 jongere van 25 jaar.

Memory-spel

De kinderen mochten om beurt twee kaarten trekken met als doel twee dezelfde afbeeldingen te vinden. Wanneer ze twee dezelfde afbeeldingen hadden, werden in groep enkele vragen gesteld die betrekking hadden op die afbeelding en de prioritaire thema's.

Deze methodiek werd toegepast bij 4 kleuters van 4-5 jaar.

Twister

De kinderen draaien aan het rad en bekomen zo een kleur. De kleur die ze draaien bepaald welke vraag ze krijgen (Voel je goed, Communicatie, Ruimte of Vrije tijd). De kinderen lezen de vraag luidop voor en de hele groep probeert tot een antwoord te komen.

Deze methodiek werd toegepast bij 26 kinderen tussen 6 en 12 jaar.

Individuele gesprekken

Niet alle onderwerpen zijn evident om in groep te bespreken. Daarom vonden er, vooral met jongeren, individuele gesprekken plaats. Dit gebeurde op straat of bij de jeugdbeweging. In totaal werden zo 25 jongeren tussen 13 en 22 jaar bevraagd.

Bevraging (via online enquête)

Op verschillende plekken (fuif Dag van de Jeugdbeweging, ZAP-activiteit...) werden jongeren gestimuleerd om een bevraging in te vullen die handelde over de prioritaire thema's. Het waren allemaal open vragen, zodat de jongeren naar hartenlust hun mening of idee konden weergeven. Deze bevraging werd afgenomen bij 49 jongeren van 13 jaar en ouder.

Analyse

Profiel bevraagde kinderen en jongeren

Tijdens het belevingsonderzoek werden in totaal **265 kinderen en jongeren** bereikt.

Geslacht

De verdeling van de respondenten naar geslacht:

M	110
V	152
X	3

Leeftijd

De verdeling van de respondenten naar leeftijd:

0 - 5 jaar	6
6 - 12 jaar	177
13 - 16 jaar	44
17+	38

Divers bereik

Tijdens het belevingsonderzoek werd ernaar gestreefd een divers aantal kinderen en jongeren te bereiken. De gesprekken/methodieken vonden plaats verspreid over de verschillende deelgemeenten. Maar ook de contexten waren verschillend. Zo vonden gesprekken plaats in de klas, bij de jeugdbeweging, tijdens kindergemeenteraad, vindplaatsgericht op (hang)plekken in de gemeente...

Hierbij een overzicht van de contexten waarbinnen we kinderen en jongeren bereikten tijdens het belevingsonderzoek:

- Speelpleinwerking
- BS De Regenboog (OKI: 0,78)
- Bibliotheek
- Kindergemeenteraad
- Chiro Flurk Everberg
- BS De Negensprong (OKI: 0,36)
- Skateterrein Kortenberg
- Chiro Erps-Kwerps
- Speeldag
- ZAP-activiteit
- Fuif Dag van de Jeugdbeweging
- Online

Conclusies uit het belevingsonderzoek

Thema 1: hoe kunnen we de mentale veerkracht van kinderen en jongeren bewaken, vergroten en versterken?

Persoonlijk netwerk

Op wie vallen kinderen en jongeren terug als ze zich slecht voelen? Naar wie trekken ze om hun verhaal te doen? Niet geheel verrassend, kloppen **kinderen** het eerst aan bij hun **ouders, grootouders, broer(s) of zus(sen)**. Familie is zeer belangrijk voor hen.

“Als ik verdrietig ben, ga ik naar mijn mama.”
(kleuterschool, 3de kleuterklas)

“Mijn ouders en vrienden vooral. Ik kan wel alles vertellen aan mijn ouders en misschien iets minder aan vrienden, maar ik heb wel een aantal vrienden die ik echt goed kan vertrouwen.”
(kindergemeenteraad, 9-13 jaar)

“Als ik de lotto zou winnen, dan zou ik wensen dat ik altijd bij mijn mama en papa en broer samen zou zijn.”
(speelplein, 6-11 jarigen)

De redenen spreken voor zich: **troost en geborgenheid**.

Kind 1: *“Dan troosten ze.”*

Kind 2: *“Ja, want wij geven knuffels.”*
(kleuterschool, 3de kleuterklas)

*“Ik word blij van mijn mama. Bij mijn mama slapen vind ik leuk.
(...)
Omdat ik dan mijn mama kan knuffelen.”*
(lagere school, 1ste leerjaar)

“Als ik veel verdriet zou hebben om iets, of als ik mij niet zo goed in mijn vel zou voelen, zou de gemeente mij kunnen helpen... met een knuffel.”
(jongen 6 jaar, Kortenbergh)

Na het gezin of de nabije familie trekken kinderen naar vrienden. De bevroegde kinderen gaven over het algemeen aan **veel vrienden** te hebben.

“Als iemand mij pest, dan komt L. altijd en dan vertel ik haar wat er is gebeurd. En dan vertel ik ook mijn geheimpjes enzo. Want zij is heel lief tegen mij. Altijd als ik alleen ben of verdrietig, komt zij naar mij toe en dat vind ik heel leuk.”
(lagere school, 3de leerjaar)

Jongeren daarentegen lijken vaker **eerst hun vrienden aan te spreken**. De meeste bevroegde jongeren hadden een uitgebreid netwerk vrienden. Ze gaven ook aan dat ze bij hen terecht konden als het even minder goed ging.

Jongere 1: *“Ja, ik heb echt zo'n vriendengroep die ik echt alles kan vertellen. (...) Echt wel zo'n heel supportieve vriendengroep dat als ik ben van 'ik voel me slecht' dat ik weet dat die vrienden de volgende dag met mij afspreken en tijd voor mij maken om te zorgen dat het minder slecht met mij gaat bijvoorbeeld.”*

Moderator: *“Maar ook eerder vrienden, niet zozeer naar ouders?”*

Jongere 2: *“Nee, ook eerder vrienden.”*
(jongen 18 jaar en jongen 22 jaar, Erps-Kwerps)

“Ik vind het moeilijker om met mijn ouders te praten dan met mijn vrienden.”
(meisje 15 jaar, Erps-Kwerps)

“Ja, toch wel. Als je geen goede vrienden hebt, ga je je sneller alleen voelen. En ik kan daar ook veel tegen zeggen. Ik vertrouw die.”

(meisje 13 jaar, Meerbeek)

Vrienden zijn niet alleen een belangrijke steunpilaar, maar ook een manier om te **ontsnappen aan de waan van de dag**.

“Mijn vrienden zijn heel belangrijk. Omdat je dan niet moet nadenken over dingen. Je kan gewoon in het moment zijn met je vrienden en gewoon praten.”

(meisje 17 jaar, Meerbeek)

Dat wil echter niet zeggen dat ze met alles bij hun vrienden terechtkunnen. Sommigen kennen ze langer of beter. **Vertrouwen** is belangrijk.

“Ik kan niet echt bij alle vrienden terecht als ik me triest voel. Ik voel een beetje aan bij wie wel en niet. Ik pas ook op aan wie ik echt iets vertrouwelijk vertel.”

(meisje 14 jaar, Everberg)

“Met sommige mensen klikt het beter, of die zie je vaker of ken je al langer. En dan is dat gemakkelijker.”

(jongen 15 jaar, Nederokkerzeel)

Dat vertrouwen vinden sommige jongeren toch nog meer bij **nauwe familieleden**, soms met **meer levenservaring**.

“Mijn tante, want die straalt echt vertrouwen uit. En mijn oma ook. Die zijn ouder en spreken veel uit ervaring.”

(meisje 14 jaar, Everberg)

“Ja, mijn familie gewoon. Mijn mama en tante. Ik heb daar een goede band mee.”

(...)

“Ik vertel soms andere dingen aan mijn mama en mijn tante dan aan mijn vrienden. Dat verschilt van thema tot thema. Als het echt serieus zou zijn, zou ik dat wel tegen iedereen kunnen zeggen.”

(meisje 17 jaar, Kortenberg)

“Ik heb een heel goede band met mijn ouders. En mijn broer en zus. Als ik met iets zit, ga ik altijd eerst naar mijn ouders omdat ik hen wel alles kan vertellen.”

(meisje 17 jaar, Meerbeek)

Hulpverlening

Zoals hierboven gesteld, stappen kinderen en jongeren **eerst naar hun persoonlijke netwerk** als ze zich niet goed voelen of (professionele) hulp nodig hebben. Ze gaan eerst op zoek naar personen die ze volledig (kunnen) **vertrouwen**. Meteen naar hulpverleners trekken, voelt aan als een drempel.

“De hulpverlening lijkt niet echt toegankelijk.”

(meisje 16 jaar, Kortenberg)

“Ik vind het makkelijker om te praten met iemand die je al langer kent en meer vertrouwt.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jaar)

“Ik denk dat ik eerst en vooral naar vrienden zou gaan. Ik zou niet direct naar een psycholoog ofzo stappen.”

(meisje 15 jaar, Erps-Kwerps)

“Ik denk dat ik hulp zou zoeken, maar dan moet het wel echt erg zijn. Als ik niemand heb om daarover te praten.”

(meisje 15 jaar, Kortenberg)

“Of naar mijn ouders gaan om te zeggen wat er is en dan zullen zij misschien zeggen wat ik verder kan doen.”

(meisje 15 jaar, Erps-Kwerps)

“Ik zou er niet naartoe gaan zonder mijn ouders. Wel naar de dokter gaan.”

(meisje 15 jaar, Erps-Kwerps)

“Ik zou eerst twifelen want het is toch een beetje eng om daarnaartoe te gaan, maar ik zou het uiteindelijk wel doen, denk ik.”

(jongen 15 jaar, Erps-Kwerps)

Hulp vragen is echter niet altijd gemakkelijk. Zelfs bij bekenden en vertrouwelingen ervaren kinderen en jongeren drempels.

Kind 1: *“Ik vind dat wel heel moeilijk.”*

(...)

Kind 1: *“Ik vind dat niet leuk om te doen.”*

Kind 2: *“Ik vind dat ook moeilijk, want ik weet niet altijd wie er te vertrouwen is en als ik dingen vertel dan wil ik zeker zijn dat die andere dat niet tegen iemand gaat vertellen.”*

(lagere school, 4de leerjaar)

Bij jongeren is **praten over problemen, emoties en hulp soms nog taboe.**

“Allez, het is nog echt steeds een beetje een taboe om echt gewoon, zeker tussen mannen vind ik, om echt uw emoties te laten zien. Veel jongeren heb ik het gevoel dat die dat gewoon niet kunnen. Bij mij ook... bij mij is dat hetgene geweest dat mij genekt heeft om gewoon niet de gevoelens dat ge hebt te kunnen laten zien.”

(jongen 18 jaar en jongen 22 jaar, Erps-Kwerps)

“Er is nog een groot taboe rond, dus meer erover praten en reclame maken.”

(meisje 17 jaar, Kortenberg)

Vertrouwen is dus essentieel, ook in de hulpverlening willen kinderen en jongeren dat vertrouwen ervaren. Bij deze jongeren hielp het dat **vrienden een goede ervaring** hadden.

“Eerst ervaarde ik een drempel om naar het CLB te stappen, nu niet meer. Vriendinnen van mij gingen vorig jaar vaak naar het CLB en dan heb ik gemerkt dat zij hen echt wel konden helpen.”

(meisje 15 jaar, Erps-Kwerps)

“Zelf al naar een psycholoog geweest op aanraden van een vriendin. Zij had dat ook gedaan en was daar tevreden over.”

(meisje 18 jaar, Meerbeek)

Maar weten kinderen en jongeren waar ze terecht kunnen als ze hulp nodig hebben? De eerste link die ze leggen met hulpverlening zijn de **brandweer, de politie of de dokter**. Meer toegespitst op mentale problemen, denken ze ook aan **Awel** of de **Warme William-campagne** die in Kortenberg loopt. Binnen de schoolcontext verwijzen kinderen naar **de zorgjuf of de logopedist** om te helpen als het niet goed gaat. Hier en daar is er ook een verwijzing naar een **psycholoog**.

“Ja, bij die blauwe beer op de bank.” (Warme William)

(lagere school, 4de leerjaar)

Verder reikt de kennis van de hulpverlening niet. Dat wil echter niet zeggen dat ze het niet **belangrijk** vinden. Kinderen vinden dat het vandaag niet duidelijk genoeg is waar ze terecht kunnen.

Ook jongeren hebben **weinig zicht op plekken of personen** in (de buurt van) Kortenberg waar ze terecht kunnen als ze zich niet goed voelen. Sommigen denken ook aan de dokter of psycholoog. Anderen leggen

linken met Awel, projecten op school, CLB of ook met de campagne van Warme William die in Kortenberg loopt. Maar over het algemeen hebben ze geen helder beeld van mogelijke hulpverlening.

“Oei, dat weet ik zo zelf niet.”

(jongen 18 jaar en jongen 22 jaar, Erps-Kwerps)

“In Kortenberg weet ik dat eigenlijk niet.”

(...)

“Ik vind het wel belangrijk dat dat meer geweten is. Niet echt voor mezelf, maar in het algemeen voor anderen.”

(meisje 17 jaar, Meerbeek)

“(...) maar dat is een beetje raar. Het is er, maar we doen, we weten niet dat het bestaat.”

(jongen 15 jaar, Erps-Kwerps)

“Ik weet niet waar je terecht kan.”

(meisje 15 jaar, Erps-Kwerps)

De hulpverlening wordt dus **onvoldoende in de picture gezet, is niet zichtbaar of laagdrempelig genoeg**. Ook hulpverlening **gratis of goedkoper maken** kwam af en toe terug.

“Ik zie daar zelf eigenlijk redelijk weinig van.”

(jongeren 16 jaar, Erps-Kwerps)

“Nee. Ik zou wel graag weten naar wie we kunnen gaan, maar ik weet niet hoe.”

(meisje 15 jaar, Kortenberg)

“Bv. op school, ge kunt daar ook niet makkelijk naartoe gaan omdat dat helemaal op de zijkant is en niemand weet eigenlijk echt waar dat is, dus niemand weet dat je daar naartoe kan gaan of durft dat omdat ze daar niet duidelijk over zijn.”

(jongen 14 jaar, Erps-Kwerps)

“Hoe kunnen we drempels verlagen en de hulp toegankelijker maken? Goedkoper maken.”

(jongen 15 jaar, Erps-Kwerps)

“Hoe kunnen we drempels verlagen en de hulp toegankelijker maken? Duidelijkheid rond de prijs.”

(meisje 18 jaar, Everberg)

Langs de andere kant zeggen enkele jongeren dat je het ook kan **opzoeken en zelf de eerste stap** zetten.

“Als ge zelf zo die stappen onderneemt, dan vindt ge wel makkelijk hulp. Maar ge moet wel zelf stappen ondernemen.”

(jongen 18 jaar en jongen 22 jaar, Erps-Kwerps)

“Ik zou het googelen.”

(jongen 14 jaar, Nederokkerzeel)

“Misschien dat mijn ouders dat kunnen zeggen of via het internet ofzo.”

(jongen 15 jaar, Nederokkerzeel)

Er is dus nood aan **meer bekendmaking via gerichte communicatie** naar kinderen en jongeren. Maar het kan ook door bv. de hulpverlening **anders/laagdrempeliger te organiseren**, zoals deze kinderen voorstellen in de vorm van een soort Overkophuis.

“Door zo een paar plekken in Kortenberg, een stuk of 4, 5 in te richten en daar zitten dan allemaal mensen waar je terecht kunt met je problemen. Dat zo echt iedereen weet van: ‘Ah, daar kan ik terecht!’”

(kindergemeenteraad, 9-13 jaar)

“Wij hebben een ideetje voor een gebouw waar mensen zo voor jou kunnen staan als jij het moeilijk hebt op school of als je bijvoorbeeld gepest wordt. Je kan in dat gebouw terecht en je weet dat daar mensen voor jou staan en dat je daar al je geheimen kunt vertellen. En dan kunnen die mensen jou daarmee helpen.”

(lagere school, 4de leerjaar)

Enkele jongeren hebben een vergelijkbaar voorstel:

“Een leuke plaats creëren waar jongeren terecht zouden kunnen, waar het niet veel geld kost zoals 65 euro bij psychologen, of waar je geen afspraak moet maken om er te komen. Een beetje zoals het JAC, maar dan lokaler.”

(meisje 17 jaar, Kortenberg)

“(…) als je die kantoren in het midden van de school zou hebben, dan is dat gemakkelijker om daar naar binnen te gaan.”

(jongen 14 jaar, Erps-Kwerps)

Of je kan personen die zich niet goed voelen, samenbrengen in een **supportgroep** om hen het **gevoel te geven niet alleen te zijn**:

“Misschien iets doen met andere mensen die zich slechter in hun vel voelen. Dat je daar ook eens mee kan praten en het gevoel krijgen dat je niet alleen bent.”

(meisje 13 jaar, Meerbeek)

“Ook dat je woensdagnamiddag naar een groep kan gaan en daar kan je dan praten over als er thuis iets is of op school. En daar gebeuren dan ook leuke dingen.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jaar)

Volgens anderen kan dit groepsgebeuren ook een drempel zijn. Soms is het dan moeilijk om openlijk te praten, omdat je je niet veilig voelt in groep. Opnieuw komt het neer op vertrouwen. Daarom dat andere voorstellen in de richting van een **vertrouwenspersoon** ging, die zich eventueel ook in school bevindt.

“Mijn mama heeft op haar werk een vertrouwenspersoon. Als zij dan een probleem heeft, mag zij naar die vertrouwenspersoon gaan. Daar kunnen ze samen een oplossing zoeken.”

(…)

“Nee, maar terug naar dat van die vertrouwenspersoon: Wij hebben op school zo een kartonnen busje en als er iets is en je wil dat graag alleen met de juf bespreken, kan je dat zo op een papiertje schrijven en dat in dat busje gooien.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jaar)

Wat doen in geval van nood

Dit topic kwam niet vaak terug, maar kinderen maakten tijdens de gesprekken over het algemeen wel de **juiste reflexen in een noodgeval**.

“Ik heb van jongs af eigenlijk aangeleerd wat je moet doen als je in een gevaarlijke situatie bent: 112 bellen. Thuis hangt ook een blad met daarop belangrijke nummers, van mijn mama en papa, maar ook de politie, het antigifcentrum... En ook de vier v's voor hulp hangen op (veiligheid, vaststellen, verwittigen, verzorgen).”

(Kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

Goed voelen

Niet alle kinderen en jongeren willen praten over hun problemen. Sommigen hebben ook **nood om alleen te zijn**.

“Ik vind troost onder mijn bed, in mijn kamer. Of alleen op een bankje.”

(lagere school, 4de jaarjaar)

“Ik voel me goed in mijn kamer, omdat ik daar alleen ben.”

(meisje 13 jaar, Meerbeek)

Tijdens het belevingsonderzoek werd ook gepolst naar **talenten** van kinderen. Heel wat kinderen hebben een goed zicht op hun sterktes. Toch kan **bevestiging en erkenning** wonderen doen.

“ja ik kan heel goed tekenen. Eerst geloofde ik eigenlijk niet, dat ik echt niet goed kon tekenen en dan opeens kwam iemand naar me toe die ik echt niet leuk vond. En die zei van: ‘je hebt echt talent’. En ja, toen begon ik in mezelf te geloven en toen werd ik beter en beter.”
(speelplein, 7-10 jarigen)

Vaak werden **vrijtijdsactiviteiten of dingen met vrienden doen** aangehaald als antwoord op het probleem dat kinderen zich soms niet goed voelen. Spel en plezier kan de zorgen even doen vergeten of verzachten.

Vraag: *“Hoe zou de gemeente mij kunnen helpen als ik me niet zo goed in mijn vel voel?”*
Kind: *“Een leuke speeldag organiseren waar je veel dingen kan doen of een soort van testdag waarbij je allerlei dingen kan gaan uittesten of een leuke filmavond.”*
(meisje 13 jaar, Kortenberg)

“We willen elke woensdagnamiddag een evenement of activiteit doen voor kinderen (bv. kookwedstrijd, samen een parcours lopen...)”
(kindergemeenteraad, 9-13 jaar)

“(...) Omdat nu veel jongeren het moeilijker hebben door corona. Het is denk ik wel leuk dat er een activiteit georganiseerd wordt voor jongeren in Kortenberg.”
(meisje 14 jaar, Everberg)

“Eh... gewoon zo dat ge iets hebt om naar uit te kijken, (...) Als ik me dan eens slecht voel op school ofzo, dan denk ik van ‘oké, dan komt dat, of mijn vrienden zijn daar ofzo...’ dat helpt altijd.”
(meisje 15 jaar, Erps-Kwerps)

“Dat iemand mij komt vragen wat er is en dat ik mag meespelen met iemand.”
(jongen 5 jaar, Kortenberg)

Hier en daar krijgen we ook een signaal dat een kind of jongere gebukt gaat onder een **bepaalde vorm van (prestatie)druk** die het welbevinden impacteert.

“Ik doe een beetje voetbal, maar wat ik daar niet leuk aan vind, is omdat ik zo altijd te nerveus word omdat ik denk dat ze gaan zeggen ‘maar je bent niet zo goed bezig, je bent niet goed’.”
(lagere school, 3de leerjaar)

“Voor mij persoonlijk was Corona echt keigoed omdat ik net voor Corona, ik had het toen keimoeilijk net voor Corona. Ik moest naar de logo, de kiné, de psycholoog, de rugby. Ik had eigenlijk geen tijd meer om dingen te doen wat ik echt leuk vond. En net toen Corona begon, moest ik een week thuis blijven van de dokter omdat alles teveel werd. Nadien was er corona en was alles gestopt en mocht je niks meer doen. Dat was een opluchting voor mij, want alle druk was weg en ik moest dan niet meer naar al die afspraken gaan enzo. Ik had effe rust.”
(meisje 17 jaar, Kortenberg)

Corona

Corona is een topic dat niet onbesproken kon blijven in een belevingsonderzoek rond mentale veerkracht. De pandemie bracht voor vele kinderen heel wat ongewenste gevolgen met zich mee. Die hadden vooral te maken met de **maatregelen**.

“Als ik burgemeester was, zou ik die coronaregels weghouden.”
(meisje 9 jaar, Kortenberg)

“Overal staan prentjes over corona.”

(...)

Moderator: *“En wat heb je gemist dat er voor corona wel was?”*

(...)

Kind 1: *“Geen mondmaskers.”*

Kind 2: *“En geen handen ontsmetten.”*

(Speelplein, 6-11 jaar)

“Ik vond dat corona veel sneller moest gedaan zijn en dat je buiten geen mondmasker moet dragen.”

(lagere school, 1ste leerjaar)

Een kind ergerde zich ook aan het feit dat de **regels niet altijd gevolgd** werden.

“Als ik burgemeester was, krijg je een boete van 20 euro als je de coronaregels niet respecteert.”

(meisje 9 jaar, Meerbeek)

Een ander kind hoopt op snelle vaccinatie van -12 jarigen.

“Dat kinderen gevaccineerd worden onder de 12 jaar.”

(jongen 10 jaar, Erps-Kwerps)

Andere kinderen **misten ook hun hobby's** (zwemmen, turnen...) of bepaalde familieleden, zoals oma en opa. Maar het was niet allemaal kommer en kwel. Corona had ook zijn **voordelen** voor sommigen, zoals veel thuis zitten en veel bij de familie zijn.

Moderator: *“Zijn er misschien dingen die wel leuker waren, nu er corona was?”*

Kind: *“Met je familie thuis zitten.”*

(speelplein, 6-11 jarigen)

Anders zijn

Op de vraag of kinderen zich anders dan anderen voelen, kwamen gemengde reacties. De meesten **voelden zich niet anders of kwamen er niet voor uit**. Bij de enkele jongeren die deze vraag kregen, gaf niemand aan zich anders te voelen. Kinderen die zich wel anders voelden, haalden verschillende redenen aan. Die hadden te maken met persoonlijke (uiterlijke) kenmerken of bepaalde omstandigheden. Dit onderwerp verdient nog verdere uitdieping.

“Ik voel me anders omdat ik een jaar jonger ben.” (mocht een klas overslaan)

(lagere school, 3de jaarjaar)

“Omdat ik een bril heb en niet zo goed kan zien. En vaak mijn voet omsla en daarmee.”

(lagere school, 3de leerjaar)

“Bij mijn neefjes, want die spelen altijd samen, maar ik ben een meisje en zij zijn jongens.”

(lagere school, 3de leerjaar)

“Als ik in het midden van de straat moet dansen. Want dan kijken alle mensen naar mij.”

(lagere school, 1ste leerjaar)

Pesten

In het belevingsonderzoek komt het thema pesten geregeld naar de oppervlakte. Dit vooral bij de kleuters en lagereschoolkinderen. Hieruit blijkt dat er toch **nog steeds pestgedrag** plaatsvindt en dat een **negatieve impact** heeft op hun gevoel van welbehagen. Tieners halen dit onderwerp niet spontaan aan.

Moderator: *“Wat is er niet leuk aan school?”*

Kleuter 1: *“Iedereen plaagt je.”*

Kleuter 2: *“En ook... wie doet zo... slaan.”*

Moderator: *“Wordt er dan gevochten op school?”*

Kleuter 2: *“Ja.”*

(kleuterschool, 3de kleuterklas)

“We hebben ook nog dat als de kinderen een racistische reactie krijgen voor hun huidskleur ofzo, dat ze dan een boete krijgen. Of eerst een waarschuwing, maar dat ze dan wel iets krijgen dat ze iets moeten betalen. Dan moet je bv. 10 euro betalen als je echt een racistische opmerking gemaakt hebt.”

(...)

“Ik vind dat een goed idee van dat racisme, want ik werd ook gepest door racisme omdat ik een andere huidskleur heb en dat is echt niet leuk.”

(lagere school, 4de leerjaar)

“Ja, sowieso hé, als je gepest wordt, dat gevoel is helemaal niet zo leuk. Ik denk dat iedereen dat al wel eens gevoeld heeft.”

(lagere school, 4de leerjaar)

“Mijn ouders, vrienden en een psycholoog. Ik ben daar naartoe gegaan toen ik gepest werd.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

“Er staat ook dat kindjes lief moeten zijn want soms zijn kindjes niet zo lief en dat is niet zo leuk.”

(lagere school, 3de leerjaar)

Wat zijn oplossingen om pesten tegen te gaan? Kinderen denken aan het inschakelen van de juf, de ouders en voor elkaar opkomen.

“Naar de juf gaan.”

(lagere school, 3de leerjaar)

“Zeggen van ‘stop eens met dat kindje te plagen, dat is niet leuk voor haar.’”

(lagere school, 3de leerjaar)

“Dan zou ik dat tegen mijn mama zeggen en dan zou mijn mama helpen.”

(lagere school, 3de leerjaar)

Kinderen zijn zorgzaam

Kinderen komen over het algemeen vaak met de wens of voorstellen om zaken beter te maken voor zij die **ziek zijn of een beperking** hebben.

“Voor (kindje uit de klas) zou ik wensen dat ze niemeer ziek is, want ze is ziek nu.”

(kleuterschool, 3de kleuterklas)

“Omdat mensen in een rolstoel soms veel hulp nodig hebben of een omweg moeten maken. En via zo’n gladde trap kunnen die mensen zelf naar boven en naar beneden.”

(lagere school, 4de leerjaar)

“Ik zou op het internet een filmpje zetten. Dan zegt die in de plaats van woorden schrijven. En ook voor doven doet die handgebaren.”

(lagere school, 3de leerjaar)

Als we ingaan op de eigen **publieke ruimte** en **aandacht voor kinderen/personen met een handicap**, vinden de kinderen dat er meer gedaan kan worden. Ze vinden dit ook belangrijk.

Moderator: *“Wordt er in Kortenbergt veel gedaan voor mensen in een rolstoel?”*

Kind: *“Soms wel, maar eigenlijk niet. In de nieuwe speeltuin mochten we invullen wat we wilden. Daar stonden ook dingen voor rolstoelen tussen. Ik heb dat aangeduid en nu is dat er.”*

(...)

“Ja, want ook al zitten die in een rolstoel, toch vind ik dat belangrijk dat die ergens naartoe kunnen gaan en plezier kunnen maken.”

(...)

“We zouden ook kampjes organiseren speciaal voor kinderen met een handicap, bv. kinderen die slecht zien, kunnen dan meedoen met een kamp voor allemaal slechtzienenden.”

(lagere school, 4de leerjaar)

Armoede

Net als voor kinderen met een beperking of ziekte, vinden de kinderen **acties voor kinderen/personen in armoede belangrijk**.

“Wij willen gratis kampen maken voor kinderen die graag op vakantie willen, maar die thuis geen geld hebben. We gaan dat doen door acties te organiseren en geld in te zamelen.”

(...)

“We vinden de groeneneuzendag uit. Dat is een dag om geld in te zamelen voor kinderen in armoede. Verder gaan we rommelmarkten organiseren voor geld.”

(lagere school, 4de leerjaar)

“Wij hebben een krant dat de arme kindjes meer leuke dingen kunnen doen.”

(lagere school, 3de leerjaar)

Thema 2: hoe kunnen we zorgen dat kinderen en jongeren geïnformeerd zijn op een manier die aansluit bij hun leefwereld?

Gemeentelijke kanalen

De gemeentelijke communicatiekanalen zijn **bij jongeren niet goed gekend**. En als ze gekend waren, werden ze niet of **niet vaak gebruikt**.

Interviewer: *“Welke gemeentelijke kanalen kennen jullie?”*

Jongere: *“Online. Maar wij kijken daar niet naar.”*

(meisje 15 jaar, Erps-Kwerps)

Sommige jongeren bladeren door het gemeentebladje, bekijken foto's en lezen artikels die hen interesseren. Ook de jongerenrubriek werd een keertje aangehaald, omdat er info over evenementen in staat. Anderen kennen het infoblad helemaal niet. Ook de Facebook-pagina werd soms gevolgd in functie van evenementen. De overgrote meerderheid gebruikte Facebook niet.

Kortenberg heeft **geen Instagram-pagina**. Eén kind heeft daar alvast een uitgesproken mening hierover:

“Ik vind het heel raar dat Kortenberg geen Instagrampagina heeft.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

Gekende kanalen onder jongeren, maar ook bij volwassenen, zijn de **Facebook-groepen ‘Ge zijt van Kortenberg als...’ en ‘Ge zijn van Erps-Kwerps als...’**. Hoewel geen gemeentelijk kanaal, kwam dit regelmatig terug in de gesprekken. Veel jongeren (en volgens hen ook veel volwassenen) volgen deze pagina om op de hoogte te blijven van het reilen en zeilen in Kortenberg. Vaak worden daar krantenartikels gepost, waardoor jongeren niet zelf nog door kranten moeten bladeren om op de hoogte te blijven. De gemeente zou meer van dit kanaal gebruik kunnen maken.

Geschikte kanalen

Als je aan **kinderen** vraagt hoe ze liefst geïnformeerd worden (over bv. activiteiten), komen ze uit bij **offline-kanalen als posters** op bv. plakpalen, in de wijken of andere publieke plaatsen. Ook **flyers** achter bv. een ruitenwisser worden aangehaald.

De voorkeur voor offline-communicatie wordt vaak **bevestigd door jongeren**. Ook volgens hen kan de gemeente het **meeste bereik hebben via affiches in het straatbeeld**.

“Ja, dat heb ik ook wel. Zeker met affiches. Als dat omhoog hangt, ga ik daar wel altijd zo eens naar kijken.”

(jongen 18 jaar en jongen 22 jaar, Erps-Kwerps)

“(...) Ook posters hangen in het dorp. (...) Op plaatsen waar veel mensen komen: aan scholen, sporthal en drukke straten.”

(meisje 14 jaar, Nederokkerzeel)

Ook **digitale kanalen** zoals de **website** van de gemeente en **mailings** kunnen volgens **kinderen** dienstdoen. Net als sociale media. Daarbij worden **TikTok, Instagram en Facebook (voor de ouders)** het vaakst aangehaald. Kinderen is een doelgroep die uiteraard moeilijker online te bereiken is, gezien ze officieel nog geen account op sociale media mogen hebben.

“Ik ken Facebook. Mijn mama vertelt dan soms dingen of dat er iets te doen is.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

Voor **interpersoonlijke communicatie** om bv. met vriendjes af te spreken, gebruiken ze **sms of WhatsApp**. Sommigen gebruiken ook **online-gamingtoepassingen** om met elkaar te communiceren.

Eén kind haalt aan dat de communicatie ook **via de scholen** kan gebeuren. De gemeente vertelt het aan de school en de school geeft de info door aan de kinderen. Ook een infobord in de dorpscentra en huis-aan-huisbedelingen werd een keer aangehaald.

“Naar een school gaan, aan de directeur zeggen en dan de directeur zegt het tegen de juf en de meesters. En dan zeggen de juffen en de meesters dat tegen de kinderen en dan zeggen de kinderen het tegen de ouders.”
(lagere school, 3de leerjaar)

Ook bij **jongeren** werden **sociale media** vaker aangehaald als een veelgebruikt kanaal dat ook gebruikt kan worden voor gemeentelijke communicatie. **Vooral Instagram en ook wel TikTok** kwamen daarbij het vaakst naar boven. Facebook wordt door jongeren minder vaak gebruikt (wel bij oudere jongeren). De website van de gemeente wordt door jongeren niet gebruikt.

“Instagram en TikTok. Voor mij zou dat werken. Daar zou ik wel informatie lezen enzo.”
(meisje 14 jaar, Everberg)

“Grotendeels door Instagram. Ook Facebook een beetje, maar dat is veranderd over de jaren. Nu is dat verouderd en gebruik ik dat weinig.”
(jongen 17 jaar, Meerbeek)

“Best via Instagram. Daar zit ik vaak op. Ik heb geen Facebook. Ik gebruik ook de website van de gemeente niet.”
(meisje 14 jaar, Everberg)

“Via Instagram. En TikTok soms. Maar vooral Instagram. Facebook heb ik niet. En de website van de gemeente gebruik ik niet.”
(meisje 13 jaar, Meerbeek)

Voor **interpersoonlijke communicatie** gebruiken **jongeren ook WhatsApp, Snapchat en sms**.

Jongeren komen veel te weten via elkaar (of hun ouders). **Mond-aan-mondreclame** is een zeer belangrijk gegeven onder jongeren. Zeker als het over evenementencommunicatie gaat.

“Gewoon mond-aan-mond... Dat iemand zegt ‘ik heb dat of dat gezien of ik ga daar naartoe of...’ dat doet ook nog altijd veel, denk ik.”
(jongen 18 jaar en jongen 22 jaar, Erps-Kwerps)

“Eh.. gewoon hier meestal op het skatepark, zo vrienden onder elkaar. En soms via Tops, de zaalwachter hier, die vertelt ons ook wel wat dingen.”
(jongen 16 jaar, Erps-Kwerps)

“Ik hoor ook dingen als ik met vrienden afspreek. (...) Of gewoon mond-aan-mond en vrienden die het vragen of ik ergens mee naartoe ga ofzo.”
(jongen 17 jaar, Meerbeek)

“Ik ga niet echt actief iets opzoeken, maar ik pik dat wel op één of andere manier of via via op.”
(jongeren 17 jaar, Meerbeek)

Een jongere zegt ook dat het goed zou zijn om **jeugdbewegingen in te schakelen**. Daar zijn jongeren ook samen en kunnen ze meteen afspreken om samen ergens naartoe te gaan.

“Ik denk misschien op jeugdbewegingen gaan zeggen dat deze werkingen er zijn. Want dan gaan vrienden of vriendinnen zeggen van ‘we kunnen dat misschien samen doen’ en dan heb je direct een groep.”
(meisje 15 jaar, Kortenberg)

Geïnformeerd zijn

Op de vraag of kinderen en jongeren voldoende geïnformeerd zijn, krijgen we **gemengde reacties**. Vooral bij kinderen. Sommigen vinden dat ze voldoende weten wat er in de gemeente gebeurt, anderen vinden van niet.

Moderator: *“Dus jullie weten niet veel over de gemeente eigenlijk?”*
Kind: *“Niet echt, behalve dat de burgemeester Alexandra heet.”*
(speelplein, 7-10 jarigen)

Over de **communicatie van het vakantie-aanbod** in Kortenberg, lijkt iedereen **tevreden** te zijn. Het boekje met activiteiten van de gemeente is onder kinderen goed gekend.

Jongeren voelen zich voldoende geïnformeerd zover hun leefwereld rijkt. Er zullen zeker zaken zijn waar ze niets over weten, maar bij hen leeft over het algemeen alvast niet het gevoel dat ze niet goed geïnformeerd zijn. Hoewel hier een daar wordt aangehaald dat de communicatie van sportactiviteiten beter kan.

“Ja, nee niet echt, het is nooit echt onduidelijk. Ik kom het wel altijd te weten op één of andere manier. Enkel over sportevenementen hoor ik eigenlijk niet veel.”
(jongeren 17 jaar, Meerbeek)

“Ja, ik hoor vaak kinderen vragen stellen van zo ‘ik wil graag dat doen van sport, maar ik weet niet wanneer dat kan en waar enzo’ dat dat in een foldertje staat.”
(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

Soms wordt ook de vraag gesteld of de **communicatie naar jongeren vanuit de gemeente wel beter moet?** Een aantal tegenstemmen zeggen dat jongeren niet per se zitten te wachten op wat de gemeente te vertellen heeft:

“Ja maar... Jongeren proberen hun social media zo ver mogelijk van zo’n dingen af te houden. Ik heb het gevoel dat, ja, die zijn dat zo gewend om zo’n dingen te skippen, dat ge daar minder reach mee hebt dan dat ge denkt. Ik denk dat ge nog steeds keiveel kunt doen met een affiche of met stickers en... want als ik zelfs nog maar een kleine sticker zie waarvan ik denk ‘oh dat lijkt me wel cool’ ga ik dichterbij.”
(jongen 18 jaar en jongen 22 jaar, Erps-Kwerps)

Moderator: *“Als de gemeente via een specifiek kanaal werkt, dan lees ik dat zeker en vast?”*
Jongere: *“Bwa... voor mij is dat niet echt nodig, want ik kom toch veel dingen te weten via mond aan mond met mijn vrienden.”*
(jongen 16 jaar, Erps-Kwerps)

“Ik weet dat de gemeente een Facebook-pagina heeft, maar die zou ik niet echt gebruiken. Maar ik en daar in het totaal eigenlijk niet mee bezig. Ik zal het altijd wel horen als het zover is.”
(jongen 17 jaar, Everberg)

Sommige jongeren zijn ervan overtuigd dat ze de **info wel zullen vinden als ze die nodig hebben**. Het is ook moeilijk om heel gericht te communiceren. De gewone gemeentelijke kanalen bevatten zoveel **informatie die niet voor iedereen even relevant is**, zeker niet voor jongeren.

“Het is natuurlijk wel handig als je zomaar zou kunnen tegenkomen wat je nodig hebt, maar ik denk dat wij nu ook gewoon zo opgevoed zijn van ‘als ge iets nodig hebt, moet ge het vinden.’”
(jongen 18 jaar en jongen 22 jaar, Erps-Kwerps)

“Eh.. als ik bijvoorbeeld ergens zie dat er een klein festivalleke is ofzo, dan zal ik dat opzoeken voor meer info en hoe en wat.”
(jongen 16 jaar, Erps-Kwerps)

Kennis van vrijetijdsinitiatieven bij jongeren

Jongeren lijken een redelijk goed zicht te hebben op vrijetijdsinitiatieven voor hen in de gemeente. Toch merkt de jeugddienst dat de doelgroep moeilijk te bereiken is met het aanbod. De jongeren wijten dit deels aan een **gebrek aan promotie**.

“Meer reclame maken daarvoor.”

(meisje 16 jaar, Erps-Kwerps)

“Meer reclame.”

(meisje 18 jaar, Everberg)

“Naar mijn gevoel betere communicatie naar de jongeren toe.”

(meisje 22 jaar, Erps-Kwerps)

Deels is er nood aan **meer activiteiten voor jongeren en meer fuiven voor de lokale jeugd**.

“Meer activiteiten voorzien voor jeugd van +16.”

(meisje 22 jaar, Kortenberg)

“Meer kampen voor tieners, langer dan een (halve) dag, meer 'weekkampen'.”

(meisje 17 jaar, Meerbeek)

“Meer activiteiten voor jongeren tussen 14-18 jaar.”

(jongen 17 jaar, Leuven)

“Meer mogelijkheden om in eigen dorp te kunnen feesten. We moeten altijd naar Leuven trekken om de bloemetjes buiten te zetten.”

(jongen 21 jaar, Everberg)

Volgens een jongere kan het ook helpen om hen **meer te betrekken** in de totstandkoming van het aanbod.

“Meer betrekking en 'tips' vragen bij de jeugd die ideeën willen delen of actief zijn binnen adviesorganen zoals de jeugdraad.”

(meisje 26 jaar, Meerbeek)

Onderwerpen

Kinderen en jongeren willen graag op de hoogte zijn van **nieuwtjes uit de gemeente (veranderingen in het dorp)**. Als er iets nieuws gerealiseerd wordt, bv. een speeltuin en andere speelplekken, willen ze dat graag weten. Maar ook **feesten, evenementen en spelactiviteiten** komen zeer vaak terug.

Via de topics laten kinderen ook uitschijnen wat ze **belangrijk vinden**. Zo wordt er aangehaald dat kinderen meer willen weten over meer fietsen en fietspaden, werken in de straat, meer groen op de speelplaats, over bossen, natuur, dieren en bomen. Kinderen en jongeren willen op de hoogte zijn van zaken die recht in hun leefwereld zitten (spelen, evenementen, activiteiten...), van zaken die een directe impact op hun leefwereld hebben (verkeer, veranderingen in de gemeente...) en van thema's waar ze wakker van liggen (natuur, dieren...). Dit kan helpen om in toekomstige communicatie onderwerpen te selecteren en af te bakenen.

Een jongere haalt ook aan dat Kortenberg veel **leuke plekjes** heeft, maar dat die **te weinig in de kijker** worden gezet.

“Ik heb nog altijd het gevoel dat ik niet alle plekjes in Kortenberg ken. Ge hebt zo veel leuke kleine parkjes, de meeste woonwijken hebben er eentje, maar ge weet dat alleen maar als ge al een keer in die woonwijk zijt geweest. En dan is dat zo precies enkel voor die mensen van de woonwijk.”

(jongen 18 jaar en jongen 22 jaar, Erps-Kwerps)

Thema 3: hoe kunnen we (letterlijk en figuurlijk) ruimte geven aan kinderen en jongeren?

Leuke plekken in Kortenberg

Niet geheel verrassend associëren kinderen een leuke plek in Kortenberg automatisch met een plek waar ze kunnen **spelen en zich amuseren**. Colomba wordt vaak aangehaald als een fijne plek om te spelen of voetballen. Net als de nieuwe speeltuin van Everberg en het plein met basketbalveld in Erps-Kwerps.

“Ik vind de speeltuin van Everberg heel leuk, want daar zijn allemaal dingetjes waar je op kan klimmen. (...) Nu heb je dingen waar je op kan klimmen, glijbanen, schommels en ik vind dat echt leuk.”

(lagere school, 3de leerjaar)

Maar ook het Silsombos, een pleintje in Broekhoven en andere buurtpleintjes worden benoemd.

“Op mijn straat is er een pleintje waar je kunt voetballen en er is ook een net waar je de bal over kunt gooien.”

(lagere school, 3de leerjaar)

Wat doen kinderen graag op een speeltuin? Schommelen, glijden van een paal of schuif af, carrousel, touwslingeren, een parcours afleggen...

Het is vooral belangrijk dat er **voldoende keuze is en aanbod voor kleine en grote kinderen**.

“Er staat zo vanalles voor iets kleinere, zo een huisje enzo, maar ook voor de grotere, die klimtouw- wnen om te klimmen. En er staat ook veel meer. Vroeger hadden we alleen een glijbaan en schom- mels en nu is er veel meer keuze.”

(lagere school, 4de leerjaar)

Het mag wel **niet te druk** zijn.

“Ik vind Colomba leuk. Als het te druk is, is dat niet zo. Tijdens de vakanties is het daar overvol. Ik vind het leuker als er minder mensen zijn.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

Er is een kind dat zegt dat de speeltuin in de buurt van De Negensprong niet leuk is. Maar ook de speeltuin van Kortenberg krijgt enkele negatieve vermeldingen, net als het station.

“Ja, die van Kortenberg. Die is saai. Dat is maar één groot speeltuig en een zandbak met veel viezigheid. Alleen het skatepark daar is leuk. De speeltuin is te klein.”

(lagere school, 4de leerjaar)

Kind: *“Maar er is al een speeltuin in Kortenberg en die is niet leuk.”*

Moderator: *“Wat is er niet leuk aan?”*

Kind: *“De speeltuin is voor (kleine) kinderen en het allerleukste in de speeltuin is een schommel.”*

(speelplein, 6-11 jarigen)

“Het station hier in Kortenberg dat ziet er echt raar uit. Om kinderen blijer te maken daar een beetje meer kleur inzetten. Ja, kleur en kunstwerken in graffiti ofzo, maar dan wel iets deftigs.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

Ook het **bos** is voor heel veel kinderen een **leuke plek** om te spelen, takken te zoeken, hutten te bouwen, bladeren en eikeltjes te zoeken, eekhoorns, uilen en andere dieren te spotten, door de modder te stappen of te fietsen/mountainbiken. Hoewel niet iedereen graag in het bos komt, want:

“Dat doet pijn aan de voeten.”

(kleuterschool, 3de kleuterklas)

“Ik speel niet graag bij bossen als mama en papa er efjes niet bij zijn. (...) Omdat ik dan bang ben. (...) Dat er dan ineens wolven tevoorschijn gaan komen.”

(lagere school, 3de leerjaar)

“Ik vind het niet leuk omdat er in het bos prikkeltjes zijn en die gaan door mijn kousenbroek heen en dat doet pijn.”
(lagere school, 1ste leerjaar)

Het **skatepark** wordt ook geregeld door kinderen aangehaald als een **leuke plek**, vooral om te stappen. Hoewel er toch ook kinderen (en jongeren) **niet graag komen en niet zo hoog oplopen met sommige gebruikers**.

“Ze komen pizza eten op een tafel in het skatepark. Doe dat toch bij je thuis, allez. Ik weet nie, da’s toch beter?”
(speelplein, 7-10 jarigen)

“Mijn ideale plek om te chillen of spelen ziet er voor mij zo uit... Een skatepark zonder gangsters.”
(meisje 9 jaar, Kortenberg)

“Ik kom niet graag aan het skatepark omwille van marginaler volk (op een politiek correcte manier geschreven).”
(jongen 16 jaar, Everberg)

Daarnaast halen kinderen als leuke plekken ook binnenspeeltuinen aan, kinderboerderijen en zwembaden. Of gewoon de **eigen tuin** of die van iemand anders. Er moet dan wel **wat staan (toestellen) of te beleven zijn**.

“Thuis in mijn achtertuin, daar gaat papa een boomhut maken in mijn lievelingsboom. (...) Ja, en dan kan ik daarin slapen. (...) En met mijn zus naar boven en beneden gaan.”
(kleuterschool, 3de kleuterklas)

“Ik speel graag in de tuin, maar er moeten wel enkele dingen in de tuin staan.”
(lagere school, 3de leerjaar)

“Ja, en zij heeft ook een hele grote tuin. Ik ben daar al gaan spelen. Echt meters ver. En op het einde was er een hek en dan gingen we achter dat hekje en dan was er een wegje naar een veld. Dan kon je gewoon op een veld stappen.”
(lagere school, 3de leerjaar)

De kinderen die geen eigen tuin hebben, missen die ook.

Kind: *“Ik ook in een appartement. Maar mijn mama heeft gezegd tegen mijn broer en mij dat we wel op het gras aan de kerk mogen. Daar achter, daar mogen we wel spelen, maar dat is nog steeds niet mijn tuin.”*

Moderator: *“Mis je een tuin?”*

Kind: *“Ja, ik wil mijn tuin terug van de Kruisstraat.”*
(lagere school, 1ste leerjaar)

Om leuk te spelen, hoeft het terrein niet altijd ingericht te zijn. Een **informeel pleintje of veld** in de buurt doet ook al veel.

“Ik woon in de Hoogstraat, dan in de ‘Gulden Delle’, naar onder. En dan zo ongeveer tot in de helft. En dan moet je naar rechts en dan moet je verder stappen tot je een graspleintje ziet. En daar gingen wij veel spelen in corona.”
(lagere school, 3de leerjaar)

“Ik vind het leuk om bij mijn oma in de velden te gaan. Ik vind dat leuk omdat er veel frisse lucht is en ik vind het dan leuk om te gaan wandelen.”
(lagere school, 3de leerjaar)

En qua inrichting hoeven het **niet altijd de klassieke toestellen** te zijn.

“Ik vind dat (speeltuon Everberg) leuk omdat het niet gewoon gras is, maar ook met obstakels. En dat vind ik leuk. En we gingen daar met de klas naartoe om opdrachten te doen en dat was wel leuk omdat dat in de open lucht was.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

Ten slotte werd ook **de bib** door een aantal kinderen (en jongeren) spontaan aangehaald als een leuke plek in de gemeente.

“Ik ben graag bij de bib, omdat daar veel leuke boekjes zijn.”

(lagere school, 3de leerjaar)

“Ik ben graag in de bib. Ik vind het rustgevend om daar eens tussen de boeken te kijken.”

(meisje 15 jaar, Erps-Kwerps)

Jongeren halen vooral **het skatepark, het station, de abdij, de colombasite, de speeltuin/pleintje van Erps-Kwerps, de sporthal en het jeugdhuis** aan als leuke plekken om af te spreken en te chillen met vrienden.

“Bij het skatepark omdat ik step, allez, ik stuntstep en ik skate daar met vrienden.”

(jongen 12 jaar, Everberg)

“(over speelplein Erps-Kwerps) Je hebt daar bankjes om te zitten, het is er redelijk open, je kan er dingen doen. Er is een voetbalveld, basketbalveld. Je woont er dichtbij, dus dat is leuk.”

(meisje 15 jaar, Erps-Kwerps)

“(over speelplein Erps-Kwerps) Ik ben daar vaak gaan basketten met vrienden in de vakantie. In Kortenberg is er ook een basketveld, maar daar komt meer volk en kan je niet altijd je eigen ding doen. In EK is het veld ‘leger’.”

(jongen 17 jaar, Meerbeek)

“Het is een plaats (speelplein Erps-Kwerps) waar je gemakkelijk kan afspreken. (...) Dat het makkelijk te bereiken is door iedereen.”

(meisje 14 jaar, Nederokkerzeel)

Over het station zijn er ook tegenstemmen:

“Station van Kortenberg is onveilig. Geen fietspaden en donker.”

(meisje 15 jaar, Erps-Kwerps)

Een **jeugdhuis** komt dus ook vaak terug. Waarom? Het is een plek om rond te hangen, leuke dingen te doen en iets te organiseren voor andere jongeren.

“De ideale locatie is voor mij zoals het jeugdhuis (Meerbeek). Daar is alles wat ik nodig heb en waar mijn vrienden zijn.”

(jongen 17 jaar, Meerbeek)

“Centraal in Erps-Kwerps, een lokaal met zetels.”

(meisje 26 jaar, Berg)

“Een locatie zoals een jeugdhuis waar jongeren zelf activiteit kunnen en mogen organiseren.”

(meisje 26 jaar, Meerbeek)

Maar niet iedereen voelt zich thuis in het jeugdhuis:

“Een plek waar je binnen kan om mensen van je dorp te leren kennen, maar ook om met je vrienden te zitten gewoon het zelfde als het jeugdhuis maar dan voor kinderen onder de 16-17 want de meeste mensen in het jeugdhuis zijn rond de 18-23 jaar en dan voel je je daar niet zo veilig of comfortabel.”

(meisje 15 jaar, Everberg)

Een jongere vindt het skatepark minder geschikt om gewoon te hangen, omdat er veel kleine kinderen zijn.
“Ja, echt om te skaten, want zo echt komen hangen gewoon doe ik hier niet. Veel te veel jonge kinderen.”
(jongens 22 en 18 jaar, Erps-Kwerps)

Als jongeren het skateterrein even beu zijn, trekken ze soms naar andere plekken in de buurt die meer uitdaging bieden.

“(…) ja hier, dat zijn de meeste skaters al een beetje beu, van ja... maar... binnenkort komt er toch een nieuw park, maar zo.. ja, hier is niet zo veel en daar [KBC-site] zijn zo ja... meer obstakels, die improviseren dan met wat ge daar kunt doen enzo. En daar kunnen ze ook gewoon chillen met vrienden.”
(meisje 16 jaar, Kortenberg)

Bij regenweer trekken jongeren naar plekken die **beschutting** bieden, zoals de KBC-site, de abdij of het station. Beschutting is belangrijk voor een hangplek.

“Maar als het bijvoorbeeld hier zo aan het regenen is enzo, dan gaan we naar daar [KBC-site] omdat daar zo'n afdakje is. Of dan gaan we naar het station.”
(meisje 16 jaar, Kortenberg)

“Eh ja, bijvoorbeeld als het regent ofzo of we willen niet gaan skaten, dan spreken wij soms af in de Abdij ofzo. En als wij eens willen gaan skaten en het regent, dan gaan we meestal in de fiet-senstalling van het station efkes skaten zo, omdat het daar dan droog is.”
(jongen 16 jaar, Erps-Kwerps)

“Ik wil een klein gebouwtje ofzoiets waar je, als het regent, kunt ge daar inzitten. Want als het regent is het nu wel vervelend. Soms kan het willekeurig regenen.”
(jongen 15 jaar, Erps-Kwerps)

Naast beschutting is ook de aanwezigheid van een **toilet** een meerwaarde.

“Aan het pleintje (Kasteelstraat) is geen wc en dat is soms vervelend.”
(meisje 15 jaar, Kortenberg)

Voor de meeste jongeren is de **inrichting van de plek op zich van minder groot belang**. De plek moet vooral de gelegenheid bieden om **met vrienden af te spreken, te zitten en beschutting bieden** bij regenweer. De aanwezigheid van vrienden is vooral wat telt.

“(…) zolang dat ge ergens kunt zitten en zolang dat ge ergens dicht bij bent waar ge kunt droog zijn, dan is het oké voor mij.”
(meisje 16 jaar, Kortenberg)

“Ja, gewoon de vibe met uw vrienden, want ja, als ik hier nu alleen zou zitten, zou ik hier nu niet superlang zitten, maar zoals nu als ik hier met vrienden ben, dan is dat redelijk plezant en maakt dat het voor mij ook plezanter.”
(jongen 16 jaar, Erps-Kwerps)

“Een zitgedeelte in het bos of in een weide, met een paar bankjes om gewoon te kunnen zitten. Niet echt iets heel speciaals. Dat moet voor mij niet kweenie wat zijn.”
(jongen 17 jaar, Everberg)

Hoewel sfeer, gezelligheid en **bereikbaarheid** toch ook aandacht krijgen. In de omschrijving van de ideale chillplek is er veel aandacht voor **rust, groen, bankjes om te zitten...**

“Een pleintje misschien met een aantal struiken en boompjes om het gezellig te maken. En ook een paar bankjes. En voor de rest ook dicht bij wegen die overal naartoe gaan. Wegen die het middelpunt zijn van Everberg om dan snel naar Leuven en Tervuren.”
(meisje 15 jaar, Everberg)

“Met veel groen zoals gras of een bos. Iets om op te zitten zoals een bank. (...)”
(meisje 14 jaar, Nederokkerzeel)

“In mijn wijk is er een veld waar een boom staat. Dat heet het vriendschapsterrein ofzoiets (iets niet zeker van de naam). Dat is heel gezellig ingericht. Met een boompje en lichtjes in de boom en houten bankjes en een schuurachtig iets. Het is heel gezellig. Je kan er een vuurtje maken. Je kan er een radio zetten om muziek te spelen. Heel gezellig om telkens te zitten. Dat is dicht bij de Leeuwerikenstraat. Is op initiatief van een persoon. Om tijdens Corona iets te maken.”
(meisje 14 jaar, Everberg)

Andere leuke plekken voor jongeren die een vermelding krijgen:

- Vrebos:
“Daar in de bossen is een crossbos en daar ga ik vaak met vrienden fietsen.”
(jongen 12 jaar, Everberg)
- Silsombos:
“Silsombos, bij de picknickbanken. Daar zit ik ook soms. (...) Daar is het ook rustig.”
(jongens 18 en 22 jaar, Kortenbergh)
- Bij iemand thuis (uit praktische overwegingen):
“Ja, zo, en da's gezelliger en 's avonds is het ook sneller koud enzo.”
(jongen 14 jaar, Erps-Kwerps)
- Kerk in Erps-Kwerps:
“Het is er rustig en er zijn banken.”
(jongen 14 jaar, Nederokkerzeel)

De ideale speel- of chillplek voor kinderen

Hoe ziet de ideale chill- of speelplek eruit voor Kortenberghse kinderen? De ideale plek beschikt uiteraard over veel **speel- en recreatiemogelijkheden**: schaatsbaan, trampoline, springkasteel, kabelbaan, luna-park, glijbaan, voetbalveld, skatetoestellen, pumtrack, parcours om te fietsen, bmx'en en rolschaatsen, paintballplein...

Maar de plek bevat evengoed mogelijkheden om te genieten van **rust en groen**: banken, bomen en gras waar paadjes doorlopen, bloemen- en plantentuin, vuilbakken. Er zijn ook dieren.

Ten slotte is de aanwezigheid van **water** belangrijk in de vorm van een zwembad of (zwem)vijver met fontein, eenden, kikkers en een riviertje. Er ook een cafeetje of snackbar met toilet.

De plek is tenslotte **goed bereikbaar** met de bus of de trein, zodat iedereen kan komen. Er zijn voldoende **fietsenstallingen**. De plek is ook aangepast voor **minder mobiele personen**. Er is ook duidelijke **signalisatie** m.b.v. verkeers- en infoborden.

Een aantal kinderen vindt ook **de bib of de school** de ideale chill- en speelplek.

Er mogen zijn in de publieke ruimte

Over het algemeen voelden **kinderen** zich **niet ongewenst in de publieke ruimte**. Hoewel er hier en daar wel verhalen verteld werden over reacties van (oudere) volwassenen die soms een boze blik of boze reactie gaven.

“Ja, dus we waren zo met school, met fietsen gaan rijden, met een echte politieagent. En onze fietsen die lagen zo op zo een, euh... waar voetgangers... Awel en daar was zo een oude meneer en die duwde die fietsen naar achter en BAF BAF BAF. Da was echt kei grappig. En natuurlijk is die politieagent naar die meneer gegaan.”
(speelplein, 7-10 jarigen)

“Wij waren in de speeltuin aan het spelen en dan was er zo'n meneer die dacht dat wij in zijn tuin aan het spelen waren en dan werd hij boos en zei dat we daar niet mochten spelen.”

(lagere school, 3de leerjaar)

Een kind geeft aan dat oude mensen snel boos zijn.

“Meestal zijn oude mensen snel boos hé.”

(lagere school, 3de leerjaar)

Ook jongeren komen **niet vaak negatief in aanraking met andere inwoners**. Als dat toch gebeurde, had dit overwegend te maken met geluidsoverlast.

“Ja, één keer ofzo. Maar dat was omdat onze box toen te luid stond.”

(jongen 14 jaar, Nederokkerzeel)

“Goh... Nooit echt boos omdat wij daar waren, wel omdat de muziek ofzo te luid stond, maar nog nooit echt omdat die ons daar niet willen.”

(jongen 17 jaar, Meerbeek)

Een jongere vertelt wel over de **ongewenstheid** die hij en andere jongeren ervaren als ze rondhangen aan de **KBC-site**. Zo blijkt uit onderstaand interview.

Jongere: *“(...) wel aan de KBC! Als ze daar aan het skaten waren, dan komen daar altijd zo die mensen van die appartementen daar klagen van ‘Ja, dit is privéterrein. Ge moogt hier niet skaten. Dat maakt teveel lawaai.’ Dus.. dat wel.*

Interviewer: *“En wat deed dat met u als ge da.. of hoe voelt ge u daarbij?”*

Jongere: *“Ja, dat maakte mij boos, want dat is toch geen privéterrein. Omdat ik zo vind van ‘Ja, we mogen hier toch zijn, we mogen hier toch staan’. En dan belde die altijd de politie om ons te komen weggagen.*

Interviewer: *“En wat deed je dan?”*

Jongere: *“Ja, de politie kwam zo vragen van ‘Ja mannekes, die mensen komen klagen, dat is al de zoveelste keer. Ga gewoon ergens anders skaten. Er is een skatepark in de buurt.’ Dus meestal zweeg ik wel omdat ik dan was van, ja... Ik ga niet mijn mond opentrekken tegen de politie.”*

Interviewer: *“Ja, ja, dus meestal dropen jullie gewoon af, maar niet zozeer omdat je dat zelf wou?”*

Jongere: *“Ja, ja... als het aan mij lag, maar ja... ik ben er meestal te laat bij als die mensen komen om te klagen, want als die mensen dan zouden zeggen zo specifiek tegen mij, dan zou ik zeggen van ‘Kijk, dit is hier geen privéterrein. Wij mogen hier toch zijn’, maar die zijn nog nooit echt specifiek naar mij gekomen; altijd zo naar de groep skaters.”*

(...)

Jongere: *“(...) Want die mensen denken gewoon dat heel dat terrein is van hun en van hun alleen en daar mag niemand, dan voor hun crapuul, ofzo opkomen. Ik begrijp dat wel als ge in de avond wilt slapen en er is geluid, dan begrijp ik dat wel, maar dan zou ik zo zeggen, van kijk, ge kunt dat ook gewoon op een vriendelijke manier zeggen in de plaats van te zeggen van ga weg, privéterrein!*

(meisje 16 jaar, Kortenberg)

Enkele jongeren omschrijven de **ideale chillplek** daarom als een **rustige plek zonder veel burens**.

“(...) Vooral ergens waar niet echt veel burens zijn omdat we dan muziek kunnen luisteren en niet beperkt worden qua lawaaihinder. En iets met een basketveld of voetbalveld, waar je iets kan doen, maar ook gewoon kan zitten.”

(jongen 17 jaar, Meerbeek)

“Mijn ideale chillplek? Geen volwassenen en oudere mensen.”

(meisje 17 jaar, Kortenberg)

Zelf keuzes maken

De meeste **kinderen** geven aan dat ze **zelf hun vrijetijdskeuzes maken** in de vakantie. Of ze doen dat in overleg met hun ouders. Factoren die in de keuze meespelen zijn kost en ligging/afstand.

Kind 1: *“Ik mag zelf beslissen. De zomer is lang en ik ben de hele zomer op kamp en dan is het niet leuk als die niet leuk is.”*

Kind 2: *“Ik mag kiezen, maar moet wel kijken hoeveel het kost. Als het veel geld is, dan gaan mama en papa misschien zeggen dat ik niet mag.”*

Kind 3: *“Ik mag ook zelf kiezen, maar ik moet wel kijken wat de locatie is, want mama wil niet zo superlang onderweg zijn.”*

(lagere school, 4de leerjaar)

“Mijn mama stelt voor en ik zeg ja of nee.”

(lagere school, 4de leerjaar)

“(...) Ik vind het leuk dat mama en papa met ideetjes komen. Ik vind zelf opzoeken niet zo leuk.”

(lagere school, 4de leerjaar)

“Mama vraagt aan mij wat ik zelf wil doen en dan beslissen we samen. Ik vind dat leuk zo.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

Kwam ook regelmatig terug: kinderen en jongeren nemen vooral deel aan **activiteiten waar vrienden aan deelnemen**. Alleen toekomen in een vreemde groep, is een drempel.

“Niet zo leuk om in een vreemde groep te komen waar ik niemand ken. Spreekt me niet zo aan.”

(jongen 15 jaar Erps-Kwerps)

Sommige kinderen krijgen keuzes opgelegd door de ouders. Of het zijn de ouders die (soms) bepalen wat ze doen in de vakanties. Als ze ouder worden, krijgen kinderen/jongeren sneller meer vrijheid.

“Nee, ik mag niet kiezen. Mijn mama, en ik ga naar de Franse (les?).”

(lagere school, 3de leerjaar)

“We moesten naar de Chiro gaan.”

(lagere school, 1ste leerjaar)

Moderator: *“Mocht je zelf je hobby's kiezen?”*

Kind: *“Nee, mijn mama heeft die gekozen.”*

Moderator: *“Zou je ze zelf graag kiezen?”*

Kind: *“Nee, omdat ze toch vaak ‘nee’ zeggen.”*

(lagere school, 3de leerjaar)

“Ik speel niet vaak ergens anders, want mijn mama en papa werken heel veel. Dan blijf ik soms alleen thuis en dan mag ik niet weg.”

(lagere school, 3de leerjaar)

“Als ik ergens naartoe ga niet (zelf keuze maken), maar als ik thuisblijf dan kies ik wel zelf.”

(lagere school, 3de leerjaar)

Die keuzes zijn soms gemaakt o.b.v. **voorkeuren van het kind** zelf en andere keren o.b.v. **voorkeuren van de ouders**.

“Mijn mama schrijft mij ook wel in wanneer ze denkt dat ik het leuk zou vinden.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

Interviewer: *“Heb je zelf hierin altijd mogen kiezen van je ouders?”*

Jongere: *“Neen, vroeger niet. Mijn ouders hebben mij op piano gestuurd omdat ik muziek moest doen. En ook de Chiro, toen ik jong was, moest ik Chiro doen.”*

Interviewer: *“Wat zijn de redenen hiervan?”*

Jongere: *“De Chiro om wat socialer te zijn. En muziek om cultureel wat breder te zijn ofzo, dat weet ik niet echt.”*

(meisje 17 jaar, Meerbeek)

Jongeren maken veelal hun eigen keuzes, zowel hobby's als school. Die vrijheid wordt geapprecieerd.

“Ik krijg heel veel keuze daarin. Vb. ik ben begonnen met paardrijden hoewel mijn papa dat allemaal vies en vuil vond, dus ik heb daar heel lang voor moeten vragen. Op den duur heeft papa gezegd dat ik dat mocht. Ik tennis ook en thai box. Mijn ouders laten mij zaken doen en de vrije keuze.”
(meisje 14 jaar, Everberg)

“Ze proberen ons wel te sturen, maar als we echt niet willen, mag ik wel veranderen.”
(jongen 14 jaar, Nederokkerzeel)

Ook bij het **uitgaan** krijgen jongeren **veel vrijheid**. Uiteraard worden er wel vaak afspraken gemaakt rond uurregelingen, veiligheid en afstand.

Interviewer: *“En ook zo door de week? Moogt gij gewoon 's avonds gewoon weg gaan wanneer ge wilt of...?”*

Jongere: *“Ja, ja, allez, vroeger niet, maar dan is er ne keer zo'n ruzie uitgebroken en sindsdien moeten ze... zeg ik gewoon 'Ja, ik ga naar buiten' en zij 'ja, da's goed'... Ze willen wel weten waar. En ik heb ook wel een vast uur dat ik moet thuis zijn in de week.”*
(meisje 16 jaar, Kortenberg)

“Ik mag zelf kiezen waar ik naartoe wil, maar moet het wel vragen of het nog mag.”
(meisje 13 jaar, Nederokkerzeel/Everberg)

“Qua jeugdhuis zegt mijn mama wel een einduur, maar verder zegt ze daar niet veel van en mag ik doen wat ik wil. Enkel dus een tijdslijm, maar niks echt speciaal of streng. En altijd als ik thuis ben, moet ik wel iets gaan zeggen.”
(jongen 17 jaar, Meerbeek)

“Ja, best veel vrijheid. Mijn papa skatete zelf ook vroeger dus die vind dat leuk als ik ga skaten. Meestal mag ik tot het avondeten iets gaan doen en dan moet ik terug zijn, maar ik ben oké met die afspraken.”
(jongen 12 jaar, Everberg)

“Ik vind het fijn dat ze (ouders) wel luisteren naar mij. Het hangt er natuurlijk ook vanaf waar en hoe laat. Echt ver weg mag ik nog niet. (...) Omdat ik dan alleen op stap ben en alleen de bus moet pakken.”
(meisje 15 jaar, Kortenberg)

Zelfstandig verplaatsen

Sommige kinderen mogen zich zelfstandig verplaatsen naar enkele plekken in hun leefwereld, anderen niet. Vaak heeft dit te maken met de **mate van (gepercipieerd) gevaar** dat ze onderweg tegenkomen.

“Ik mag niet uit de wijk, dus ik ga nooit alleen.”
(speelplein, 7-10 jarigen)

“ik mag niet alleen fietsen, want er zijn veel gevaarlijke wegen.”
(lagere school, 4de leerjaar)

“Nee, ik mag alleen maar naar mijn meter als ik 14 jaar ben. (...) Omdat de weg te gevaarlijk is. Want bij mijn oma en opa en meter is er een moeilijke straat om te stappen. Ik mag alleen met mijn mama of zus gaan.”
(lagere school, 3de leerjaar)

Een mogelijke oplossing? **Meer pleintjes in de buurt en veiligere verbindingen** te voet of met de fiets. Hoe dichter bij huis en hoe veiliger de verbindingen, hoe meer vrijheid kinderen krijgen om zich zelfstandig te verplaatsen.

“Meer in de buurt van alle huizen een pleintje zetten, zodat kinderen minder ver moeten.”
(lagere school, 3de leerjaar)

“Ik mag alleen fietsen omdat ik niet op de grote weg moet zijn.”
(lagere school, 4de leerjaar)

Jongeren krijgen redelijk veel vrijheid om zich zelfstandig te verplaatsen. Hoewel er ook **restricties** zijn om bv. in het donker te fietsen, zeker bij meisjes. Sommigen voelen ook zelf angst in het donker of als ze zich alleen verplaatsen.

“Qua verplaatsen in de gemeente ook. Ik ben daar heel vrij in. Niemand kan daar iets over beslissen. Mijn papa is wel heel overbeschermend, maar ze laten me wel doen wat ik wil, maar ik moet wel heel hard oppassen bv. in het donker een fluovestje, niet ergens alleen naartoe gaan, altijd in groep.”
(meisje 14 jaar, Everberg)

“Ik mag als meisje niet in het donker alleen fietsen. Ik zat in het zesde toen er iemand verkracht was.”
(meisje 13 jaar, Nederokkerzeel/Everberg)

“Ik denk dat ik gewoon niet mag fietsen als het laat en donker is. (...) Omdat je vaak dingen hoort van op straat dat er dingen gebeuren.”
(meisje 15 jaar, Erps-Kwerps)

“Als er bijna niemand is en ik moet alleen fietsen. Ik heb schrik dat er dan iets gaat gebeuren en niemand mij kan helpen. (...) Dat is een weg met een bos aan de ene kant en een bos aan de andere kant.”
(meisje 14 jaar, Nederokkerzeel)

“Ik verplaats me met de fiets, tenzij het laat is en donker, dan moet ik met de auto gaan.”
(meisje 15 jaar, Erps-Kwerps)

Er wordt ook geregeld aangehaald dat het op bepaalde plaatsen en langs bepaalde wegen **te weinig verlichting** is.

“Hoe later hoe gevaarlijker het is. Want dan is het donker en amper verlichting”
(jongen 15 jaar, Erps-Kwerps)

“Ik kom niet graag op sommige voetwegen omdat er te weinig licht is, zeker 's avonds.”
(meisje 18 jaar, Meerbeek)

“De baan van EK naar Nederokkerzeel, zeer onveilige baan en donker.”
(meisje 21 jaar, Steenokkerzeel)

Aanwezigheid politie

Kinderen vinden de **aanwezigheid van de politie op straat positief en belangrijk**. Het geeft hen een gevoel van veiligheid. Voor de kinderen mag de politie zelfs meer in het straatbeeld verschijnen.

Moderator: *“Vinden jullie het goed dat er politie op straat is?”*

Kind: *“ja, want anders kan die boeven vangen.”*
(kleuterschool, 3de kleuterklas)

“Meer politie! Bij ons op school komt er soms een wijkagent omdat er veel auto's verkeerd parkeren enzo. En die kan dan alles in het oog houden.”
(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

“Het verkeer regelen! En zorgen dat iemand de regels volgt. En... lampen hangen. En ook zorgen dat er niet teveel ingebroken wordt.
(...)

En ook zorgen dat niet teveel mensen boos zijn en dingen stuk schieten.”
(kleuterschool, 3de kleuterklas)

“Er moeten ook meer fietsenstallingen komen die veilig zijn, want twee weken geleden is mijn fiets er (aan het station) gestolen. En meer politie overal dat je je veiliger kan voelen voor als kinderen te voet enzo zijn.”
(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

Onveiligheidsgevoel

Kinderen voelen zich niet noodzakelijk onveilig in Kortenberg. Een onveiligheidsgevoel is eerder **situatiegebonden**. Bv. als het donker is.

“Ja, zo vooral zo soms buiten. Dan voel ik mij onveilig in het donker. En dan sommige mensen die dan zo roken. Dat is een beetje eng, want dan denk ik zo aan die films enzo.”
(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

“Buiten zijn er ook vaak dronken mannen in het midden van de nacht die mijn naam roepen.”
(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

Bij één kind zorgt ook de **aanwezigheid van de jeugdinstelling** voor een onveiligheidsgevoel.

“Soms hoor ik enge verhalen, van dat er iemand ontsnapt is uit de jeugdgevangenis. En dan voel ik me ook wel onveilig.”
(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

Jongeren voelen zich over het algemeen **veilig** in Kortenberg. Veelal omdat het een rustige gemeente is. Hoewel de aanwezigheid van bepaalde rondhangende groepen dat veiligheidsgevoel negatief kan beïnvloeden.

“Ja, vind ik ook echt wel.. ja.. het is een rustige gemeente. Het is.. ge kunt zo naar de plaatsen dat bedoeld is voor publiek gaan zonder schrik te hebben dat er onpure types gaan zijn, dus dat is wel aangenaam.”
(jongens 18 en 22 jaar, Erps-Kwerps)

“Maar verder voel ik me vrij veilig. Enkel bij echt oudere jongeren in een bende als ik daar door moet, probeer ik zo'n groot mogelijke omweg te maken, maar dat kom ik niet zo vaak tegen.”
(meisje 14 jaar, Everberg)

Anderen plekken waar het onveiligheidsgevoel aangewakkerd wordt:

- *“Dat hangt er vanaf in welke straat ik loop. Er is ergens een huis dat heel overwoekerd is, dat geeft me ongemak als ik daar 's avonds voorbij moet. Daar woont een man, maar die ziet er niet meer gezond uit.”*
(meisje 14 jaar, Everberg)
- *“De enige straat dat ik ken waar 1 persoon wel af en toe al wat ruzies zocht, is straat van Solana (Lodewijs Maesstraat Kortenberg), maar ik heb mij nog nooit echt zelf onveilig gevoeld.”*
(jongen 17 jaar, Meerbeek)

Onveiligheidsgevoel in het verkeer

Veruit het meest heeft een onveiligheidsgevoel bij kinderen betrekking op **verkeerssituaties**. Dat heeft vooral te maken met **(roekeloos) rijgedrag, overdreven snelheid of het niet verlenen van voorrang**.

“Ik op de weg. Er zijn veel mensen die niet kunnen rijden op de weg en dat is dan wel een beetje eng soms. Je weet dan niet altijd wat zij gaan doen, bv. afslaan zonder hun pinker te gebruiken. Je weet dan niet wat ze gaan doen en dan kunnen er ongelukken gebeuren.”
(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

“Ik voel me ook soms onveilig door auto's. In onze straat rijden er nog auto's te snel. Dan ben ik bang.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

“Ik woon in een veilige straat maar auto’s rijden te snel.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

“Als ik naar school ga, dan is het nog donker. Er is wel een zebrapad, maar niemand respecteert dat.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

“Ik ben soms bang in kleine straatjes waar grote tractors komen, want dan weet je niet waar je moet staan. En dan vind ik onveilig.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

“Ja, want mijn mama heeft al ooit eens overgestoken als ze klein was en er kwam een auto aan. En die auto is op mama gereden en ze had een blauw oog.”

(kleuterschool, 3de kleuterklas)

Ook een jongere haalt dit aan:

“Ik voelde mij onveilig omdat andere bestuurders zot en onveilig reden.”

(jongen 15 jaar, Erps-Kwerps)

Kinderen lijken ook **amper op straat te spelen**, omdat ze het **onveilig** vinden door het drukke verkeer en/of auto’s die te snel rijden.

“Ik speel niet op straat omdat dat te gevaarlijk is. Daar komen auto’s. Bv. als je zo efkes aan het voetballen bent, dan rolt de bal weg en dan komen er auto’s. Je mag niet zomaar overlopen.”

(lagere school, 3de leerjaar)

“Op straat speel ik zeker niet graag. Omdat daar auto’s rijden.”

(lagere school, 1ste leerjaar)

Een kind dat wel in een rustige straat woont, zegt ook dat hij daar vaak op straat speelt.

“Ja, ik, in de Veldstraat. Daar speel ik vaak buiten want daar zijn weinig auto’s. Ik rolschaats daar.”

(lagere school, 3de leerjaar)

Kinderen stellen ook **oplossingen** voor. Bv. het rijexamen herhalen, ‘glow in the dark’-zebrapaden, meer verkeersborden, fietspaden en fiets- en speelstraten, eenrichtings- en doodlopende straten. Maar ook: meer mensen te voet of met de fiets laten gaan.

“Dat mensen na een tijd hun rijexamen terug moeten afleggen om te zien of ze nog wel goed kunnen rijden.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

“Ik wil graag op straat spelen, maar als er minder auto’s komen. Zo’n speelstraat dan!”

(lagere school, 3de leerjaar)

“Ik heb misschien een oplossing voor dat zebrapad van net. Misschien zo glow in the dark maken zodat het zebrapad altijd licht geeft in het donker. En dat er ook licht is op de voetgangers. Zo kunnen de auto’s de zebrapaden zien en kunnen ze ook zien of er mensen zijn om over te steken enzo.”

(kindergemeenteraad, 9-13 jarigen)

“Meer fietspaden en soms echt een baan voor alleen fietsers maken. Ook niet voor voetgangers.”

(lagere school, 4de leerjaar)

“Meer straten maken waar auto’s de fietsen niet voorbij mogen steken. Op kleine straatjes.”

(lagere school, 4de leerjaar)

“Iemand die op straat staat en de kinderen helpt.”

(lagere school, 4de leerjaar)

“Ik zou de auto’s minder snel laten gaan. Mensen meer te voet of met de fiets laten gaan.”

(lagere school, 3de leerjaar)

Ook jongeren halen regelmatig **onveilige verkeerspunten** en de nood aan **meer en meer veilige fietspaden** aan.

“De drukke kruispunten, het drukke verkeer is een beetje eng.”

(meisje 17 jaar, Kortenberg)

“Als ik nog iets zou mogen zeggen. Ik vind het persoonlijk belangrijk dat de gemeente meer werkt aan goede fietspaden. Als we dan ergens naartoe gaan, dat we dat veilig kunnen doen.”

(jongen 15 jaar, Erps-Kwerps)

“Bovenaan bij Vrebos is een kruispunt met een heel drukke straat. Ik kom daar vaak langs, maar daar rijden veel auto’s en is er geen fietspad. Dat is gevaarlijk.”

(jongen 12 jaar, Everberg)

“De straten beter aanleggen zodat het veiliger is op de baan.”

(meisje 21 jaar, Steenokkerzeel)

“Stationstraat, geen fietspad dus gevaarlijk.”

(meisje 17 jaar, Meerbeek)

“De Nederokkerzeel de Steenweg, dit is levensgevaarlijk! Het is precies dat hier eerst iemand moet verongelukken voor het fietspad wordt verlegd.”

(meisje 22 jaar, Erps-Kwerps)

Bezorgdheid om klimaat en leefmilieu

Kinderen zijn **bezorgd om het klimaat en de klimaatverandering**. Ze **storen zich ook aan zwerfvuil** en wensen **meer vuilbakken**. Deze thema’s worden vaak spontaan aangehaald tijdens gesprekken.

“Als ik burgemeester was, dan zou ik meer actie willen tegen klimaatverandering”

(jongen 8 jaar, Erps-Kwerps)

“Als ik burgemeester was, zou ik zorgen voor geen vuil meer op de grond.”

(meisje 6 jaar, Erps-Kwerps)

“Wij hebben hier geschreven: ‘WWF, de natuur wordt vernietigd. Bescherm de dieren en bomen.’”

(lagere school, 3de leerjaar)

“Als ik burgemeester was, zou ik veranderen: voor het klimaat meer vuilnisbakken.”

(jongen 6 jaar, Kortenberg)

“Als ik burgemeester was, zou ik veranderen: meer natuur.”

(meisje 9 jaar, Everberg)

“Als ik burgemeester was, zou ik meer natuur houden in de plaats van alles vol met huizen te zetten, vooral in Erps-Kwerps.”

(meisje 10 jaar, Erps-Kwerps)

Het topic vuilnisbakken werd ook door een jongere aangehaald.

“Ik vind wel dat er, op de plaatsen dat er al zijn, dat er te weinig vuilnisbakken zijn.”

(jongens 18 en 22 jaar, Erps-Kwerps)

Als kinderen (en soms jongeren) hun ideale speel- en chillplek omschreven, kwam daar ook vaak terug dat er **bomen en groen aanwezig** moest zijn. Bij het topic ‘communicatie en participatie’ kwam ook vaak terug dat kinderen communicatie wilden ontvangen over de natuur.

AANBE- VELINGEN

Tot slot geven we graag een lijst van aanbevelingen mee. Deze lijst is het resultaat van het volledige onderzoek 'kind- en jeugdvriendelijk Kortenberg'. De aanbevelingen kunnen hopelijk inspiratie geven voor de opmaak en implementatie van een 'strategie kind- en jeugdvriendelijk Kortenberg'.

We ordenen de aanbevelingen in drie categorieën:

De eerste aanbevelingen zijn eerder strategisch van aard. Ze gaan niet specifiek over één thema, maar formuleren noodzakelijke voorwaarden voor een strategische, gemeentebrede inzet op kindvriendelijkheid;

Vervolgens zetten we sterk in op de tweede reeks aanbevelingen die gaan over de thema's die door de gemeente als prioritair werden geselecteerd;

De derde reeks van aanbevelingen gaat over alle behandelde thema's en resulteert voornamelijk uit de eerste fase van het project.

Strategische aanbevelingen voor kind- en jeugdvriendelijk beleid

1. Het meerjarenplan en de **beleids- en beheerscyclus** biedt een enorme kans aan om kindvriendelijkheid om te zetten in een reëel beleid. De 'natuur' van BBC valt samen met de 'natuur' van kindvriendelijkheid. Het gaat namelijk over beleidsoverschrijdend beleid, 'voorbij de hokjes' denken. We adviseren dan ook om het afgelegde traject rond 'kindvriendelijke gemeente' te zien als opportuniteit in de nieuwe vorm van beleidsplanning en de ondervermelde aanbevelingen te vertalen in een 'strategie kindvriendelijk beleid'. Deze strategie kan opgenomen worden als strategische doelstelling, of kan transversaal over alle strategische doelstellingen vermeld worden.
2. Het werkkader voor kindvriendelijk lokaal beleid wordt gevormd door het Kinderrechtenverdrag. In het begin van het rapport omschreven we die kinderrechten als een dynamisch iets. Afhankelijk van context en leefomstandigheden krijgen die kinderrechten vorm. Dit brengt automatisch met zich mee dat ook een kindvriendelijk beleid intrinsiek dynamisch is. We sturen er dan ook op aan om de strategie kindvriendelijk beleid te zien als een **cyclisch proces**. Een regelmatige evaluatie en nauwgezette opvolging van de voortgang van de strategie is aangewezen. Deze evaluatie kan samenvallen met de evaluatie van de meerjarenplanning zodat bijsturing onmiddellijk resultaat kan kennen in beleidsacties.
3. De voortgang van de strategie kindvriendelijk beleid wordt in het beste geval 'gemonitord' door een **stuurgroep kindvriendelijke gemeente**. In dit platform zetelen vertegenwoordigers van de verschillende gemeentelijke diensten. Aangezien kindvriendelijk beleid intrinsiek een geïntegreerd beleid is, is een breed gedragen gevoel van eigenaarschap en verantwoordelijkheid noodzakelijk. Daarnaast mag uiteraard de stem van kinderen en jongeren zelf niet ontbreken in de evaluatie en opvolging van het beleid. Via jeugdraad en jeugddienst moet hun stem verzekerd worden, en in de vorm van een medewerker van bijvoorbeeld de jeugddienst ook aanwezig zijn in de stuurgroep kindvriendelijke gemeente.
4. Tenslotte nog dit: verschillende actoren waren betrokken bij de opmaak van dit rapport, en hebben dus hun inbreng gehad in een mogelijke beleidskeuze kindvriendelijk beleid: het brede middenveld, kinderen en jongeren, verschillende gemeentediensten. Het getuigt van respectvol beleid als er ook voorzien wordt in een **regelmatige terugkoppeling** met deze actoren van het geplande beleid of genomen initiatieven.

Prioritaire aanbevelingen

Thema 1: hoe kunnen we de mentale veerkracht van kinderen en jongeren bewaken, vergroten en versterken?

5. Veel kinderen en jongeren geven aan niet te weten waar ze terecht kunnen met vragen of klachten, onder meer als ze zich niet goed in hun vel voelen. De **bekendmaking en transparantie van de verschillende welzijnsdiensten** naar de burger en andere (gemeentelijke) diensten is van cruciaal belang. Kortenberg kan inzetten op het bundelen en de bekendmaking hiervan, zowel via de klassieke informatiekkanalen als via sleutelfiguren, medewerkers en vertrouwenspersonen van kinderen en jongeren. Kennis van de sociale kaart door diverse diensten die in aanraking komen met kinderen en jongeren is noodzakelijk om kinderen en jongeren met bepaalde vragen en problemen verder te kunnen helpen.
6. De welzijnsvragen en het welzijnsaanbod dienen actief te worden gemonitord. Via een **aangepast, laagdrempelig aanbod** kan Kortenberg inspelen op heersende welzijnsnoden. Inzetten op afstemming tussen verschillende initiatieven is ook erg waardevol en blijft een belangrijk punt van aandacht. Dit kan gebeuren via o.m. het Huis van het Kind, het Lokaal Overleg Kinderopvang (LOK) en/of een (jeugd)welzijnsoverleg.
7. Om drempels weg te werken, moet er voldoende **vertrouwen** zijn van jongeren in de diensten die werken rond hun welzijn. Transparant communiceren wat een dienst al dan niet doet met de informatie die jongeren hen geven, is uitermate belangrijk wil men ervoor zorgen dat jongeren er met hun grieven terecht kunnen. **Getuigenissen** van andere jongeren die de stap naar hulp gezet hebben, kunnen helpen om drempels te verlagen.
8. De allerbelangrijkste omgeving waarbinnen kinderen en jongeren tot 'welbevinden' moeten komen, is het gezin. Voor de allerkleinsten zit daar een groot aspect van warmte en geborgenheid bij, voor de oudere kinderen en jongeren zijn en blijven ouders, broers en zussen belangrijke vertrouwenspersonen wanneer ze met iets zitten. 'It takes a city to raise a child', maar het gezin is de eerste en meest nabije omgeving waarin kinderen en jongeren tot welbevinden en ontwikkeling komen. Een kindvriendelijke gemeente maakt van gezinnen enerzijds haar partner in het ontwikkelen van kindvriendelijk beleid, en neemt anderzijds haar verantwoordelijkheid om **gezinnen te ondersteunen en versterken**.
9. Kinderen en jongeren vinden het belangrijk om met hun noden en grieven terecht te kunnen bij **vertrouwenspersonen** dichtbij, waarbij de school, leerkrachten, monitoren, vrienden... een prominente rol kunnen opnemen. Maar voelen zij zich wel **voldoende gewapend** om om te gaan met deze rol van vertrouwenspersoon voor kinderen en jongeren? De gemeente kan het als belangrijke taak zien om leerkrachten maar evengoed trainers in de sportclub, leiders uit de jeugdbeweging en ook jongeren zelf te coachen, te versterken of bij te staan in hun rol als vertrouwenspersoon voor kinderen en jongeren.
10. Zelfs bij personen heel kortbij in hun netwerk, voelen kinderen en jongeren echter schroom als ze zich willen blootgeven of gevoelens delen. Kortenberg kan via gerichte acties (bv. versterken van Kortenberg als Warme Gemeente⁶⁰) bijdragen aan een **warme samenleving** waarin het oké is om even niet oké te zijn. En waarin het heel gewoon is om je af en toe kwetsbaar op te stellen, jezelf te tonen zoals je bent en openlijk te praten over je problemen en wat je voelt. Maar ook een gemeente waarin het oké is om hulp te vragen.
11. De gemeente kan het onderwerp **'anders zijn'** nog verder uitdiepen. Het kwam kort al aan bod tijdens het belevingsonderzoek. Voelen kinderen en jongeren zich 'anders' in Kortenberg? En hoe komt dat precies? Wat kan de gemeente doen om diversiteit te promoten en haar inwoners 'anders zijn' te laten omarmen en zelfs aanmoedigen.
12. Vooral kinderen halen pesten aan als belangrijk thema; **pesten** gebeurt nog steeds en heeft een grote negatieve impact op het welbevinden. Scholen in Kortenberg leveren al veel inspanningen in het tegengaan van pesten, uitsluiting en discriminatie. Een **gemeentebrede strategie** bestaat er momenteel niet

⁶⁰ <https://www.gezondleven.be/settings/gezonde-gemeente/beleid-mentaal-welbevinden-en-veerkracht/warme-steden-en-gemeenten>

op dit vlak. Het is aanbevolen om hierrond een strategie uit te werken met alle betrokken partners. Inspiratie hierrond is onder meer te vinden via het No Hate Speech Platform Vlaanderen⁶¹ en Tumult⁶².

13. Kinderen zijn zorgzaam naar anderen en bij uitstek naar **kwetsbare groepen** in de samenleving (personen met een beperking, personen in armoede...). Daarnaast blijkt dat k&j met speciale behoeften (bv. leerachterstand, handicap, anderstaligen...) niet altijd terecht kunnen bij sociale voorzieningen. En dat er in Kortenberg verdoken (kans)armoede aanwezig is. Kinderen wijzen op de verantwoordelijkheid van de hele samenleving om kwetsbare groepen alle kansen te geven. De gemeente is hierin een belangrijke speler. In haar beleid en acties dient ze steeds oog te hebben voor de meest kwetsbare groepen in de gemeente. Ze kan hierin bij kinderen een sterke partner vinden. Er is dus nood aan een strategie om het aanbod voor k&j met speciale behoeften in kaart te brengen, te evalueren en weer bij te sturen. Maar ook om een gepast antwoord te bieden op de verdoken (kans)armoede (analfabetisme, digibetisme, taalarmoede...), zodat er geen k&j uit de boot vallen.

Thema 2: hoe kunnen we zorgen dat kinderen en jongeren geïnformeerd zijn op een manier die aansluit bij hun leefwereld?

14. Even snel als de leefwereld van kinderen en jongeren evolueert, verandert ook hun trendgevoelig mediagebruik. Communiceren met kinderen en jongeren vergt een aangepaste aanpak die voortdurend bijgestuurd moet worden. Bovendien is de leefwereld van een kind uit het eerste leerjaar verschillend van die van een kind uit het zesde leerjaar of van een jongere uit het zesde middelbaar. Het is belangrijk dat de communicatie van de gemeente met en naar kinderen en jongeren afgestemd is op hun leefwereld en interesses, maar ook open en begrijpbaar is. Een **doordachte communicatie- en contentstrategie** gericht op de doelgroep(en) is cruciaal.
15. Kinderen bereik je nog steeds voor een groot deel offline. Maar steeds jonger begeven kinderen zich op online **kanalen** dus ook hier liggen kansen. Hoe jonger de kinderen, hoe belangrijker om ook ouders op te nemen in de communicatie. Ook scholen en verenigingen kunnen belangrijke partners zijn in de communicatie naar kinderen en jongeren toe, zoals kinderen tijdens het belevingsonderzoek zelf aangaven.
16. Jongeren communiceren **'inline'**: zij denken niet in online en offline. Online communiceren is belangrijk, maar beter is een goede mix: sociale media én affiches, flyers... Jongeren gaven aan dat affiches in het straatbeeld bij hen in het oog springt en een effectief communicatiemiddel is. Om jongeren online te bereiken heeft de gemeente nood aan (sociale) communicatietools die enkel op hen gericht zijn, zoals een eigen account op sociale media (Instagram, TikTok...), een vlog of podcast... Liefst van al zijn deze tools visueel, want beeld spreekt jongeren meer aan dan tekst, en gevuld met info die voor maar vooral door jongeren gebracht wordt. We moeten mét jongeren communiceren, niet naar hen. Inspiratie hiervoor kan gevonden worden bij verschillende organisaties en websites die focussen op communicatie met jongeren, bv. Apestaartjaren⁶³ of Mediaraven⁶⁴.
17. Uit het belevingsonderzoek blijkt dat jongeren veel info **mond-aan-mond** vernemen via peers en/of hun ouders. Om meer mét kinderen en jongeren te communiceren in de plaats van enkel naar kinderen en jongeren, kan de gemeente lokale jonge influencers of intermediairs inzetten om bepaalde informatie gericht of breed te verspreiden onder jongeren.
18. Jongeren gaven tijdens het belevingsonderzoek aan het gevoel te hebben voldoende geïnformeerd te zijn (zo ver hun leefwereld reikt). Tegenstemmen zeiden dat jongeren niet zitten te wachten op communicatie van de gemeente. Één van de oorzaken van het geringe enthousiasme en de apolitieke houding zou kunnen zijn dat ze onvoldoende geïnformeerd zijn over de gemeente, waar de gemeente allemaal mee bezig is en dat dat vaak zaken zijn die een rechtstreekse invloed hebben op hun leefwereld. Zonder kinderen en jongeren tot in de fijnste details in te lichten over gemeentepolitiek en beleid maken, is het een meerwaarde dat ze op een speelse en interactieve manier begrip krijgen van hoe hun gemeente

⁶¹ Info via <https://nohate.mediawijs.be/>

⁶² Info via <https://tumult.be/pesten>

⁶³ <https://www.apestaartjaren.be/>

⁶⁴ www.mediaraven.be/

bestuurd wordt en hoe de **democratie** in een gemeente werkt. Wie neemt er beslissingen? Welke beslissingen neemt een burgemeester? Waarvoor zijn schepenen nodig? En wat doet een gemeenteraad dan? Bij jongeren zal de uitdaging er eerder in liggen die informatie te geven die voor hen zinvol en bruikbaar is: aan welke zaken werkt de gemeente die rechtstreeks impact hebben op hun leefwereld? Wat kunnen zij daarin betekenen? Hoe en bij wie kunnen zij makkelijk en in een sfeer van vertrouwen zaken aankaarten die volgens hen niet goed lopen? Hoe kunnen zij met andere woorden wegen op beleid en zo zelf een impact hebben op zaken die hen aanbelangen? Hier ligt een onontgonnen gebied aan informatie, noodzakelijk om van jongeren in de gemeente volwaardige actoren te maken.

Thema 3: hoe kunnen we (letterlijk en figuurlijk) ruimte geven aan kinderen en jongeren?

19. De **bevolkingsdichtheid** van Kortenberg neemt alsmaar toe. Dit heeft vooral betrekking op het centrum van deelgemeente Kortenberg. Die verdichting legt druk op de (groene) ruimte die er is om te spelen en ontmoeten, verhoogt het (verkeers)onveiligheidsgevoel... De gemeente hanteert best een strategie om erover te waken dat er, ondanks de verdichting, voldoende ruimte blijft voor k&j om kwalitatief te spelen en ontmoeten en zich veilig te verplaatsen naar plekken binnen hun leefwereld. Daarnaast kan de gemeente de voordelen van wonen, komen, leven in het centrum meer in de verf zetten.
20. Door een **verbindingsweefselkaart**⁶⁵ op te maken van plekken en verbindingen die kinderen en jongeren vaak gebruiken, wordt het perspectief van kinderen en jongeren ruimtelijk vertaald. Dit heeft heel wat voordelen. Het schept de kans om de openbare ruimte en het verbindingsweefsel in de gemeente in kaart te brengen en te analyseren. Hiermee kan de beschikbare ruimte voor kinderen, jongeren en de evolutie daarvan in de gemeente gemonitord en beheerd worden. We brengen pijnpunten in kaart, zoals onveilige routes, maar evengoed plekken die voor kinderen en jongeren belangrijk zijn en best behouden blijven. Ambtenaren binnen ruimtelijke ordening, groendienst of externe partners beschikken met de verbindingsweefselkaart over een instrument waarmee zij mee kunnen bouwen aan een betere (jeugd)ruimte. Ook visueel biedt de kaart een communicatief instrument naar inwoners en bezoekers.
21. Er is nood aan voldoende **veilig bereikbare speelplekken** dichtbij huis. De gemeente maakt hier best een blijvend aandachtspunt van, bijvoorbeeld bij de inplanting van nieuwe wijken. In het belevingsonderzoek geven kinderen concrete plekken aan waarvan ze vinden dat er te weinig mogelijkheid is om te spelen. Deze plekken kunnen in eerste instantie onder de loep genomen worden; is er wel degelijk een tekort aan speelplekken op die locaties, of zijn die er wel en dus te weinig gekend?
22. In het belevingsonderzoek geven kinderen en jongeren aan dat de gemeente bestaande ontmoetings- en speelplekken meer in de verf mag zetten. De gemeente kan nog meer inzetten op de **bekendmaking** van openbare (speel)terreinen in Kortenberg waar kinderen en jongeren in hun vrije tijd naartoe kunnen gaan, zoals bossen, speeltuinen, voetbalvelden, skatepark... Dit enerzijds door middel van duidelijke fysieke bewegwijzering in het straatbeeld en anderzijds door middel van het communicatief beter bekendmaken van deze plaatsen in de gemeente.
23. Ook jongeren signaleren een nood aan **veilig bereikbare en laagdrempelige ontmoetingsplekken** in de gemeente (in de publieke ruimte of bv. een jeugdhuis). Er is vraag naar vrij toegankelijke en eerder afgelegen plekken waar tieners en jongeren kunnen ontspannen, elkaar ontmoeten en zich welkom voelen. Dit komt naar voor in het belevingsonderzoek en blijkt uit de eerste fase van het traject. De gemeente kan hierop inspelen door de jongeren te betrekken en te ondersteunen bij de organisatie en inrichting hiervan.
24. Een andere reden waarom vooral kinderen aangeven dat ze niet over voldoende veilig bereikbare spelen- en ontmoetingsplekken beschikken, is de **ongerustheid** van ouders. Ouders willen dan niet dat hun kinderen (alleen) naar speeltuintjes of pleintjes gaan. Dat hangt vaak samen met het feit dat kinderen te ver moeten gaan naar de betreffende speelplek. De gemeente kan hierin een sensibiliserende rol opnemen. De boodschap daarbij moet zeker rekening houden met de logische reflex van ouders om het beste met hun kinderen voor te hebben, maar moet ook overbrengen dat dat vaak niet in het belang van het

⁶⁵ Een verbindingsweefsel is een netwerk at alle informele en formele (speel)plekken omvat en de routes die deze plekken verbinden.

kind is. In een kindvriendelijke gemeente krijgen kinderen de mogelijkheid en de ruimte om grenzen te verleggen, dingen te ondernemen, 'er op uit te gaan'...

25. Kinderen en jongeren leveren doorheen het belevingsonderzoek veel input over hoe speel-, ontmoetingsplekken, voorzieningen en andere publieke ruimtes ingericht zouden kunnen of moeten worden. In Kortenberg vinden ze bv. dat niet alle plekken voldoende variatie bieden voor de diversiteit aan k&j (bv. op vlak van leeftijd). Deze input geeft een inzicht in wat kinderen en jongeren belangrijk vinden, waar ze mee bezig zijn, hoe en in welke omgeving ze wonen, vrije tijd, onderwijs en andere zaken vorm willen geven. In het vormgeven van de publieke ruimte is de stem van kinderen en jongeren bij uitstek zeer waardevol. Vaak hebben zij een heel ruimtelijke, fysieke en frisse blik die hiaten spot daar waar volwassenen die minder ziet. Bovendien zijn zij zelf ervaringsdeskundig in hun specifieke noden en behoeften. Als we kinderen en jongeren een volwaardige plek willen geven in de gemeente, houdt dat ook in dat ze een volwaardige fysieke plek mogen innemen in de gemeente en daar dus ook **mee in mogen beslissen**. Wanneer kinderen en jongeren mee kunnen beslissen over hoe buurten, pleinen, schoolomgevingen... ingericht worden, zal hun betrokkenheid op en verantwoordelijkheidszin over deze plekken enkel toenemen.
26. De (speel)ruimtes in de Kortenberg zijn onvoldoende toegankelijk voor kinderen en jongeren met een **fysieke beperking**. Wil de gemeente de toegankelijkheid voor hen verhogen, dan is het van belang het oor bij deze kinderen en jongeren te luisteren te leggen om zo optimaal op hun noden en behoeften te kunnen inspelen. Bij het bouwen van nieuwe gebouwen, de heraanleg van wijken, parken... is het een aandachtspunt om ook met deze kinderen en jongeren steeds rekening te houden.
27. Kinderen en jongeren gebruiken plekken in de openbare ruimte die niet als eerste functie spel en ontmoeting hebben, om te spelen en elkaar te ontmoeten (bv. KBC-site). Ruimte voor kinderen en jongeren mag dus niet beperkt blijven tot een afgeschermd speeltuin waar ze vaak niet zelfstandig kunnen geraaken. Ook al heeft een bepaalde ruimte spelen of ontmoeten niet als primaire bestemming, dan kan er toch nog aandacht zijn voor spelprykkels of ontmoetingsfuncties binnen een **kind- en jeugd-vriendelijke inrichting** van de openbare ruimte (functievermenging: bv. met niveauverschillen, bespeelbare kunst, leuke banken, groene inrichting, gebruik van waterelementen...). De stem van kinderen en jongeren meenemen in de inrichting, is ook hier een cruciaal element.
28. Kinderen willen graag **op straat kunnen spelen**. Wegens verkeersdruk is dit meestal echter te gevaarlijk en kan of mag dit niet. De gemeente kan dit wel stimuleren door het actief inzetten op het promoten van de organisatie van speelstraten en het verlagen van drempels om deze te organiseren. Ook kan de gemeente hierop inspelen door in te tekenen op initiatieven zoals autovrije zondag⁶⁶. Inspiratie om straten beter af te stemmen op kinderen en jongeren en alle burens, is er te vinden via de publicatie 'VerOOOver de straat'⁶⁷ van Kind & Samenleving. Daarnaast kan het voorbeeld van de leefstraten⁶⁸ in Gent ook voor inspiratie zorgen.
29. Kinderen en jongeren vragen **meer groene ruimte**, op school (inspiratie en methodieken hiervoor vind je bij Pimp je speelplaats⁶⁹) en in de gemeente. Info, ideeën en tools over ruimte scheppen voor natuur, kinderen en jongeren is te vinden bij o.m. Springzaad⁷⁰ en Goe Gespeeld⁷¹.
30. 'Meer groen' in de gemeente, hoeft voor kinderen en jongeren niet enkel te impliceren dat er meer bossen, parken... moeten komen. Kinderen en jongeren pleiten evenzeer voor 'simpelweg' meer bomen, bloemen, planten... op straat, in tuinen, op de speelplaats... Kleinere ingrepen dus, die zorgen voor een **groene uitstraling** van de gemeente. De gemeente kan dit signaal steeds in het achterhoofd houden bij de (her)aanleg van wegen, de inrichting van (nieuwe) wijken...
31. Actor zijn in en dus mee vorm mogen geven aan de gemeente, wil ook zeggen **aanwezig kunnen en mogen zijn** in de gemeente. Sommige kinderen en jongeren geven signalen dat hun spel en samenzijn niet altijd geapprecieerd wordt. Het is belangrijk om in te zetten op de bewustmaking van de bevolking

⁶⁶ Meer info via <https://www.weekvandemobiliteit.be/autovrije-zondag-0>

⁶⁷ Meer info via <http://k-s.be/kindgerichte-publieke-ruimte/verooover-de-straat/klaar-om-de-straat-te-veroooveren/>

⁶⁸ Meer info via <http://www.leefstraat.be/>

⁶⁹ <https://www.pimpjespeelplaats.be/>

⁷⁰ <https://www.springzaad.be/>

⁷¹ <https://www.goegespeeld.be/>

omtrent spel en samenzijn van kinderen en jongeren in de openbare ruimte. Beleidsontwikkeling en – uitvoering dient te vertrekken vanuit doordachte visie en keuzes, uitgaande van een offensieve en positieve kijk op jeugd, en niet op basis van klachten van individuele burgers. Een constructieve dialoog met en tussen burgers kan er uiteraard wel voor zorgen dat beleid en keuzes aangepast of bijgestuurd worden.

32. Conflictsituaties n.a.v. spelende of rondhangende kinderen en jongeren, lijken zich vaker voor te doen met ouderen. Door in te zetten op **intergenerationele initiatieven**, kan de gemeente de brug maken tussen verschillende generaties.
33. Kinderen en jongeren zijn bij uitstek kwetsbaar in het verkeer. Mobiliteit op maat van kinderen en jongeren zorgt voor een ver doorgedreven verkeersveiligheid en kwalitatieve mobiliteit voor iedereen. Vanuit zowel fase 1 als fase 2 van dit traject valt duidelijk te concluderen dat het mobiliteitsbeleid een belangrijk thema is bij kinderen en jongeren. Een langetermijnplan met een duidelijke visie tot op actieniveau is nodig om werk te maken van een duurzaam en kindvriendelijk beleid. Hierin dient er ruimte te zijn voor infrastructurele aanpassingen, sensibilisering en controle. Een **verkeersleefbaardere gemeente** die vertrekt vanuit de leefwereld van kinderen en jongeren zal een aangenamere, veiligere, gezondere en kindvriendelijkere gemeente zijn.
34. Het gebrek aan **verlichting** op bepaalde plekken, maar ook langs bepaalde routes, werd vaak aangehaald tijdens het belevingsonderzoek. Dit verhoogde volgens k&j de verkeersonveiligheid op deze plekken, maar ook het onveiligheidsgevoel. De gemeente kan deze plekken in kaart brengen en ingrepen doen om de veiligheid er te verhogen.
35. De gemeente kan het **STOP-principe** best hanteren als basis voor haar mobiliteitsbeleid. De prioriteit gaat hierbij eerst naar stappen, dan trappen (fiets), vervolgens openbaar vervoer en dan pas naar personenwagens. Door deze rangorde in prioriteiten toe te passen, houdt men rekening met de impact van de vervoersvorm op de ruimte (o.a. parkeerplaatsen, auto's nemen veel plek in op de baan...), de gezondheid (o.a. beweging versus fijn stof) en het klimaat (CO₂-uitstoot). Via het Netwerk Duurzame Mobiliteit is inspiratie te vinden over hoe je dit kan vormgeven op gemeentelijk niveau.
36. Er leeft bij kinderen en jongeren duidelijke nood aan meer veilige, afgescheiden, goed onderhouden en verlichte **fietspaden** in de gemeente. De ruimte voor de zwakke weggebruikers wordt momenteel als eerder beperkt beleefd. Enerzijds kan de gemeente hierop inspelen door het verder uitbouwen van veilige fiets- en wandelpaden en aangehaalde knelpunten aan te pakken, rekening houdend met de suggesties van de gebruikers. Wanneer er in de toekomst ingrepen zijn in de openbare ruimte, is het aangewezen steeds te bekijken hoe de fietsinfrastructuur bij die ingrepen fundamenteel verbeterd kan worden. Kinderen en jongeren vinden het belangrijk dat fietspaden steeds afgesloten zijn van de rijweg. Anderzijds kan de gemeente trage en veilige wegen opwaarderen en meer bekendmaken bij burgers, als alternatief voor de gevaarlijkere steenwegen en andere drukke straten. Om een succesvolle fietsvriendelijke gemeente te worden, is de leidraad lokaal beleid van de Fietzersbond interessant materiaal.
37. De gemeente kan de **vaardigheden** van burgers om zich (autonoom) in het verkeer te begeven versterken. Onder meer het inzetten op verkeerslessen of fietscursussen kan hiertoe bijdragen. Er moet blijvende aandacht zijn voor het **weerbaarder** maken van kinderen en jongeren in het verkeer.
38. Kinderen en jongeren spreken klare taal: het gedrag en de **verkeersmentaliteit** van automobilisten laat zeer te wensen over. Er moeten meer initiatieven komen (sensibilisering, repressie...) om hieraan te werken. Automobilisten moeten verplicht worden zich aan de maximale snelheid te houden. Auto's verlenen ook weinig voorrang aan zwakke weggebruikers. Dit vergt mogelijk een aangepast verkeersbeleid waarin zwakke weggebruikers standaard of vaker voorrang krijgen, zoals bv. in fietsstraten.
39. Kinderen en jongeren voelen sterk de nood aan veilige en eenduidige **verkeersinfrastructuur**. Vooral situaties waarin kinderen moeten oversteken, beleven kinderen als gevaarlijk en stresserend. Ze benadrukken heel sterk het belang van veilige en voldoende oversteekplaatsen. Wanneer de gemeente werk maakt van het in kaart brengen van de belangrijkste routes die kinderen en jongeren nemen, kan hierbij een sterk aandachtspunt zijn om de huidige oversteekplaatsen op te lijsten en te optimaliseren o.a. door het opwaarderen van de gevaarlijke oversteekplaatsen en het installeren van extra oversteekplaatsen, zebrabaden... Zo krijgen kinderen en jongeren fundamenteel meer kansen om zich autonoom te verplaatsen binnen de gemeente (en hebben ouders een geruster gemoed).

Thematische aanbevelingen

Welzijn & gezondheid

40. Het **aanbod kinderopvang** lijkt de vraag moeilijk te kunnen volgen. Het aantal opvangplaatsen ligt in verhouding tot het aantal kinderen, lager dan gemiddeld in Vlaanderen. Dit geldt zeker voor de opvang voor k&j met een beperking. Er is geen methode om de behoefte aan betaalbare opvang voor k&j regelmatig te meten of het aantal beschikbaar plaatsen te monitoren. Kortenberg kan de heersende noden in kaart brengen en samen met regionale en gemeentelijke partners het aanbod afstemmen op deze noden.
41. De bevolking in Kortenberg wordt steeds **diverser**. Het aandeel nieuwkomers van buitenlandse herkomst neemt toe. Door de nabijheid van Brussel, is er ook een groeiende groep Frans- en anderstaligen die in de gemeente woont en/of vertoeft. Het is van belang dat de gemeente actief blijft inspelen op de uitdagingen op dit vlak. Dit door een gemeentebrede link te (blijven) leggen, onder meer op vlak van **taalbeleid**, met de gemeentelijke diensten, het onderwijs, vrijetijdsaanbod, jeugdopbouw- en jeugdwelzijnswerk...
42. Uit dit kindvriendelijke traject blijkt ook dat een deel van de inwoners een discriminerende visie heeft op de groeiende groep inwoners met buitenlandse roots. Ook het samenleven in diversiteit is dus een uitdaging. Inzetten op **intercultureel leren**, niet enkel bij kinderen en jongeren maar bij alle leeftijdsgroepen, is hier een aanbeveling.
43. De verschillende vormen van **druk** die de huidige maatschappij legt bij kinderen en jongeren om te **presteren en succesvol te zijn** werd in fase 1 door volwassenen en in fase 2 door enkele k&j aangekaart. De gemeente kan vanuit het kinderrechtenkader een voortrekkersrol spelen door enerzijds de kaart van bescherming te trekken - de lokale samenleving en alle actoren daarbinnen (leerkrachten, ouders, jongeren zelf...) kunnen gezamenlijk verantwoordelijkheid opnemen om kinderen en jongeren zoveel mogelijk te beschermen tegen negatieve vormen van druk - maar evenzeer die van het actor-schap van kinderen en jongeren - hoe kunnen we hen versterken in het omgaan met vormen van druk?

Participatie & burgerschap

44. **Structurele participatie** blijft een belangrijke opdracht voor een kindvriendelijke gemeente, met alle inwoners en binnen alle domeinen. Streven naar een samenleving die afgestemd is op de noden en behoeften van kinderen en jongeren, doe je door in een vroeg stadium inspraak te geven in beleid, projecten, acties, activiteiten... met een impact op de leefwereld van kinderen en jongeren. Het is cruciaal kinderen en jongeren te gaan benaderen als ervaringsdeskundigen, in plaats van als volwassenen boven hun hoofden heen te beslissen. Bovendien creëer je op die manier draagvlak, mede-eigenaarschap en betrokkenheid en maak je van kinderen en jongeren volwaardige actoren in de lokale samenleving. Het is bovendien belangrijk dit te doen in een permanente dialoog, en niet enkel in te zetten op participatiemomenten, georganiseerd vanuit de gemeente. Door een goede participatieve basishouding binnen alle geledingen van de gemeente, waarbij continu gespeurd wordt naar signalen van kinderen en jongeren en niet enkel 'op vraag van de gemeente', kan gewerkt worden aan een permanente dialoog. Mits de juiste omkadering en begeleiding kan de gemeente in kinderen en jongeren aldus een competente en deskundige partner vinden in het vormgeven van een gemeente die goed is voor iedereen.
45. Naast het werken aan een actief participatiebeleid, is het belangrijk om participatie-instrumenten regelmatig te **evalueren**: bereiken we de beoogde doelgroep? Is dit nog steeds de beste manier om hen aan te spreken?
46. Een kind- en jeugd vriendelijk beleid houdt rekening met alle kinderen en jongeren in de gemeente. Een aandachtspunt is daarom het luisteren naar de stem van kinderen en jongeren in al hun **diversiteit** (rekening houdend met parameters: geografische spreiding, leeftijd, scholingsgraad, gender, maatschappelijke kwetsbaarheid...). Het is belangrijk om ook de stem van de maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren in de gemeente te betrekken bij het beleid. In dat opzicht is het essentieel om voldoende te diversifiëren in methodieken, momenten en plaatsen waar kinderen en jongeren betrokken worden bij de vormgeving van het gemeentelijk beleid.
47. Veel jongeren kennen de gemeentelijke **jeugdraad** niet en weten ook niet wat participatie betekent of kan inhouden. De gemeentelijke jeugdraad moet op zoek naar de rol die ze kan spelen in het gemeentelijk beleid en hoe ze brede participatie door kinderen en jongeren in de gemeente mee kan realiseren.

Het is belangrijk dat het gemeentebestuur de jeugdraad beschouwt als een volwaardige partner in het ontwikkelen van een kwalitatief jeugdbeleid.

48. De **kinderrechten** verdienen meer aandacht. In een kindvriendelijke gemeente zijn de kinderen en jongeren op de hoogte van de rechten die beschreven zijn in het Kinderrechtenverdrag. Een kindvriendelijke gemeente toetst beleidsmaatregelen af op hun effecten op kinderen en jongeren en hun rechten. De gemeente neemt een duidelijk engagement om hieraan te werken door kindvriendelijkheid stevig te verankeren in de beleidsplanning.
49. Kinderen en jongeren geven aan weinig in aanraking te komen met thema's als '**migratie en vluchtelingen**' en '**seksualiteit**', zowel in school, thuis als ergens anders. Toch zijn dit realiteiten waar we niet om heen kunnen en dus thema's die aandacht verdienen. De gemeente denkt best goed na over strategieën om deze thema's meer aandacht te geven in de eigen (gerichte) communicatie, als in school of op andere plekken waar k&j veel tijd doorbrengen (bv. jeugdbeweging).

Wonen

50. Kortenberg is een dure gemeente om te wonen. De **woningprijzen** liggen hoog. Ook huurders spenderen een groot deel van hun inkomen aan hun woning. En er zijn minder sociale woningen in Kortenberg dan gemiddeld in Vlaanderen. De gemeente ontwikkelt best een strategie om wonen in de gemeente betaalbaar te houden voor alle inwoners.
51. Er is bovendien onvoldoende zicht op de **kwaliteit** van (sociale) woningen in de gemeente. In fase 1 gaven – in verhouding – vrij veel kinderen aan thuis niet over een proper toilet te beschikken. Zeker kinderen en jongeren die opgroeien in armoede, worden in Kortenberg dus mogelijks geconfronteerd met een moeilijke woningsituatie. Het is van groot belang een stem te geven aan de kinderen en jongeren die geconfronteerd worden met deze woonproblematieken. Door hun noden en bezorgdheden te inventariseren en op te volgen, zet de gemeente een belangrijke stap op vlak van kindvriendelijk wonen voor alle kinderen en jongeren in Kortenberg. De gemeente kan bovendien een strategie uitwerken om de woningkwaliteit in de gemeente structureel te monitoren.
52. Er wordt redelijk weinig gebruik gemaakt van **renovatiepremies** in Kortenberg, terwijl er de voorbije jaren opvallend meer gerenoveerd is. De gemeente kan het bestaande aanbod aan renovatiepremies meer in de kijker zetten, zodat verbouwingen meer vanuit een duurzame insteek gebeuren.

Vrije tijd

53. Er is een ruim vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren in Kortenberg op vlak van sport, cultuur, jeugdwerkingen... Het is erg belangrijk om hierop te blijven inzetten vanuit een **regierol**. Het lokaal bestuur staat immers in voor de regie van het vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren. Dit steeds vertrekkende vanuit de noden en behoeften (leefwereld) van kinderen, jongeren en hun gezinnen. En met als doel hun zoveel mogelijk vrijetijdskansen te bieden. Meer inspiratie voor een kwalitatieve vrijetijdsregie in de gemeente, vind je in de visietekst regie vrije tijd van Bataljong⁷².
54. Kinderen en jongeren gaven in het traject aan dat een **vrijetijdsaanbod** hun zorgen kan verlichten als het even niet goed met hen gaat. Zeker tijdens corona misten k&j hun hobby's en contact met andere k&j. Het is dus belangrijk dat Kortenberg ook in tijden van lockdown of verstrengde coronamaatregelen, maximaal blijft inzetten op voldoende aanbod binnen de mogelijkheden die de maatregelen bieden.
55. Kinderen geven overwegend aan dat ze niet dichtbij huis kunnen meedoen met georganiseerde activiteiten. Er blijkt een **onevenwicht** te zijn tussen de verschillende deelgemeenten op vlak van aanbod, voorzieningen en dienstverlening. Het aanbod concentreert zich grotendeels in deelgemeente Kortenberg. In het afstemmen van het georganiseerde en niet-georganiseerde (bv. pleintjes) vrijetijdsaanbod op de noden van k&j besteed Kortenberg best aandacht aan een goede spreiding over de verschillende deelgemeenten.
56. Uit fase 1 blijkt dat er nood is aan meer georganiseerd vrijetijdsaanbod voor **kleuters**. Kortenberg kan, samen met andere diensten en aanbieders, een aanbod uitwerken dat aan de nood tegemoetkomt en is afgestemd op de leefwereld van de doelgroep.

⁷² <https://bataljong.be/boost-je-kennis/regie-vrije-tijd/wat-regie-vrije-tijd/regie-vrije-tijd>

57. Ook **tieners/jongeren** geven aan dat ze een tekort aan activiteiten, fuiven en evenementen ervaren. De gemeente kan inspelen op deze duidelijke nood, waarbij ze de kans kan grijpen om samen met jongeren een ruimer activiteiten- en evenementenaanbod uit te denken.
58. Uit fase 1 blijkt ook dat het niet gemakkelijk is voor jongeren om zelf **initiatief** te nemen en iets op poten te zetten voor andere jongeren, vooral in niet-georganiseerd verband. Dit heeft te maken met complexe procedures en een veelheid aan eisen en verwachtingen vanuit de gemeente. Kortenberg kan inzetten op een vereenvoudiging van administratieve lasten en een beleid opzetten dat het nemen van projectmatig initiatief onder jongeren net stimuleert en ondersteunt (logistiek, financieel, expertise...).
59. Het bestaande georganiseerde aanbod is onvoldoende toegankelijk voor **kwetsbare** kinderen en jongeren en k&j met een **beperking**. Het is belangrijk om bestaande drempels in het vrijetijdsaanbod in kaart te brengen en hierop in te spelen (bv. UiT-pas, jeugdwelzijnswerk...). Het lokaal bestuur kan externe expertise aanwenden om hier stappen in te zetten. Hierbij kan Kortenberg beroep doen op het samenwerkingsverband Komm-Af (<https://bataljong.be/komm-af>). Ook kan het lokaal bestuur actoren die hierrond werken samenbrengen en vanuit een gedeelde visie stappen zetten, bijvoorbeeld via het lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie.
60. Er is nood aan meer (commerciële) **vrijetijdsvoorzieningen** als cafés, restaurants, binnenspeeltuinen... Kortenberg kan onderzoeken of er nood is aan een meer ondernemers- of investeringsvriendelijker klimaat om bijkomende (jongeren)horeca en handelszaken aan te trekken. Voor jongeren is dit een belangrijk deel van hun leefwereld. Hier liggen kansen die niet voldoende benut worden. Kinderen en jongeren hebben een duidelijk beeld op welk aanbod voor hen ontbreekt. Zij kunnen misschien wel een belangrijke rol spelen wanneer de gemeente rond dit probleem aan de slag wil.

Veiligheid

61. In het belevingsonderzoek geven kinderen aan dat ze de **politieaanwezigheid** in de gemeente als positief en belangrijk ervaren. Ze willen zelfs meer blauw op straat. Uit fase 1 blijkt echter dat slechts de helft van de (volwassen) inwoners vertrouwen heeft in de politie. Volgens de volwassenen is er bij de politie ook weinig kennis van de leefwereld van k&j. Inspanningen om meer bruggen te slaan tussen inwoners en ordehandhavers zijn in Kortenberg zeker op zijn plaats. Naast inspanningen om politieagenten een beter inzicht te geven in de leefwereld van vooral jongeren. De Vlaamse Jeugdraad schreef hier een advies over met ook relevante aanbevelingen voor lokale besturen⁷³.
62. Het informeren en weerbaar maken van kinderen en jongeren tegen **potentieel gevaarlijke situaties**, zoals het omgaan met verslavende middelen (alcohol, tabak en andere drugs), kwam in de eerste fase van het traject naar boven als een uitdaging. Net als het informeren van k&j over wat ze moeten doen als ze zich veilig of bedreigd voelen. Het is van belang om te onderzoeken welke noden er leven en hoe men hier vanuit de gemeente accuraat op kan inspelen. Tegelijkertijd kan de gemeente acties opzetten om te werken aan een attitudewijziging bij ouders, aangezien er ook sprake lijkt te zijn van een bepaalde mate van **overbescherming**.
63. Er heerst onduidelijkheid rond de visie en het beleid van Kortenberg rond spelen en ontmoeten in de publieke ruimte. Meer specifiek het **rondhangbeleid** heeft nood aan concretisering. De gemeente kan werk maken van een afgestemde visie tussen alle betrokken partijen (politie, gemeentediensten, onderwijs, middenveld, jongeren zelf...) om een gedragen visie en handelingskader uit te werken. De Hangman (<http://www.dehangman.be/de-hangman>) kan hierbij de nodige inspiratie bieden.
64. Hoewel k&j zich over het algemeen niet onveilig voelen in Kortenberg (cfr. belevingsonderzoek), bleek uit de eerste fase dat er toch sprake is van een **onveiligheidsgevoel** op het openbaar vervoer. Ook voelen meisjes zich niet altijd beschermd tegen misbruik en geweld in de openbare ruimte. Tijdens het belevingsonderzoek vertelden jonge meisjes over hun angst om zich in het donker te verplaatsen in de gemeente. Dat gevoel wordt voornamelijk gevoed vanuit het feit dat sommige plekken in de gemeente donker en/of verkommerd zijn. De stationsomgeving is hier een voorbeeld van. Door in te zetten op het

⁷³ <https://vlaamsejeugdraad.be/nl/adviezen/politie-jongeren-en-jeugdwerk#:~:text=De%20Vlaamse%20Jeugd-raad%20wil%20de,jongeren%20een%20heet%20hangjizer%20is.>

opfrissen van plekken die jongeren expliciet benoemen als 'onveilig', kan Kortenberg dat situationele onveiligheidsgevoel verlichten.

Onderwijs en scholen

65. Kinderen en jongeren brengen een groot deel van hun tijd door op school. Uit fase 1 bleek dat niet alle kinderen en jongeren vinden dat ze hun mening voldoende kwijt kunnen over beslissingen die scholen nemen. Een kindvriendelijke gemeente, die **participatie** van kinderen en jongeren centraal stelt, kan inzetten op het stimuleren en ondersteunen van scholen om zoveel mogelijk te werken en beslissingen te nemen met inbreng van de leerlingen. Samen met de gemeente kunnen de scholen op die manier uitdragen dat kinderen en jongeren volwaardige partners zijn wiens stem er toe doet. Scholen zijn tevens een zeer belangrijke partner in de organisatie van gemeentelijke beleidsparticipatie bij kinderen en jongeren. Als de gemeente inspraak wil organiseren, kan dat in samenwerking met de scholen plaatsvinden.
66. De thuistaal van kinderen en jongeren heeft een grote impact op hun schoolloopbaan. **Anderstaligheid** is een thema dat leeft in Kortenberg. De kans op vertraging en vroegtijdige uitstroom is ook groter bij anderstalige k&j. Kortenberg kan samen met de gemeentelijke scholen en andere relevante (bovenlokale) partners een beleid ontwikkelen dat anderstalige kinderen, jongeren en hun ouders ondersteunt om die impact op hun schoolloopbaan te verminderen.
67. Kortenberg kan een strategie ontwikkelen om het aantal **zittenblijvers en vroegtijdige uitstromers** consequent te monitoren, zodat de gemeente tijdig actie kan ondernemen als het aantal zittenblijvers en vroegtijdige schoolverlaters in verhouding hoog blijft.
68. Uit fase 1 blijkt dat niet alle scholen in Kortenberg even **toegankelijk** zijn voor kinderen met een fysieke beperking of andere speciale behoefte. De gemeente kan samen met de scholen onderzoeken welke behoeften er zijn op vlak van fysieke toegankelijkheid en gericht actie ondernemen om de toegankelijkheid te verhogen. Om de integratie van leerlingen met speciale behoeften te vergroten, kunnen lokaal bestuur en scholen de ondersteuningsbehoeften in kaart brengen en daar bijkomend flankerend onderwijsbeleid tegenover zetten.
69. Door als gemeente sterker in te zetten op **flankerend onderwijsbeleid** en een nauwere gemeentebrede samenwerking tussen diverse relevante actoren in het onderwijsveld, kunnen kansen gegrepen worden om rond heel wat van de Kortenbergse uitdagingen te werken: pesten op school, anderstaligheid, participatie...

Verkeer en mobiliteit

70. De gemeente kan verdere stappen zetten in **veiligere schoolomgevingen**. Een teveel aan auto's en ander gemotoriseerd verkeer zorgt ervoor dat de schoolomgevingen regelmatig als onveilig beleefd worden. Dit wordt ook zo benoemd doorheen het traject. De gemeente kan hiervoor samen met scholen, ouders en leerlingen rond de tafel gaan zitten om te werken aan structurele oplossingen (schoolstraten, fietsstraten, kiss&ride...) met een duidelijke impact op de verkeersveiligheid van kinderen en jongeren. Enkele voorbeelden ter inspiratie:
Het in kaart brengen van de belangrijkste routes die kinderen en jongeren nemen naar school, kan helpen om het mobiliteitsbeleid vorm te geven. Dit kan eventueel leiden tot schoolroute- of schoolbereikbaarheidskaarten, dat zijn plattegronden van de ruimere schoolomgeving die de veiligste fiets- en wandelroutes naar school aanduiden (Route2School, Vlaamse Stichting Verkeerkunde, Mobiel 21, Jonge Wegweters, speelweefselplan Kind & Samenleving, ...).
Hanteer de principes voor een veilige schoolomgeving ook op andere plekken die belangrijk zijn voor kinderen en jongeren (bv. woonomgevingen).
71. Er is nood aan initiatieven om automobilisten te motiveren de **auto vaker thuis te laten**. Dit kan bv. door acties als speelstraten, autoluwe zondag... uit te breiden of een beleid in te voeren dat inzet op initiatieven als fietsstraten, uitleenfietsen, voorrang voor bussen, een beter openbaar vervoersaanbod...
72. Er zijn diverse missing links op vlak van mobiliteit met het **openbaar vervoer** tussen verschillende deelgemeenten en naar naburige gemeenten. Er is ook sprake van overvolle buslijnen. Een behoefteanalyse bij gebruikers van lijnbussen – waaronder veel jongeren – dringt zich op om het huidige aanbod in samenwerking met De Lijn te herbekijken of als gemeente (eventueel in samenwerking met

buurgemeenten en/of de vervoersregio) zelf initiatieven te nemen. Het aanbod 's avonds en in schoolvakantie moet uitgebreid worden. Ontmoetingsplaatsen van jongeren maar ook aanbod o.v.v. welzijn zijn vaak slecht bereikbaar. Ook kleine deelgemeentes zijn qua openbaar vervoer onvoldoende ontsloten. Rol ook de laatste stap uit na het openbaar vervoer (bijv. deelfietsen, belbus...).

Milieu en duurzaamheid

73. Kinderen willen een sterkere bestrijding van de **zwerfvuilproblematiek** zien. De gemeente kan dit signaal vertalen naar een sterkere investering in preventie, sensibilisering en repressie. Kinderen willen hier graag aan meewerken en ideeën aanleveren. Ook een analyse van het 'vuilbakkenbeleid' kan inspelen op deze nood. Vragen die hierbij gesteld kunnen worden zijn: op welke plekken staan (on)voldoende vuilnisbakken? Hoe kunnen we zwerfvuilproblemen rond vuilbakken tegengaan? Kunnen we hiervoor samenwerken met de buurt? Hoe kunnen we inwoners motiveren en aansporen om vuilnis in vuilnisbakken te deponeren? ...
74. Kinderen en jongeren liggen wakker over de toekomst van het **klimaat**, en geven heel ambitieuze voorstellen zoals het inzetten op duurzame mobiliteit via deelfietsen, carpoolen of elektrische wagens. Dit sterk signaal kan de gemeente ter harte nemen door een duurzaam mobiliteits- en klimaatactieplan op lange termijn uit te denken.
75. Een groot deel van de k&j weet niet wat de gemeente doet om het milieu te beschermen. Ze geven aan hier meer over te willen weten. Kortenbergh kan hierop inspelen door gericht bestaande acties naar kinderen te **communiceren** op een manier die voor hen begrijpbaar is.
76. Kortenbergh hanteert een prijzig afvalbeleid dat kwetsbare inwoners benadeelt. De gemeente denkt best na over een strategie om het **afvalbeleid** in Kortenbergh betaalbaar te maken/houden voor alle inwoners.

Publieke ruimte

77. Uit fase 1 bleek dat er in Kortenbergh een tekort is aan **faciliteiten voor ouders met jonge kinderen** (bv. luiers verschonen). Het lokaal bestuur kan hierop inspelen door de behoefte in kaart te brengen en gericht actie te ondernemen.

Bijlagen

Tabellen vragenlijst volwassenen

Fase 1

Woonplaats respondenten

3 respondenten vulden willekeurige getallen in – deze werden niet opgenomen in de tabel.
2 respondenten lijken een code in te geven die niet (meer) in gebruik is.

Gemeente	Postcode	Percentage	aantallen
Everberg/Meerbeek	3078	33,03%	73
Erps-Kwerps		29,41%	65
	3071	28,96%	64
	33071	0,45%	1
Kortenberg	3070	21,72%	48
Herent	3020	1,81%	4
Kessel-Lo	3010	1,81%	4
Leuven	3000	1,36%	3
Steenokkerzeel	1820	1,36%	3
Overijse	3090	0,90%	2
Bertem	3060	0,45%	1
Elewijt/Weerde	1982	0,45%	1
Haacht	3150	0,45%	1
Heverlee	3001	0,45%	1
Hoeilaart	1560	0,45%	1
Kampenhout	1910	0,90%	2
Leefdaal	3061	0,45%	1
Machelen (Brabant)	1830	0,45%	1
Mechelen	2800	0,45%	1
Oud-Heverlee	3050	0,45%	1
Rotselaar	3110	0,45%	1
Sterrebeek	1933	0,45%	1
Tienen	3300	0,45%	1
Vilvoorde	1800	0,45%	1
Wijgmaal	3018	0,45%	1
Zaventem	1930	0,45%	1
?		0,90%	2
	3074	0,45%	1
	3079	0,45%	1
Eindtotaal		100,00%	221

Professionele betrokkenheid

⇒ Percentage t.o.v. groep professioneel betrokkenen (n = 236)

Rijlabels	Aantal	percentage
In het onderwijs (vrijwillig of als beroepskracht)	22	36,67%
Bij het gemeentebestuur met een focus op kinderen en jongeren	11	18,33%
Als jeugdwerker (vrijwillig of als beroepskracht)	9	15,00%
Als medewerker maatschappelijk middenveld met een focus op kinderen en jongeren (vrijwillig of als beroepskracht)	5	8,33%
Als welzijnswerker (vrijwillig of als beroepskracht)	3	5,00%
Andere: Retail	1	1,67%
Andere: Middagtoezichthouder op kleuterschool + kinderopvang	1	1,67%
Andere: Jeugdbeweging	1	1,67%
Andere: Bibliotheekmedewerker	1	1,67%
Andere: oppas op de kleinkinderen	1	1,67%
Andere: bibliotheekmedewerker	1	1,67%
Andere: bij de bibliotheek	1	1,67%
Andere: gezinsbond, we organiseren activiteiten voor gezinnen met kinderen	1	1,67%
Andere: Bij het gemeentebestuur dienst mobiliteit	1	1,67%
Andere: bij sport	1	1,67%
Eindtotaal	60	100,00%

Niet-professionele betrokkenheid

⇒ Percentage t.o.v. groep niet-professioneel betrokkenen (n = 316)

Rijlabels	Aantal	Percentage
Ouder, plusouder of grootouder	110	70,97%
Inwoner van de gemeente	31	20,00%
deel van het gemeentebestuur, maar niet bezig met kinderen of jongeren	4	2,58%
Vrijwilliger in een sector niet gericht op kinderen en jongeren	2	1,29%
Frequent bezoeker van de gemeente (bv: voor werk, familie, kinderen gaan er naar school...)	2	1,29%
Andere: ouder, inwoner, welzijnswerker niet gericht op jeugd	1	0,65%
welzijnswerker, maar niet gericht op jeugd	1	0,65%
Andere: Mijn dochters wonen grotendeels bij de mama in Meerbeek	1	0,65%
Andere: Ouder en inwoner	1	0,65%
Andere: Bestuurslid sportraad	1	0,65%
medewerker maatschappelijk middenveld, maar niet gericht op kinderen en jongeren	1	0,65%
Eindtotaal	155	100,00%

Open antwoorden volwassen Fase 1

Algemeen

Gemeenten die alles biedt wat een kind nodig heeft : onderwijs. Vervoer naar onderwijs, sport en cultuur en natuur
Een gemeente die de nodige faciliteiten heeft die rekening houden met behoeften van het kind: speeltuinen, verkeersveiligheid, activiteiten, ...
Waar kinderen veilig met de fiets naar school kunnen
Verkeersarme schoolomgevingen en veilige wegen naar school. Speeltuintjes
Genoeg opvang, schoolplaatsen, vakantieopvang en activiteiten
Eentje waar kinderen en jongeren mogelijkheden hebben om te spelen, sporten en hangen. Geen gasboetes-beleid, wel waardierend.
Speelpleintjes, verkeersveilig, aanbod activiteiten
Voldoende groen, voldoende verkeersluwe straten, deftige voet-en fietspaden, leuke activiteiten voor kinderen en jongeren, inspraak van de doelgroepen zelf
Verkeersveiligheid: goede fietspaden, veilige stoepen en oversteekplaatsen, goede straatverlichting
Kinderactiviteiten: ravotplekken, activiteiten voor jeugd, sportinfrastructuur
Omgeving: zuivere lucht, geen zwerfvuil etc.
Sociaal: ondersteuning voor kinderen in nood, toegang tot gezondheidszorg, begeleiding ouders etc.
Jeugdbeweging, veilige speeltuinen, veilige fietspaden, sportclubs
Een gemeente waar plaats is om te spelen, in het openbaar, waar je veilig kan fietsen, stappen en waar genoeg ontspanningsmogelijkheden zijn
Beschikbare infrastructuur, veilig de baan op, voldoende door de gemeente georganiseerde activiteiten.
Met plaats om te spelen, elkaar te ontmoeten
Een gemeente waar alle kinderen deelnemingen uitmaken van onze samenleving. Ongeacht afkomst, religie, kleur of beperking
Waar kinderen vanalles te doen hebben
Een plaats waar een k8 d zijn talenten kan ontplooiën en ten volle tot rust kan komen in een veilige omgeving
Veiligheid voor kinderen. fietsen, wandelpaden enz
Een gemeente waar kinderen en jongeren diverse ervaringen kunnen opdoen, waar ze elkaar kunnen ontmoeten in jeugdriendelijke ruimtes, waar ze verantwoordelijkheid kunnen opnemen en er ruimte is voor experiment.
Groot aanbod van vakantie kampen, veilige fiets- en voetpaden
Waar er veel activiteiten gedaan worden voor kinderen en waar kinderen actief betrokken worden in het beleid.
Een gemeente met voldoende activiteiten voor kinderen, waar kinderen zich veilig en uitgedaagd voelen. Voldoende sportaccommodatie, veilige verkeersomgeving waar kinderen bijv. naar school kunnen fietsen...
groot aanbod aan activiteiten, op een veilige afstand waarmee ik bedoel dat kinderen uit Erps-Kwerps niet de steenweg moeten oversteken om een activiteit uit te oefenen
dat je alle projecten (wegenwerken, ruimtelijke ordening, infrastructuur, subsidies) vanuit het oog van het kind bekijkt.
een gemeente ook "op maat" van kinderen, zowel inzake mobiliteit en veiligheid, inzake jeugdinfrastructuur in de nabijheid en een veilige buurt met sociale controle, zowel qua inspraak met voldoende kwalitatieve sport-ontspanningsinfrastructuur
Ruim aanbod met betrekking tot hobbies vrije tijd met inspraak van jongeren zodat jongeren zich kunnen ontwikkelen in de breedste zin

Een gemeente waar veel initiatieven voor kinderen genomen worden en die ook Corona proof gemaakt worden. Vb discussie moment over bibjury boeken met alle kinderen, foto zoektocht door groot-Kortenberg enz.
Een gemeente met goede buiten en binnen speel mogelijkheden
Verkeersveilig (geen zwaar vervoer, brede stoepen, veilige en onderhouden fietswegen)
Gemeente waar kinderen elkaar kunnen ontmoeten en zich veilig kunnen ontplooiën.
een gemeente waar activiteiten en sport wordt voorzien voor de jeugd evenals de infrastructuur hiervoor
Veilige gemeente op vlak van vervoering en verplaatsen, rustige om te veilig te wandelen en met plezier de tijd maken. Groene omgeving. Sterke school. Met speelplaats en duidelijke afspraken. Gemeente die biedt voldoende sport activiteiten .
goed bereikbare school en sportactiviteiten in een veilige omgeving
Een gemeente waar elk kind zich thuis voelt, met voldoende aanbod voor elk kind, elke leeftijd, elk geslacht,... en dit alles zelfstandig bereikbaar (vanaf een bepaalde leeftijd). Dit draait niet enkel rond hobbies, maar eveneens support met studie, psychologische ondersteuning, plekken waar jongeren samen kunnen komen en dit niet als overlast wordt beschouwd,...
Een gemeente waar voldoende aanbod is qua sport, spel & ontmoeting tussen jongeren in een veilige omgeving.
Voldoende groen, speelterrein, vrijetijdsinitiatieven voor kinderen (kampen, jeugdbeweging...), en zeker ook veilige straten om met kinderen te fietsen
Voldoende kindgerichte activiteiten (speeltuintjes voldoende en goed onderhouden, vakantiecampjes, grabbelpas, ...), aandacht en ondersteuning voor kinderen die het minder makkelijk hebben
Een plaats waar kinderen veilig en onbezorgd kunnen op ontdekking gaan, spelen (alleen of met kinderen uit de buurt), leren,... Kortom een gemeente waar kinderen onbezorgd kind kunnen zijn.
Een kindvriendelijke gemeente is een gemeente waarin binnen de grenzen van het veilige en mogelijke er ruimte is voor spel, leren en socialiseren.
Een verkeersveilige gemeente met goede fietsverbindingen tussen gehuchten, thuis en vrijetijdsplekken, school... Waar kinderen hun zegje kunnen doen en er een jeugdsector klaar staat.
Een gemeente waar kinderen veilig kunnen opgroeien - veiligheid in het verkeer, in omgang (pesten, criminaliteit) - speel- en vrijetijd mogelijkheden
Gemeente waar kinderen zich goed voelen, zichzelf kunnen zijn, gehoord worden, zorgeloos kind kunnen zijn, voluit kunnen spelen,...
een veilige gemeente met verschillende opvangmogelijkheden, vrije tijdsbestedingen en speelgelegenheden.
in eerste instantie (verkeers)veilig voldoende aanbod qua sport en vrije tijd
Plaatsen waar kinderen mogen/kunnen spelen de auto's beperkt worden
Aandacht voor de noden van kinderen en jongeren, stem geven aan de doelgroep
Een gemeente waar kinderen vrij kunnen zijn zonder zorgen, en genoeg ontspanningsmogelijkheden ter beschikking hebben.
1tje waar de bewoners niet vreemd of vies kijken naar jongeren en kinderen wanneer ze zich amuseren met de dingen die ze graag doen
gemeente met speelpleinen zowel indoor als outdoor, geen overbevolkte scholen, degelijk onderwijs, goede crèches, jeugdbeweging, vrijetijdsbeleving na school (sporten), plaatsen waar kinderen veilig kunnen spelen
Een plaats waar een kind zich binnen de gemeente zelfstandig kan verplaatsen door veilige fietspaden en voldoende openbaar vervoer. Waar ze kunnen deelnemen aan activiteiten waar ze zich kunnen uitleven op sportief maar vooral op sociaal vlak. Een plaats waar tieners zeggen ik hoef niet naar de stad ik heb alles wat ik nodig heb op sociaal vlak in mijn eigen dorp.
Veilige straten, schoolstraat, voldoende mogelijkheden om buiten te spelen, elders dan eigen tuin
Activiteiten voor en rond kinderen
Waar kinderen vrijgelaten worden om nieuwe dingen uit te proberen en zo verantwoordelijkheid aanleren. Niet alles moet voor hen gedaan worden.
Een gemeente waar kinderen ruimte hebben om veilig te spelen, sporten en zich verder kunnen ontwikkelen op intellectueel vlak.

Waar kinderen veilig binnen hun gemeente alleen naar school en naar hun hobbies gaan. Ook dat er veel is voor kinderen te doen. Alleen of met hun vrienden.
Een veilige gemeente
Een plaats waar kinderen en jongeren kunnen leven en zich amuseren zonder zorgen.
Waar leuke activiteiten worden aangeboden (zowel hobby's als maandelijks/jaarlijkse activiteiten) en waar gemakkelijk sociale contacten gelegd kunnen worden.
Waar men oog heeft voor veiligheid (fietspaden)
Een gemeente waar oog en plaats is voor diversiteit. Een gemeente die inzet op constructieve samenwerking met de verschillende betrokken actoren en luistert naar hun standpunten en ervaringen. Enkel op deze manier zullen kinderen de vruchten plukken van een beleid dat zich richt op het creëren van een kindvriendelijke omgeving en gemeente. Een kindvriendelijke gemeente is daarnaast ook een gemeente die investeert in initiatieven die de ontwikkeling en de zelfontdekking van kinderen activeert en stimuleert, een gemeente die inzet op evenementen waar kinderen van verschillende scholen, jeugdbewegingen, sportclubs elkaar kunnen ontmoeten.
Aandacht voor ontmoetingsplaatsen voor de jeugd, sportfaciliteiten. Beide in elke deelgemeente, veilige schoolomgevingen, activiteiten gericht op kinderen en jeugd.
een kindvriendelijke gemeente zorgt dat er altijd en overal ruimte is voor kinderen om kind te zijn. om te spelen, zich te ontwikkelen, te sporten. dat er omkadering is. dat er infrastructuur is. dat er educatieve initiatieven zijn.
Één gemeente waar kinderen en jongeren van elke leeftijd kunnen spelen, ravotten, hangen in: de natuur, aangelegde deftige speeltuinen en specifieke plaatsen(jeugthuizen in elke deelgemeente) Kinderen en jongeren moeten ook een groepsgevoel kunnen creëren in sporten en hobby's waar de nadruk ligt op het plezier beleven en in een goede accommodatie.
veel initiatieven, aangepaste accommodatie
aandacht voor specifieke noden van de kinderen
Een veilige gemeente - vooral op vlak van verkeer - met ruime keuze aan vrijetijdsactiviteiten op maat; goed scholen- en opvangaanbod; verwelkomend voor nieuwkomers; en uitgebouwd netwerk voor als er hulp nodig is.
veilig sportmogelijkheden groene zones speelmogelijkheden
Waar veel kinderen wonen die zich veilig voelen in de gemeente.
Een gemeente, waar kinderen kind kunnen zijn met al hun mogelijkheden en beperkingen van kind zijn
Dat er ruimte is om te spelen, speeltuinen maar ook groene ruimtes. Dat de stoepen toegankelijk zijn voor ouders met kinderwagens, soms veel te smal. Veilige fietspaden, zeker rondom de scholen.
- een gemeente die oog heeft voor de VEILIGHEID van het kind op straat. - een gemeente die instaat voor het WELZIJN van de kinderen en die niet omtrent enkel en alleen het begrip van kansarmoede maar ook met nevenactiviteiten de kinderen hun welzijn omhoog eist.
plaats en aandacht voor kinderen, zonder totale vrijheid
Een gemeente waar er gewerkt wordt vanuit kinderen, een gemeente waar er aandacht is voor de kinderen want zij zijn de toekomst. Een gemeente die kinderen betreft in zijn/haar beleid: luisteren, acties, ... omdat zij dit goede voorbeeld later ook gaan uitdragen. Respect voor alle generaties.
Een gemeente waar kinderen zich aangesproken, veilig en aanhoord voelen, met genoeg aanbod van aangepaste en gevarieerde vrijetijdsactiviteiten alsook een jaarlijks aanbod van kindvriendelijke evenementen.
Een gemeente die een breed aanbod heeft van kindvriendelijke activiteiten zowel vanuit de gemeente zelf als vanuit verenigingen (bij deze laatste wordt er voldoende ondersteuning aangeboden) , inzet op de laagdrempeligheid voor kinderen bij openbare voorzieningen zoals de bib, inzet op de veiligheid bij openbare plaatsen zoals pleinen, kruispunten, voetpaden,
aanbod speelpleinen, veilige fietspaden, ontspanningsmogelijkheden
Waar een kind nog echt kind kan zijn. Veilige straten, goede scholen.

Een gemeente waar oprecht rekening gehouden wordt met kinderen. Waar voorzieningen zijn voor alle kinderen, ongeacht afkomst, taal, leeftijd, maatschappelijke status, ... Waar kinderen zelf kunnen aangeven wat hun wensen zijn.
Activiteiten voor kinderen, bij scholen amper tot geen verkeer, veel aandacht naar jeugdbewegingen en jeugthuizen.
Een gemeente die in samenspraak met de jongeren werkt aan jeugdwerking. Een gemeente die initiatieven van de jeugd steunt en voor een jeugdraad zorgt die mee aan de gemeenschapsvorming doet. (Zie vb. Overijse)
Een gemeente waar er veel aanbod is voor kinderen en waar het veilig is (vooral qua verkeer)
Een veilige, leuke, actieve omgeving die kinderen vrij laat op hun manier op ontdekking te gaan
Een gemeente waar een kind zijn gading vindt op vele vlakken, dit alles in een veilige en kindvriendelijke omgeving qua infrastructuur.
We poneren 4 uitgangspunten voor kindvriendelijk beleid: In een kindvriendelijke stad of gemeente, zijn kinderen en jongeren volwaardige medeburgers. Ze zijn niet enkel de toekomst, ze zijn ook en vooral het nu. Ze hebben dus het recht om actief vorm te geven aan de samenleving. Kindvriendelijkheid gaat over alle levensdomeinen van kinderen en jongeren en heeft dus consequenties voor alle beleidsdomeinen. Een kindvriendelijk beleid is met andere woorden een horizontaal beleid en werkt integraal. De implementatie van kinderrechten zijn geen doel 'an sich', wel kunnen ze gehanteerd worden als hefboom voor verandering. Daarenboven moeten kinderrechten steeds binnen de reële context gezien worden. Kindvriendelijkheid is een dynamisch, veranderlijk proces waarin steeds nieuwe aspecten en uitdagingen worden toegevoegd. Kindvriendelijkheid kan gehanteerd worden als barometer voor goed lokaal beleid dat de leefbaarheid voor iedereen verhoogt. De lat leggen op niveau van de meest kwetsbare burgers, o.a. kinderen, maakt dat je beleid iedereen in ogenschouw neemt. Kindvriendelijkheid is dan een toets voor een toegankelijke, open en duurzame samenleving.
Een gemeente die inzet op veiligheid en voldoende mogelijkheden voor de jeugd om zich te ontplooiën. Sport, cultuur, onderwijs...
Een gemeente waar kinderen zich veilig kunnen verplaatsen naar een weefsel van kindvriendelijke plekken; een gemeente die een kindnorm hanteert bij grote projecten.
de mogelijkheid geven aan kinderen om terug kind te zijn, ongeacht de locatie waar deze wonen of de leeftijd
Een gemeente waar kinderen en jongeren zich veilig voelen en kansen krijgen om zich te ontplooiën.
Een gemeente of dorp waar er aangepaste faciliteiten zijn voor kinderen. Waar je je kind naar de winkel of bakker kunt laten gaan met een veilig gevoel. Waar er een sociale cohesie is in het dorp tussen de ouders van de kinderen en waar deze bevorderd wordt.
Een verkeersveilige gemeente waar een groot aanbod is voor kinderen georganiseerd en niet georganiseerd zodat ze gewoon buiten kunnen spelen maar ook hobbies kunnen beoefenen om talenten te ontdekken.
Een gemeente waar kinderen zich veilig kunnen verplaatsen naar school, jeugdbeweging en sportactiviteiten. Waar regelmatig een gevarieerd aanbod aan activiteiten is voor kinderen op verschillende niveaus
Een gemeente waar mijn kinderen veilig kunnen rondfietsen en het verkeer in toom wordt gehouden, waar er goede fietspaden zijn, en er lokaal uitgaangelegenheid is voor de jongeren, niet alleen een chirolokaal, want mijn kinderen zijn niet bij de chiro.
Waar goede opvang vooral voor peuters en kleuters en tot 12 jaar. Zowel tijdens schooljaar als in vakanties. Spelen , wat meer speeltuigjes voor de kleinsten.
Een gemeente waarin er niet alleen vergaderd wordt maar er met die vergaderingen iets gebeurd,uitgewerkt zal worden,waarvan we de realisaties op korte of iets langere termijn zichtbaar zullen worden
Weinig (zwaar) verkeer, voldoende speeltuinen, veilige fietspaden, regelmatig speelstraten voorzien
waar veiligheid en welzijn naar het kind primeert
Veilig fietspaden, voldoende recreatieve mogelijkheden (speeltuintjes met speeltuigen, groen, parkjes of plekjes om veilig te spelen,...), uitgebreid aanbod aan hobby's, vakantiecampjes, kwantitatief onderwijs, voldoende plaats in een school naar keuze, ontmoetingsmogelijkheden voor ouders en kinderen

<p>Veilig (voet/fietspaden), oversteeklichten naar school en sport/cultuurcentra. Verschillende speelpleinen en velden om te spelen. Gratis fietsparcours. Bos met paden waar er geen netels langs de zijanten staan.</p>
<p>Ruimte voor kinderen, speelgelegenheid, gelegenheid om bijeen te komen en activiteiten dicht bij huis dwz per deelgemeente, Verder ook oog voor mobiliteit kinderen: veilige fietspaden e.d.</p>
<p>Veel leuke speelpleintjes, veilige voet en fietspaden. Handelaars die kinderen leuk vinden ook al rennen ze eens in de winkel of roepen ze.</p>
<p>waar kinderen veilig naar school, bib, winkel enz. kunnen</p>
<p>Een kindvriendelijke gemeente neemt kindvriendelijkheid op in al de aspecten van het beleid, laat kinderen en jongeren aan het woord én zorgt voor een echte participatie door goed te luisteren naar kinderen en jongeren.</p>
<p>Een gemeente die beleidsbeslissingen neemt in functie van het welbevinden van kwetsbare doelgroepen en dus kinderen en jongeren. En die ook bewust aftoets welke gevolgen beslissingen hebben voor deze doelgroep. Een integrale manier (over alle levensdomeinen heen) van werken, beslissen en uitvoeren in functie van de kwetsbare doelgroepen.</p>
<p>Een gemeente die veel doet en organiseert voor kinderen.</p>
<p>bij beslissingen door gemeentebestuur steeds checken naar het kindvriendelijke draagkracht</p>
<p>Veiligheid</p>
<p>waar Kinderen zich kunnen uitleven zonder schade te berokkenen aan hun of anderen alsook veel kunnen leren in hun gemeente en nog veel meer dingen speeltuin veilig fietsen enzov</p>
<p>Daar waar genoeg te beleven is voor kinderen van alle leeftijden, ook voor kinderen met speciale noden</p>
<p>een gemeente dat rekening houdt met de kinderen zowel qua veiligheid, opleiding als ontspanning.</p>
<p>een gemeente waar evenementen georganiseerd worden voor kinderen, waar er plaats en infrastructuur is voor kinderen, waar kinderen gehoord worden (een stem krijgen)</p>
<p>Één gemeente die een ruime aanbod activiteiten voor kinderen heeft, met infrastructuren (parken, binnenspeelaatsen) en cafés/restaurants waar kinderen welkom zijn.</p>
<p>Een gemeente die haar infrastructuur aanpast en inricht voor en door kinderen</p>
<p>Een gemeente waar het veilig is in het verkeer, met fietspaden en voetpaden in alle straten. Een gemeente waar kinderen veilig op straat kunnen spelen in de 'rustigere' straten, ipv dat de auto's erdoor vlammen. Een gemeente waar veel activiteiten georganiseerd worden voor kinderen en jongeren. Een gemeente waar iets gedaan wordt aan/met de rondhangende jeugd die een slecht voorbeeld zijn voor en/of een slechte invloed hebben op andere kinderen/jongeren. Een gemeente die de natuur en buitenlucht extra aantrekkelijk maakt voor kinderen door speeltuinen, speelbossen, fietstochten, wandelingen, zoektochten,... te voorzien. Een gemeente die een rijkelijk aanbod heeft van betaalbare creatieve/sportieve buitenschoolse lessen/workshops.</p>
<p>speelhoeken, speelbos, verkeersborden op kindhoogte, leuke stickers op de stoep</p>
<p>Een gemeente waar het fijn, proper en veilig is voor kinderen om vrij te spelen en zich uit te leven, samen met andere kinderen en generaties.</p>
<p>Waar kinderen genoeg en dichterbij activiteiten vinden om te spelen, ontspannen, zich ontmoeten</p>
<p>Veilige speel-, fiets- en wandelomgeving.</p>
<p>waar het veilig is voor kinderen</p>
<p>Een gemeente waar bij elke beslissing ook rekening gehouden wordt met de mogelijke positieve of negatieve gevolgen voor alle kinderen.</p>
<p>een gemeente waar zowel op niveau van scholen, woningen, leefomgeving, voorzieningen de leefwensen die kinderen/jongeren aanbrengen meegenomen worden bij de uitstippeling van beleid en uitvoering van projecten</p>
<p>Een kindvriendelijke gemeente zorgt voor sensibilisering naar jongeren (14-18j) toe, zorgt voor een controlerende en bijkomend sanctionerende rol, en zorgt hierdoor vooral voor een kindveilige gemeente.</p>
<p>Waar kinderen zonder te veel schrik op straat kunnen zich uitleven in allerlei activiteiten</p>
<p>waar kinderen veilig over het straat kunnen lopen en er voldoende activiteiten zijn.</p>
<p>Een groene, verkeersveilige gemeente waar heel veel faciliteiten zich op veilige fiets- of wandelafstand beginnen en waar veel activiteiten voor jongeren en kinderen plaatsvinden.</p>
<p>waar er speelpleinen zijn en sport accommodaties</p>

Een plaats waar kinderen overal welkom zijn, er voldoende ontspanning voorzien is en ze mee beslissingen kunnen nemen.
Verskillende fijne activiteiten voor kinderen, ze hebben mee inspraak. Er is voldoende plaats (met variatie) waar ze kunnen spelen/kind zijn
Een gemeente die in alle beleidsdomeinen zorgt dat kinderen kunnen op een veilige manier kunnen opgroeien. Daarnaast moet de gemeente een omgeving creëren waarin alle kinderen (van alle socio-economische achtergronden) op een creatieve manier aan zelfontplooiing kunnen doen. Ten slotte denk de gemeente hierbij na op welke manier haar beleidsmaatregelen een impact kunnen en/of zouden moeten hebben op kinderen.
Waar kinderen een plaats krijgen om vrij te spelen, voor de oudere om samen te kunnen praten op een veilige plaats, dat er om eender welke leeftijd gemakkelijk opvang voorzien is tijdens de verlofperiodes, zeker voor de kinderen net geen 6 jaar oud en ook in zeer moeilijke tijden
Een gemeente die in alles wat ze doet en waar kinderen nadien belang bij kunnen hebben nadenkt over hoe aanpassingen er kunnen voor zorgen dat dit ook voor kinderen veilig, leerrijk, leuk, zinvol, ondersteunend,... kan zijn.
Een gemeente waar kinderen buiten kunnen komen zonder in gevaar te zijn van voorbijgaand verkeer. Waar kinderen kunnen spelen in speeltuinen of grasvelden die voor iedereen toegankelijk zijn. Waar er bij elk besluit dat de gemeente maakt, ook gedacht wordt aan de rol dat kinderen daarin meespelen en hoe er aan hen gedacht kan worden.
Een gemeente die bij elke beslissing aan Kinderen denkt. Het gemeentebestuur gelooft dat kinderen onze toekomst zijn en wilt hen dan ook zo goed mogelijk laten ontplooiën naar ruimdenkende volwassenen zonder het kind zijn te verliezen. Ze krijgen de vrijheid om te ontdekken en worden geen onnodige regels opgelegd
Kinderen hebben inspraak in alles wat voor hen belangrijk is. Veel speelruimte
Een gemeente waar er in elk beleidsdomein nagedacht wordt over de impact van bepaalde beslissingen op kinderen.
Dit is voor mij een gemeente waar kinderen zich veilig voelen om op te groeien, dit door buiten te kunnen spelen, op straat of in de speeltuin, niet gepest te worden op school, volledig zichzelf kunnen zijn en veel keuzemogelijkheden hebben qua sport en ontspanning
veiligheid en ontspanning
Een (deel)gemeente waar kinderen/jongeren voldoende ruimte hebben om zich te ontwikkelen en samen te komen. Veilige omgeving zodat ze veilig naar school kunnen.
Een gemeente waar veel veilige en creatieve speelruimtes zijn die toegankelijk zijn voor elk kind.
Een gemeente waar kinderen kansen krijgen en waar geen drempels zijn om toegang te krijgen tot scholen, verenigingen, hulp,...
Een gemeente met aandacht voor het kind: goed onderwijs, mogelijkheden om te spelen, mogelijkheden om te sporten, aandacht voor de verkeersveiligheid.
een gemeente waar kinderen en hun ouders de weg vinden in een rijk aanbod. Waar de scholen een open karakter hebben en de vrije tijd voor iedereen gratis toegankelijk is

Thema Welzijn en gezondheid

Ik zou graag hulpbehoevende kinderen kunnen helpen maar zou niet weten waar ze te vinden
Kinderopvang voor niet-schoolgaande kinderen is onbestaande in Meerbeek, steunen van nieuwe initiatieven is welkom
De vakantiewerking (sport- en themakampen, grabbelpasactiviteiten) zijn goed georganiseerd, goed begeleid en heel gevarieerd. Een pluim voor de gemeente.
Er is nogal wat verdoken armoede. Misschien dat de gemeente lokalen initiatieven zoals weggeefkasten e.d. kan ondersteunen om kwetsbare mensen te bereiken (niet alleen voor gezinnen met kinderen maar ook voor bejaarden met laag of zelfs geen pensioen). Een welzijnswerker die af en toe een zitdag in de deelgemeenten houdt waar mensen terecht kunnen met vragen over kinderbijslag, premies, welzijnszorg binnen de gemeente zou ook goed zijn.
Pas verhuisd naar Kortenberg, dus nog geen ervaring om deze vragen te kunnen beantwoorden.
Kwalitatieve sportinfrastructuur zoals tennis?
Misschien is bovenstaande er, maar is voor mij niet bekend. Maak dit meer zichtbaar
ik heb niet genoeg kennis van deze sector om te kunnen oordelen
Er is vakantie opvang voor kinderen in de gemeente en een leuk aanbod maar je moet als ouder heel goed geïnformeerd zijn en de startdatum in je geheugen printen want de inschrijvingen gaan als een trein. Even te laat en je grijpt ernaast wat voor teleurstelling zorgt bij de kinderen en stress bij de ouders. Heel jammer.
er zou opnemen of andere manier voorrang moeten zijn voor kinderen uit de gemeente.
de gemeentelijke kampjes zijn steeds zeer snel volboekt. een nog ruimer aanbod zou fijn zijn !!
er mag nog meer info verspreid worden
-> er had ook een optie 'geen idee' moeten zijn. voor een aantal vragen kan ik hier eigenlijk niet op antwoorden. dus daar heb ik dan 'eerder niet akkoord' ingevuld.
-> het feit dat ik het niet weet is mss ook wel al een teken aan de wand. Ik weet als inwoner hier niet waar ik terecht kan moest het zich voordoen.
-> kinderopvang: zeker betaalbaar. maar te weinig. en zeker te weinig variatie. de basisbehoefte zal wel afgedekt zijn. maar meer ook niet.
ik word van het kastje naar de muur gestuurd met praktische hulp die ik wil aanbieden samen met een groep vrijwilligers
Voor kinderen met een beperking (vb rolstoelgebruikers) is het niet steeds veilig om zich in het verkeer te begeven (de stoepen e.d. zijn niet in orde)
Kinderen moeten veilig naar school kunnen bij voorkeur te voet of met de fiets: Verkeersveiligheid moet prioritair op momenten dat de kinderen naar de school gaan en van de school huiswaarts gaan.
We kunnen er niet omheen, er zijn nog altijd vele mensen met een discriminerende visie op jongeren met buitenlandse roots. Jammer.
Vraag 4 kan in feite enkel door de doelgroep worden ervaren en dit punt dan ook invullen. Andere, niet betrokken groepen, die deze vraag invullen geven een vertekend beeld hieromtrent.
gratis opvang voor en na de schooluren is er niet meer of zeer beperkt. Dit zorgt ervoor dat er veel ouders ofwel veel geld moeten betalen voor naschoolse opvang, ofwel heel soepel moeten zijn. Dit zorgt ook dagelijks voor verkeersimpacten aan de schoolpoorten.
Themakampen voor kleuters zijn hier steeds heel positief ervaren. Hier mogen zeker meer weken georganiseerd worden.
Een dag organiseren in een gemeentenzaal waarin alle infolijnen over de diensten vermeld in nr zeven zich kenbaar maken aan het grote publiek. Zowel schooldirecties, diensten van gemeenten, geestelijke gezondheidsdiensten, diensten voor opvang kinderen met medische of sociale problemen. Dit zou zeker voor nieuwe inwoners een bron van info zijn. Misschien kan het opengetrokken worden en jeugdverenigingen en sportclubs erbij betrekken,
Er kan nog voorzien worden in opvang na school. Ik denk dat studie erg belangrijk is, maar ook zinvolle activiteiten na school aanbieden en kinderen laten betalen naar gelang het inkomen van de ouders.

Een integrale manier van werken over alle levensdomeinen en beleidsdoestellingen heen
Meer opvang of hulp voor gezinnen met kinderen met een beperking zou fijn zijn. Het kan zo iets zijn als een vrijwilligers organisatie opstarten bij het Rode Kruis. Of meer nadenken over inclusieve vakantie opvang voor kinderen met een beperking. Hulp is vooral gericht op de ouderen in de gemeente.
Zijn veel te algemene vragen, daar heb ik geen zicht op
Voor het welzijn van kinderen en jongeren kan nog meer aandacht gaan naar openbare infrastructuur, groenvoorzieningen aangepast aan de wensen van kinderen/jongeren
Iedereen moet gelijk gesteld worden, zeker degene die minder hebben
Ik weet niet of zowel inwoners als verantwoordelijke dienst zich bewust zijn van de taak die hier mogelijk ligt.
Er zijn altijd lange wachttijden als een kind met speciale behoeften hulp nodig heeft. Dit is een gekend probleem, niet enkel in Kortenberg.

Thema Wonen

Riolering in Den tomme is ook een nutsvoorzieningen, toch ?
Er is weinig speelruimte voor jongeren van basisschool leeftijd
Geen toezicht in speeltuin ,pubers schrikken jongere kinderen af , zitten op de tafels en gooien afval in het rond , roken Ed , kleinere kinderen durven er niet alleen gaan spelen
Graag meer zone 30 in straten waar veel jonge gezinnen wonen.
Iets voorzien in Meerbeek, bijvoorbeeld skateramp zoals deze zomer
Meer en goed onderhouden speelpleinen, aangename en veilige schoolomgeving
Elk open stukje wordt veel te vol gebouwd met kleine huizen met amper een tuin. Er is daardoor weinig open ruimte, weinig pleintjes of grasvelden om te ravotten en er staan veel te veel auto's op straat geparkeerd, wat tot gevaarlijke situaties leidt. In zo'n kleine huizen een garage beschouwen als een autostaanplaats is volledig onrealistisch. Die garages zijn noodgedwongen bergruimte voor fietsen, tuingereedschap, e.d.
Qua sportinfrastructuur verdient Meerbeek meer steun van de gemeente. In de dorpskern is er nog ruimte (links naast kerkhof) om een vernieuwde sporthal uit te bouwen zodanig dat de lokale turnkring (DKS) haar werking vlot kan uitbouwen. Ook de voetbal verdient meer steun. Door de coronacrisis hebben deze organisaties het extra moeilijk. Voor jongeren is er weinig te doen in Meerbeek qua sport dan.
Er zijn grote verschillen hier tussen kansrijke en kansarme gezinnen.
niet alle infrastructuur naar Kortenberg verhuizen
Ik zou graag hebben dat mijn kinderen zelfstandig naar elkaar kunnen fietsen of naar hun hobbies. Echter investeert onze gemeente niet in veilige fiets en voetpaden waardoor het in de drukke straten onveilig is om je kind alleen op weg te sturen (vb Zavelstraat, toch een belangrijke toegangsweg naar de school of de Chiro)
Er is voldoende speelruimte (graspleintjes) in de buurt maar weinig aantrekkelijk voor de kinderen... Waardoor deze ruimte meer gebruikt wordt door hondeneigenaars dan spelende kinderen..
De gemeentelijke speeltuin in Everberg mag ook eens een upgrade gebruiken. Er ligt ook vaak glas en honden doen er hun behoeften
veilige mobiliteit is een probleem, teveel druk en te snel verkeer zorgt ervoor dat kinderen niet alleen kunnen rond-fietsen of wandelen in de gemeente. inzetten op een veiliger verkeer is levensnoodzakelijk
Als ouder kan ik dit enkel beantwoorden voor mijn eigen woning en die van burenvrienden. Ik weet dat dit niet voor iedereen positief zal/kan zijn
Er zijn te weinig plaatsen waar kinderen terecht kunnen om spelen en op de plaatsen waar er wel ruimte voorzien is, zijn de weinig aanwezige speeltuigen in slechte en verouderde staat.
Sommige speelpleintjes, skateparken ed. zijn aan vernieuwing toe.
Er is in heel groot Kortenberg te weinig buitenruimte voor spel en ontmoeting. en wat er is, is te klein, in slechte staat,...
De gemeente is redelijk duur om te wonen, ik weet niet of het voor iedereen zo betaalbaar is.
Een speeltuin met aanpalend terras, zodat ouders hun kroost bij een drankje in het oog kunnen houden zou een grote meerwaarde in de gemeente zijn.
De werking van de jeugdhuisen is niet bekend bij de volwassenen en ouders van tieners weten niet vanaf welke leeftijd men er welkom is, of wat de activiteiten zijn die er plaats vinden. Tieners hebben te weinig 'veilige en gesuperviseerde' ontmoetingsplaatsen en gelegenheden. (Er zijn reeds lang geen filmzalen of wekelijkse fuiven meer, wordt er aan een alternatief gedacht?)
De armoedecijfers zijn niet positief voor Kortenberg. Deze barometer staat op min 9en dit pre corona.
De "ruimte" is erg verschillend per buurt. De nieuwe verkavelingen zijn erg krap en er is weinig groen of speelruimte voorzien.
stoepen en fietspaden kunnen her en der beter
Dit is ingevuld met het oog op onze eigen woning, geen idee hoe dit algemeen is in onze gemeente
Niet méér blauw in de straat, wel snelheidscontroles, en meer verkeersdrempels in de woonkernen, zodanig dat het verkeer verplicht is te vertragen!

Graag nog een extra verkeersdrempel in de Twee Leeuwenstraat!
Niet alleen jongeren maar ook iets oudere alleenstaande gezinnen met hond vinden geen betaalbare woningen
Nieuwe speeltuinen zijn dringend nodig. Vilvoorde heeft onlangs geïnvesteerd in nieuwe duurzame speeltuinen. Een bezoekje waard om inspiratie op te doen.
Huizen zijn duur in Kortenberg (door de goede ligging). Maar het ontbreekt aan speelpleinen!
De woningen en tuinen worden kleiner. Leukere en meerdere speelpleintjes zouden hier kunnen helpen.
Er kunnen best nog wat speeltuinen bij en die er staan kunnen uitgebreid worden
Meer cafés, restauranten of binnen speelplaatsen. Er is echt weinig.
Alweer vragen waar ik geen zicht op heb, wat betreft wonen is het niet evident om alleenstaande ouder te huren gezien de hoge prijzen, op de sociale woningmarkt zijn de wachttijden heel lang. Qua ruimte voor tieners is er buiten het skatepark in Kortenberg weinig voorzien.
Buitenruimte moet voorzien worden in elke wijk
Veilige fietsweg maken terhoogte van Kerselarenstraat zodat ik mijn kinderen alleen kan laten fietsen, geen speeltuin op wandelafstand van Diestbrugstraat.
In onze (deel)gemeente is er enkel een buitenruimte voor kleine kinderen en een jeugdhuis waar enkel 18+ zit. Er is geen ruimte voor de leeftijd tussen 8 en 17 jaar zoals bv een speeltuin met toestellen voor grotere kinderen, pleintje voor basket of voetbal of skatepark. Tijdens de grote vakantie heeft er enkele weken iets in de gemeente gestaan. Dit was een succes bij de jeugd dat bij het huidige uit de boot valt.

Thema Veiligheid

Kinderen op school terug respect bijbrengen voor hulpverleners ,
Focus op wat verboden is stoort! Betuttelend voor jongeren en contradictorisch effect. Waardeer en betrek hen liever!
De vele fietsendiefstallen vormen een hinderpaal voor de veiligheid maar ook voor de logistiek om van en naar Meerbeek te geraken. Mensen fietsen niet meer naar het station van E-K omdat fietsen er gestolen worden en hetzelfde geldt voor fietsen die aan de haltes van de 358 gezet worden. Ik zie dit in de toekomst alleen maar verergeren als de bussen in Meerbeek gaan verminderen. In Meerbeek centrum is er een probleem met hangjongeren die ook soms drugs dealen. Dit is bij de politie bekend maar misschien is een algemeen plan van aanpak beter want ik hoor dat dat in Kortenberg ook een probleem is.
Rond dit thema zouden workshops gegeven mogen worden aan kinderen.
Onvoldoende initiatieven
Graag extra controle in de speeltuinen en graspleintjes voor rondliggend glas afkomstig van bierflessen en afval Ik heb al meerdere malen zelf glas gevonden en opgeruimd. Heel gevaarlijk voor spelende kinderen.
Ik kan niet spreken voor een ander, dus kan hierop geen antwoord geven.
Ik denk niet dat een kwetsbaar kind, waarvan ouders een verslaving hebben e.d. zich kunnen wapenen tegen een-der welk misbruik in deze maatschappij. Er met een "vreemde" (iemand buiten de familie) daarover praten zal voor velen een serieuze drempel zijn.
Suggestie: medewerkers van preventiediensten laten langskomen op scholen, sportclubs, jeugdbewegingen ed. Ik denk dat het wel belangrijk is dat dit spelenderwijs/interactief gebeurt opdat jongeren geïnteresseerd blijven en er op deze manier ook effectief iets over opsteken.
Hobby's en sporten en kampen worden zoveel mogelijk samengebracht in/aan Colomba. Dit mede door financiële redenen. Toch is er niet echt een veilige weg naar daar te bespeuren vanuit Erps-Kwerps. Er is wel al moeite voor gedaan maar niet aan alles gedacht. (door het bos rijden, stukje prinsendreef, fietsverkeerslicht dat niet logisch afge-steld is)
Mijn idee: geef de kinderen en jongeren zoveel mogelijk de kans om te sporten in eigen deelgemeente. Het milieu zal er beter van worden, veel mensen brengen hun kinderen nu met de wagen omdat Colomba niet veilig te bereiken valt.
Nog meer fietspaden en voetpaden aanleggen, (Nederokkezeelse steenweg...)
voorlopig ervaar ik Kortenberg als een veilige omgeving.
Er zijn goede praktijken zoals KiVa-project tegen pesten in scholen of vormingen rond internetgebruik, maar dit is nooit afgelopen in de zin van 'nu is het in orde'. De agenten die aan de school staan, zijn streng voor ouders die bv. verkeerd parkeren maar dat is goed want dat beschermt de kinderen.
Hier is nog werk aan de winkel. vb: aan Colomba en de berg van K wordt er regelmatig drugs gebruikt....hier wordt weinig/niks aan gedaan...
Moeilijk om in te schatten maar ik denk dat dit een blijvend thema is om in de kijker te zetten. Het is een thema dat heel snel evolueert op de maatschappelijke evoluties. (internet, ...)
Het zou heel fijn zijn dat kinderen bv. terecht kunnen op een plek in hun gemeente als ze gepest worden, als iemand hen misbruikt, als er geweld is in het gezin, ... Dit zou ook een hele ondersteuning zijn voor scholen.
Hulpverlening zou wel heel professioneel moeten zijn ... ernst inschatten, kinderen echt helpen, psychologische on-dersteuning.
Ik vermoed dat anderstaligen ,toch een groot gedeelte te Kortenberg, regelmatig niet bereikt worden en ondermaats geïnformeerd zijn.lvm gezondheid ben ik van mening dat taal geen hindernis mag zijn.
Bij deze stelling vertrekt veel vanuit de opvoeding eerder dan de gemeente.
openbare veiligheid heeft ook meer blauw op straat nodig.
We weten hier zeer weinig over!

<p>Buiten de theorielessen over het correct gebruik van de toiletten is controle tijdens en onderhoud na elke speeltijd een pluspunt.</p> <p>wat betreft pesten:een stappenplan tegen pesten is een pluspunt .Het is nu in voege.Maarrrr het is de pester die moet zijn gedrag aanpassen.</p>
<p>Deze onderwerpen (o.a de gevaren voor drugsgebruik) moeten prioriteit zijn. Ik ben opgegroeid in de rand rond Brussel en daar is drugs een groot probleem. Deze problemen gaan op termijn overwaaien van Brussel en Leuven naar Kortenberg (als dit al niet het geval is).</p>
<p>Ik kan hier niet op antwoorden omdat ik geen idee heb hoe het voor andere kinderen is, voor mijn kinderen ben ik telkens akkoord dat ze voldoende geïnformeerd en weerbaar zijn.</p> <p>Met politie nog geen ervaring.</p>
<p>Meer aandacht in scholen aan pesten. Kiva is goed maar niet genoeg als problemen niet aangepakt worden want 'het zijn kindjes, dat is nieks'.</p>
<p>De vragen hebben niet direct betrekking op wat de gemeente hierin doet, bvb qua veiligheid internet, doet de gemeente daar toch niets rond, of vergis ik mij?</p> <p>Qua laagdrempeligheid politie, dit laat te wensen over aangezien deze in Herent zit.</p>
<p>Ik ben niet op de hoogte van de acties tegen pesten die op de scholen zelf verlopen.</p> <p>Tieners worden te makkelijk gezien als veroorzakers van problemen, terwijl ze gewoon wat willen rondhangen met leeftijdsgenoten, maar niet iedereen kan daar precies goed tegen.</p>

Thema Onderwijs en scholen

<p>Waarom 5 lagere scholen en geen enkele humaniora? Wanneer logopedie op school alsook psycholoog zoals velen scholen in Brussel</p>
<p>Er is te weinig communicatie vanuit de gemeente mbt beslissingen genomen rond alle scholen.</p>
<p>Laat Kinderen WZC bezoeken ,de grubbe bezoeken Ed ,vertel hen over hoe en wat , gevaar van roken en drugs veel vroeger over beginnen , jongens die nu in de grubbe belanden bijna allemaal cannabis en 20%andere tot zelfs hard drugs , ja zelfs in het mooie landelijke dorpje</p>
<p>Er is geen middelbare school. Extra ondersteuning qua mobiliteit of toegang tot (Leuvense) scholen welkom</p>
<p>Het niveau van de verschillende scholen loopt sterk uiteen.</p>
<p>Het niveau van de school in Meerbeek maakt ons zorgen. We krijgen signalen van kinderen die naar het middelbaar gaan dat zij in het ASO met een achterstand beginnen. Er worden heel gemakkelijk kinderen naar een beroepsrichting gestuurd die in een andere school met extra begeleiding beter gepresteerd zouden hebben. De school heeft al jaren organisatorische problemen met wisselende directies en lerarenkorps. Er is daardoor een gewoon is goed genoeg attitude die er niet naar streeft om altijd het beste uit een kind te halen. De leerplannen worden als maximum gezien in plaats van als minimum.</p>
<p>Ik mis veiligheid rond de school in dit thema. Schoolstraten zijn positief maar zouden 5 min. eerder mogen open gaan zodat kinderen veilig naar school kunnen fietsen tegen dat de poort open gaat om 8u45.</p>
<p>Mijn kinderen gaan niet naar school in Kortenberg, ik kan deze vragen dus niet beantwoorden.</p>
<p>mijn beide tieners gingen naar hertog jan Kortenberg echt een super school met veel ruimte voor ontwikkeling van de kinderen en steeds open voor inspraak en suggesties van de ouders ... echt een topschool</p>
<p>Ouders kunnen hun mening geven maar hebben geen inspraak in de school. De meningen worden gewoon genegeerd. Dit geeft geen inclusief gevoel. Je kind van school veranderen is niet altijd een optie wegens zelfstandige bereikbaarheid</p>
<p>Gemis aan secundaire scholen in de buurt, aangewezen op busverbindingen hier. Toegankelijkheid van kinderen met beperking in gemeentescholen wordt nog als moeizaam ervaren.</p>
<p>De schoolomgeving nog veiliger maken en de regels die worden getroffen handhaven tot het einde van de naschoolse opvang.</p>
<p>Er zijn extra maatregelen maar niet als je je kind afhaalt van de naschoolse opvang wat soms voor gevaarlijke situaties zorgt</p>
<p>Wederom: ik ben geen schoolgaand kind, dus kan niet voor ze spreken.</p>
<p>de gemeenteschool te meerbeek is niet bepaald de meest inspirerende school, het voelt soms aan alsof ze zo min mogelijk energie willen steken, weinig open minded zijn en weinig ruimte om out of the box te denken. zo merken we in de corona crisis dat er weinig flexibel gedacht kan worden hoe toch zoveel mogelijk kan ingezet worden op onderwijs geven. er wordt nogal makkelijk geschermd met de onmogelijkheid omwille van corona, zonder op zoek te gaan naar haalbare oplossingen. regels worden onvoldoende consequent toegepast, eerder zoals het hen praktisch goed uitkomt</p>
<p>Is er een middelbare school in Kortenberg?</p>
<p>Scholen hebben baat bij meer ruimte en groen om in les te geven, te ontdekken en te experimenteren, te spelen, te ravotten, te chillen. Het groen waar een school al gebruik van mag maken wordt bijna gehalveerd door de aanleg van een waddy. Jammer. Kinderen worden nu te veel in te kleine klaslokalen gestoken en dit de hele dag. Er is momenteel te weinig ruimte om muzische lessen te geven. Dit alles moet gebeuren in klassen die vol staan met banken.</p>
<p>Jassen van kinderen moeten buiten gehangen worden aangezien er geen plaats is om jassen te hangen.</p>
<p>Mijn idee:geef kleur aan de school. Kijk maar eens naar de ketnetstudio. Daar kunnen we veel van leren. Een ijzeren hek is niet aangenaam om binnen te komen in je school.</p>
<p>Het lijkt dat sommige gemeentescholen meer voordelen krijgen dan andere scholen. Dit is jammer.</p>
<p>Overvolle leerplannen maken dat we niet altijd kunnen rekening houden met ideeën, suggesties van kinderen.</p>

<p>Weerbaarheid, op een correcte respectvolle manier met elkaar leren omgaan is bijzonder moeilijk. Veel maatschappelijke verschillen, sociaal zwakkere gezinnen leren bv. vaak aan dat agressie moet als iemand hun kind pest, ... Dat maakt het bijzonder moeilijk. Regelmatig een enorme kloof tussen school en thuissituatie. Zeer verwarrend voor sommige kinderen.</p>
<p>Enkele klaslokalen zijn totaal niet rolstoeltoegankelijk.</p> <p>Scholen vragen steeds meer van kinderen. Sporten gebeurt in het kader van presteren, niet van ontspannen. Erge pesterijen komen vaak voor en worden , door het overvolle lesprogramma, vaak niet of onvoldoende aangepakt, met alle gevolgen vandien. Vertrouwenspersonen zijn vaak moeilijk individueel te bereiken en hebben zelf ook weinig tijd om te luisteren.</p>
<p>Mijn antwoorden betreft een niet gemeentelijke basisschool.</p>
<p>Fysieke beperkingen zijn iets heel anders dan mentale beperkingen , deze kunnen niet op dezelfde manier geholpen worden.</p>
<p>De verkeersveiligheid kan in de dorpskernen niet afgedwongen worden. Er worden onvoldoende maatregelen genomen zodat het veilig is voor onze kinderen.</p>
<p>Dit is enkel ingevuld met lagere school in ons hoofd aangezien we zelf nog niet verder gekeken hebben.</p> <p>Door het toenemende aantal kinderen met een andere thuistaal dan Nederlands komen ze in scholen voor een (nog) grotere uitdaging te staan. Veel scholen/leerkrachten zijn hier nog zoekende en kunnen alle hulp van externe hierin gebruiken. Dit ook voor culturele verschillen dat soms bv lijkt op desinteresse van ouders of onbegrip maar dat eigenlijk cultuurgebonden is. Zijn er externe partners waar scholen beroep op kunnen doen?</p>
<p>Hertog Jan voert een prima beleid!</p>
<p>Toiletten op school zijn een ramp ... rioolgeur, verouderd, vuil. Kinderen houden liever hun boodschappen op tot thuis met op termijn klachten dat de dikke darm verstopt zit en men stoelgangproblemen heeft. Alles moet ook vlug vlug gaan van de juf ... kind kan onder druk niet deftig naar het toilet wat weeral leidt tot verstoring in de darmen.</p>
<p>Er zou meer ondersteuning en scholing moeten komen voor de leerkrachten zodat het makkelijker wordt voor hun om kinderen met een beperking in hun klas op te nemen</p>
<p>Mijn kinderen zaten niet op de gemeenteschool, in hoeverre heeft de gemeente impact op de organisatie van bvb Hertog Jan.</p> <p>Ik was zeer tevreden over deze school maar niet zo over de povere inzet van de gemeente voor de fietsvriendelijkheid in de omliggende straten, in de omgeving van de gemeentescholen wordt hier wel op ingezet, dat is niet correct.</p>
<p>Sommige leraren hebben geen geduld met kinderen die zich niet lang kunnen concentreren</p>
<p>Wat ik niet invulde is omdat ik daar geen zicht op heb.</p>
<p>GBS DE REGENBOOG is totaal niet toegankelijk voor leerlingen en/of volwassenen met een fysieke beperking.</p>

Thema Vrije tijd

Cultuur ok Sport veel te weinig zalen. Lessen dikwijls veel te laat op de avond
Workshop koken voor kids van andere culturen , wetenschap aanbieden op vrij jonge leeftijd ,niet alleen in de bib voorlezen maar ook wetenschap aanbieden
Cultuur is laatste jaren positief geevolueerd, graag meer van dat
Goed georganiseerd in kortenberg zelf, minder in meerbeek
Zie eerdere opmerkingen
Zodra de schommels vervangen moeten worden zou het goed zijn om aan de colomba speeltuin enkele schommels voor gehandicapten te installeren en vb. speeltuigen voor slechtzienden. De activiteiten van de gemeente zelf zijn super voor kinderen en netjes verdeeld over de deelgemeenten, dank daarvoor.
ik vind het spijtig dat wanneer een organisatie als natuurpunt 'de tennisclub leliehof 'overneemt deze laatste op korte termijn die daar weg wilt terwijl dit een zeer kindvriendelijke tennisclub is , waarom investeert de gemeente niet in mijn sportclubs
Onvoldoende aanbod en te zei nog variëteit
Buurtpleintjes aantrekkelijker maken voor kinderen en veiliger
Speelpleinen worden 'klein' gehouden. De kinderen boven 10 jaar en vooral de jongeren worden weggejaagd. Zo worden schommels verkleind zodat alleen kleinere kinderen hiervan gebruik kunnen maken. Plaats van jeugdhuizen worden doorgegeven aan school zonder alternatief. Speelpleinen worden saai gehouden. In de speeltuinen worden planten gezet met stekels. Echt niet kindvriendelijk. Er is/was sprake van de voetbalvelden in Erps weg te doen en een sporthal te zetten... Dit neemt weer groen weg in de gemeente, alsook speelterrein voor de jeugd, alsook een goed terrein voor een festivalleke dat onze gemeente bekend maakt en waar veel jeugd op afkomt. . De chirolokalen in Erps werden gebouwd temidden van een woonwijk waardoor de jeugd belemmerd wordt in zijn activiteiten. Mijn idee: neem een voorbeeld aan een speelplein zoals 'de helden van ketnet' ze zou bouwen. Voorbeelden zat en voor elk kind wat wils. Jeugdbewegingen die in onze gemeente zeer goed draaien hebben er ook baat bij. Hun speelterrein is met de jaren ook verkleind.
-> sport vertrekt vanuit de sport. niet vanuit het kind. -> cultuur: ik vind dat er bitter weinig cultuur georganiseerd wordt op niveau kinderen in onze gemeente. -> spel: al een geluk dat er jeugdbewegingen zijn. er zou anders ook geen spel zijn -> er is genoeg open ruimte om te spelen dichtbij huis. dat wel. maar er zijn weinig speelzones. er is geen speelbos, de speeltuintjes die er zijn, zijn in slechte staat of slecht uitgerust.
het is nog steeds geen normale zaak dat kinderen met een beperking opgenomen worden in een jeugdbeweging; er wordt nog te veel 'maar' gebruikt tegenover ouders die hun kind willen inschrijven
De kinderen uit de deelgemeenten moeten zich meer verplaatsen om 'dicht bij huis' te kunnen spelen. Dit kan beter.
Ook kinderen en jongeren met een beperking kunnen gebruikmaken van de recreatieve ruimtes en deelnemen aan de activiteiten. Zijn de speeltuinen voorzien voor kinderen met een beperking? Is dat mogelijk?
Vanuit het onderwijs ervaar ik dat er enorm hard gewerkt wordt om kinderen, jongeren zinvolle activiteiten aan te bieden, leuke acties bv. in de zomer (sport), ... Jongeren (middelbaar onderwijs) bereiken denk ik is moeilijk maar ook noodzakelijk.
Zie eerder
Inzetten op diversiteit, al is dat natuurlijk gemakkelijker gezegd dan gedaan.
Kinderen met een beperking zijn niet welkom bij alle sportorganisaties in de gemeente.
De gemeente organiseert goeie activiteiten tijdens vakanties voor kinderen en tieners. Er is een professionele begeleiding en goeie communicatie met de ouders ingeval er aandachtspunten zijn. Altijd heel tevreden geweest!
Wat betreft infrastructuur en niet-georganiseerde vrijetijdsactiviteiten blijf ik als ouder wat op mijn honger zitten.

Kinderen en jongeren hebben voldoende tijd om te spelen, te rusten en zich te amuseren -->

Verwachtingen tegenover kinderen/jongeren liggen erg hoog. Niet alle kinderen kunnen die druk aan. Zowel de verwachtingen naar schoolwerk liggen hoog, maar ook de ontwikkeling van belangrijke competenties: er wordt verwacht dat kinderen zich zelf leren inschatten in de differentiatietrajecten op school, dat ze zich zelfstandig kunnen organiseren in planning van hun werk en vrije tijd, dat ze kritisch en mondig maar beleefd opkomen voor zichzelf, leren omgaan met sociale media en schermgebruik,... Ik denk dat heel wat kinderen hier maar moeilijk in slagen en dit gevolgen heeft voor hun zelfbeeld en verdere ontwikkeling.

Ik merk dat niet alle kinderen nog kunnen 'spelen', ze lijken het wat verleerd te zijn. Dit wordt te weinig als kwaliteitsvol aanzien. De maatschappij acht ontwikkeling via muziekschool, sport,... belangrijker. Echte 'vrije tijd' die niet gepland staat en waar kinderen vrij kunnen spelen lijkt minder kwaliteitsvol aanzien te worden, waardoor de vrije tijd van kinderen meer wordt volgepland. Dit terwijl spel juist een belangrijke leerschool kan zijn om ongedwongen competenties zoals sociale omgang,... te leren.

De straten moeten veiliger worden !!!!

Thema mobiliteit

Hoe kunne kinderen VEILIG van Den tomme naar school gaan als er geen enkel openbaar vervoer voorzien is. Schandalig is dat. Belbus is 3 weken getest zonder enige communicatie en dan afgelast Ronduit belachelijk!!
Dat de politie mee rijdt met de kids met de fiets na school of voor school om te bekijken waar de gevaarlijke punten zijn ,nu staan ze aan de school maar dan zijn de kids er al ,t zijn de kruispunten beetje verder van de school waar het gevaar schuilt , aan de school staat het toch vol geparkeerde wagens dus daar kan het verkeer toch niet meer door.
Nog altijd veel te veel sluipverkeer vooral Meerbeek en Everberg. In de meeste deelgemeenten wordt er iets gedaan, fietsstraat, Schoolstraat, tijdelijk eenrichting behalve in Meerbeek waar heel Leuven en Limburg s ochtends doorrijdt. Bouwwerken blokkeren ganse voetpaden op drukke straten en de politie rijdt er gewoon voorbij, dacht dat hier regels rond waren? Bordjes van verboden boven 3,5 ton hangen maar nooit controleren haalt niets uit. Zeer slecht verkeersbeleid!
Positieve evolutie rond meer veiligheid voor fietsverkeer verderzetten Grote nood aan voldoende buslijnen richting leuven en brussel ifv school en vrije tijd
Het afschaffen van de 651 zal voor grote problemen zorgen in Meerbeek dat nu al zeer slecht bereikbaar is voor middelbare schoolkinderen. Het verminderde aanbod van de 351 dan is dan weer een streep door de rekening van mensen die in Kortenberg aan de luchthaven werken. Het probleem met de overvolle schoolbussen is al jaren bekend maar wordt niet aangepakt. Kinderen fietsen noodgedwongen langs de Leuvensesteenweg naar hartje Leuven omdat de bus niet stopt of de uren niet kloppen (of ze moeten overstappen aan het station in Leuven). Fietsen worden bij de vleet gestolen. De veldweg over den Tomme heeft een stuk kasseiweg die zeer gevaarlijk is (kan daar geen betonstrook voor fietsers aangelegd worden). Vanuit den Tomme is er geen bereikbaar openbaar vervoer. Door dit alles zijn ouders genoodzaakt veel rond te rijden met de auto wat het sluipverkeer en de files niet ten goede komt.
Zie eerdere opmerking over teveel huizen op te kleine oppervlakte en teveel auto's op straat geparkeerd. Veel voetpaden liggen schuin of er staan lantaarnpalen midden op de stoep, waardoor het moeilijk is om met een buggy (laat staan een rolstoel) of kind op kinderfietsje op de stoep te lopen.
Strengere controles rond schoolomgeving op overtredingen.
De directe schoolomgeving (cirkel van 100 m rond de school) is verkeersveilig. Er is echter veel sluipverkeer in de omliggende straten waardoor het niet veilig is voor kinderen om bijv. alleen naar school te fietsen.
steenweg en invalsweg naar Steenokkerzeel zijn gevaarlijk voor fietsers en voetgangers schoolstraat Mater Dei is een plus!
Ontwikkelingen Leuvensesteenweg?
Te veel zwaar transport en sluipverkeer
gewone veilige fietspaden ontbreken voor kinderen die met de fiets naar school (sportactiviteit) willen. de fietspaden worden in sommige straten onderbroken waardoor kinderen op de straat moeten fietsen in het spitsuur op slingerende banen waarop wagens geparkeerd staan en waarop bussen voorbij racen.
fietspaden zijn vaak ook overwoekerd door gras van naastgelegen velden of hagen;
Zorg voor veilige fietspaden op de toegangswegen naar school. Cfr Zavelstraat!
Veiligheid is heel belangrijk om de ouders hun kinderen vrij buiten te kunnen laten spelen.
Maak omgeving van buurtspeeltuinen verkeersveiliger
verkeersveiligheid en mobiliteit zijn een zeer moeilijk thema in de gemeente. kinderen die binnen de gemeente naar school gaan, kunnen niet zelfstandig met de fiets omwille van de onveiligheid door het verkeer en de slechte aanleg van de dorpsstraat.
kinderen die reeds naar leuven gaan kunnen geen gebruik maken van een kwaliteitsvol openbaar vervoer. overvolle schoolbussen die niet betrouwbaar zijn qua uren, maken het zeker in corona tijden, onverantwoord om op die manier naar Leuven te gaan. als alternatief wordt de fiets genomen, maar er is geen veilige fietsverbinding van Meerbeek/Everberg naar Leuven, zonder dat de kinderen volledig bemodderd toekomen op school. ofwel moet er gekozen worden voor de gevaarlijke weg langs de Tomme, ofwel moet het onverlichte pad genomen worden, met de

holle weg aan het vossenhol (waar regelmatig valpartijen gebeuren door gebrek aan licht en de gevaarlijke staat van deze kasseiweg) ofwel moet door het bos en veld gereden worden, wat onmogelijk is met een normale fiets door de diepe modder.

met aandrang vragen wij dat de gemeente samen zit met de gemeente Bertem om hier een goed alternatief uit te werken. de fietsweg brussel-Leuven is teveel kilometers omweg om haalbaar te zijn voor kinderen uit Meerbeek en Everberg. 5 extra kilometers zijn niet realistisch !

Fr Mombaersstraat is helemaal niet kindvriendelijk. Er gebeuren geen snelheidscontroles!

Auto's rijden ook de Weesbeekdal met veel te hoge snelheid in.

Verkeersdrempels of wegmarkeringen daar waar er voorrang van rechts is zouden, denk ik, een toegevoegde waarde betekenen.

Er zijn nog te veel straten zonder een deftig voet- en/of fietspad. Aan de school staat zelden iemand om de oversteekplaatsen in de buurt veiliger te maken bij aanvang of afloop van de schooluren.

Er zijn al heel wat voetwegen die we kunnen gebruiken als alternatief. Echter is er meer controle nodig van de staat ervan. Zo zijn er voetwegen die vergeven zijn van de wespen en vliegen als de appels die van de boom vallen op de grond liggen. De hagen van de mensen die doorgroeien, ook zo zijn er ook goede stoepen die gehalveerd worden. Jammer. Soms moet je fietsen omdat er te weinig plaats is van je fiets te stappen. In de winter zijn ze soms ook te donker. Dus nog meer brede voetpaden en fietspaden is zeker een optie. De nederokkerzeelse steenweg die geen voetpad heeft??

Er zijn niet overal fietspaden en veel van de bestaande zijn in bedenkelijke staat: slecht onderhouden; te smal (Rechtestraat bv); hoge drempel om er op en af te rijden (op de rotonde Mechelsesteenweg - Frans Mombaersstraat bv).

Er is te weinig toezicht op het gebruik van fietspaden langs de andere kant. Kinderen en jongeren fietsen nog te veel op straat daar waar wel degelijke fietspaden liggen.

Er is nog veel werk aan verkeersveiligheid in het algemeen, en vooral gericht op jongeren. Goede fiets- en voetpaden (bv. Vogelenzangstraat: 2x staat er een lichtpaal in de weg zodat de voetganger op straat moet) zijn prioritair daarbij.

Het is echt niet veilig om in Kortenberg en de deelgemeenten te fietsen. De fietspaden zijn absoluut niet oké en ook op de weg zijn er veel putten of wordt de snelheid niet gerespecteerd.

De bussen rijden eveneens niet altijd rustig en de tijdstippen zijn ook niet steeds in orde.

Ook de bereikbaarheid met het openbaar vervoer staat niet op punt. vb: als je naar Bertem wil met de bus, moet je heel wat bussen nemen om er te geraken...

Ook de schoolbussen zijn een ramp!

Veilig om te fietsen of te wandelen : soms wel , soms niet.

Prinsendreef niet altijd veilig, misschien beter het verkeer in één richting laten rijden.

Ik wil sterk benadrukken dat er enorm hard op wordt ingezet. Jullie doen wat jullie kunnen maar dit vergt monsterbudgetten om veilige fietspaden, ... aan te leggen. Ook samenwerking met provincies, ... is aan de orde.

Oversteekplaatsen blijven belangrijk, bv. Hofstraat naar de overkant Hoogveldstraat.

Schoolomgevingen zijn in voorbereiding, dit gaat nog komen maar Corona heeft al enkele stappen voorwaarts kunnen zetten. Wel fijn als kinderen hierin betrokken kunnen worden. Zij wonen in Kortenberg en meestal hun leerkrachten niet. Echt inschatten wat behoeftes zijn in samenwerking met directies van de scholen.

Gemeente doet wel inspanningen om bv. vragen van burens af te toetsen met haalbaarheid van de school bv. in de buurt. Dat is wel goed want in de praktijk komt er veel bij kijken.

Fietsstraatzones mogen duidelijker aangeduid zijn. Bij het kruispunt stationstraat - steenweg mag een fiets opstelvak komen. Er mogen meer fietspaden/fietsuggestiestroken komen. De karterstraat blijft een ramp voor fietsers met tegemoetkomend verkeer. Levensgevaarlijk!
Hier kan veel meet in geïnvesteerd worden. Stoeprijden, overdreven snelheid, racen, ... in het dorpscentrum!
Te weinig ordehandhavers voor veilig verkeer rond scholen.
Samen met de fiets naar school blijft nog steeds zeer stresserend. Dit is voor ons het grootste knelpunt in Kortenberg. Zo is mijn zoon ook eens uitgemaakt door een man omdat hij op het voetpad reed en dit terwijl ik erbij was. Misschien meer informeren dat kinderen dit mogen.
Prior is de veiligheid van kinderen in het verkeer!
Primordiaal, of premordiaal? Het is beter te voorkomen dan te genezen, of in het ergste geval je kind te verliezen in het verkeer!
Geen verkeer toelaten in schoolomgevingen voor en na schooltijd. Dit is nu al van toepassing is sommige scholen maar kan nog uitgebreid worden
Ik neem het voorbeeld van de Boemerang in Meerbeek. De straat aan de lagere school kan perfect autovrij gemaakt worden.
Reeds eerder aangekaart dat niet alle schoolomgevingen niet even veilig zijn, dat de inspanning van de gemeente niet gelijkwaardig verdeeld is, bvb wel fietsstraten in omgeving Regenboog en niet Hertog Jan... de gewestweg die doorheen het centrum woont, daar wil je je kind niet laten fietsen, ook de toegangswegen tot de steenweg in het centrum zijn niet voorzien om kinderen veilig te laten fietsen!
Meer fietsstraten nodig (bijv schoolomgeving Meerbeek) en verdere uitbreiding en vernieuwing van de fietspaden.
Fietsen in Kortenberg is niet altijd veilig vb: Vanuit de Minneveld op het einde naar Leuvensesteenweg (einde prinsendreef)
Op kasseien onmogelijk te fietsen, je zit op de baan terwijl je fiets heen en weer schudt. Suggestie: fietspad van prinsendreef doortrekken tot aan de Leuvensesteenweg. vb: kruispunt van Kwerpsebaan met Zavelstraat bij einde school super gevaarlijk!!
Veilig fietspad maken ter hoogte van kerselarenstraat, dit is echt geen verantwoorde of veilige fietsroute en zeker niet voor kinderen.
Fietspaden kunnen vaak nog beter (Stationsstraat, langs baan naar Nederokkerzeel, Frans Mombaertstraat,...)
Veilige voetpaden en fietspaden zijn een must!

Thema milieu

Wanneer zetten jullie terug bladerbakken in Den tomme zoals in rest van Kortenberg ?
Die oude man met zijn vuilbak die al het vuil opraaft eens goed in de bloemetjes zetten , hoeveel km die oude man nog aflegt
Focus op burgers is de verkeerde, focus meer nodig op vervuilende bedrijven! Er wordt wel gesorteerd door burgers, maar amper gerecycleerd door overheid!
Steun plasticwering bij aankoop ed.
Ook graag bredere kijk!!! Zoals belang van eetgewoontes aanpassen (steun veggie alternatieven meer dan veeteelt) en vervoersalternatieven voor auto
Qua vuilbakken zou het goed zijn een vuilbak aan de pastorijtuin van Meerbeek te zetten en extra aan het kerkhof aan het veldje van de school. Nu rapen vrijwilligers daar vuil maar een oplossing van de gemeente zou beter zijn.
Aan alle bushaltes zou een vuilbak moeten staan aan een van beide straatkanten. Ik raap bijna dagelijks blikjes op op straat om ze thuis in de pmd-zak te gooien. Voorz! aan bushaltes en in sommige voetwegen liggen er vaak.
Ondergrondse glasbakken voor het zicht en voor de veiligheid.
Onvoldoende vuilbakken
de bladerbakken zijn fantastisch in het herfstseizoen, voor het snoeiseizoen zouden ze ook iets dergelijks mogen voorzien voor 'lichte takken' ipv ophaling snoeihout.. zo kan iedereen op zijn eigen tempo de tuin en omgeving aanpakken en ligt dat snoeihout niet in de weg op opritten/fietspaden..
Betrek jeugdbewegingen om bijvoorbeeld afval op straat/ op wandelroutes op te ruimen
Er is nog heel wat zwerfvuil maar dit is omwille van armoede. Duur afvalsysteem maar het laat mensen ook meer nadenken hoop ik. Ook bewust veel minder afvalbakken maar dat maakt dat mensen het misschien ook wel dumpen. Heb hier niet echt zicht op. Ook bv. op het schooldomein veel afval van hangjongeren die alcholflessen, blikjes achter laten.
Mis de vroegere milieuambtenaar, veel meer betrokken en in contact ook met de school.
Wel heel fijn dat de gemeente op gebied van afval de scholen ondersteuning geeft. Top!
Het zou fijn zijn indien de gemeente ons informeert wat er exact met het ingezameld afval gebeurt.
Wat gebeurt er met de inhoud van de roze zakken? Verbrand? Ik hoop van niet... Gerecycleerd? En zo ja, kan er dan een eindresultaat eens gepubliceerd worden?
We doen met zijn allen wel veel, en er wordt vaak accent gelegd op wat en hoe we het allemaal dienen te doen, maar voor wat doen we het? Deze boodschap zou veel helderder kunnen gecommuniceerd worden.
Bijvoorbeeld: Kortenberg wil de schoonste gemeente worden van Vlaams-Brabant. Hiervoor zetten we volgende acties op:
- .....
-.....
Wedstrijdje of prijsje aan koppelen
En dan als volgt: bekendmaking van de resultaten: per inwoner werd er zoveel kg opgehaald, ...foto's erbij... Meer een verhaallijn maken, een concreet iets.
Voorbeeld dat erin kan verwerkt worden: foto's van wat jullie wel allemaal niet vinden! Of foto: voor en na... of oproep om sluikestorten aan te pakken: alhier kan u het anoniem melden... of herhaling met foto's wat kan, wat kan

niet...en nadien altijd resultaten....

We plaatsten een nieuwe vuilbak, we haalden er eentje weg, want sluikstorten bleef...enz....

Nederland is een mooi voorbeeld hoe plattelandsgemeentes proper, fietsvriendelijk en waar zwaar verkeer geweerd wordt tijdens schooltijden.

er kunnen nog veel meer vuilbakken geplaatst worden er mankeren er nog heel veel in het straat beeld dat gaat ook het zwerfvuil tegen gaan .

Heel weinig vuilbakken aanwezig op de straten.

vuilbakken is altijd een knelpunt.

Mensen moeten met hun poepzakjes voor de hond zolang wandelen dat ze het ergens neergooien.

Er bestaan hiervoor speciale buisvuilbakken waar geen ander vuil in kan.

Er zijn onvoldoende vuilnisbakken.

Voor de reinheid worden maatregelen genomen.

Duurzaam is meestal erg kostelijk.

Een screening van de overheidsopdrachten/aankoopbeleid op duurzaamheid zou een goed idee zijn volgens mij. Dit bestaat reeds maar wordt niet echt toegepast.

Thema publieke ruimte

Plaats waar muziek opstaat voor jongere kids ,10/12jaar , veel dansers bij de jongeren /tik tok
Kortenberg = lelijk! Is er echt geen alternatief voor de steenweg die ons dorp doormidden kijft??? Andere gemeenten slagen wel in alternatieven
Ik ken maar 1 openbaar toilet en dat is in het dienstencentrum. In Meerbeek is de sportinfrastructuur niet gesteund door de gemeente en ligt er heel wat potentieel onbenut naast het kerkhof.
Zie eerdere opmerking over veel te vol bouwen zonder open/groene ruimte
sommige aanplantingen op school stimuleren kliekjesvorming. kinderen kunnen niet meer voluit lopen of kinderen komen vuiler thuis van school dan van voetbal, gras/ schors zijn niet de ideale ondergronden in elk seizoen. katten ed komen ook de schors bevuilen
Er zijn onvoldoende ontmoetingsplekken, verspreid over groot-Kortenberg, waar jongeren samen kunnen komen
Speelpleintje aan voetbal Kwerps kan een opknopbeurt gebruiken.
Weinig ruimtes beschikbaar voor tieners Erps-Kwerps.
Meer groene plekken en kleine speelruimte.
Ook denken aan ouders met baby's dus ieder café en of restaurant zou een plaats moeten voorzien om de luier te kunnen verschonen. Net als de openbare ruimtes/infrastructuur.
Ik heb ooit mijn baby moeten verschonen in de hall van het gemeentehuis omdat er geen ruimte hiervoor was voorzien...
Er zijn algemeen te weinig (goed ingerichte en onderhouden) publieke ruimtes in Erps-Kwerps die de jongeren prikkelen in hun ontwikkeling.
ik denk dat kortenberg troeven heeft. en dat de deelgemeentes best wel aangename plekken zijn om elkaar te ontmoeten. maar dat ligt zeker niet aan iets dat de gemeente gedaan heeft. dat is niet de verdienste van de gemeente.
Mensen met een beperking zouden meer aandacht moeten krijgen.
In mijn ervaring kan er beter afgetoetst worden bij het ontwerpen. Deze bevraging is een stap in de goede richting.
Net zoals de volwassenen de voet ,fietspaden niet onderhouden vinden is dit hetzelfde met de wegen.Sommige straten zijn echte lappendekens.
Bovenstaande zaken structureel verbeteren.
Toiletten? Wel in de gebouwen, sporthal etc, daar zeker ok. In de open ruimte zou ik daar ook niet in investeren. Als kinderen dicht bij huis kunnen spelen, kunnen ze thuis naar toilet komen, lijkt me veiliger en hygiënischer.
Meer groene plekken, een nieuwe speelplaats voor Everberg.
Geen openbare toiletten aan Colomba.
Wat het skatepark betreft zijn er veel ideeën, geen idee of de gemeente deze serieus neemt en ook zal uitvoeren, hier mag zeker meer transparante communicatie zijn alsook een stappenplan voor de aanpak!

Thema participatie

Goed bezig , nog wat kleur in de straten
Ik kan deze vragen niet goed inschatten. Ik vind dat de gemeente qua aanbod van activiteiten (bib, cultuur etc) zeker haar best doet met goed resultaat maar qua beleid niet echt omdat de bussen afgeschaft worden (ik weet dat dit een beslissing van de lijn is maar de gemeente moet meer druk leggen); het onderwijsniveau niet opgevolgd wordt in Meerbeek; en er veel verdoken armoede is. Ik ondersteun zelf enkele gezinnen die het niet breed hebben met extra eten en kledij enzo. Zij vinden de weg niet naar de gemeente en voor hen is Kortenberg letterlijk en figuurlijk ver weg. Het zou goed zijn als Kortenberg op de website zette waar bedrijven terecht kunnen met eetoverschotten, bijvoorbeeld.
-> onze mening wordt nu wel gevraagd. maar wordt ze ook omgezet in een beleid en daden? -> budget: helemaal niet. -> communiceert voortdurend niet...
Vaak weten we pas iets als het al is ingevoerd, en is het al te laat om inspraak te hebben
Mijns inziens is de gemeenteraad voor een groot stuk een ivoren toren die weinig voeling heeft met de jeugd/jongeren. Als buitenstaander hoor ik waaien dat er bijvoorbeeld gesproken wordt over het verwijderen van de voorzitter van de jeugdraad omdat de jeugdraad kritisch onderbouwde adviezen aan de gemeente geeft. Zelfs als hier niets van waar is (wat ik oprecht hoop) dan vind ik het op z'n minst alarmerend dat dit gerucht de ronde doet. Het doet me ook twijfelen aan de oprechtheid van deze bevraging. Aan u om het tegendeel te bewijzen.
is een Kindergemeenteraad, zeer weinig betrokkenheid naar kinderen, ook in communicatie.
Wij hebben 2 kinderen (6j&8j) en hebben hier totaal geen idee van. Enkel over de kinderraad/kinderburgemeester hebben we al gehoord.
Over deze vragen kan ik als niet-inwoner geen gefundeerde antwoorden geven.
Geen idee wat het beleid en het budget is van de gemeente voor kinderen en jongeren.
Weinig projecten -buiten de vrijetijdsactiviteiten- die zicht richten op gezinnen en al zeker niet op eenoudergezinnen en er zijn er nogal wat in de gemeente.
De gemeente vraagt naar de mening van kinderen en jongeren maar luistert niet. Nu al iets beter dankzij de kindergemeenteraad, maar er is nog veel werk aan de winkel. De gemeente mag hierbij ook zeker de jeugdraad niet uit het oog verliezen.
Men tracht of wil wel veel van die zaken doen of bekomen maar daarom is het nog niet verwezenlijkt voor alles. Ik kan moeilijk voor andere mensen spreken, weten wat zij wel of niet weten... Dus dat gedeelte werd niet steeds ingevuld.

Open antwoorden kinderen Fase 1

Leuke plaatsen om met vrienden af te spreken, te spelen, rond te hangen of te sporten

(hobby) Turn en Dans Everberg
Bos
Colomba Hof van Parc� en bij vrienden
Speeltuin skatepark bos
Legendtooria, in de park.
Basket ballen ,tuis,op school
Voetbal,zwemen,tuin,kamer,
Voetbal,boxen,tuin en kamer
Het skate park en de speeltuin
sporten
Speeltuin
De speeltuin,sporthal...
Pleintje in het dorp
het voetbal veldje naast mijn huis bij hun huis
de oude abdij,school
op mijn sport , bij mij in de straat
Het speeltuintje , mijn kamer , de living.
Op een pleintje
Silsombos, t' Vossenhol, Het Abdijpark naast het voetbalveld dicht bij de kunstacademie, De Rotte Gatzen,...
Scouts, op school, bij de dansles, ...
Buiten , in min kamer, bij de scouts, ...
Voetbalpleintje en speeltuin Weesbeekdal
Speeltuin,Voetbal velt, thuis
MiJn ThUiS oP dE tAbLeT
In een park.
Pleintje veld bij m'n peeter en oma
In mijn huis op het pleintje of in mijn dorp
Speeltuin van Zavemtem
In de speeltuin
Het pleintje
Pleintje
Een speeltuintje aan de school, In een bos dicht in de buurt....
Het pleintje rusten de school en de sporthal
Pleintje
Pleintje, Colomba,
Het pleintje
Skate park, het pleintje.....

Cafè speeltuin bij iemand iemand bij ons
De pleintje
Vossen hol
Het pleintje dicht bij de klimop.
Het pleintje
Speeltuintje
Het speelpleintje
Het pleintje elkaars huizen
Het bos het pleintje het veld
speeltuin skatepark abdij
de cc(=de factory), de academie, thuis, park,
Euhm... het zijn er niet zoveel maar misschien colomba, de Abdij in Kortenberg, het park.....
de abdij, de speeltuin, het bos, skatepark...
abdij-skatepark-speeltuin-...
Abdij, het Dr. De Wals-Plein, de speeltuin bij de scoutslokalen, ..., ...
abdij,park,de speeltuin,hhet bos, skatepark en bij vrienden thuis.
de abdij , mijn thuis , speeltuin
de park.
skatepark, bos,...
de speeltuin
skate park,atletiek,parkour,scouts
In mijn tuin, thuis, fietsen op de straat, soms naar de paarden gaan die dicht bij mijn thuis zijn, ...
het skate park de abdij
skatepark.bij elkaars huis
thuis
thuis
skatepark-voetbalveld-
in het park naast het skate park
colomba . abdij
op school
het bos de voetbal en het skatepark
de apdei/
Scoutslokalen, voetbalveld, bos, park, speeltuin
thuis sporthal speeltuin ...
abdij, speeltuin
abdij, naast de kruidvat, bij de frietist
parc
de kermis , Colomba
school, speeltuin met hang baren ,thuis
het voetbalveld
skatepark
de speeltuin .skeaktpark
park
de speeltuin
skatepark colomba
In het bos.

de bos
het stenen voetbalveldje bij Colomba,de speeltuin bij Colomba...
kermis,een pleintje
het bos, de speelplaats, het park
de speeltuin
de school
thuis
skatepark voetbal
kermis, park, bij hun thuis
scatepark atletiek speltuin ...
GC colomba,markt
sckate park
colomba,dr.v.dewalsplein
skatepark
het skate park en het abdij
legenturia
het plein in de Elesabetlaan
Skatepark
De speeltuin
speeltuin en de abdij
colomba,het bos
bij hun thuis, in het park.
bij mijn vriend
de ope tuin van mein vrienden
speeltuin buitenspelen
voetbalplein (colomba)
bij mij thuis,.....
de abdij
,DEabdij
thuis,huis van vriend,tuin van de oma en opa van vriend.
thuis ,bij een vriend of het skatepark
thuis
in een park in het bos
colomba
acko en voetbal
het park,
de kermis: tuis zelf: feestjes
de kermis : speeltuin : tuin
de abdij
skatepark, buitenspeeltuin
colomba kortenberg
school abdij voetbal
Colomba,Skatepark en speeltuin
speeltuin atletiek
de abdij, de kerk en de school
speeltuin kermis

cinema
kermis
op school
op de telefoon
het sketepark
op het voetbalveld, in de speeltuin
Bruxsel,Kortenberg
lerenturia
grasvelden
thuis, speeltuin, op straat, op een feestje, op school
speelplein
speeltuin en het bos
Het bos speeltuin(als het rustig is) de Merode
De Everberg
Een speelpleintje
Speeltuin, bos, mijn straat, school mijn zemmbad
Speeltuin bij school , mijn straatje, het bos, school,
Speelpleintje bij de chiro
Speeltuin pretpark bij mijn thuis.....
Het pleintje rode poort de speeltuin bij de Chiro
Speeltuin
School
Tunnels op boomen klimmen en schomelen
nee
De speeltuin, de trapjes, en de banken
De speluin
Op ons speelplein in onze straat
Het bos super dicht van Fazantenlaan
Speeltuin aan Colomba
Het bosje achter de school, het vossenhol, gewoon een beetje op straat spelen.

Welke club, vereniging of hobby doe je dan?

Turn en Dan Everberg,Skills and Tricks Zaventem
Voetbalploeg FC Moorsel
acko scouts klimmen
Acko, leliehof, gdo
Dansles, academie , zang les, rolschaatsen les.
Basketbal,tekenacademi
Voetbal
Voetbal
Zwemles en tekenles
voetbal,chiro
Muziekles, Little Body Workout en piano
Balletschool
dansen en theater(woord)
woord , turnen, trampoline, tennissen
judo zaventem , JPR karting
Chiro, DKS, GDO, tekenles Lucas Veltem
Turn,...
Notenleer, piano, woord (in Zaventem)
Dansen, scouts, ...
Dansen
Scouts, dansen
Fckm United en Chiro Erps-Kwerps
Voetbal!⚽
PaArDrIjDeN
Tennis voetbal
Voetbal en tennis
Voetbal
Drama les, piano les, muziekles
Chiro, voetbal
Chiro, muziek in Zaventem
Rope skipping
Dans
Thaibox
Geen een
Dansles
Voetbalclub Wijgmaal
Voetbal
Turnen
Paardrijden
scouts, atletiek en turnen
moderne dans, ballet, notenleer, dwarsfluit, tekenen
Piano, muziekles, tekenles...
acko, scouts Kortenberg, thai ko gym
Muziekles, tekenles (Zaventem), dansles (Heverlee),

Jump-up
scouts volleybal
volleyball , paardrijden
geen
tafeltennis, drum.
Thai ko gym
de atletiek de scouts
ACO,parkour ,scouts
volleybal
tekenles,pianoles,volley-bal,
koor, scouts(Nossegem) en muziekles
km united
voetbalclub
scouts, voetbal Kortenber, Circusstreken,
ACO
turnen, dansen, scouts
sterko =vollybal piano
scouts gdo muziekles en piano
KM united en Leliehof
zwemmen
scouts en dansen
FC Kortenber meerbeek united
gitaar en later hip-hop
tennis
hoger op veltem
notenleer en piano
aco tennis scouts toneel
Acko (atlethiek)
ik volg voetbal (KM united)
turnen muziekles dwarsfluit scouts dansen toneel
Voetbal:In Veltem
tennisles en zwemles en muziekles
voetbal fc km united
ho veltem
scouts, tekenles
trampoline,danse,scout
ocko
karate voetbal
parcour/freerun
karte club
volleyball
f.c km united en karate
scouts en dansen
thaiboxen,gitaar,notenleer, muzieklesz
noteleer scouts drum
sportvereniging sterko volleybal muziek academie Kortenber notenleer, piano jeugtbeweging chiro Erps-kwerps

voetbalclub
turnen schilderen
een schaatsklup
scouts, GDO
fc kotenberg meerbeek
hiphop
dansen,jazz ballet,
voetbal,tonneel
ACKO:atletiekclub
van sterebeek
tekenles
F.C Kraainem
sportvereniging
hokey atletiek notenleer piano
dansen: hiphop
dansen : hiphop
ballet ,hip hop , scouts
f.c km united
atletiek
van de club anderlecht
hip hop,gitaar,theater en jazz
aco gdo
scouts
atletiek scuots turnen
GDO jump up tennis
voetbalclub OHL
scouts
FC Kortenberg meereed united
dansles=Jazz ballet ,Muziekkel
turnen muziekles piano scouts
bosrenjers
fietsclub
aco
Tc Lelihof
Scouts Acko Zwemclub Woluwe
Turnen. Freerunning
Springtouw , bff clubje,
Trampoline, bff clubje
Turnen,muziek,ropeskiipping en chiro
Turnen en dans Everberg en Chiro flurk
Turnen dansen musical
Dansles
Fc de kampioenen
ja
Turnen
Tennis,muziekles en piano

Acrogym jazz en Chiro
----

dks meerbeek

Algemene opmerkingen

Ik zit bij de kindergemeenteraad
Het daar niet over ik ben er net Achter gekomen dat ik outtisme heb
Zijn er veel kinderen die pesten?
Of er iets meer verkeers borden kunnen komen?
Ik vind dat er veel te veel outo's soms fietsers of voetgangers niet opletten op het verkeer.
Kunnen er meer veilige fietspaden in Kortenberg zijn?
wanneer komt onze nieuwe speelplein?
ik wordt altijd gepest
Het is een leuke buurt maar ik ben een beetje bang voor het klimaat
Ik vind mijn buurt echt top en milieu vriendelijk.
Hoe lang gaat quarantaine duren?
Is de Corona crisis erg?
Ik vond de vragen heel leuk om te antwoorden het was gezellig!
ik wil een goed fietspad zonde putten
Er zijn natte plekken in mijn huis omdat ik een grote hond heb . De meeste vragen hangen van de mensen zelf af je kan mensen hun karakter niet veranderen
meer natuur, speeltuinen dingen voor kinderen zou tof zijn
ik wil dat de skatepark groter wordt want als er veel mensen zijn kan je bijna niet meer skaten want je hebt geen plaats meer ik wil ook meer rampen want er zijn er maar drie ik wil ook dat het meer kleurrijk is want er zijn veel te veel lelijke woorden en tekeningen bv f**ck you ik zie ook piemels en vaginas kunnen jullie erover kleur doen
geografie
maak alstublieft het sckate park groter en leuker
ik wil een zebra pad in mijn straat want de auto's stoppen nooit en rijden super snel
ik heb een buurt waar veel gebeurt positieven dingen een ook vaak negatieven dingen ;-)
ik zou graag een beetje meer dingen buiten willen kunnen doen
meer natuur
ik voel me soms niet goed en dan is iedereen boos op mij en als ik moe ben moet ik veel taken doen van het huis-houden.
fietsen
ik wil een groter voetbalveld
Bij een van de andere vraag was er iets over mensen met een andere huidskleur ik ben zelf bruin (heek erg kwetsend voor mij)
Ik vond het goed dat ik dit kon doen.
fitnes
minder verkeer
Everberg is een heel leuk dorp
Everberg is een leuk dorp
Hallo ik ben elien
Ik heb dyslexie en ADHD

Open antwoorden jongeren Fase 1

Leuke plaatsen om met vrienden af te spreken, te spelen, rond te hangen of te sporten

Pleintje Erps
Skatepark, jeugdhuis, abdij
Hall 5 Leuven
Skatepark
Skate park, abdei, station leuven, ...
Bankjes
Abdij
Bos van Kortenberg, skate park, plekken in Leuven
Abdij, velden
De Abdij
De abdij, maar er zijn te weinig plekken om met je vrienden te komen en waar het veilig is
Skate park
Jeugdhuis, chiro lokalen, ...
Speelplein, mijn huis, bos, ...
Leuven
Skate park, speeltuin, kerk
Speeltuin voetbalveld Erps, groene pleintjes
leuven station skatepark straat school
speeltuintje in kwerps, silsombos, speeltuin en looppiste in kortenberg
Skatepark
pleintje skateparken
Abdij, scouts lokalen, skate park
Abdij, voetbal

Welke club, vereniging of hobby?

DKO
GDO
scouts, dans, zwemmen en piano
Scouts
Scouts, badminton, boulder
Scouts
Scouts , kunstacademie , jump-up
GDO
Scouts dansen en turnen
Gdo
Scouts
Woord en drama
Muziekschool, dansles en scouts
Scouts, km-united
Scouts Kortenberg
Scouts Kortenberg, VCV
Scouts en voetbal
Scouts & dans
Scouts toneelrepetitie
Scouts Kortenberg
Chiro
Chiro Flurk
Chiro
Chiro, zwemclub
Chiro, koor, circus
cirkusstreken tacko
muziekacademie Zaventem, Chiro ek
Kumiuchi, scouts
basket kyd
Scouts en gidsen Kortenberg
Km united

Algemene opmerkingen

Busdienst naar leuven moet blijven voor school en vrije tijd, meer jongerenplekjes, zeker in meerbeek en everberg iets
Ik kom uit Herent
Wanneer komen er meer plekken voor jongeren waar dat ze kunnen zitten (winter & zomer) zonder dat ze er problemen krijgen ?
De enquête duurde wel heel erg lang...
Ik vind dat er meer communicatie moet zijn over de activiteiten. Ik vind ook dat er iets meer voor de jongeren moet zijn bv. een fuif in de sporthal, ergens een wedstrijd, een filmavond,.....

